

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet)

§ 1

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1299 af 8. november 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Menighedsrådet styrer sognets kirkelige og administrative anliggender, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.

Stk. 2. Menighedsrådet er ansvarlig for folkekirkens virke i sognet og skal sørge for gode rammer for evangeliets forkyndelse, gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission.

Stk. 3. Menighedsrådet er arbejdsgiver for medarbejderne ved kirken og kirkegården og har ledelsesansvar for arbejdspladsen. Menighedsrådet, provsten og biskoppen er forpligtet til at samarbejde og sikre gensidig orientering om forhold af betydning for arbejdspladsen.

Stk. 4. Menighedsrådet bestyrer kirken, kirkegården og øvrige faste ejendomme efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.

Stk. 5. Menighedsrådet har ansvaret for sognets økonomi efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren, og indgår i et forpligtende samarbejde om provstiets samlede økonomi, herunder gennem deltagelse i budgetsamrådet.

Stk. 6. Menighedsrådet deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.

Stk. 7. Menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.«

2. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. To eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

Stk. 2. Inden menighedsrådet træffer beslutning om, at sognet skal sammenlægges med et eller flere andre sogne eller opdeles i flere sogne,

UDKAST

skal der afholdes et menighedsmøde i sognet, jf. kapitel 7, hvor spørgsmålet om ændring af sognestrukturen drøftes.

Stk. 3. Ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.

Stk. 4. Ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal afholdes nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.

Stk. 5. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om oprettelse af fælles menighedsråd og om oprettelse og nedlæggelse af sogne, herunder om frister for beslutningen og om afholdelse af nyvalg i forbindelse med oprettelsen og nedlæggelsen.«

3. § 2, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere, jf. dog stk. 2. Provsten er ikke født medlem af menighedsrådet, jf. dog stk. 2.«

4. I § 2 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Hvis den præst eller provst, der er nævnt i stk. 1, er den eneste præst, der er ansat i pastoratet, er vedkommende født medlem af rådet, uanset beskæftigelsesgraden i pastoratet. Det er en forudsætning, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

5. § 2, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Ved fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst fem valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoraterne svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 finder tilsvarende anvendelse. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.«

6. I § 2, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, ændres »det første tusind« til: »de første to tusinde«, »tusinde« ændres til »to tusinde«, og »femten« ændres til: »ti«.

UDKAST

7. I § 2, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes som *3. pkt.*:

»Menighedsrådet kan beslutte at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem.«

8. I § 2, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres »*stk. 4*« til: »*stk. 5*« og efter 2. pkt. indsættes som nyt punktum:

»Det fælles menighedsråd kan beslutte at hæve summen af antal valgte medlemmer med et medlem pr. sogn.«

9. I § 2 indsættes efter *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Menighedsrådets beslutning om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer, jf. *stk. 5* og *6*, skal træffes senest den 1. april i valgåret.«

Stk. 6 bliver herefter *stk. 8*.

10. § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, affattes således:

»*Stk. 8.* I et pastorat, der består af flere sogne, og som betjenes af flere præster, skal biskoppen udpege en primærpræst for hvert sogn. Primærpræsten er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn.«

11. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Hvis den tyske del af menigheden i et sogn, hvor der er ansat en sognepræst for det tyske mindretal, ikke får valgt et medlem af menighedsrådet, har mindretallet mulighed for at udpege en repræsentant, som kan deltage i menighedsrådets møder uden stemmeret. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om proces for udpegning af repræsentanten.«

12. *Overskriften* til kapitel 2 affattes således:

»Kapitel 2

Det konstituerende møde.«

13. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Menighedsrådet konstituerer sig efter

1) en model med valg af enkeltmandsposter og stående udvalg, jf. kapitel 2 a og 3, eller

2) en minimumsmodel, jf. kapitel 2 b.

Stk. 2. Valg af konstitueringsmodel kan ændres i forbindelse med den årlige konstituering.

Kapitel 2 a

Konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg«

UDKAST

14. I § 8, *stk. 1*, ændres »§ 9« til: »§§ 8 a og 9«.

15. I § 8, *stk. 4*, ændres »enkeltmandsposter« til: »de enkeltmandsposter, der er nævnt i §§ 8 a og 9,«.

16. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Menighedsrådet beslutter, om hvervet som personaleansvarlig over for kirkefunktionærerne i sognet skal varetages af et menighedsrådsmedlem eller af en ansat daglig leder, der bemyndiges til at varetage menighedsrådets opgaver som arbejdsgiver.

Stk. 2. Hvis hvervet varetages af en valgt personaleansvarlig, vælges vedkommende blandt menighedsrådets medlemmer. Valget gælder for et år ad gangen.

Stk. 3. Hvis menighedsrådet har besluttet at ansætte en daglig leder, gælder ordningen indtil videre. Ansættelsen skal ske inden for rammerne af de gældende overenskomster i folkekirken. Menighedsrådet skal vælge et menighedsrådsmedlem, som er den daglige leders personaleansvarlige.

Stk. 4. Hvis den personaleansvarlige er valgt medlem af menighedsrådet, kan vedkommende tillægges et honorar, hvis størrelse skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 5. Hvis den personaleansvarlige er valgt medlem af menighedsrådet, kan der af kirkekassen udbetales kompensation for anvendte fridage, hvis der er behov for tilstedeværelse på arbejdspladsen inden for den personaleansvarliges almindelige arbejdstid, og ved vedkommendes deltagelse i det obligatoriske kursus for personaleansvarlige.

Stk. 6. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for den personaleansvarliges forretningsområde.«

17. § 9, *stk. 5*, ophæves.

Stk. 6-9 bliver herefter stk. 5-8.

18. I § 9, *stk. 6, 1. pkt.*, der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres », kassereren og kontaktpersonen« til: »og kassereren«.

19. § 9, *stk. 6, 2. pkt.*, der bliver stk. 5, 2. pkt., ophæves.

20. I § 9, *stk. 7*, der bliver stk. 6, ændres »2, 4 og 5« til: »2 og 4«.

21. Efter § 9 indsættes:

UDKAST

»§ 9 a. Valg af medlemmer til de udvalg, der er nævnt i §§ 17-19, finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.«

22. I § 10, stk. 1, udgår »og 3«.

23. I § 10, stk. 3, ændres »Præsten« til: »Et medlem af menighedsrådet«, og »§ 9, stk. 5« ændres til: »§ 8 a«.

24. I § 10, stk. 6, 1. pkt., ændres »§ 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9« til: »§ 8 a og § 9, stk. 1, 2, 4, 7 og 8«.

25. I § 10, stk. 6, 2. pkt., ændres »en præst« til: »et menighedsrådsmedlem« og »de opgaver, der er nævnt i § 9, stk. 5« ændres til: »hvervet som personaleansvarlig«.

26. § 11, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Når valg af formand og næstformand har fundet sted, foretages valg til de enkeltmandsposter, der er nævnt i § 8 a og § 9, for det kommende år.«

27. Efter § 11 indsættes:

Kapitel 2 b

Konstituering efter en minimumsmodel

§ 11 b. Menighedsrådsmedlemmerne skal organisere sig sådan, at følgende opgaver bliver varetaget:

- 1) Personaleopgaver.
- 2) Regnskabsopgaver.
- 3) Valgbestyrelsesopgaver.
- 4) Opgaver vedrørende kirken og andre bygninger.

§ 11 c. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand. Reglerne i § 8, stk. 2, stk. 3, 1. pkt., stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse. Valget har virkning for et år.

Stk. 2. Så snart valget af formand har fundet sted, vælges en personaleansvarlig, jf. § 8 a, og derefter vælges en tegningsberettiget efter bestemmelsen i § 9, stk. 8. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget.

UDKAST

Stk. 3. Menighedsrådet skal på det konstituerende møde tage stilling til, om opgaverne efter § 11 b skal varetages af menighedsrådet eller af enkelte menighedsrådsmedlemmer, ansatte eller udvalg.

§ 11 d. Menighedsråd kan på det konstituerende møde eller i løbet af funktionsperioden nedsætte udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet.

Stk. 2. Menighedsrådet bestemmer det enkelte udvalgs sammensætning og fastsætter regler for dets virksomhed, herunder i hvilket omfang udvalget har besluttende kompetence. Menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige kan være medlemmer af udvalg.

Stk. 3. Menighedsrådet kan tildele et udvalg en budgetramme, og udvalget kan inden for denne budgetramme og de af menighedsrådet fastsatte retningslinjer for udvalget disponere herover.

Stk. 4. Udvalgets kompetence skal beskrives i et kommissorium for udvalget.

§ 11 e. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådet formand for det kommende år. Når valg af formand har fundet sted, vælges en personaleansvarlig og en tegningsberettiget for det kommende år. Reglerne i §§ 10 og 11 om valg af formand, personaleansvarlig og tegningsberettiget finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 2 c

Kursuskrav og medlemskabet af menighedsrådet

11 f. Formanden og kassereren eller det medlem, der varetager kassereropgaven, jf. § 7 a, stk. 1, nr. 2, har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk online-kursus målrettet varetagelse af deres opgaver.

Stk. 2. Den personaleansvarlige har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk kursus målrettet rollen som personaleansvarlig. Kursuskravet gælder både for menighedsrådsmedlemmer, der er valgt som personaleansvarlig, og for en ansat daglig leder, jf. dog 3. pkt. Hvis der er ansat en daglig leder, er det menighedsrådsmedlem, der er personaleansvarlig for den daglige leder ikke forpligtet til at deltage i kurset.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om kurser, jf. stk. 1-2, herunder om frist for kursusdeltagelse, konsekvens af manglende gennemførelse af kurserne, kursernes emner, forløb med fysisk tilstedeværelse, online-undervisning og udgifter og omkostninger forbundet med deltagelse.«

28. § 12, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af By-, Land- og Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand og tegningsberettiget, samt hvem der varetager hvervet som personaleansvarlig. Har menighedsrådet konstitueret sig efter kapitel 2 a, skal formanden ligeledes sørge for, at det indføres, hvem der er valgt som kirkeværge og kasserer, jf. § 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførelsens form, om frister for denne og om offentliggørelse af menighedsrådets sammensætning på sogn.dk.«

29. § 13, stk. 4, nr. 3, ophæves.

Nr. 4-5 bliver herefter nr. 3-4.

30. § 13, stk. 4, nr. 5, der bliver nr. 4, affattes således:

»4) de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.«

31. § 13, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, indkalder formanden stedfortræderen til at deltage i sagens behandling. «

32. I § 15 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Et medlem kan fratages sin enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, når medlemmet:

- 1) vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet,
- 2) undlader at følge Arbejdstilsynets påbud,
- 3) varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller
- 4) udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen.«

Stk. 5-6 bliver herefter stk. 6-7.

33. I § 15, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter »medlem af rådet«: »eller som undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller som udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen«.

34. I § 15, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-4 og stk. 6« og som 2. pkt. indsættes: »Afgørelsen om udtræden af menighedsrådet efter stk. 6 kan først træffes, når menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter, jf. stk. 5.«

35. I § 15 indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Menighedsrådet afgør, om betingelserne for fratagelse af et medlems enkeltmandsposter for resten af menighedsrådets funktionsperioden, jf. stk. 5, er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse efter stk. 5, kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.«

36. Overskriften til kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Obligatoriske udvalg, når menighedsrådet konstituerer sig med enkeltmandsposter og stående udvalg«.

37. § 18, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Hvis der er flere menighedsråd i et pastorat, og disse menighedsråd bestyrer præsteembedets faste ejendomme, nedsætter menighedsrådene et stående præstegårdsudvalg.«

38. Efter § 20 indsættes:

»Kapitel 3 a

Fælles bestemmelser om udvalg uanset konstitueringsform«.

39. § 21, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 1-2.

40. I § 24, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »stede«: », jf. dog stk. 5«.

41. I § 24 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Menighedsrådet kan beslutte, at møder, bortset fra dem, der er nævnt i § 13, stk. 4, nr. 1-4, kan afholdes som online-møder eller hybrid-møder, hvor nogle medlemmer deltager fysisk og andre online i det samme møde. Beslutningen om at afholde online-møde træffes enstemmigt.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

42. I § 24 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, jf. § 15, stk. 6, skal behandles på to møder. Menighedsrådet er

beslutningsdygtigt, når mindst 2/3 af medlemmerne er til stede. Beslutning træffes ved kvalificeret flertal på 2/3.«

Stk. 4-5 bliver herefter stk. 6-7.

43. I § 25 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Beslutningsprotokollen kan føres elektronisk. Den elektroniske beslutningsprotokol skal underskrives digitalt via et system, der stilles til rådighed af By-, Land- og Kirkeministeriet. Menighedsrådet skal aftale, hvordan den digitale underskrivelse skal foregå under et online eller hybridt menighedsrådsmøde.«

44. I § 27, *stk. 1*, ændres »præsteboliger« til: »tjenesteboliger«.

45. I § 29, *stk. 1* og 2, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 3«, »og« ændres til: »,«, og efter »repræsentant« indsættes: »og den i § 3 a nævnte repræsentant«.

46. I § 31 ændres »§ 10, stk. 9« til: »§ 9, stk. 8«.

47. § 32 affattes således:

»Når menighedsrådet har konstitueret sig efter kapitel 2 a, fungerer menighedsrådets næstformand i formandens forfald og overtager samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.«

48. § 34 ophæves.

49. I § 38 indsættes efter *stk. 1*, som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Både valgte medlemmer og præsten har adgang til at sætte de forhold, der fremgår af *stk. 1*, på dagsordenen på et menighedsrådsmøde.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

50. I § 39 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Menighedsrådet skal orientere provst og biskop om påbud fra Arbejdstilsynet.«

51. I § 42 b, *stk. 1*, ændres »provstiudvalget i samme provsti« til: »et eller flere provstiudvalg«.

52. I § 42 b, *stk. 1, nr. 3*, og § 42 c, *stk. 1, nr. 2*, udgår », herunder af præsteboliger«.

UDKAST

53. I § 42 b, stk. 2, ændres »provstiudvalget« til: »provstiudvalg«.

54. I § 42 b, stk. 4, og § 42 c, stk. 3, ændres »hvilket provstiudvalg« til: »hvilke provstiudvalg«.

55. I § 42 c, stk. 1, ændres »provstiudvalget i samme provsti« til: »et eller flere provstiudvalg« og »finansiering til provstiudvalget« ændres til: »finansiering til provstiudvalgene«.

56. I § 43 b, stk. 1, indsættes efter »stiftsråd eller provstiudvalg«: »jf. dog stk. 3«.

57. I § 43 b indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Kravet om kirkeministerens godkendelse efter § 43, stk. 2, 3 og 5 gælder ikke for samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt samarbejder mellem provstiudvalg om fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning. De nærmere bestemmelser om samarbejdet skal optages i en vedtægt, der skal offentliggøres på stiftets hjemmeside«

§ 2

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 424 af 19. april 2023, som ændret senest ved § 39 i lov nr. 679 af 3. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, nr. 1, ændres »3« til: »2«.

2. I § 1, stk. 2, nr. 2, ændres »2« til: »1«.

3. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) menighedsrådsmedlemmers uddannelse og kompensation for anvendte fridage,«

Nr. 4-7 bliver herefter nr. 5-8.

4. § 3, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 3. Kirkekassen oppebærer indtægter, herunder betaling for brug af kirke og kirkegård, renter og udbytte af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

UDKAST

5. I § 3, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår »og 2«.

6. I § 7, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.

7. I § 7 a, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.

8. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »og provsten«.

9. § 17 a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Valgret til provstiudvalgets repræsentant for præsterne har medlemmerne af provstiets menighedsråd og provsten. En sognepræst, der er medlem af et menighedsråd i provstiet, og som ikke er provst, er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne.«

10. I § 17 c, stk. 8, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.

11. I § 17 d, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.

12. I § 17 f indsættes efter »provstiudvalg« », herunder valgform og udvalgsstruktur,«.

13. I § 17 g indsættes som stk. 8:

»Stk. 8. Provstiudvalgets udgifter til vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt anlægsudgifter og udgifter til køb og salg af disse ejendomme udredes af provstiudvalgskassen.«

14. § 17 h, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

»Provstiudvalgskassen oppebærer leje- og driftsindtægter vedrørende faste ejendomme bestyret af provstiudvalget samt rente og udbytte af provstikapitalen. Den del af provstiudvalgskassens udgifter, der ikke kan afholdes af indtægterne efter 1. pkt., dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.«

15. § 21 affattes således:

»§ 21. Menighedsrådet bestyrer kirkens faste ejendomme og sognegårde, der ikke er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter regler om bestyrelse, brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme, herunder om høringspligt og klageadgange, og om afholdelse af syn over

UDKAST

præsteembedernes faste ejendomme. Biskopperne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter regler om forbrug af kirkers og præsteembedernes formue samt regler om menighedsrådets og provstiudvalgets køb og salg af fast ejendom.«

16. § 21 a ophæves.

17. § 21 b, *stk. 1*, ophæves, og i stedet indsættes:

»§ 21 b. Provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af menighedsrådet, indbetales til kirkekapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.

Stk. 2. Provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af provstiudvalget, indbetales til provstikapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

18. I § 21 b, *stk. 2*, der bliver stk. 3, ændres »kirke- og præsteembedekapitalen« til: »kirkekapitalen og provstikapitalen«.

19. § 23, *stk. 4*, affattes således:

»Stk. 4. Præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd i stiftet, samt de præster i stiftet, hvis ansættelse har en varighed af et år eller mere, der er ansat af kirkeministeren, og som ikke er medlem af noget menighedsråd, har valgret og er valgbare til stiftsrådet som repræsentant for præsterne.«

20. I § 23, *stk. 5*, indsættes efter »organisering,« »valgform,«.

21. § 23 a, *stk. 4, 1. pkt.*, affattes således:

»Stiftsrådet har til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkekapitalen og på provstiudvalgets vegne at bestyre provstikapitalen.«

§ 3

I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, *stk. 1*, udgår »en af provstiudvalget godkendt«.

UDKAST

2. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Stiftsøvrigheden skal godkende reguleringsplaner for umistelige kirkegårde, jf. § 19, stk. 3, nr. 1«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

3. I § 18, stk. 2, der bliver stk. 3, udgår »godkendt« og efter »godkendelse« indsættes: »eller vedtagelse«.

4. I § 19, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om umistelige kirkegårde.«

§ 4

I lov om lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 864 af 25. juni 2013, som ændret ved lov nr. 2067 af 21. december 2020 og § 2 i lov nr. 1679 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved ansættelse i stillinger som sognepræst i pastorater med tre eller flere menighedsråd kan menighedsrådene beslutte at nedsætte et ansættelsesudvalg bestående af menighedsrådsmedlemmerne fra primærsognet, to menighedsrådsmedlemmer fra hvert af de øvrige menighedsråd og en medarbejderrepræsentant uden stemmeret fra hvert menighedsråd. Menighedsrådene skal være enige om at nedsætte et ansættelsesudvalg.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

2. I § 9, *stk. 1, 1. pkt.* indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

3. I § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

4. I § 9, *stk. 3*, indsættes efter »menighedsråds«: », og ansættelsesudvalgs, jf. § 8, stk. 2,«.

5. Efter § 9 indsættes:

UDKAST

» 9 a. I de sogne i Sønderjylland, hvor der er oprettet en stilling som sognepræst for den tyske del af menigheden, har den i § 3 a i lov om menighedsråd nævnte repræsentant for den tyske del af menigheden stemmeret, når menighedsrådet afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst for den tyske del af menigheden.«

6. I § 10, 1. pkt., indsættes efter »(menighedsrådene)«: »eller mellem biskoppen og ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

7. I § 10, 3. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »eller mellem biskop og ansættelsesudvalget«.

8. I § 11, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »menighedsrådets«: »eller ansættelsesudvalgets, jf. § 8, stk. 2«.

9. I § 13 b, stk. 1, 3. pkt., ændres »ministeren for ligestilling og kirke bilagt en udtalelse fra vedkommende biskop« til: »kirkeministen eller den, ministeren bemyndiger hertil«.

§ 5

I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 8. januar 2020, som ændret ved lov nr. 746 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »flersognspastorater«: » og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

2. I § 5 a, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »menighedsråd,«: »og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

3. I § 6 a, indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. I de sogne i Sønderjylland, hvor der er ansat en sognepræst for den tyske del af menigheden, bliver de kandidater fra den tyske del af menigheden, som ikke opnår valg, personlige stedfortrædere for de valgte kandidater fra denne del af menigheden.«

4. I § 6 c, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »sogne,«: » og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

UDKAST

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2026, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 2, nr. 13-14, 16-18 og 21 træder i kraft den 1. januar 2029.

Stk. 3. § 1, nr. 3-9, 11 og 45 og § 5, nr. 5 har virkning fra det ordinære valg til menighedsråd i 2028. Menighedsråd, der afholder nyvalg efter den 1. januar 2026 og før det ordinære valg til menighedsråd i 2028, skal fastsætte antallet af valgte medlemmer af menighedsrådet efter de hidtil gældende regler.

§ 7

Stk. 1. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning og baggrund
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem gejstlige og læge funktioner i folkekirken
2.1.1.	Samarbejde i menighedsrådet
2.1.1.1.	Gældende ret
2.1.1.2.	By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.1.2.	Menighedsrådets konstituering
2.1.2.1.	Gældende ret
2.1.2.2.	By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.	Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet
2.2.1.	Gældende ret
2.2.3.	By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3.	Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd
2.3.1.	Gældende ret

UDKAST

2.3.2	By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5.	Administrative konsekvenser for borgerne
6.	Klimamæssige konsekvenser
7.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8.	Forholdet til EU-retten
9.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10.	Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Den danske folkekirke er med sine århundredlange rødder en uadskillelig del af dansk kultur og historie. Folkekirken er samtidig et levende og aktivt samlingspunkt for mennesker i hele Danmark på tværs af geografi, alder, holdninger og alle de andre forskelle, som kendetegner danskerne.

Et meget stort flertal af danskerne er medlemmer af folkekirken. Nogle bruger kirken ofte, andre sjældent. For mange er folkekirken en ramme både om livets store begivenheder og et sted at søge hen, når livet er svært. Det er en værdi, som ikke kan gøres op i penge.

Folkekirken tager vare på den dyrebare kulturarv, som kirker og kirkegårde rummer og er for det, vi kender som det danske. Og folkekirken bidrager dagligt med samvær, sammenhæng og mening til levende og levedygtige lokalsamfund overalt i Danmark. Det har værdi for alle danskere og for det danske samfund.

Forholdet mellem stat og kirke i Danmark er helt specielt og følger af grundloven. Staten understøtter folkekirken, men ansvaret for kirkens liv og vækst er lagt i hænderne på de lokale menighedsråd. Det giver mulighed for,

at forskellige kirkesyn kan rummes og udfoldes inden for folkekirkens mange sogne og menigheder.

Menighedsrådene er helt centrale for netop den særlige rolle, som folkekirken spiller i Danmark. Siden menighedsrådenes oprettelse i begyndelsen af 1900-tallet har de været med til at forme og værne om kirkens lokale liv. Med kirker i hvert eneste sogn i landet sikrer menighedsrådene en dyb lokal forankring og sørger for, at den lokale kirke tilpasser sig de mennesker, som lever og bor i sognet. Den lokale kirke samler gamle og unge i store og små lokalsamfund – ikke kun til gudstjenester, men også gennem et rigt kulturliv med kor, koncerter, debatarrangementer, sorggrupper, frivilligt arbejde m.v. Menighedsrådene fungerer som den centrale drivkraft i alle disse aktiviteter og det kirkelige liv i lokalsamfundet.

Men menighedsrådene bærer også et stort administrativt ansvar som forvaltere af kirkens bygninger, økonomi og personale. For at menighedsrådsmedlemmerne fortsat kan spille den vigtige rolle som centralt omdrejningspunkt for det lokale fællesskab, er det afgørende, at menighedsrådene får de rette forudsætninger for at kunne varetage deres administrative opgaver på en effektiv og meningsfuld måde.

På den baggrund igangsatte kirkeministeren i februar 2024 projektet ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet”, der havde til formål at komme med konkrete forslag til at gøre det administrativt lettere for menighedsrådene at løfte deres opgaver gennem en revision af gældende lovgivning på det kirkeretlige område.

I april 2025 afleverede en styregruppe med bred repræsentation fra folkekirkens parter rapporten ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet” til kirkeministeren. Rapporten indeholder 24 anbefalinger i form af forslag til administrative forenklinger, opgavemæssige justeringer og organisatoriske frisættelsestiltag, der vil sikre, at menighedsrådene får bedre mulighed for at fokusere på kirkens liv og vækst samt det fællesskab, de er en del af.

De 24 anbefalinger fra styregruppen omfatter tre hovedområder, som hver især og tilsammen indeholder ambitiøse tiltag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet:

- 1) Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem de to ledelsesstrenge i folkekirken.

UDKAST

- 2) Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet.
- 3) Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd.

Med udgangspunkt i styregruppens anbefalinger indgik regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre den 21. maj 2025 en aftale om ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet”, hvor aftaleparterne tilslutter sig de 24 konkrete forslag og supplerer forslagene med henholdsvis skærpede krav til udelukkelse af et medlem fra menighedsrådet, begrænsninger i forhold til provstiudvalgets varetagelse af ansvaret for ejendomme og jorder m.v., lokal fleksibilitet til fastsættelse af antal valgte menighedsrådsmedlemmer, samt et krav om at bevare de gældende regler for funktionsperiodens start.

Nærværende lovforslag har på den baggrund til formål at gennemføre de dele af henholdsvis styregruppens anbefalinger og den politiske aftale om ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet”, som kræver lovændring.

Forslaget indeholder for det første tiltag, der medfører en øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem gejstlige og læge funktioner i folkekirken, herunder nye regler vedrørende fratagelse af et menighedsrådsmedlems enkeltmandsposter, udelukkelse af et menighedsrådsmedlem fra menighedsrådet, ændring af betegnelsen kontaktperson til personaleansvarlig for derigennem at tydeliggøre ansvaret og rammerne for, hvem personalet skal henvises til og indførelse af større fleksibilitet ved tilrettelæggelse af menighedsrådets arbejde gennem mulighed for konstituering efter en ny minimumsmodel.

Forslaget indeholder for det andet tiltag, der har til formål at aflaste menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrke samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet, herunder forslag, der skaber hjemmel til, at provstiudvalget kan varetage bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, og indførelse af en ny kapital benævnt provstikapitalen, mens den eksisterende kirke- og præsteembedekapital ændrer navn til kirkekapitalen. Det foreslås endvidere, at menighedsrådets ansvar for kirkegården fastholdes, men at de gældende krav om godkendelse af

beslutninger om køb, salg, opførelse af bygninger m.v. hos provstiudvalg og stiftsøvrighed afskaffes.

Forslaget indeholder for det tredje tiltag til styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd, herunder nye regler for valg til provstiudvalg og stiftsråd, samt nye regler for det tyske mindretals repræsentation i menighedsrådet og for afholdelse af valgforsamling for mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem gejstlige og læge funktioner i folkekirken

2.1.1. Samarbejde i menighedsrådet

2.1.1.1. Gældende ret

§ 1 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) angiver formålet med menighedsrådets arbejde. Det fremgår af § 1, stk. 1, i menighedsrådsloven, at sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen, mens det fremgår af § 1, stk. 2, at det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse.

De øvrige bestemmelser i menighedsrådsloven skal læses i lyset af denne bestemmelse. De valgte medlemmer bidrager som repræsentanter for sognets medlemmer af folkekirken med deres ønsker til og interesse for det kirkelige liv. Præsten repræsenterer præsteembedets opgaver og forpligtelser og har, som teologisk sagkyndig, en viden og indsigt, som vedkommende bidrager med i menighedsrådsarbejdet. Præsten er uafhængig af menighedsrådet i udøvelsen af sin pastorale forpligtelse, herunder sin forkyndelse, sin sjælesorg og sin undervisning, jf. menighedsrådslovens § 37. Præsten har ansvaret for forløbet af gudstjenester og kirkelige handlinger.

Samarbejdet mellem valgte medlemmer og præster i menighedsrådet skal derfor ske med respekt for hinandens fagområder og kompetencer, både når det gælder almindelige driftsopgaver, administration og rammerne for præstens pastorale forpligtelser, som fremgår af menighedsrådslovens § 37.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 34, stk. 1, at menighedsrådet deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd efter regler, der er fastsat herom. Menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, administrerer kirke og kirkegård og ansætter medarbejdere

UDKAST

ved kirke og kirkegård, jf. § 34, stk. 2. Menighedsrådet administrerer kirkens og præsteembedets indtægter og bestyrer kirkens og præsteembedets faste ejendom efter de regler, der er fastsat herom, jf. § 34, stk. 3. Bestemmelsen i § 34 i menighedsrådsloven giver ikke i sig selv menighedsrådet kompetence i forhold til de enkelte sagsområder, idet denne kompetence er reguleret detaljeret i den øvrige kirkelige lovgivning. Bestemmelsen tjener dog til at give menighedsrådene et overblik over de væsentligste ansvarsområder.

For så vidt angår samarbejdet mellem præsten og de valgte medlemmer af menighedsrådet i relation til beslutninger vedrørende det kirkelige liv, indeholder i menighedsrådslovens §§ 35 og 38 proceduren herfor og sætter i den forbindelse de retlige rammer i forhold til, hvilke beslutninger der ikke kan træffes af præsten alene. Det fremgår således af menighedsrådslovens § 38, at præsten herefter skal have menighedsrådets tilslutning til beslutninger vedrørende indsamlinger, liturgi m.v. I sager omfattet af menighedsrådslovens § 38 har præsten en egentlig vetoet og deltager ikke i afstemningen.

Ophør af medlemskabet af menighedsrådet i løbet af funktionsperioden er reguleret i §§ 15 og 16 menighedsrådsloven. § 15 regulerer, hvornår et medlem skal udtræde af meningsrådet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 16, som fastlægger, at et medlem – i andre tilfælde end dem, der er nævnt i § 15 – kun kan udtræde af menighedsrådet, hvis rådet giver sit samtykke hertil. Der består således ikke nogen lovgivningsmæssig adgang til, at et medlem frit kan nedlægge sit hverv.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, at et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet. Bestemmelsen har efter fast praksis et snævert anvendelsesområde. Det forhold, at et flertal mener, at et medlem ikke arbejder for menighedens liv og vækst, er ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke tilfælde, hvor et flertal i menighedsrådet mener, at et medlem modarbejder rådets virksomhed. Det samme gælder ved uenighed om en sags afgørelse eller irritation over et medlem og dets holdninger. Det er således legitimt at være uenige i flertallets beslutninger, ligesom medlemmer af menighedsråd har ytringsfrihed i forhold til at omtale arbejdet i menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 6, at menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 5 er opfyldt. Menighedsrådets

afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

2.1.1.2. By-, Land- og Kirkeministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Styregruppen, hvis anbefalinger danner grundlag for lovforslaget, har i sit arbejde drøftet og overvejet samarbejdet mellem de valgte og fødte medlemmer af menighedsrådet med henblik på at opnå en styrkelse af arbejdsmiljøet i folkekirken. Samarbejdet mellem fødte og valgte medlemmer af menighedsrådet udgør fundamentet og er en vigtig forudsætning for varetagelsen af opgaverne med sognets kirkelige og administrative anliggender. Folkekirkens ledelsesstruktur med forskellige ansættelsesmyndigheder for præster og kirkefunktionærer forudsætter endvidere et konstruktivt samarbejde mellem menighedsrådets valgte og fødte medlemmer og mellem de folkekirkelige myndigheder i sogn, provsti og stift. Styregruppen foreslår på den baggrund, at menighedsrådenes ansvarsområder og opgaver, som er fastlagt i forskellige bestemmelser i menighedsrådsloven, beskrives samlet, hvorved opgaverne og deres samspil med den interne organisering i menighedsrådet tydeliggøres.

Styregruppen foreslår endvidere, at menighedsrådslovens § 38 ændres, så det tydeliggøres i bestemmelsen, at både valgte medlemmer og præster kan sætte drøftelse af spørgsmål om indsamling og liturgi på dagsordenen.

Det fremgår blandt andet af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at aftalens parter lægger vægt på, at styregruppens forslag om at tydeliggøre, at menighedsrådene kan sætte liturgiske spørgsmål på dagsordenen, ikke ændrer på, at præsten fortsat vil have vetoret og ikke vil kunne pålægges at anvende en anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer ved de faste gudstjenester end dem, der hidtil har været anvendt i menigheden.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår på baggrund af den politiske aftale samt styregruppens rapport, at nyaffatte formålsbestemmelsen i menighedsrådslovens § 1 med henblik på at tydeliggøre og lave en samlet bestemmelse om menighedsrådets formål og væsentligste opgaver i den første bestemmelse i loven.

Den foreslåede bestemmelse har som noget nyt et særligt fokus på den gensidige forpligtelse for valgte medlemmer, præster og ansatte i sognet til

UDKAST

at samarbejde for at sikre gode rammer for det kirkelige liv, herunder arbejdsmiljøet for de ansatte i sognet, samt den gensidige forpligtelse til samarbejde mellem menighedsrådet, som er arbejdsgiver for kirkefunktionærerne, og provst og biskop, som varetager arbejdsgiverrollen i forhold til præster.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår i forlængelse heraf som noget nyt, at det anføres i menighedsrådslovens § 1, stk. 3, at menighedsrådet har ledelsesansvar over for arbejdspladsen. Formålet hermed er, at menighedsrådenes ledelsesansvar tydeliggøres med henblik på, at det kan blive prioriteret som en væsentlig og særskilt opgave blandt menighedsrådenes administrative og kirkelige opgaver med henblik på at sikre et godt arbejdsmiljø for de ansatte i sognet. Formålet er endvidere at understrege den gensidige forpligtelse for menighedsråd, provst og biskop til at samarbejde og sikre gensidig orientering om forhold af betydning for arbejdspladsen ved at informere om processer og aftaler, der er relevante på tværs af niveauer og på tværs af gejstlige og læge funktioner, eksempelvis informationer om præsters sygdommeldinger, orlov eller andet. Med ændringen understreges, at valgte menighedsrådsmedlemmer, præster og kirkefunktionærer har et fælles ansvar for arbejdspladsen og for arbejdsmiljøet.

Allerede i dag er der et betydeligt samarbejde og en gensidig afhængighed mellem menighedsrådenes og provstiudvalgets økonomi, hvilket afspejles i den lokale budgetproces, der indebærer, at menighedsrådet har et overordnet medansvar for den lokale kirkelige økonomi. Menighedsrådet indgår således i et forpligtende samarbejde bl.a. gennem deltagelse i budgetsamråd med deltagelse af provstiudvalget og repræsentanter for provstiets menighedsråd. For at understrege dette samspil mellem menighedsråd og provstiudvalg, foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet på baggrund af styregruppens anbefalinger, at det tydeliggøres i menighedsrådslovens § 1, stk. 5, at menighedsrådene har et medansvar for provstiets samlede økonomi.

Den foreslåede formålsbestemmelse understreger endvidere forpligtelsen for menighedsrådet til at indgå i det lokale samarbejde i provstiet om den økonomiske forvaltning af provstiets økonomiske midler.

På baggrund af den politiske aftale og styregruppens rapport foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet endvidere, at der indsættes et nyt § 38, stk. 2, i menighedsrådsloven, hvorefter både valgte medlemmer og præster har

UDKAST

adgang til at sætte de liturgiske spørgsmål, der fremgår af § 38, stk. 1, på dagsordenen på et menighedsrådsmøde.

Styregruppen anbefaler, at der indføres mulighed for, at menighedsrådet kan beslutte at fratage et medlems enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, og at den eksisterende mulighed i menighedsrådslovens § 15, stk. 5, for udelukkelse af et medlem af menighedsrådet udvides.

Det fremgår blandt andet af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at aftaleparterne lægger afgørende vægt på, at medlemskab af et menighedsråd hviler på et demokratisk mandat, som giver meget vide rammer for den valgte varetagelse af sit medlemskab. Fratagelse af medlemskabet bør derfor kun kunne ske helt undtagelsesvist og efter en saglig proces med mægling og grundig behandling i menighedsrådet samt med klagemulighed til såvel biskoppen som kirkeministeren.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår på baggrund af den politiske aftale og styregruppens rapport, at der indføres hjemmel i menighedsrådslovens § 15, stk. 5, til, at et medlem kan få frataget sin enkeltmandspost for resten af funktionsperioden, hvis vedkommende vedvarende undlader at opfylde sine pligter i forhold til enkeltmandsposten, hvis medlemmet aktivt undlader at følge et påbud fra Arbejdstilsynet, eller hvis et medlem varigt og systematisk udviser en adfærd, som udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø. Det foreslås endvidere, at en beslutning om at fratage et medlem en enkeltmandspost for resten af funktionsperioden skal træffes på et menighedsrådsmøde og kræver, at mindst halvdelen af rådets medlemmer er til stede og afgøres ved simpelt flertal. Den foreslåede ordning vil således medføre, at der indføres en mulighed for at fratage et medlem sin enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, uden at medlemmet samtidig skal udtræde af menighedsrådet.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår derudover, at den gældende § 15, stk. 5, i menighedsrådsloven om fratagelse af medlemskabet af menighedsrådet udvides, så den også omfatter de situationer, hvor medlemmet undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, hvis medlemmet varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller hvis medlemmet udviser intimiderende eller krænkende

adfærd til møder eller på arbejdspladsen. Bestemmelsen vil fortsat have et smalt anvendelsesområde.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår, at afgørelse om fratagelse af medlemskab af menighedsrådet alene kan træffes, hvis menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at deltage i et mæglingsforløb, som er fastsat af biskoppen, og, hvis relevant, ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter. Det er således en forudsætning, at konflikten løses med den mindst indgribende metode, og at udelukkelse kun finder sted undtagelsesvis, hvorved der tages hensyn til det demokratiske mandat, som medlemmerne af menighedsrådet har.

I forlængelse heraf foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at der i menighedsrådslovens § 24, stk. 5, indføres skærpede regler for afstemninger i forbindelse med menighedsrådets beslutning om fratagelse af medlemskab af menighedsrådet. Det forslås således, at beslutningen om fratagelse af medlemskab af menighedsrådet skal behandles på to ordinære møder i menighedsrådet, at mindst 2/3 af medlemmerne skal være til stede, og at der blandt dem skal være 2/3 flertal for beslutningen. De skærpede krav til menighedsrådets beslutning understreger, at fratagelse af medlemskab af menighedsrådet har undtagelsens karakter og kun kan finde sted i helt særlige situationer, samtidig med at de sikrer, at beslutningen ikke hastes igennem, og at der er bred opbakning til beslutningen i menighedsrådet.

2.1.2. Menighedsrådets konstituering

2.1.2.1. *Gældende ret*

Det nyvalgte menighedsråd afholder sit konstituerende møde, inden funktionsperioden begynder, jf. menighedsrådslovens § 6, stk. 1. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand og næstformand og derefter personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., ligesom der vælges medlemmer til de lovpligtige udvalg, jf. menighedsrådslovens § 21, stk. 1. Formanden og næstformanden vælges blandt menighedsrådets medlemmer ved hemmelig afstemning, jf. menighedsrådslovens § 8, stk. 3.

Det fremgår således af § 9 i menighedsrådsloven, at menighedsrådet skal vælge kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningskyndig og tegningsberettiget person.

Menighedsrådet skal af sin midte vælge en kasserer, men den praktiske udførelse af opgaverne vedrørende budgetlægning og regnskabsførelse kan varetages af en kirkefunktionær eller overlades til en professionel regnskabsfører, som ikke er medlem af rådet, jf. § 9, stk. 2.

UDKAST

Det fremgår af § 9, stk. 5, at menighedsrådet af sin midte vælger en kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Menighedsrådet kan endvidere beslutte, at opgaven som kontaktperson deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer. Præsten er ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden, jf. § 10, stk. 3.

Kirkefunktionærer ansat ved kirken eller kirkegården kan ikke vælges til kirkeværge, jf. § 9, stk. 1, 2. pkt., og formanden kan ikke vælges til kirkeværge, kasserer eller være den professionelle regnskabsfører, jf. § 9, stk. 3.

Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for kirkeværgens, kassererens, sekretærens og kontaktpersonens forretningsområder, jf. menighedsrådslovens § 9, stk. 7.

Valg til formand, næstformand og enkeltmandsposter har gyldighed for et år ad gangen, jf. menighedsrådslovens §§ 8-9.

Menighedsrådet består af et antal valgte medlemmer samt sognepræster i pastoratet, såfremt de er ansat som tjenestemænd eller overenskomstansatte med en ansættelse af mindst ét år, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 1. Andre præster end de i stk. 1 nævnte, der er ansat i pastoratet, og præster, som uden at være ansat i pastoratet yder bistand ved pastoratets betjening, har ret til uden stemmeret at deltage i menighedsrådets møder, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 2.

Ved fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af et antal valgte medlemmer og de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 3.

Antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret, således at antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten valgte medlemmer i alt, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 4.

Har to eller flere sogne et fælles menighedsråd, fastsætter det fælles menighedsråd antallet af valgte medlemmer i rådet, jf. menighedsrådslovens

UDKAST

§ 2, stk. 5. Rådet må dog højst bestå af summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende menighedsråd enkeltvis er berettiget til, jf. stk. 4, og skal mindst bestå af det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettige til, jf. stk. 4, hvis sognene udgjorde én samlet menighedsrådsreds. Hvert sogn skal mindst have 1 valgt medlem. Menighedsrådet skal meddele biskoppen antallet af medlemmer af det fælles menighedsråd og fordelingen af medlemmer mellem de deltagende sogne.

Når den kirkelige betjening af et pastorat, der består af flere sogne, er ordnet således, at betjeningen af et enkelt sogn væsentligt er overdraget til en af præsterne, kan biskoppen ved regulativ for ordningen af tjenesteforholdet mellem præsterne bestemme, at hver af dem skal være medlem af menighedsrådet i sit sogn, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 6.

Menighedsrådet medvirker ved ansættelse i stillinger som sognepræst, jf. § 8, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (ansættelsesloven) og den tilhørende bekendtgørelse om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præste- og provstestillinger mm.

Det fremgår af ansættelseslovens § 9, stk. 1, i ansættelsesloven, at et pastorats menighedsråd afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst i pastoratet. Er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, afgives indstillingen af disse pastoraters menighedsråd. Skal flere menighedsråd medvirke ved indstillingen, afgives indstillingen i et fællesmøde, jf. ansættelseslovens § 9, stk. 2.

To eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. menighedsrådslovens § 1, stk. 3. Hvis et fælles menighedsråd ønskes oprettet på tværs af provstigrænser, kræver det dispensation fra By-, Land- og Kirkeministeriet, jf. menighedsrådslovens § 43, stk. 1. Sagen fremsendes med indstilling fra provst og biskop.

Oprettelse og nedlæggelse af sogne godkendes af biskoppen efter anmodning fra menighedsrådet og med anbefaling fra provsten. Der er ikke krav om, at oprettelse eller nedlæggelse af et sogn forud skal været drøftet på et menighedsmøde i de berørte sogne.

Menighedsrådets beslutninger træffes i møder, der som hovedregel er offentlige, jf. menighedsrådslovens § 23, stk. 1, 1. pkt., og § 24, stk. 1, 1. pkt. Menighedsrådet er kun beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede, jf. § 24, stk. 1, 2. pkt.

Menighedsrådets beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 3. Menighedsrådets beslutninger skal indføres i en beslutningsprotokol, og det skal fremgå, hvordan hvert enkelt medlem har stemt, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 2, og § 25, 1. pkt. Protokollen skal ved mødets afslutning underskrives af de tilstedeværende medlemmer, jf. menighedsrådslovens § 25, 2. pkt.

2.1.2.2. By-, Land- og Kirkeministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Styregruppen, hvis anbefalinger danner grundlag for lovforslaget, foreslår, at der indføres mere fleksible muligheder for den interne organisering af menighedsrådet.

By-, Land- og Kirkeministeriet kan tilslutte sig styregruppens anbefaling og foreslår, at menighedsrådet på det konstituerende møde kan vælge at bruge en ny og enklere konstitueringsform, som tager højde for menighedsrådets opgaver, og som samtidig gør det muligt for samme menighedsrådsmedlem at varetage flere forskellige opgaver, ligesom der bliver mulighed for at placere opgaver i udvalg med eksterne deltagere eller menighedsrådets ansatte. Valget af konstitueringsform kan ændres i forbindelse med de årlige konstitueringer, jf. den foreslåede § 7 a i menighedsrådsloven.

Forslaget til indførelse af en ny minimumsmodel for konstituering medfører, at menighedsrådet er frit stillet i forhold til organiseringen af det interne arbejde under forudsætning af, at arbejdet tilrettelægges, så menighedsrådets opgaver håndteres. Det vil fortsat være muligt for menighedsrådene at konstituere sig efter den gældende konstitueringsform med enkeltmandsposter og stående udvalg.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår, at reguleringen af konstituering efter den nye minimumsmodel indsættes som et nyt kapitel 2 b i menighedsrådsloven. Det foreslås herefter, at menighedsrådet kan forenkle organiseringen ved kun at vælge en formand, en personaleansvarlig og en tegningsberettiget og ikke de resterende enkeltmandsposter, jf. den foreslåede § 11 c i menighedsrådsloven.

I forlængelse heraf foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at menighedsrådene får mulighed for at vælge mellem to modeller for varetagelse af arbejdsgiverrollen. Menighedsrådet skal efter forslaget enten vælge en personaleansvarlig blandt rådets medlemmer, eller også skal menighedsrådet ansætte en professionel daglig leder. Baggrunden for indførelse af valgfrihed for menighedsrådet mellem de to modeller er, at der

UDKAST

hermed tages højde for, at menighedsrådene har meget forskellige vilkår, herunder i forhold til økonomi.

Den foreslåede ordning afløser den gældende ordning med valg af kontaktperson. Formålet med ændringen af betegnelsen fra kontaktperson til personaleansvarlig er at tydeliggøre, hvad ansvaret består i, og hvem personalet skal henvende sig til i personalespørgsmål.

For at styrke menighedsrådsmedlemmernes kompetencer foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet desuden, at der indføres obligatoriske kurser for menighedsrådsmedlemmer målrettet deres opgaver og funktioner, jf. den foreslåede § 11 f. Det foreslås endvidere, at en personaleansvarlig, der er valgt medlem af menighedsrådet, kan få kompensation for anvendte fridage, når vedkommende deltager i det obligatoriske kursus eller har behov for at være til stede på arbejdspladsen i egen arbejdstid, jf. den foreslåede § 8 a, stk. 5, i menighedsrådsloven sammenholdt med forslaget til § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om folkekirkens økonomi.

Styregruppen anbefaler, at præstens medlemskab af menighedsrådet som født medlem fastholdes og understreger, at præsten, som født medlem af menighedsrådet, og de valgte medlemmer i arbejdet som menighedsrådsmedlemmer skal virke sammen om at skabe gode vilkår for kirkens liv og vækst og evangeliets forkyndelse. Styregruppen foreslår dog, at præster kun skal være fødte medlemmer, hvis deres ansættelse i pastoratet er på mindst halvtid og har en varighed af mindst et år. Hvis der kun er ansat en præst i pastoratet, bør vedkommende være født medlem, uanset at ansættelsen er på mindre end halvtid. Styregruppen foreslår også, at provsten ikke skal være født medlem af menighedsrådet, medmindre provsten er den eneste præst i pastoratet. Styregruppen er opmærksom på, at det i pastorater med mange sogne, der ikke har fælles menighedsråd, kan være en stor opgave for præsten at være født medlem af flere menighedsråd.

I forhold til antallet af medlemmer af menighedsrådet foreslår styregruppen, at antallet af valgte medlemmer af menighedsråd fremover skal fastsættes til mellem 5 og 9 medlemmer. Det foreslås samtidig, at intervallet for, hvornår antallet af valgte medlemmer stiger, ændres, så antallet fremover stiger med en for hver påbegyndt 2.000 folkekirkemedlemmer i sognet i stedet for en for hver påbegyndt 1.000.

Det fremgår blandt andet af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre

UDKAST

understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at aftaleparterne er enige om at justere styregruppens forslag, så antallet af valgte medlemmer i menighedsrådet som udgangspunkt skal være mellem 5 og 10 medlemmer ved, at antallet af valgte medlemmer fastsættes til 5 i sogne med indtil 2.000 folkekirkemedlemmer og stiger med 1 for hver påbegyndt 2.000 folkekirkemedlemmer.

For at give en vis lokal fleksibilitet til at fastsætte menighedsrådets størrelse er aftaleparterne desuden enige om, at menighedsrådet lokalt skal kunne beslutte at hæve antallet af medlemmer med yderligere 1 i forhold til det medlemstal, antallet af folkekirkemedlemmer berettiger til.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår på baggrund af den politiske aftale og styregruppens rapport, at antallet af valgte medlemmer fastsættes til fem i sogne med indtil 2.000 folkekirkemedlemmer og stiger med en for hver påbegyndt 2.000 folkekirkemedlemmer, jf. den foreslåede § 2, stk. 4, i menighedsrådsloven. Menighedsrådet skal lokalt kunne beslutte at hæve antallet af medlemmer med yderligere en i forhold til det medlemstal, antallet af folkekirkemedlemmer berettiger til. Den foreslåede ordning vil medføre, at antallet af valgte menighedsrådsmedlemmer lokalt kan fastsættes mere fleksibelt med henblik på, at menighedsrådet har en størrelse, hvor de valgte medlemmer sammen med præsten, kan udgøre et velfungerende arbejdsfællesskab. Beslutningen om antallet af valgte medlemmer, herunder beslutningen om eventuelt at hæve antallet med en, skal træffes så tidligt i valgåret, at den kan offentliggøres samtidig med indkaldelsen til orienteringsmødet, dvs. i praksis senest 1. april.

By-, Land- og Kirkeministeriet er enig i, at der skal være en præst som født medlem af alle menighedsråd, men at ansættelsen i pastoratet som udgangspunkt bør være på mindst halvtid, før præsten bliver født medlem af menighedsrådet. Det foreslås derfor, at kredsen af fødte medlemmer ændres sådan, at de fødte medlemmer af menighedsrådet fremover er de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse og en ansættelse med en varighed af et år eller mere, jf. den foreslåede § 2, stk. 1. Forslaget omfatter både tjenestemand- og overenskomstansatte præster og medfører, at det fødte medlemskab af menighedsrådet afgrænses til præster, hvis hovedbeskæftigelse er i pastoratet. Det foreslås samtidig, at provsten ikke er født medlem af menighedsrådet. Hvis der kun er ansat en præst i pastoratet, er vedkommende født medlem uanset beskæftigelsesgrad, jf. den foreslåede § 2, stk. 2. Tilsvarende gælder, hvis provsten er den eneste præst i pastoratet.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår endvidere, at biskoppen i pastorater med flere sogne, der betjenes af flere præster, definerer en primærpræst til hvert sogn, jf. den foreslåede § 2, stk. 6, i menighedsrådsloven. Det er biskoppens ansvar at sikre, at alle sogne har en primærpræst, der er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn.

Med henblik på at forenkle ansættelsesprocessen i forbindelse med præsteansættelser foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet derudover, at der indføres hjemmel i § 8, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. til, at der ved ansættelse i præstestillinger i pastorater med tre eller flere menighedsråd indføres mulighed for, at der kan nedsættes et ansættelsesudvalg, der består af menighedsrådsmedlemmerne fra primærsognet samt to repræsentanter fra de øvrige menighedsråd samt en medarbejderrepræsentant fra hvert menighedsråd.

Forslaget medfører, at ansættelsesudvalget vil kunne deltage i orienterings- og indstillingsmøder, ligesom det vil være ansættelsesudvalget, der gennemfører ansættelsessamtalerne. Gudstjenester med prøveprædiken er fortsat offentligt tilgængelige, og menighedsrådsmedlemmer, der ikke sidder i ansættelsesudvalget, har derfor fortsat mulighed for at overvære prøveprædiken. Herved sikres det, at de medlemmer, der kun overværer prøveprædiken, har et grundlag for at orientere deres repræsentanter i ansættelsesudvalget om, hvilke ansøgere de foretrækker til stillingen.

For at forenkle kravene til menighedsrådenes afholdelse af menighedsrådsmøder og gøre menighedsrådsarbejdet mere fleksibelt og tidssvarende i et øget digitaliseret samfund, foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet endvidere, at der indføres hjemmel i menighedsrådslovens § 24, stk. 2, til, at det bliver muligt at afholde menighedsrådsmøder som online- eller hybrid-møder, med undtagelse af de møder, der fremgår af menighedsrådslovens § 13, stk. 4, hvor der stilles særlige krav til offentlighed og demokratisk legitimitet. Samtidig foreslås det, at der indføres hjemmel i menighedsrådslovens § 25, stk. 2, til, at beslutningsprotokollen kan underskrives digitalt.

For at sikre åbenhed og debat i forbindelse med ændringer af sognestruktur foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at menighedsrådet eller menighedsrådene for to eller flere sogne, der ønsker, at sognene skal lægges sammen, bliver forpligtet til at afholde et menighedsmøde i hvert sogn, inden menighedsrådet træffer beslutning om, at sognet skal sammenlægges med et eller flere andre sogne eller opdeles i flere sogne. Med forslaget

opnås parallelitet i den lokale proces for oprettelse og nedlæggelse af sogne og oprettelse af fælles menighedsråd.

2.2. Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet

2.2.1. Gældende ret

Ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet, jf. § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven). Reglerne om budgetlægning for kirkekasserne er økonomilovens kapitel 1 a, der bl.a. indeholder regulering af budgetsamråd, som består af repræsentanter for provstiets menighedsråd, og som bl.a. kan træffe beslutning om at begrænse provstiudvalgets kompetence i økonomiske spørgsmål.

Det fremgår af økonomilovens § 3, stk. 1, at kirkekassen oppebærer indtægter, herunder renter, udbytte m.v., af kirkens kapitaler samt betaling for brug af kirke og kirkegård. Det fremgår af økonomilovens § 3, stk. 2, at renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen. Provenu fra salg eller anden afståelse af rettigheder over præsteembedets faste ejendom indbetales til kirke- og præsteembedekapitalen, jf. økonomilovens § 21 b, stk. 1, medmindre provstiudvalget forud for salget har godkendt, at provenuet ikke skal indbetales. Provenuet skal i givet fald anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån, jf. § 5 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen. Anvendelsen af provenuet skal i så fald være godkendt af provstiudvalget forud for salget.

Reglerne om bestyrelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme fremgår bl.a. af økonomiloven, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde samt af regler fastsat i medfør heraf. Det fremgår af økonomilovens § 21, stk. 1, at menighedsrådet bestyrer kirkens og præsteembedernes faste ejendomme efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Præsteembedets faste ejendomme omfatter tjenesteboliger for præster, landbrugsejendomme, jorder og andre ejendomme til brug for præsteembedet, fx en nedlagt tjenestebolig, som nu anvendes som sognegård. Der er fastsat nærmere regler om menighedsrådets bestyrelse af tjenesteboliger for præster i cirkulære om tjenesteboliger for præster, og der

er fastsat nærmere regler for menighedsrådets bestyrelse af de øvrige ejendomme i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme.

Reguleringen af menighedsrådets ansvar og opgaver med kirkegårde er fastsat i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og den tilhørende bekendtgørelse. Menighedsrådet har ansvaret for at udarbejde forslag til ændring m.v. af kirkegården samt udarbejdelse af forslag til opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger til brug for kirken eller kirkegårde. Menighedsrådets beslutninger om disse forhold skal godkendes af provstiudvalget eller stiftsøvrigheden.

I menighedsrådslovens kapitel 8 er en række regler vedrørende samarbejde mellem menighedsråd, mellem provstiudvalg og på tværs af niveauer, herunder regulering af, hvilke samarbejder der kræver kirkeministerens godkendelse. Samarbejde mellem provstiudvalg kræver efter de gældende regler som udgangspunkt kirkeministerens godkendelse, jf. menighedsrådslovens § 43 b.

2.2.2. By-, Land- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der blev i juni 2024 gennemført en brugerundersøgelse blandt landets ca. 13.800 menighedsrådsmedlemmer, der særligt peger på behov for at aflaste menighedsrådene for opgaver og ansvar vedrørende vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger og andre bygninger i sognet (ud over kirken), ligesom der kan være behov for en reduktion af sagsgange på bl.a. kirkegårdsområdet.

Styregruppen, hvis anbefalinger danner grundlag for lovforslaget, foreslår derfor, at provstiudvalget fremover bestyrer præsteembedets faste ejendomme, herunder tjenesteboliger, landbrugsejendomme, jorder og eventuelt andre ejendomme til brug for præsteembedet.

Styregruppens flertal foreslår desuden, at de gældende krav om godkendelse ved provstiudvalg eller stiftsøvrighed af menighedsrådets beslutninger vedrørende kirkegården afskaffes. Af hensyn til kulturarv på kirkegårdsområdet forslås det, at der gennemføres en screening af alle kirkegårde med henblik på at sikre bevarelsen af umistelige kirkegårde i hele landet. For umistelige kirkegårde anbefaler flertallet bag forslaget, at der fortsat skal gælde et krav om godkendelse hos stiftsøvrigheden af salg af arealer og bygninger på kirkegården, af opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på kirkegården og af anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af disse kirkegårde og af parkeringspladser til brug for kirkegården. Fældning af træer og reguleringsplaner for disse kirkegårde, som hidtil har skullet godkendes af provstiudvalget, vil fremover skulle godkendes af

UDKAST

stiftsøvrigheden i stedet. Flertallet bag forslaget finder, at screeningen af kirkegårde bør ske ved inddragelse af lokale kirkegårdskonsulenter og udvalget for kirkegårde.

Det fremgår blandt andet af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at styregruppens forslag om flytning af ansvaret og opgaven med tjenesteboliger, landbrugsejendomme, jorder m.v. til provstiudvalget suppleres med en mulighed for, at menighedsrådene i et provsti efter nyvalg til menighedsråd kan beslutte, at ansvaret for præsteembedets ejendomme ikke flytter til provstiudvalget, samt at menighedsrådene efter flytning af ansvaret skal have vetoret i forhold til provstiudvalgets dispositioner i visse tilfælde.

Det følger således af aftalen, at budgetsamrådet, som består af repræsentanter for provstiets menighedsråd, og som også i dag kan træffe beslutning om at begrænse provstiudvalgets kompetence i økonomiske spørgsmål, skal kunne beslutte, at ansvaret for præsteembedets ejendomme ikke flytter til provstiudvalget. Budgetsamrådet skal endvidere kunne beslutte, at enkelte menighedsråd kan beholde ansvaret for præsteembedets faste ejendomme i tilfælde, hvor ejendommene i øvrigt flytter til provstiudvalget. Budgetsamrådets beslutning skal træffes på det første budgetsamråd efter nyvalg til menighedsråd, og aftaleparterne er derfor enige om, at flytningen af ansvaret for præsteembedets faste ejendomme m.v. først skal træde i kraft efter næste menighedsrådsvalg, dvs. fra 1. januar 2029. Hvis der ikke er flertal for at beholde ansvaret hos menighedsrådene, kan ansvaret ikke senere flyttes tilbage.

Endelig fremgår det af aftalen, at menighedsrådet i provstier, hvor ansvaret er flyttet til provstiudvalget, skal høres ved opførelse af tekniske anlæg som fx vindmøller og solcelleanlæg på præsteembedets jorder, og at en eventuel indsigelse fra menighedsrådet skal have vetovirkning. Det fremgår endvidere af aftalen, at menighedsrådet skal høres ved salg af en sognegård, der ligger på samme matrikel som en tjenestebolig, og at en eventuel indsigelse fra menighedsrådet skal have vetovirkning, medmindre provstiudvalget i forbindelse med salget sikrer, at der findes andre lokaler, der kan anvendes som sognegård.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår på baggrund af den politiske aftale samt styregruppens rapport og brugerundersøgelsen, at der indføres en

bemyndigelse i økonomilovens § 21, stk. 2, til, at der kan fastsættes regler om, at opgaven, ansvaret og finansieringen af vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger, præsteembedernes landbrugsejendomme og jorder m.v., herunder sognegårde, der er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, samt opgaver vedrørende køb og salg af disse ejendomme som udgangspunkt varetages af provstiudvalget. By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår derudover, at der fastsættes regler om, at budgetsamrådet får kompetence til at træffe beslutning om, at ansvaret for præsteembedets ejendomme ikke overføres til provstiudvalget, herunder om, at enkelte menighedsråd kan beholde ansvaret for præsteembedets faste ejendomme i tilfælde, hvor ejendommene i øvrigt flytter til provstiudvalget.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår endvidere, at der fastsættes regler om, at budgetsamrådets beslutning vedrørende bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme skal træffes på det første budgetsamråd efter ordinært valg til menighedsråd. Det første budgetsamråd efter ordinært valg til menighedsråd vil være i 2029, da næste ordinære menighedsrådsvalg er i 2028. Budgetsamrådets beslutning træffes som øvrige beslutninger om at begrænse provstiudvalgets kompetence ved, at det enkelte menighedsråds stemme vægtes i forhold til antallet af valgte medlemmer af rådet og ved almindeligt stemmeflertal. Hvis der ikke er flertal for at beholde ansvaret hos menighedsrådene, flyttes ansvaret til provstiudvalget og kan ikke senere flyttes tilbage. I provstier, hvor ansvaret som følge af beslutning på budgetsamrådet i begyndelsen af 2029 fortsat er ved menighedsrådet, skal flertallet på ny bekræftes på første budgetsamråd efter næste ordinære valg til menighedsråd, og så fremdeles.

Med afsæt i den poliske aftale foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet derudover, at der fastsættes regler om, at der efter provstiudvalgets overtagelse af bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, skal være enighed mellem menighedsrådene og provstiudvalget, hvis der påtænkes opført tekniske anlæg som fx vindmøller og solcelleanlæg på præsteembedets jorder eller salg af sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, medmindre provstiudvalget i forbindelse med salget sikrer, at der findes andre lokaler, der kan anvendes som sognegård.

For så vidt angår sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at der fastsættes regler om, at provstiudvalget fremover varetager opgaver, ansvar og finansiering af bygningen, mens menighedsrådet bevarer opgaver, ansvar og finansiering af sognegårde, der ligger på andre matrikler end tjenesteboligen, uanset om sognegården tilhører kirken eller præsteembedet.

UDKAST

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår derudover, at der fastsættes regler om, at provstiudvalg, der varetager bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, herunder sognegårde på samme matrikel som tjenesteboligen, skal høre menighedsrådet om køb og salg af tjenesteboliger, ligesom den præst, der bor i tjenesteboligen, vil skulle høres, og får mulighed for at klage over køb og salg af tjenesteboliger.

Den foreslåede ordning vil medføre, at det sikres, at menighedsrådet fortsat har afgørende indflydelse på beslutninger om præsteembedets ejendomme, der kan betyde forandringer af væsentlig betydning for menighedsrådets øvrige aktiviteter og lokale forankring.

Forslaget om, at provstiudvalget bestyrer præsteembedets faste ejendomme, forventes at medføre en væsentlig aflastning og forenkling af arbejdet i menighedsrådet og en forbedring af arbejdsmiljøet for præster i sognet. Derudover forventes forslaget at bidrage positivt til folkekirkens grønne omstilling, da provstiudvalget som bestyrer af provstiets samlede jorder vurderes at have bedre mulighed for at prioritere på tværs i provstiet end det enkelte menighedsråd. Forslaget vil desuden indebære en administrativ forenkling for eksterne samarbejdspartnere, herunder de 23 lokale treparter, som kommunerne har nedsat, og som under ledelse af 23 udpegede formands- og sekretariatskommuner skal omsætte Den Grønne Trepert til konkrete forandringer i det danske landskab. Forslaget vil samtidig muliggøre en effektiv tilrettelæggelse af provstiudvalgets opgaver med ejendomme og jorder, herunder opbygning af kompetencer, omlægning af økonomien og langsigtet økonomisk planlægning fx i forhold til grøn omlægning af folkekirkens jorder.

By-, Land- og Kirkeministeriet forventer, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med relevante repræsentanter fra folkekirken og By-, Land- og Kirkeministeriet, der skal være med til at sikre smidig implementering af forslaget om flytning af opgaverne med tjenesteboliger og landbrugsejendomme, jorder m.v. til provstiudvalgene. Med inddragelse fra arbejdsgruppen skal der indsamles erfaringer og afklares juridiske spørgsmål med henblik på, at de foreslåede ændringer træder i kraft i 2029.

Som konsekvens af forslaget om at indføre nye regler vedrørende bestyrelse af præsteembedets faste ejendomme foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet visse ændringer af økonomiloven i relation til provstiudvalgets og menighedsrådets økonomi. By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår således, at der i økonomilovens § 21 b, fastsættes regler om, at fremtidige kapitaler fra salg af tjenesteboliger og præsteembedets landbrugsejendomme m.v.,

skal indbetales til en ny kapitaltype blandt stiftsmidlerne benævnt provstikapitalen, idet der samtidig foreslås indført mulighed for, at provenuet efter provstiudvalgets beslutning vil kunne anvendes til finansiering af nye ejendomserhvervelser eller særskilte anlægsarbejder vedrørende faste ejendomme, som provstiudvalget bestyrer.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår endvidere, at kirke- og præsteembedekapitalen ændrer navn til kirkekapitalen, der herefter består af provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af menighedsrådet, jf. den foreslåede § 21 b, stk. 1, i økonomiloven. Der foreslås ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for kirkekapitalen, der herefter fortsat vil kunne udbetales til brug for nye ejendomserhvervelser eller anlægsarbejder på kirken eller en sognegård bestyret af menighedsrådet i det pågældende sogn eller til afdrag på kirkekassens gæld.

Som en yderligere konsekvens af forslaget om at indføre nye regler vedrørende bestyrelse af præsteembedets faste ejendomme foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at der gives mulighed for, at samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme kan etableres uden godkendelse af By-, Land- og Kirkeministeriet, jf. den foreslåede § 43 b, stk. 3, i menighedsrådsloven.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår derudover, at de gældende krav om godkendelse af ændringer på kirkegården afskaffes, jf. den foreslåede bemyndigelse i økonomilovens § 21, stk. 3. Den foreslåede ordning vil betyde, at menighedsrådene fremover kan beslutte køb og salg af arealer og bygninger på eller uden for kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på eller uden for kirkegården, ligesom menighedsrådet kan beslutte anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og parkeringspladser til brug for kirkegården uden forudgående godkendelse. Forslaget betyder endvidere, at menighedsrådet fremover vil kunne beslutte at fælde træer på kirkegården og vedtage en reguleringsplan for kirkegården uden forudgående godkendelse. Forslaget ændrer dog ikke på, at provstiudvalget skal godkende kirkegårdens vedtægt og føre tilsyn med menighedsrådets bestyrelse af kirkegården, ligesom menighedsrådet fortsat skal sikre, at der ikke sker forringelser af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygningen og kirkegårde, herunder ved fældning af markante træer.

De gældende regler om godkendelse af beslutninger vedrørende kirkebygningen, kirkegårdens indhegning og indgangspartier foreslås ikke ændret.

Af hensyn til kulturarv på kirkegårdsområdet foreslår By-, Land- og Kirkeministeriet, at der indføres hjemmel i § 19, stk. 5, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, til, at der kan fastsættes nærmere regler om umistelige kirkegårde med henblik på, at det ikke kun er det lokale menighedsråd men også stiftsøvrigheden, der er med til at vurdere og godkende eventuelle ændringer og initiativer på et mindre antal udpegede kirkegårdsanlæg af uvurderlig kulturhistorisk betydning.

Den foreslåede ordning vil indebære, at der skal ske en kategorisering af landets kirkegårde for at bevare stiftsøvrighedens godkendelse af salg af arealer og bygninger på kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på kirkegården, anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og af parkeringspladser til brug for kirkegården, når der er tale om en kategoriseret umistelig kirkegård.

By-, Land- og Kirkeministeriet foreslår, at kirkegårdskonsulenterne, der er tilknyttet landets 10 stifter, skal screene og udpege de kirkegårde i stiftet, som vurderes at være umistelige. De udpegede kirkegårde skal forelægges for udvalget om kirkegårde, som allerede i dag afgiver udtalelse i sager om nedlæggelse af kirkegårde.

2.3. Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd

2.3.1. Gældende ret

Reglerne om valg til menighedsråd findes i lov om valg til menighedsråd (valgloven) og tilhørende cirkulærer. Reglerne om valg til provstiudvalg og stiftsråd findes i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven) og bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.

Menighedsrådsmedlemmer vælges på en offentlig valgforsamling den tredje tirsdag i september, jf. valglovens § 1, stk. 2, og § 6 a. I flersognspastorater kan valgforsamlingen afholdes en anden dag i samme uge. Kravet om, at valgforsamlingen afholdes samme dag i alle sogne, sikrer, at der gennem nationale kampagner kan sættes fokus på valget.

Valgformen for valg til menighedsråd indebærer, at valgprocessen har tre trin: 1) optakt med obligatorisk orienteringsmøde den 2. tirsdag i maj, jf. valglovens § 5 a, stk. 1, 2) valg på en valgforsamling den tredje tirsdag i

september, jf. valglovens § 1, stk. 2, og 3) offentliggørelse af resultatet med mulighed for at udløse et efterfølgende afstemningsvalg, der i givet fald holdes midt i november, jf. valglovens § 6 b, stk. 1.

Det fremgår af valglovens § 6 a, stk. 7, at valgret udøves ved personligt fremmøde, og der er kun rent undtagelsesvist og efter kriterier fastsat af kirkeministeren mulighed for at stemme ved fuldmagt.

Biskoppen kan efter begrundet ansøgning fra menighedsrådet nedsætte menighedsrådets funktionsperiode til 2 år. Ved valg til menighedsråd med nedsat funktionsperiode følges reglerne i valgloven, jf. valglovens § 34 a, stk. 1.

I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten, mindst 4 og højst 8 læge medlemmer (menighedsrepræsentanter) og 1 repræsentant for provstiets præster, jf. økonomilovens § 17 a, stk. 1.

I hvert stift nedsættes et stiftsråd, der består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti, jf. økonomilovens § 23, stk. 1. I Lolland-Falsters Stift vælges dog 2 menighedsrepræsentanter for hvert provsti.

Det lovgivningsmæssige udgangspunkt ved valg til såvel provstiudvalg som stiftsråd er, at valget afvikles som et afstemningsvalg svarende til den valgform, der gjaldt ved valg til menighedsråd indtil menighedsrådsvalget i 2020, hvor ordningen med valgforsamling blev indført.

Valg af menighedsrepræsentanter og valg af repræsentant for provstiets præster til provstiudvalget sker ved to separate valg, mens valg af menighedsrepræsentanter, valg af præsterepræsentanter og valg af repræsentanter for provsterne til stiftsrådet sker ved tre separate valg.

2.3.2. By-, Land- og Kirkeministeriet overvejelser og den foreslåede ordning

Styregruppen, hvis anbefalinger danner grundlag for lovforslaget, finder, at der i forhold til det tyske mindretal er en række særlige forhold, som begrundes, at valgformens udgangspunkt ved menighedsrådsvalg fraviges i de sogne i Sønderjylland, hvor en af folkekirkens fire sognepræster for den tyske del af menigheden er ansat. Styregruppen har i sin drøftelse lagt vægt på, at der i Danmark kun findes et anerkendt nationalt mindretal, nemlig det tyske mindretal, og at denne gruppes interesser i videst muligt omfang beskyttes og fremmes i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser.

UDKAST

By-, Land- og Kirkeministeriet kan tilslutte sig styregruppens overvejelser og foreslår, at der indføres hjemmel i menighedsrådslovens § 3 a til, at det tyske mindretal kan være repræsenteret uden stemmeret i menighedsrådet i de pågældende sogne i de tilfælde, hvor den tyske del af menigheden ikke har opnået valg til en plads i menighedsrådet på valgforsamlingen. Det foreslås endvidere, at der i valglovens § 6 a, stk. 9, indsættes en bestemmelse, om, at der i de tilfælde, hvor en repræsentant for det tyske mindretal er blevet valgt som medlem af menighedsrådet, bliver de øvrige kandidater fra den tyske del af menigheden personlige stedfortrædere for vedkommende. Det er en forudsætning, at der er afgivet stemmer på de pågældende kandidater på valgforsamlingen.

Styregruppen anfører endvidere i sin rapport, at der findes en række mindre øer, hvor færgeafgangene mellem flere øer i sognet er begrænsede, og hvor der har været tilfælde, hvor medlemmerne bosat på nogle øer ikke på lige fod med sognets andre beboere har haft mulighed for at deltage i orienteringsmøde og valgforsamling i forbindelse med valg til menighedsråd efter kl. 16 på de fastsatte dage.

Styregruppen anbefaler derfor, at reglerne om, at orienteringsmødet i forbindelse med valg til menighedsråd skal afholdes hhv. den anden tirsdag i maj og valgforsamlingen den tredje tirsdag i september i valgåret, bør lempes, sådan at der bliver mulighed for, at valgbestyrelsen i disse helt konkrete, ekstraordinære situationer kan beslutte at afholde hhv. orienteringsmødet og valgforsamlingen en anden dag i samme uge.

By-, Land- og Kirkeministeriet kan tilslutte sig styregruppens anbefalinger og foreslår, at der indføres hjemmel i valglovens § 1, stk. 2, til, at valgbestyrelsen i et sogn, der dækker mindre øer, får kompetencen til at beslutte, om valgforsamlingen skal afholdes en anden dag i samme uge som den tredje tirsdag i september. Forslaget vil medvirke til, at folkekirkemedlemmer, der er nødsaget til at rejse med færge mellem to øer i sognet eller mellem en ø og fastlandet, både kan komme til og fra valgforsamlingen uden at være forhindret af begrænsede færgeafgange. Der foreslås tilsvarende ændring for så vidt angår orienteringsmødet og en evt. ekstraordinær valgforsamling ved ændring af valglovens § 5a, stk. 2, og § 6 c, stk. 2.

Anvendelse af de foreslåede bestemmelser vil være afgrænset til helt konkrete ekstraordinære situationer, hvor der er tale om et sogn, der dækker flere øer eller fastlandet og en ø, og hvor deltagelse i valgforsamlingen er

udfordret af begrænsede færgeforbindelser mellem øerne eller mellem fastlandet og en ø.

De foreslåede bestemmelser vil ikke kunne anvendes, hvis der er broforbindelse til og mellem de omfattede øer eller fastlandet og den omfattede ø.

Det er By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering, at forslaget vil sikre, at folkekirkemedlemmer bosat på mindre øer på lige fod med folkekirkemedlemmer i andre sogne har mulighed for at deltage i orienteringsmødet, valgforsamlingen og en evt. ekstraordinær valgforsamling.

Styregruppen anbefaler derudover, at processen for valg til provstiudvalg og valg til stiftsråd forenkles og ensrettes med reglerne for valg til menighedsråd.

By-, Land- og Kirkeministeriet vurderer, at det vil medføre en forenkling at harmonisere reglerne for henholdsvis valg til provstiudvalg, valg til stiftsråd og valg til menighedsråd, samtidig med at det vil give mulighed for, at det demokratiske mandat ved valg til provstiudvalg og valg til stiftsråd vil blive styrket gennem det offentlige orienteringsmøde og valgforsamlingen, hvor det bliver obligatorisk med en præsentation af kandidaterne og en debat mellem kandidaterne indbyrdes og med de stemmeberettigede.

Forslaget medfører, at der skabes hjemmel i økonomiloven til, at den nuværende valgform ved valg af menighedsrepræsentanter og præsterepræsent til provstiudvalg ændres til valg på en valgforsamling svarende til den valgform, der i dag gælder ved valg til menighedsråd. Dette giver mulighed for, at personer, der ønsker at stille op som enten menighedsrepræsentant eller præsterepræsentant i provstiudvalget, kan få ordet og præsentere sig selv og redegøre for, hvorfor de ønsker at blive medlem af provstiudvalget, uanset om der er tale om personer, der genopstiller, eller kandidater, der opstiller for første gang. Herefter vil der være mulighed for dialog og debat mellem og med kandidaterne og de stemmeberettigede med det formål at øge de fremmødtes kendskab til kandidaternes ønsker og prioriteter for provstiudvalgsarbejdet.

Forslaget medfører endvidere, at reglerne om valgret ved valg til provstiudvalg ændres sådan, at alle menighedsrådsmedlemmer skal kunne stemme både ved valg af menighedsrepræsentanterne og ved valg af præsterepræsentanten i provstiudvalget. Ud over kredsen af menighedsrådsmedlemmer foreslås det, at provster, der fremover ikke er

fødte medlemmer af et menighedsråd, også har stemmeret ved valg af menighedsrepræsentanter og ved valg af præsterepræsentanten. Det foreslås samtidig, at kredsene af præster med stemmeret ved valg af præsterepræsentant i provstiudvalget ændres sådan, at præster, der er fødte medlemmer af menighedsråd i provstiet, og provsten har stemmeret ved valg af præsterepræsentanten i provstiudvalget. Dermed er det den samme kreds af præster, der deltager i valget af præsterepræsentant og i valget af menighedsrepræsentanterne. Kredsen af præster med stemmeret ved valg af præsterepræsentanten bliver med forslaget lidt bredere end i dag, hvor det kun er sognepræster, der er fastansat i provstiet, der kan stemme, når der vælges præsterepræsentant.

Forslaget medfører endvidere, at den nuværende valgform ved valg af menighedsrepræsentant til stiftsråd ændres til valg på en valgforsamling i det enkelte provsti med mulighed for præsentation af kandidaterne og efterfølgende dialog og debat mellem de fremmødte stemmeberettigede og kandidaterne, svarende til den valgform, der i dag gælder ved valg til menighedsråd.

Forslaget medfører derudover, at der ikke vil være mulighed for at udløse et afstemningsvalg ved valg til provstiudvalg eller ved valg af menighedsrepræsentanter til stiftsråd.

I forhold til valg af præsterepræsentanter i stiftsrådet foreslås det, at kredsen af præster, der er valgbare og har valget ved valg af præsterepræsentanter til stiftsrådet, afgrænses til samme kreds som ved bispevalg. Det betyder, at kredsen omfatter præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd i stiftet, samt de præster i stiftet, hvis ansættelse har en varighed af et år eller mere, der er ansat af kirkeministeren, og som ikke er medlem af noget menighedsråd. Ændringen betyder, at præster ansat i kortere vikariater fremover ikke vil kunne vælges som præsterepræsentant til stiftsrådet.

Den nye valgform for valg til stiftsråd og valg til provstiudvalg forventes at få virkning for valgene i 2029.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for staten, kommunerne eller regionerne.

UDKAST

Det samlede lovforslag vurderes at understøtte en mere professionel og bæredygtig organisering af menighedsrådsarbejdet, men vil også, særligt i de første år, kræve implementeringsudgifter, investeringer og øget administrativ kapacitet i både sogne og provstier.

Lovforslagets § 1, nr. 16 vedrørende øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse forventes at medføre visse merudgifter for menighedsrådene. Menighedsråd kan vælge at ansætte en daglig leder som personaleansvarlig. Menighedsråd, der ansætter en allerede ansat kordegn som daglig leder, skønnes at have øgede udgifter på ca. 100.000 kr. årligt, mens menighedsråd, der opretter en ny kordegnestilling med ledelsesopgaver eller en ny kirkegårdslederstilling til at varetage opgaven som personaleansvarlig, vil have udgifter til aflønning i intervallet 327.665-485.000 kr. + evt. kvalifikationstillæg og pension, afhængig af den nærmere lønindplacering. Menighedsråd, som vælger at udpege et valgt menighedsrådsmedlem som personaleansvarlig, vil kunne få udgifter til kompensation for anvendte fridage svarende til højeste dagpengesats til den personaleansvarliges tilstedeværelse på arbejdspladsen i egen arbejdstid i konkrete tilfælde.

Menighedsrådene vil desuden have udgifter til det obligatoriske kursus for den personaleansvarlige, jf. lovforslagets § 1, nr. 16 og 27. Udgifterne er estimeret til ca. 15.000 kr. pr. deltager anhängigt af udbyder og evt. overnatning.

Lovforslagets § 2, nr. 13-18, vedrørende aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom vurderes af have begrænsede økonomiske konsekvenser for folkekirken. Forslaget indebærer, at udgifterne til vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger og præsteembedets landbrugsejendomme m.v. som udgangspunkt flyttes fra kirkekasserne til provstiudvalgskassen, ligesom provstiudvalget vil skulle finansiere anlægsudgifter og udgifter til køb af nye tjenesteboliger. Udgifterne i provstiudvalgskassen modsvares således af tilsvarende besparelser på bevillingerne til kirkekasserne. Evt. udgifter i forbindelse med registrering af provstiudvalget som bestyrer af præsteembedets faste ejendom i CVR-registret eller tingbogen er ikke estimeret og vil skulle afklares i implementeringsfasen. Effektiviseringen af planlægningen af vedligeholdelsesopgaverne bør dog efter By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering på sigt kunne føre til besparelser for ligningsområdet som sådan.

Afskaffelse af godkendelseskompetencer på kirkegårdsområdet vil indebære opgavebortfald hos både provstiudvalg og stiftsøvrigheden og

dermed et mindre ressourcebehov hos disse myndigheder. Den præcise besparelse er ikke estimeret.

På enkelte punkter vil implementeringsudgifter som følge af forslagene blive finansieret af fællesfonden. Det forventes således, at fællesfonden får udgifter svarende til i alt 4,5 mio. kr. fordelt på fire år til implementering af forslag om tjenesteboliger, landbrugsejendomme, jorder m.v., herunder udgifter til arbejdsgruppe, sekretariatsbetjening samt ekstern konsulentbistand. Der forventes endvidere udgifter for fællesfonden på 2,6 mio. kr. til screening og kategoriseringen af umistelige kirkegårde, herunder sekretariatsbetjening af Udvalget om kirkegårde. Der forventes desuden udgifter til etablering af en elektronisk beslutningsprotokol i form af en engangsudgift på ca. 300.000 kr. samt til udvikling af en elektronisk selvbetjeningsløsning til indberetning af resultatet af provstiudvalgs- og stiftsrådsvalg i form af en engangsudgift på ca. 300.000 kr. Den elektroniske selvbetjeningsløsning til indberetning af resultatet af provstiudvalgs- og stiftsrådsvalg udvikles i 2028 forud for valg til provstiudvalg og stiftsråd i 2029.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgere.

6. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ingen direkte klimamæssige konsekvenser, dog vurderes det, at forslaget om at indføre hjemmel til, at ansvaret for præsteembedets jorder kan flyttes til provstiudvalget kan bidrage positivt til folkekirkens grønne omstilling, da provstiudvalget som bestyrer af provstiets samlede jorder har bedre mulighed for at prioritere på tværs i provstiet end det enkelte menighedsråd, ligesom forslaget vil indebære en administrativ forenkling for eksterne samarbejdspartnere. Det vil for eksempel gælde i forhold til de 23 lokale treparter, som kommunerne har nedsat, og som under ledelse af 23 udpegede formands- og sekretariatskommuner skal omsætte Den Grønne Trepert til konkrete forandringer i det danske landskab.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen natur- eller miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retslige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. juli 2025 til den 25. august 2025 (56 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

ADF – Det Administrative Fællesskab, Akademikerne, Akademiraadet, Akademisk Arkitektforening, alle biskopper, alle budgetudvalg, alle menighedsråd, alle provstiudvalg, alle stiftsråd, alle stiftsøvrigheder, Budgetfølgegruppen, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Provsteforening, Danmarks Kordegnetjenerforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Den danske Præsteforening, FLC – Fællesfondens løncenter, Folkekirkens Uddannelses og Videnscenter (FUV), Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Foreningen af Personalekonsulenter, Foreningen af Provstisekretærer, Foreningen Danske Revisorer, FSR – Danske Revisorer, HK, Kirkekultur.nu, Kirkemusikskolerne, Landsforeningen af Menighedsråd, Nationalmuseet i København, Organistforeningen, Provstirevisorerne, Rigsrevisionen, SLM – Stifternes løncenter for menighedsråd, 3F Fagligt Fælles Forbund.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner. Lovforslaget kan medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for folkekirken.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget har ingen implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og	Lovforslaget har ingen implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og

UDKAST

	regioner. For folkekirken medfører lovforslaget forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådene.	regioner. Lovforslaget kan medføre implementeringskonsekvenser for folkekirken.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser, men forslaget om at indføre hjemmel til, at ansvaret for præsteembedets jorder kan flyttes til provstiudvalget kan bidrage positivt til folkekirkens grønne omstilling.	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 1, stk. 2, at det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse.

Med en ændring af menighedsrådsloven i 2007 blev lovens § 1 præciseret således, at det blev tydeliggjort, at menighedsrådets valgte og fødte medlemmer er gensidigt forpligtet til at samvirke om målsætningerne for det kirkelige liv i sognet, at menighedsrådets overordnede ansvar er at sikre gode vilkår for evangeliets forkyndelse, og at dette ansvar både vedrører rammerne (administrative anliggender) og indholdet (kirkelige anliggender).

Samvirket mellem fødte og valgte medlemmer af menighedsrådet udgør fundamentet og er en vigtig forudsætning for varetagelsen af opgaverne med sognets kirkelige og administrative anliggender. Folkekirkens ledelsesstruktur med forskellige ansættelsesmyndigheder for præster og kirkefunktionærer forudsætter endvidere et konstruktivt samarbejde mellem menighedsrådets valgte og fødte medlemmer og mellem de folkekirkelige myndigheder i sogn, provsti og stift.

Bestemmelserne i § 1, stk. 1 og 2, angiver formålet med menighedsrådets arbejde, og de øvrige bestemmelser i menighedsrådsloven skal læses i lyset af disse bestemmelser.

Menighedsrådslovens § 34 indeholder en overordnet beskrivelse af menighedsrådets centrale administrative opgaver. Her fremgår det af stk. 1, at menighedsrådet efter de regler, der er fastsat herom, deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer af provstiudvalg og stiftsråd. Det fremgår af stk. 2, at menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, administrerer kirke og kirkegård og ansætter medarbejdere ved kirke og kirkegård. Af stk. 3 fremgår det, at menighedsrådet administrerer kirkens og præsteembedets indtægter og bestyrer kirkens og præsteembedets faste ejendom efter de regler, der er fastsat herom.

Menighedsrådslovens § 34 giver ikke i sig selv menighedsrådet kompetence i forhold til de enkelte sagsområder, idet denne kompetence er reguleret detaljeret i den øvrige kirkelige lovgivning. Bestemmelsen tjener dog til at give menighedsrådene et overblik over de væsentligste ansvarsområder.

Det foreslås at nyaffatte formålsbestemmelsen i menighedsrådslovens § 1 med henblik på at tydeliggøre og lave en samlet bestemmelse om menighedsrådets formål og væsentligste opgaver i den første bestemmelse i loven. Det foreslås således, at de hidtil gældende bestemmelser i menighedsrådslovens § 1, stk. 1–2, og § 34 samles i den nye formålsbestemmelse i menighedsrådslovens § 1.

Den foreslåede bestemmelse har som noget nyt et særligt fokus på den gensidige forpligtelse for valgte medlemmer, præster og ansatte i sognet til at samarbejde for at sikre gode rammer for det kirkelige liv, herunder arbejdsmiljøet for de ansatte i sognet, samt den gensidige forpligtelse til samarbejde mellem menighedsrådet, som er arbejdsgiver for kirkefunktionærerne, og provst og biskop, som varetager arbejdsgiverrollen i forhold til præster.

Den foreslåede formålsbestemmelse har endvidere særlig fokus på det lokale samarbejde i provstiet om den økonomiske forvaltning af provstiets økonomiske midler.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 1, at menighedsrådet styrer sognets kirkelige og administrative anliggender, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.

Ud over en mindre sproglig forenkling, hvor menighedsrådet fremhæves først i sætningen, er bestemmelsen en videreførelse af den gældende § 1, stk. 1, i menighedsrådsloven.

Forslaget vil indebære, at menighedsrådet som hidtil skal samarbejde om de kirkelige og administrative anliggender, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen. Der er således tale om, at hele menighedsrådet, valgte og fødte medlemmer, sammen har et ansvar for at samarbejde om de kirkelige og administrative anliggender. Samarbejdet handler om rammerne for det kirkelige liv i sognet, hvorimod den konkrete udøvelse af præstens pastorale forpligtelser er omfattet af præstens uafhængighed af menighedsrådet.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 2, at menighedsrådet er ansvarlig for folkekirkens virke i sognet og skal sørge for gode rammer for

evangeliets forkyndelse, gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission.

Den foreslåede bestemmelse vil i sammenhæng med den foreslåede § 1, stk. 1, indebære, at det understreges og tydeliggøres, at menighedsrådets væsentligste opgave, uanset sognets størrelse, er at sikre gode vilkår for evangeliets forkyndelse, gudstjeneste, kirkelige handlinger m.v., og at administrationen skal støtte dette formål. Ansvar for denne opgave fremgår for præsternes vedkommende af præste- og ordinationsløftet og for de valgte medlemmer af det menighedsløfte, som de skal afgive første gang, de vælges til menighedsrådet, jf. § 7 i menighedsrådsloven. For kirkefunktionærer fremgår dette ansvar af loyalitetspligten over for arbejdsgiveren.

Præsten og de valgte medlemmer af et menighedsråd skal således med hver deres bidrag og tilgang drøfte og overveje, hvordan det kirkelige liv i sognet skal administreres og udvikles, såvel for så vidt angår rammerne som indholdet. Det kan fx være med aktiviteter inden for undervisning, gudstjenester, diakoni og mission, men også i forhold til vedligeholdelse af kirkens ejendomme, personaleforhold, samarbejde med andre menighedsråd om fælles aktiviteter osv.

De valgte medlemmer bidrager som repræsentanter for sognets medlemmer af folkekirken med deres ønsker til og interesse for det kirkelige liv. Præsten repræsenterer præsteembedets opgaver og forpligtelser og har som teologisk sagkyndig en viden og indsigt, som vedkommende bidrager med i menighedsrådsarbejdet. Samarbejdet skal derfor ske med respekt for hinandens fagområder og kompetencer, både når det gælder almindelige driftsopgaver, administration og rammerne for præstens pastorale forpligtelser, som fremgår af menighedsrådslovens § 37, der ikke ændres med forslaget. Præsten er således fortsat uafhængig af menighedsrådet i udøvelsen af sine pastorale forpligtelser, herunder forkyndelse, sjælesorg og undervisning.

Præsten og de valgte medlemmer er på lige fod forpligtet til at deltage i menighedsrådets arbejde i sin helhed, herunder også arbejdet med økonomi, bygninger og kirkelige anliggender. Som nævnt er præsten uafhængig af menighedsrådet i forhold til præstens pastorale forpligtelser, herunder forkyndelse, sjælesorg og undervisning, men præstens medlemskab af menighedsrådet forpligter præsten på menighedsrådets drøftelser og beslutninger, og præsten har som embedsindehaver i denne sammenhæng et

særligt ansvar for at sikre, at det kirkelige arbejde har et evangelisk-luthersk grundlag.

Menighedsrådet kan derfor ikke pålægge præsten at udføre en given opgave, men præsten må på den anden side i sin planlægning og prioritering af opgaverne, der falder ind under den pastorale forpligtelse, tage højde for at medvirke til at virkeliggøre de visioner, menighedsrådet har for folkekirkens virke i sognet. For så vidt angår samarbejdet mellem præsten og de valgte medlemmer af menighedsrådet i relation til beslutninger vedrørende det kirkelige liv, indeholder menighedsrådslovens §§ 35 og 38 proceduren herfor og sætter i den forbindelse de retlige rammer i forhold til, hvilke beslutninger der ikke kan træffes af præsten alene. Forslaget skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 48, hvorefter det foreslås, at menighedsrådslovens § 38 tydeliggøres.

Folkekirkens overordnede opgave som evangelisk-luthersk kirke er på grundlag af kirkens bekendelse at forkynde evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling. Denne opgave danner udgangspunkt for de konkrete former, kirkelivet får i sogn, provsti og stift.

Der skal holdes gudstjeneste på alle almindelige søndage, juleaftensdag, 1. og 2. juledag, 1. og 2. påskedag, 1. og 2. pinsedag, skærtorsdag, langfredag, Kristi Himmelfartsdag og nytårsdag, jf. Danske Lov 2-4-5. Gudstjenester på søn- og helligdage kaldes faste gudstjenester. Der er med virkning fra 1. søndag i advent 1992 autoriseret ny Gudstjenesteordning, der fastlægger ritualer for afviklingen af de faste gudstjenester. Ved andre gudstjenester end de faste gudstjenester er præsten ikke bundet af den autoriserede gudstjenesteordning.

Kirkelige handlinger vedrører den kirkelige betjening af folkekirkens medlemmer og omfatter bl.a. dåb, konfirmation, vielse, begravelse og bisættelse. Der er ved kongelig resolution autoriseret ritualer for dåb, nadver i hjemmet, konfirmation, vielse og jordpåkastelse.

Præsten har ansvaret for, at gudstjenester og kirkelige handlinger gennemføres med brug af den autoriserede liturgi og de autoriserede ritualer og på kirkens bekendelsesgrundlag. Som eksempler på menighedsrådenes arbejde med gode rammer for gudstjenester og kirkelige handlinger kan nævnes samarbejde med præsten ved at understøtte liturgisk udvikling ved nye gudstjenesteformer som temagudstjenester, ungdomsgudstjenester, familiegudstjenester eller friluftsgudstjenester.

UDKAST

Den kirkelige undervisning omfatter bl.a. undervisning af børnekonfirmander og konfirmationsforberedelse samt aktiviteter som fx babysalmesang, foredrag, koncerter, studiekredse eller tilsvarende i kirken. Den kirkelige undervisning omfatter desuden at lede og udvikle korarbejdet, fx gennem kor for børn, unge og voksne og ved anden musikudøvelse. Der er fastsat regler om børnekonfirmandundervisning og konfirmation i anordning nr. 1027 af 24. september 2014 om børnekonfirmandundervisning og konfirmation.

Ved diakoni forstås kirkeligt socialt arbejde. Diakoni kan fx omfatte menighedspleje, oprettelse eller støtte til initiativer for ensomme eller socialt udsatte i sognet eller samarbejde med lokale organisationer om fx besøgstjeneste, sorgarbejde eller lektiehjælp.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 3, 1. pkt., at menighedsrådet er arbejdsgiver for medarbejderne ved kirken og kirkegården og har ledelsesansvar for arbejdspladsen.

Forslaget medfører en videreførelse og en tydeliggørelse af en del af den gældende § 34, stk. 2, i menighedsrådsloven, hvor det fremgår, at menighedsrådet ansætter medarbejdere ved kirken og kirkegården. Menighedsrådets adgang til at ansætte medarbejdere ved kirken og kirkegården er reguleret i § 16 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Som noget nyt tilføjes det, at menighedsrådet har ledelsesansvar over for arbejdspladsen. Formålet hermed er, at menighedsrådenes ledelsesansvar tydeliggøres med henblik på, at det kan blive prioriteret som en væsentlig og særskilt opgave blandt menighedsrådenes administrative og kirkelige opgaver med henblik på at sikre et godt arbejdsmiljø for de ansatte i sognet. Den foreslåede § 1, stk. 3, 1. pkt., skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16 om en personaleansvarlig i alle sogne.

Samarbejde mellem menighedsrådet og kirkefunktionærerne og mellem præster og kirkefunktionærer er en forudsætning for, at menighedsrådets målsætninger og visioner for det kirkelige liv på stedet kan blive til virkelighed. Valgte, præster og kirkefunktionærer er således i fællesskab forpligtet til aktivt at sikre, at den fælles arbejdsplads fungerer optimalt for dermed at sikre de bedste rammer for det kirkelige liv i sognet.

Formålet med forslaget til menighedsrådslovens § 1, stk. 2, sammenholdt med forslaget til menighedsrådslovens § 1, stk. 3, er blandt andet at

UDKAST

understrege og tydeliggøre, at menighedsrådet er ansvarlig for at sikre gode vilkår for udførelsen af præsteembedets lovbestemte opgaver, herunder gudstjeneste og forkyndelse, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning og sjælesorgen. Menighedsrådets ansvar løftes bl.a. ved at ansætte medarbejdere til at varetage musikken og sangen, bygninger og kirkegårde, undervisningsopgaver samt diakonale og administrative opgaver.

Det foreslås i § 1, stk. 3, 2. pkt., at menighedsrådet, provsten og biskoppen er forpligtet til at samarbejde og sikre gensidig orientering om forhold af betydning for arbejdspladsen.

Bestemmelsen er ny og medfører, at den gensidige forpligtelse til at samarbejde mellem menighedsrådet, som er arbejdsgiver for kirkefunktionærerne, og provst og biskop, som varetager arbejdsgiverrollen i forhold til præster, tydeliggøres og understreges. Menighedsrådets arbejde med at skabe gode vilkår for evangeliets forkyndelse sker først og fremmest gennem det lokale arbejde i sognet, men forudsætter også et samarbejde med provst, provstiudvalg, biskop, stiftsøvrighed og stiftsråd. Det er derfor en vigtig forudsætning for, hvordan rammerne for det kirkelige liv udfolder sig i det enkelte sogn, at dette samarbejde på tværs af myndigheder og niveauer fungerer respektfuldt og dialogisk.

Ud over samarbejdet i sognet er der således et betydeligt samspil og gensidig afhængighed mellem menighedsråd, provsti og biskop om ledelse af arbejdspladsen, hvilket understreges med forslaget til § 1, stk. 3, 2. pkt. om forpligtelse til samarbejde og gensidig inddragelse om forhold af betydning for arbejdspladsen. Den gensidige forpligtelse mellem menighedsråd, provst og biskop omfatter bl.a. pligt til at informere om relevante processer og aftaler, eksempelvis informationer om præsters sygemeldinger, orlov eller andet.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 4, at menighedsrådet bestyrer kirken, kirkegården og øvrige faste ejendomme efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende § 34, stk. 2, i menighedsrådsloven. Med den foreslåede ændring præciseres menighedsrådet som ansvarlig for bestyrelse af kirken, kirkegården og øvrige faste ejendomme efter de regler, der fastsat herom. Forslaget vil indebære, at menighedsrådet fortsat skal sørge for vedligeholdelse af kirken,

dens inventar og udsmykning, kirkegårdens vedligeholdelse, det daglige tilsyn med kirken og kirkegården, og at der er tilstrækkelig begravelsesplads for sognets beboere. Nærmere regler herom er fastsat i lov folkekirkens kirker og kirkegårde og i lov om folkekirkens økonomi.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, vedrørende regler for bestyrelse af kirkens og præsteembedets faste ejendomme.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 5, at menighedsrådet har ansvaret for sognets økonomi efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren, og indgår i et forpligtende samarbejde om provstiets samlede økonomi, herunder gennem deltagelse i budgetsamrådet.

Den foreslåede ændring er en tydeliggørelse af den gældende § 34, stk. 3, i menighedsrådsloven. Reglerne vedrørende sognets økonomi er bl.a. fastsat i lov om folkekirkens økonomi.

Forslaget vil indebære, at det fælles ansvar for og samarbejdet mellem menighedsråd og provstiudvalget om ligningsområdets samlede økonomi tydeliggøres. Den foreslåede bestemmelse understreger, at menighedsrådsmedlemmer ikke alene skal have øje for egen økonomi, men også for hele provstiets økonomi. Formålet er således at sikre både trivsel, fællesskab og udvikling af det kirkelige liv på tværs af sognene i provstiet.

Forslaget skal ses i forlængelse af den foreslåede § 1, stk. 2, i menighedsrådsloven om menighedsrådets ansvar for folkekirkens virke i sognet og for gode rammer for evangeliets forkyndelse, gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission. Der bør således i det lokale budgetarbejde være opmærksomhed på de enkelte sognes behov og mulighed for administrativ bistand, i form af fx ansættelse af personale eller ekstern understøttelse.

Forslaget understreger det samarbejde, der allerede i dag er forudsat som en del af budgetprocessen for de lokale kirkelige kasser. Med bestemmelsen tydeliggøres det, at det ikke alene er sognet, der er menighedsrådets ansvarsområde, men at menighedsrådets økonomi skal ses i lyset af provstiets samlede økonomi.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1, stk. 6, at menighedsrådet deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.

UDKAST

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende § 34, stk. 1, i menighedsrådsloven.

Forslaget vil indebære, at menighedsrådet som hidtil deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd efter de regler, der er fastsat herom. Reglerne om valg til biskop er reguleret i lov om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning og bekendtgørelse om valg til provstiudvalg og stiftsråd.

Endelig foreslås det i menighedsrådslovens § 1, stk. 7, at menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, efter de regler der er fastsat herom af kirkeministeren.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende § 34, stk. 2, i menighedsrådsloven.

Reglerne om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præstestilling er fastsat i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og den tilhørende bekendtgørelse. For så vidt angår ansættelse i stillinger, hvor der skal medvirke tre eller flere menighedsråd, henvises til lovforslagets § 4, nr. 1.

Til nr. 2

Det fremgår af § 1, stk. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at to eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

To eller flere menighedsråd i samme provsti kan således beslutte at etablere et fælles menighedsråd, hvis rådene hver for sig beslutter dette på et menighedsrådsmøde, og det efterfølgende besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene. Hvis et fælles menighedsråd ønskes oprettet på tværs af provstigrænser, kræver det dispensation fra By-, Land- og Kirkeministeriet, jf. § 43, stk. 1, i menighedsrådsloven. Sagen fremsendes med indstilling fra provst og biskop.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 1, stk. 4, at ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt. Bestemmelsen anvendes sjældent i praksis.

Oprettelse og nedlæggelse af sogne godkendes af biskoppen, jf. § 1 i cirkulære om decentralisering af sager om sognestruktur og sager om stadfæstelse af præster udsendt af Den Danske Kirke i Udlandet. Oprettelse

og nedlæggelse af sogne sker i praksis efter anmodning fra menighedsrådet og med anbefaling fra provsten. Der er ikke krav om, at oprettelsen eller nedlæggelsen af sognet skal været drøftet på et menighedsmøde i de berørte sogne.

Ved oprettelse af et nyt sogn skal der afholdes nyvalg til menighedsrådet for de nye sogne. Ofte vedrører ændringen i sognestrukturen sammenlægning af eksisterende sogne. Hvis sammenlægningen sker i løbet af funktionsperioden, kan nyvalg efter konkret ansøgning til By-, Land- og Kirkeministeriet om dispensation fra kravet om nyvalg, jf. § 43, stk. 1, i menighedsrådsloven, undlades. Menighedsrådet for det nye sogn dannes i givet fald af medlemmerne fra menighedsrådene for de sammenlagte sogne.

Hvis sognesammenlægningen sker med virkning fra et andet tidspunkt end 1. januar (regnskabsårets begyndelse) forudsættes det, at regnskaberne for de tidligere kirkekasser afsluttes, og at der oprettes et nyt regnskab for det nye sogn. Dette har sammenhæng med, at regnskabsstrukturen skal afspejle den organisatoriske og geografiske struktur, der indebærer, at hvert menighedsråd bestyrer en kirkekasse.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 1, stk. 5, at ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal afholdes nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.

Det foreslås at indsætte en ny § 1 a i menighedsrådsloven, der dels viderefører gældende regler, og dels indeholder nye regler. Forslaget vil indebære, at de nævnte bestemmelser om strukturændringer adskilles fra formålsbestemmelsen i menighedsrådslovens § 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, og får en ny selvstændig bestemmelse. Dermed samles bestemmelserne om menighedsrådets og biskoppens opgaver i forhold til strukturændringer i en selvstændig bestemmelse, som alene omfatter proceskravene herfor og virkningerne heraf.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1 a, stk. 1, at to eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

Der er tale om en videreførelse af den gældende § 1, stk. 3, i menighedsrådsloven. Såfremt to eller flere menighedsråd ønsker at oprette et fælles menighedsråd, skal dette besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene efter de regler, som fremgår af menighedsrådslovens kapitel 7.

UDKAST

Det vil som hidtil stadig være muligt at sammenlægge menighedsråd på tværs af stifts- og provstigrænser, hvilket fortsat vil kræve By-, Land- og Kirkeministeriets godkendelse, jf. § 43, i menighedsrådsloven, på baggrund af en indstilling herom fra provst og biskop.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1 a, stk. 2, at inden menighedsrådet træffer beslutning om, at sognet skal sammenlægges med et eller flere andre sogne eller opdeles i flere sogne, skal der afholdes et menighedsmøde i sognet, jf. kapitel 7, hvor spørgsmålet om ændring af sognestrukturen drøftes.

Forslaget medfører, at menighedsrådet/menighedsrådene for to eller flere sogne, der ønsker, at sognene skal lægges sammen, bliver forpligtet til at afholde et menighedsmøde, hvor spørgsmålet om ændring af sognestrukturen drøftes. Tilsvarende gælder, når menighedsrådet ønsker sognet opdelt.

Formålet med forslaget er at sikre åbenhed og debat om sammenlægningen henholdsvis sogneoprettelsen, inden denne foretages. Herudover skabes der med forslaget parallelitet til reglerne om oprettelse af fælles menighedsråd, jf. forslaget til § 1 a, stk. 1, hvilket bidrager til forenkling.

Menighedsrådet får ikke beslutningskompetence, hvilket hænger sammen med, at beslutningen om oprettelse og nedlæggelse af sogne træffes af biskoppen.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1 a, stk. 3, at ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende § 1, stk. 4, i menighedsrådsloven.

Forslaget vil indebære, at ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen som hidtil bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft. Biskoppen skal fortsat fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.

Det foreslås i § 1 a, stk. 4, at ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal

afholdes nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende § 1, stk. 5, i menighedsrådsloven.

Forslaget vil indebære, at ved oprettelse af et nyt sogn har menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, som hidtil kompetencen til at beslutte, at der skal afholdes nyvalg for den tilbageværende del af sognet. Det er som hidtil et krav, at beslutningen skal være truffet før oprettelsen af det nye sogn, træder i kraft.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 1 a, stk. 5, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om oprettelse af fælles menighedsråd og om oprettelse og nedlæggelse af sogne, herunder om frister for beslutningen og om afholdelse af nyvalg i forbindelse med oprettelsen og nedlæggelsen.

Med forslaget indføres en ny bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter kirkeministeren fastsætter nærmere regler om oprettelse af fælles menighedsråd og om oprettelse og nedlæggelse af sogne, herunder om frister for beslutningen og om afholdelse af nyvalg i forbindelse med oprettelsen og nedlæggelsen.

Det forventes, at bestemmelsen vil blive udmøntet ved cirkulære, der vil indeholde regler om oprettelse af nye fælles menighedsråd og menighedsråd for nye sogne i funktionsperioden.

Strukturændringer i løbet af funktionsperioden forekommer ofte steder, hvor det har vist sig at være svært at opnå et fuldtallige menighedsråd, og hvor en sammenlægning af sogne eller menighedsråd kan være en løsning på rekrutteringsproblemerne. De gældende regler indeholder ikke frister for, hvornår på året beslutningen herom implementeres. By-, Land- og Kirkeministeriet har dog de seneste år indført en praksis, hvor sammenlægningen sker pr. 1. januar af hensyn til at undgå regnskabs- eller registreringsudfordringer.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om implementering af strukturændringer i form af oprettelse af fælles menighedsråd og oprettelse og nedlæggelse af sogne i funktionsperioden, herunder regler om regnskabsaflæggelse og afholdelse af nyvalg i forbindelse med oprettelsen og nedlæggelsen. I forhold til regnskabsaflæggelse skal der foretages en regnskabsafslutning for det/de tidligere menighedsråd og åbnes et nyt

UDKAST

regnskab for det nye menighedsråd. Det vil bl.a. betyde, at By-, Land- og Kirkeministeriets praksis og vejledning af stifterne ændres, sådan at der ved oprettelse af nye fælles menighedsråd eller menighedsråd for nye sogne på andre tidspunkter end ved kalenderårets start skal foretages regnskabsafslutning for de tidligere kirkekasser og oprettes nyt regnskab for det nye menighedsråd. Dette har sammenhæng med, at regnskabsstrukturen skal afspejle den organisatoriske og geografiske struktur, der indebærer, at hvert menighedsråd bestyrer en kirkekasse.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Overenskomstansatte præster, der ansættes uden en angivelse af ansættelsens varighed, betragtes som værende ansat for en periode af et år eller mere.

Det fremgår endvidere af § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven, at andre præster end de i stk. 1 nævnte, der er ansat i pastoratet, og præster, som uden at være ansat i pastoratet yder bistand ved pastoratets betjening, har ret til uden stemmeret at deltage i menighedsrådets møder.

Det betyder, at en præst, der kun har en korterevarende arbejdsmæssig tilknytning til pastoratet, kun kan deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret men uden stemmeret. De pågældende præster har dog ikke pligt til at deltage i menighedsrådets møder, og de kan heller ikke vælges til enkeltmandsposter eller til udvalg.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, ophæves og at der i stedet indsættes et nyt 1. og 2. pkt., hvorefter menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Provsten er ikke født medlem af menighedsrådet.

UDKAST

Med forslaget fastholdes det, at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8, om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer, herunder mulighed for at hæve antallet med en.

Forslaget medfører samtidig, at præstens medlemskab som født medlem af menighedsrådet fastholdes. Menighedsrådet vil derfor fortsat bestå af valgte og fødte medlemmer.

Forslaget indebærer, at kredsen af fødte medlemmer ændres sådan, at de fødte medlemmer af menighedsrådet fremover er de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse og en ansættelse med en varighed af et år eller mere. Forslaget omfatter både tjenestemand- og overenskomstansatte præster. Forslaget medfører, at det fødte medlemskab af menighedsrådet afgrænses til præster, hvis hovedbeskæftigelse er i pastoratet.

Forslaget medfører endvidere at provsten ikke er født medlem af menighedsrådet, jf. dog det foreslåede stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, om, at hvis en præst eller provst, der er nævnt i stk. 1, er den eneste præst, der er ansat i pastoratet, er vedkommende født medlem af rådet, uanset at beskæftigelsesgraden i pastoratet er mindre end halvtidsbeskæftigelse. Det er en forudsætning, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Dette forslag sikrer, at menighedsråd i et pastorat, hvor der kun er ansat en præst, også har en præst som født medlem, uanset at præstens beskæftigelsesgrad er mindre end halvtidsbeskæftigelse. Det er som nævnt en forudsætning, at præstens ansættelsesperiode har en varighed på et år eller mere.

Præsten, som født medlem af menighedsrådet, og de valgte medlemmer skal i arbejdet som menighedsrådsmedlemmer virke sammen om at skabe gode vilkår for kirkens liv og vækst og evangeliets forkyndelse.

Det bemærkes, at præster, der er ansat i pastoratet, men ikke er fødte medlemmer af menighedsrådet, har ret til at deltage i menighedsrådsmøder uden stemmeret, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 2.

Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fortsat fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 1, 2. pkt., der bliver til § 2, stk. 1, 3.pkt.

En provst er hidtil i forbindelse med provstiudvalgets behandling af og beslutning i sager fra det sogn, hvor provsten er sognepræst, blevet anset for inhabil ved sagernes behandling i provstiudvalget. Med forslaget om, at provster ikke længere skal være medlem af et menighedsråd, medmindre provsten er den eneste præst i sognet, vil provsten ikke længere have nogen indflydelse eller tilknytning til menighedsrådets behandling. Som følge af forslaget om ændring af provsters medlemskab af menighedsrådet, vil provster som udgangspunkt kunne deltage i behandling og beslutning i provstiudvalget i sager fra alle sogne i provstiet. I det tilfælde, hvor en provst er eneste præst i et sogn og således er medlem af menighedsrådet, vil provsten fortsat være at anse for inhabil ved behandling og beslutning om sager fra det pågældende menighedsråd i provstiudvalget.

Til nr. 4

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Det fremgår endvidere af § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven, at andre præster end de i stk. 1 nævnte, der er ansat i pastoratet, og præster, som uden at være ansat i pastoratet yder bistand ved pastoratets betjening, har ret til uden stemmeret at deltage i menighedsrådets møder.

Har man som præst således kun en korterevarende arbejdsmæssig tilknytning til pastoratet, betyder dette, at den pågældende præst kun kan deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret, men uden stemmeret. De pågældende præster har dog ikke pligt til at deltage i menighedsrådets møder, og de kan heller ikke vælges til enkeltmandsposter eller til udvalg.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 2, *stk.* 2, i menighedsrådsloven, hvoraf det fremgår, at hvis den præst eller provst, der er nævnt i stk. 1, er den eneste præst, der er ansat i pastoratet, er vedkommende født medlem af rådet, uanset beskæftigelsesgraden i pastoratet. Det er en forudsætning, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Forslaget medfører, at en præst, uanset at vedkommendes beskæftigelsesgrad i pastoratet er mindre end halvtidsbeskæftigelse, bliver

født medlem af menighedsrådet, hvis vedkommende er den eneste præst, der er ansat i pastoratet. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter den pågældende præst ikke er født medlem af menighedsrådet.

Forslaget medfører også, at provsten bliver født medlem af menighedsrådet, hvis provsten er den eneste præst, der er ansat i pastoratet.

Det er fortsat en forudsætning for medlemskab, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Formålet med forslaget er at sikre, at menighedsråd i et pastorat, hvor der kun er ansat én præst, også har en præst som født medlem, uanset at præstens beskæftigelsesgrad er mindre end halvtidsbeskæftigelse. Med forslaget fastholdes præsters medlemskab af menighedsrådet som fødte medlemmer for at sikre, at menighedsrådsarbejdet indebærer et samarbejde mellem præster og valgte medlemmer af menighedsrådet også i pastorater med kun én ansat præst eller provst med begrænset beskæftigelsesgrad.

Til nr. 5

Det fremgår af § 1, stk. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at to eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 3, at ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 1, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst 5 valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenstemandsansatte sognepræster og de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 2, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, nyaffattes, og at det herefter fremgår af bestemmelsen, at ved fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst fem valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoraterne svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som

medlem af menighedsrådet. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., og i det foreslåede stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Forslaget om, at et fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, består af mindst fem valgte medlemmer svarer til den gældende § 2, stk. 3, i menighedsrådsloven. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6-8, om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer.

Forslaget indebærer, at kredsen af præster, der er fødte medlemmer af et fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, ændres, så de fødte medlemmer fremover er de i pastoraterne ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoraterne svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse. Forslaget omfatter både tjenestemand- og overenskomstansatte præster. Det fastholdes samtidig, at præster kun er fødte medlemmer, hvis ansættelsen har en varighed på et år eller mere.

Forslaget medfører, at kredsen af præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådet, afgrænses til de præster, hvis hovedbeskæftigelse er i pastoraterne.

Forslaget i 2. *pkt.* om, at bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, indebærer, at provsten ikke er født medlem af det fælles menighedsråd, medmindre provsten er den eneste præst, der er ansat i pastoraterne. Det er en forudsætning, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere, jf. den foreslåede § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven.

Forslaget indebærer også, at hvis der i det enkelte pastorat kun er ansat en præst med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindre end halv tid, vil denne præst være født medlem af det fælles menighedsråd, jf. stk. 2. Det er fortsat en forudsætning for medlemskab, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter det kun er de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, der er fødte medlemmer af menighedsrådet. Med forslaget til nyaffattelse af menighedsrådslovens § 2, stk. 3, skabes der således overensstemmelse mellem kredsen af præster, der er medlemmer af menighedsråd i et pastorat og af menighedsråd på tværs af pastorater.

Forslaget i 3. *pkt.* om, at fødte medlemmer, der har orlov, i orlovsperioden er fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet, svarer til den gældende § 2, stk. 3, 2. *pkt.*, i menighedsrådsloven. Præster, der er fødte medlemmer af det fælles menighedsråd, er herefter fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet i orlovsperioden.

Til nr. 6

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 4, 1. *pkt.*, at antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik.

Videre fremgår det af menighedsrådslovens § 2, stk. 4, 2. *pkt.*, at antallet af valgte medlemmer udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.

Det foreslås at ændre i menighedsrådslovens § 2, *stk. 4, 2. pkt.*, der bliver stk. 5, således, at »det første tusinde« ændres til »de første to tusinde«, »tusinde« ændres til »to tusinde«, og »femten« ændres til: »ti«.

Forslaget vil indebære, at antallet af valgte medlemmer i menighedsrådet reduceres fra fem til femten medlemmer til fem til ti medlemmer, afhængigt af sognets størrelse. Forslaget vil endvidere indebære, at antallet af valgte medlemmer i menighedsrådet fastsættes til fem i sogne med indtil 2.000 folkekirkemedlemmer og stiger med et valgt medlem for hver påbegyndt 2.000 folkekirkemedlemmer.

Forslaget om at sænke det maksimale antal af valgte medlemmer fra femten til ti skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16, om øget professionalisering af menighedsrådene, herunder gennem bistand fra ansatte til varetagelse af opgaverne som personaleansvarlig og andre administrative opgaver, og desuden med lovforslagets § 1, nr. 13 og 27, om øget frihed for menighedsrådet til at organisere arbejdet i menighedsrådet, der indebærer mulighed for at knytte frivillige til menighedsrådsarbejdet i

mere projektlignende formater, som svarer bedre til moderne frivillighedskultur. Disse forslag betyder samlet set, at menighedsrådene i højere grad fungerer som en bestyrelse med ansvar for de mere overordnede beslutninger.

Ændring i antallet af menighedsrådsmedlemmer vil således sikre, at menighedsrådet har en størrelse, hvor de valgte medlemmer sammen med præsten kan udgøre et velfungerende arbejdsfællesskab.

Forslaget om ændret beregningsmodel, så antallet af valgte menighedsrådsmedlemmer stiger pr. påbegyndt 2.000 og ikke pr. påbegyndt 1.000 folkekirkemedlemmer, betyder, at flere sogne fremover kun skal vælge fem medlemmer. Forslaget betyder også, at alle sogne med mere end 10.000 folkekirkemedlemmer skal vælge ti medlemmer.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 7, hvor det fremgår, at menighedsrådet kan beslutte at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem i forhold til det medlemstal, antallet af folkekirkemedlemmer berettiger til. Dette forslag indebærer en større fleksibilitet end i dag til at tage hensyn til lokale forhold. Forslaget betyder bl.a., at sogne med indtil 3.000 folkekirkemedlemmer, som i dag har 5-7 valgte medlemmer, kan beslutte at fastholde dette antal – eller for helt små sogne på op til 1.000 folkekirkemedlemmer endda et højere medlemstal.

Til nr. 7

Det fremgår af § 2, stk. 1, 1. pkt., i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 4, at antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik. Antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.

Det foreslås, at der i menighedsrådslovens § 2, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes et nyt *3. pkt.*, hvorefter menighedsrådet kan beslutte at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6, og medfører, at menighedsrådet kan beslutte at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem i forhold til det medlemstal, antallet af folkekirkemedlemmer berettiger til.

Formålet med forslaget er at sikre større fleksibilitet end i dag til at tage hensyn til lokale forhold. Forslaget vil sammen med de ændringer, der forslås med lovforslagets § 1, nr. 6, bl.a. betyde, at sogne med indtil 3.000 folkekirkemedlemmer, som i dag har 5-7 valgte medlemmer, kan beslutte at fastholde dette antal – eller for helt små sogne på op til 1.000 folkekirkemedlemmer endda et højere medlemstal (6 valgte medlemmer mod 5 medlemmer i dag).

Beslutning om at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem træffes af menighedsrådet. Beslutningen skal være truffet senest den 1. april i valgåret med henblik på, at oplysningerne kan indtastes i Valgsystemet senest 1. maj, og med henblik på, at antallet af valgte medlemmer kan offentliggøres i forbindelse med indkaldelsen til orienteringsmødet, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 8

Det fremgår af § 1, stk. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at to eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7. To eller flere menighedsråd i samme provsti kan således beslutte at etablere et fælles menighedsråd, hvis rådene hver for sig beslutter dette på et menighedsrådsmøde, og det efterfølgende besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene. Hvis et fælles menighedsråd ønskes oprettet på tværs af provstigrænser, kræver det dispensation fra By-, Land- og Kirkeministeriet, jf. § 43, stk. 1, i menighedsrådsloven. Sagen fremsendes med indstilling fra provst og biskop.

Menighedsrådslovens § 2 indeholder regler om menighedsrådets sammensætning, herunder om antallet af valgte medlemmer af menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 1, at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af

et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Videre fremgår det af menighedsrådslovens § 2, stk. 3, at ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 3, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst 5 valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster og de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 4, at antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik. Antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.

Det fremgår derudover af menighedsrådslovens § 2, stk. 5, at har to eller flere sogne fælles menighedsråd, fastsætter det fælles menighedsråd antallet af valgte medlemmer i rådet. Rådet må dog højst bestå af summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende menighedsråd enkeltvis er berettiget til, jf. stk. 4, og skal mindst bestå af det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettigede til, jf. stk. 4, hvis sognene udgjorde én samlet menighedsråds kredse. Hvert sogn skal mindst have 1 valgt medlem. Menighedsrådet skal meddele biskoppen antallet af medlemmer af det fælles menighedsråd og fordelingen af medlemmer mellem de deltagende sogne.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 2, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, at »stk. 4« ændres til: »stk. 5«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter der indsættes et nyt § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven.

Det foreslås endvidere i menighedsrådslovens § 2, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, at der efter 2. pkt. indsættes et nyt 3. *pkt.*, hvorefter det fælles menighedsråd kan beslutte at hæve summen af antal valgte medlemmer med et medlem pr. sogn.

UDKAST

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 6 og 7, og medfører, at et fælles menighedsråd kan beslutte at hæve summen af antal valgte medlemmer med yderligere et medlem pr. sogn i forhold til det medlemstal, det fælles menighedsråd maksimalt kan have.

Formålet med forslaget er at sikre større fleksibilitet end i dag til at tage hensyn til lokale forhold.

Forslaget betyder sammen med de ændringer, der forslås i lovforslagets § 1, nr. 6, at et fælles menighedsråd, der fx består af tre sogne med henholdsvis 600, 700 og 2.100 folkekirkemedlemmer, skal have mindst 6 valgte medlemmer og maksimalt må have 17 valgte medlemmer. Menighedsrådet får med forslaget mulighed for at hæve antallet af medlemmer til 20 valgte medlemmer.

Beslutning om at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem pr. sogn i et fælles menighedsråd træffes af menighedsrådet. Beslutningen skal være truffet senest den 1. april i valgåret med henblik på, at oplysningerne kan indtastes i Valgsystemet senest 1. maj, og med henblik på, at antallet af valgte medlemmer kan offentliggøres i forbindelse med indkaldelsen til orienteringsmødet, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 9

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Videre fremgår det af menighedsrådslovens § 2, stk. 3, at ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 3, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst 5 valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster og de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 4, at antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af

folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik. Antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i cirkulære om orienteringsmøde og valgforsamling, at hvis menighedsrådet ønsker en ændret struktur i form af oprettelse af nye fælles menighedsråd, ændring af fælles menighedsråd eller opløsning af fælles menighedsråd med virkning fra valget 2024, skal beslutning herom være truffet senest mandag den 1. april 2024. Menighedsrådet skal senest mandag den 1. april 2024 indberette den ændrede struktur (fælles menighedsråd m.v.) til biskoppen.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i cirkulære om orienteringsmøde og valgforsamling, at valgbestyrelsen senest onsdag den 1. maj 2024 skal have indtastet antallet af menighedsrådsmedlemmer, der skal vælges i det enkelte sogn, i Valgsystemet. Oplysninger om antal valgte medlemmer i det enkelte sogn er synlige for stiftsadministrationen.

Videre følger det af cirkulærets § 11, stk. 2, at menighedsrådet senest 3 uger inden orienteringsmødet, dvs. senest tirsdag den 23. april 2024, skal bekendtgøre mødet. For at synliggøre mødet over for så bred en kreds af interesserede mødedeltagere som muligt, skal menighedsrådet som minimum bekendtgøre tid og sted både ved gudstjenester, på sognets hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser. Bekendtgørelsen i de stedlige dagblade og lokalaviser kan enten ske i trykte eller elektroniske udgaver.

Det foreslås, at indsættes et nyt § 2, *stk. 7*, i menighedsrådsloven, hvorefter menighedsrådets beslutning om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer, jf. stk. 5 og 6, skal træffes senest den 1. april i valgåret.

Forslaget medfører, at der som noget nyt indføres en lovfastsat frist for, hvornår menighedsrådet skal træffe beslutning om antallet af valgte medlemmer af menighedsrådet, herunder om at hæve antallet af valgte medlemmer.

Forslaget medfører herefter, at menighedsrådets beslutning om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer skal træffes senest den 1. april i valgåret. Beslutningen træffes på et møde i menighedsrådet, jf. lovens kapitel 7.

UDKAST

Kravet om, at beslutningen om antallet af valgte medlemmer skal træffes senest den 1. april i valgåret, har sammenhæng med valgets tilrettelæggelse. Antallet af valgte medlemmer skal således være indtastet i Valgsystemet senest den 1. maj, ligesom antallet skal offentliggøres som en del af indkaldelsen til orienteringsmødet. Denne indkaldelse skal udsendes senest tre uger før orienteringsmødet, der skal afholdes den 2. tirsdag i maj. Indkaldelsen til orienteringsmødet skal således offentliggøres i midten af april i valgåret.

Til nr. 10

Det fremgår af § 2, stk. 1, 1. pkt., i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Præsten har som født medlem af menighedsrådet samme ret og pligt som de valgte medlemmer til at deltage i menighedsrådsarbejdet. Præsten har således ret og pligt til at deltage i menighedsrådets møder med forslags-, tale- og stemmeret.

Det følger af menighedsrådslovens § 2, stk. 6, at når den kirkelige betjening af et pastorat, der består af flere sogne, er ordnet således, at betjeningen af et enkelt sogn væsentligt er overdraget til en af præsterne, kan biskoppen ved regulativ for ordningen af tjenesteforholdet mellem præsterne bestemme, at hver af dem skal være medlem af menighedsrådet i sit sogn.

Bestemmelsen forudsætter, at der er flere præster i pastoratet, og at en anden præst i det væsentlige betjener det pågældende sogn. I det tilfælde har biskoppen kompetence til at beslutte, at præsterne skal være medlem af menighedsrådet i hvert af deres sogne. Bestemmelsen anvendes ikke meget i praksis.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 8*, nyaffattes, og at det herefter fremgår af bestemmelsen, at i et pastorat, der består af flere sogne, og som betjenes af flere præster, skal biskoppen udpege en primærpræst for hvert sogn. Primærpræsten er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn.

Forslaget medfører, at biskoppen i pastorer med flere sogne, der betjenes af flere præster, definerer en primærpræst til hvert sogn. Det er biskoppens

UDKAST

ansvar at sikre, at alle sogne har en primærpræst, der er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn.

Baggrunden for forslaget er, at det i pastorater med mange sogne, der ikke har fælles menighedsråd, kan være en stor opgave for præsten at være født medlem af flere menighedsråd. Med forslaget vil det alene være den udpegede primærpræst, der er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn. Det bemærkes, at præster, der er ansat i pastoratet, men ikke er fødte medlemmer af menighedsrådet, har ret til at deltage i menighedsrådsmøder uden stemmeret, jf. menighedsrådslovens § 2, stk. 2.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende præsters medlemskab af menighedsrådet således, at de fødte medlemmer fremover er de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet mindst svarende til halvtidsbeskæftigelse og en ansættelse med en varighed af et år eller mere. Hvis der kun er ansat en præst i pastoratet, er vedkommende født medlem af rådet, uanset at vedkommendes beskæftigelsesgrad i pastoratet er mindre end halv tid. Det er fortsat en forudsætning, at ansættelsen har en varighed af et år eller mere.

Til nr. 11

Valg til menighedsråd afholdes som offentlig valgforsamling på et møde, der finder sted den tredje tirsdag i september hvert fjerde år, jf. § 1, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd. Valgformen indebærer, at valgprocessen har tre trin: 1) optakt med obligatorisk orienteringsmøde den 2. tirsdag i maj, jf. § 5 a, stk. 1, i lov om valg til menighedsråd, 2) valg på en valgforsamling den tredje tirsdag i september, jf. § 1, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, og 3) offentliggørelse af resultatet med mulighed for at udløse et afstemningsvalg, der i givet fald holdes midt i november, jf. § 6 b, stk. 1, i lov om valg til menighedsråd.

Hverken lov om valg til menighedsråd eller lov om menighedsråd indeholder i dag særlige regler for det tyske mindretals repræsentation i menighedsrådet i de sogne i Sønderjylland, hvor der er ansat en præst for mindretallet. Det drejer sig aktuelt om 6 sogne.

Det foreslås, at der indføres en ny § 3 a i menighedsrådsloven, hvoraf det kommer til at fremgå, at hvis den tyske del af menigheden i et sogn, hvor der er ansat en sognepræst for det tyske mindretal, ikke får valgt et medlem af menighedsrådet, har mindretallet mulighed for at udpege en repræsentant,

UDKAST

som kan deltage i menighedsrådets møder uden stemmeret. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om proces for udpegning af repræsentanten.

Forslaget indebærer, at en repræsentant for mindretallet har adgang til at deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret men uden stemmeret i de sogne, hvor der er ansat en præst for den tyske del af menigheden, og denne del af menigheden ikke har fået valgt et medlem af menighedsrådet ved valgforsamlingen.

Med forslaget indføres der således en særlig beskyttelse for det tyske mindretal, som har til hensigt at give mindretallet en bedre mulighed for at kunne følge med i og være mere inkluderet i menighedsrådsarbejdet også i den situation, at mindretallet ikke har fået valgt et medlem til menighedsrådet.

Formålet med, at det tyske mindretals repræsentants deltagelse på menighedsrådsmøder er at sikre, at mindretallets interesser og forventninger til udviklingen af det kirkelige liv i sognet og på tværs af provstiet varetages og videreformidles bedst muligt.

Der foreslås endvidere indført bemyndigelse til, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om det tyske mindretals repræsentant, herunder regler om proces for udpegning af repræsentanten. Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet ved administrativ forskrift, som fastsætter regler om, hvornår og hvordan menighedsrådet udpeger repræsentanten.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 5, hvor det foreslås, at i de sogne i Sønderjylland, hvor der er oprettet en stilling som sognepræst for den tyske del af menigheden, har den i § 3 a i lov om menighedsråd nævnte repræsentant for den tyske del af menigheden stemmeret, når menighedsrådet afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst for den tyske del af menigheden.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslaget § 5 nr. 4, om personlige stedfortrædere, når det tyske mindretal på valgforsamlingen har fået valgt et medlem af menighedsrådet.

Til nr. 12

Kapitel 2 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) omfatter §§ 6-16 og er benævnt med overskriften ”Menighedsrådet”.

Det foreslås, at *Overskriften* til kapitel 2 i menighedsrådsloven affattes således:

»Kapitel 2

Det konstituerende møde«

Forslaget medfører en nyaffattelse af overskriften til kapitel 2 i menighedsrådsloven. Den foreslåede nyaffattelse af overskriften har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13 og 27, hvorefter der foreslås indført en ny minimumsmodel for konstituering af menighedsråd samt 3 nye kapitler, henholdsvis kapitel 2 a-2 c.

Til nr. 13

Det fremgår af § 6 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at det nyvalgte menighedsråd afholder sit konstituerende møde, inden dets funktionsperiode begynder.

Det følger af § 8, stk. 1, 1. pkt., i menighedsrådsloven, at menighedsrådet på det konstituerende møde konstituerer sig med valg af formand og næstformand samt valg af personer til enkeltmandsposter efter § 9 (kirkeværge, kasserer og kontaktperson m.v.). Det fremgår yderligere af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., at valgene til formand, næstformand og øvrige enkeltmandsposter har virkning for 1 år ad gangen.

Det fremgår af § 21, stk. 3, i menighedsrådsloven, at menighedsrådet på det konstituerende møde nedsætter de i §§ 17-19 nævnte udvalg. De nævnte udvalg er det stående kirke- og kirkegårdsudvalg, evt. præstegårdsudvalg, der skal nedsættes, hvis der er flere menighedsråd i pastoratet, og et særligt kirke- og kirkegårdsudvalg, hvis kirken er ikkeselvejende og derfor ikke bestyres af menighedsrådet. Nedsættelse af de nævnte udvalg har virkning for menighedsrådets funktionsperiode. Menighedsrådet skal endvidere nedsætte en valgbestyrelse, jf. § 6, stk. 1, 3. pkt., i lov om valg til menighedsråd.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 7 a i menighedsrådsloven, der giver menighedsrådet mulighed for at vælge mellem to konstitueringsformer.

UDKAST

Det foreslås i menighedsrådslovens § 7 a, stk. 1, at menighedsrådet konstituerer sig efter 1) en model med valg af enkeltmandsposter og stående udvalg, jf. kapitel 2 a og 3, eller 2) en minimumsmodel, jf. kapitel 2 b.

Forslaget medfører dels en videreførelse af den gældende konstitueringsform med enkeltmandsposter og stående udvalg, jf. den foreslåede § 7 a, stk. 1, nr. 1, og dels indførelse af en ny konstitueringsform i form af indførelse af en minimumsmodel, jf. den foreslåede § 7 a, stk. 1, nr. 2.

Den konstitueringsmodel, der beskrives i § 7 a, stk. 1, nr. 1, er den hidtil gældende model for intern organisering af menighedsrådet. Et menighedsråd, der vælger at konstituere sig efter denne model, skal derfor vælge formand, næstformand, kirkeværge, kasserer, sekretær, personaleansvarlig, bygningskyndig og tegningsberettiget, ligesom der skal nedsættes obligatoriske udvalg, som nævnt i menighedsrådslovens kapitel 3 i §§ 17-19 og i menighedsrådslovens § 6, stk. 1, 3. pkt.

Den konstitueringsform, der beskrives i § 7 a, stk. 1, nr. 2, er ny og indebærer et minimum af krav til, hvordan menighedsrådet organiserer sig. Minimumsmodellen forudsætter, at menighedsrådet ved organiseringen sikrer, at personaleopgaver, regnskabsopgaver, valgbestyrelsesopgaver og opgaver vedrørende kirke og andre bygninger bliver varetaget.

Menighedsråd, der vælger at konstituere sig ved anvendelse af minimumsmodellen, jf. den foreslåede § 7 a, stk. 1, nr. 2, skal således beslutte, om opgaverne skal håndteres af menighedsrådets medlemmer, af ansatte eller af udvalg.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter minimumsmodellen foreslås indført i et nyt kapitel 2 b i menighedsrådsloven. Minimumsmodellen giver mulighed for, at menighedsrådet kan forenkle organiseringen ved kun at vælge en formand, en tegningsberettiget og en personaleansvarlig, medmindre opgaven som personaleansvarlig varetages af en ansat personaleansvarlig, jf. også lovforslagets § 1, nr. 16. Minimumsmodellen giver også menighedsrådet mulighed for at nedsætte udvalg og i den forbindelse fastlægge udvalgets sammensætning, kompetence og bevillingsramme.

Det foreslås derudover, at det i menighedsrådslovens § 7 a, stk. 2, fastsættes, at et menighedsråds valg af konstitueringsmodel kan ændres i forbindelse med den årlige konstituering.

UDKAST

Forslaget medfører, at menighedsrådene kan vælge at ændre konstitueringsmodel årligt. Valg af konstitueringsform har således virkning for 1 år ad gangen ligesom den gældende konstitueringsform, hvor valg af formand og næstformand samt øvrige enkeltmandsposter har virkning for et år, jf. menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 2. pkt.

Menighedsrådet konstituerer sig efter nyvalg efter samme model, som hidtil har været anvendt i sognet, medmindre menighedsrådet beslutter at bruge en anden konstitueringsform.

Endelig foreslås, at der indsættes et nyt *Kapitel 2 a* i menighedsrådsloven benævnt »Konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg«.

Forslaget medfører, at menighedsrådslovens §§ 8-11 udgør et nyt kapitel 2 a med titlen »Konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg«. Dermed samles de bestemmelser, som vedrører konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg i et kapitel for at tydeliggøre, hvilke bestemmelser, der finder anvendelse for menighedsråd, der vælger at konstituere sig efter denne model. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter minimumsmodellen foreslås indført i et nyt kapitel 2 b i menighedsrådsloven om konstituering efter minimumsmodellen.

Til nr. 14

§ 9 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) indeholder regler vedrørende valg af enkeltmandsposter i menighedsrådet. Menighedsrådet skal efter denne bestemmelse vælge kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningskyndig og tegningsberettiget person.

Det fremgår af § 9, stk. 5, at menighedsrådet af sin midte vælger 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, at på det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand og næstformand og personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Valgene har virkning for 1 år ad gangen.

UDKAST

Det foreslås, at »§ 9« ændres til: »§§ 8 a og 9« i menighedsrådslovens § 8, *stk. 1*.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16, hvorefter det foreslås, at bestemmelsen om menighedsrådets personaleansvarlige flyttes fra § 9, stk. 5, til en ny § 8 a.

Til nr. 15

§ 9 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) indeholder regler vedrørende valg af enkeltmandsposter i menighedsrådet. Menighedsrådet skal efter denne bestemmelse vælge kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningskyndig og tegningsberettiget person.

Det fremgår af § 9, stk. 5, at menighedsrådet af sin midte vælger 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 4, at umiddelbart efter valget af formand og næstformand finder valg til enkeltmandsposter sted.

Det foreslås, at »enkeltposter« ændres til: »de enkeltmandsposter, der er nævnt i §§ 8 a og 9,« i menighedsrådslovens § 8, *stk. 4*.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16, hvorefter det foreslås, at bestemmelsen om menighedsrådets personaleansvarlige flyttes fra § 9, stk. 5, til en ny § 8 a.

Til nr. 16

Det fremgår af § 9, stk. 5, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet af sin midte vælger 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold, og at opgaven som kontaktperson efter menighedsrådets beslutning kan deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Menighedsrådsloven giver herefter mulighed for 3 modeller i forhold til valg af kontaktperson: 1) Valg af en kontaktperson blandt de valgte medlemmer af menighedsrådet. 2) Valg af kirkens præst eller en af

præsterne til hvervet som kontaktperson. 3) En kombination eller deling af opgaven mellem en præst og et valgt medlem af menighedsrådet. Kontaktpersonen varetager i det daglige menighedsrådets arbejdsgiverfunktioner. Dette betyder, at kontaktpersonen blandt andet skal søge at skabe et godt samarbejde mellem menighedsrådet og medarbejderne, mellem medarbejderne indbyrdes samt mellem præsten, menighedsrådet og medarbejderne.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 9, stk. 6, at størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 9, stk. 7, at menighedsrådet skal fastsætte en vedtægt for kontaktpersonens forretningsområde.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 11, stk. 1, at hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år. Valget ledes af den afgående formand. Videre følger det af menighedsrådslovens § 11, stk. 2, at når valg af formand har fundet sted, vælges 1 næstformand for det kommende år. Reglerne i § 8, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Endelig følger det af § 11, stk. 3, at der efter valg af formand og næstformand foretages valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter for det kommende år.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i menighedsrådslovens § 8 *a* om hvervet som personaleansvarlig over for de ansatte kirkefunktionærer i sognet.

Kirkefunktionærer ved sognet er ansat ved kirken og kirkegården og har menighedsrådet som arbejdsgiver.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 *a*, stk. 1, at menighedsrådet beslutter, om hvervet som personaleansvarlig over for kirkefunktionærerne i sognet skal varetages af et valgt menighedsrådsmedlem eller af en ansat daglig leder, der bemyndiges til at varetage menighedsrådets opgaver som arbejdsgiver.

Forslaget medfører, at menighedsrådene får mulighed for at vælge mellem to modeller for varetagelse af arbejdsgiverrollen. Menighedsrådet skal efter forslaget enten vælge en personaleansvarlig blandt rådets medlemmer eller

også skal menighedsrådet ansætte en professionel daglig leder. Baggrunden for indførelse af valgfrihed for menighedsrådet mellem de to modeller er, at der hermed tages højde for, at menighedsrådene har meget forskellige vilkår, herunder i forhold til økonomi.

Forslaget ændrer ikke på, at menighedsrådet er arbejdsgiver for de ansatte i sognet.

Formålet med hvervet som personaleansvarlig er at sørge for medarbejdernes arbejde og trivsel, herunder at sikre, at medarbejderne ved, hvem i menighedsrådet der har instruktionsbeføjelse, og hvortil de kan henvende sig. Den personaleansvarlige varetager på menighedsrådets vegne arbejdsgiverrollen, herunder den daglige ledelse ved kirkerne og på kirkegårdene. Den daglige ledelse kan konkret være delegeret til en ansat kirkefunktionær, hvilket ikke ændrer på, at ansvaret påhviler menighedsrådet.

Den foreslåede ordning afløser den gældende ordning med valg af kontaktperson. Formålet med ændringen af betegnelsen fra kontaktperson til personaleansvarlig er at tydeliggøre, hvad ansvaret består i, og hvem personalet skal henvende sig til i personalespørgsmål.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 11 f, stk. 2, i menighedsrådsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter der foreslås indført krav om, at den personaleansvarlige deltager i et obligatorisk kursus, uanset om den personaleansvarlige er valgt blandt menighedsrådets medlemmer eller ansat. Kurset har fokus på personaleledelse ud fra folkekirkens organisering og karakteristika og varer tre dage, suppleret af en række 2-timers webinarer.

Formålet med forslaget om kompetenceudvikling gennem uddannelse er at sikre bedre kvalitet i varetagelse af arbejdsgiverfunktionen og dermed bidrage til bedre arbejdsmiljø for kirkefunktionærerne i sognet. Forslaget vil også kunne bidrage til at mindske konfliktpotentialer i menighedsrådet, da den personaleansvarlige gennem det obligatoriske kursus får viden om konflikthåndtering og ledelse.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 a, stk. 2, at hvis hvervet som personaleansvarlig varetages af en valgt personaleansvarlig, vælges vedkommende blandt menighedsrådets medlemmer. Et sådant valg gælder for et år ad gangen.

UDKAST

Bestemmelsen svarer til § 9, stk. 5, sammenholdt med § 8, stk. 1, 2. pkt., i den gældende menighedsrådslov.

Forslaget medfører, at både valgte medlemmer og præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådet kan vælges til kontaktperson. Forslaget medfører endvidere, at såfremt der blandt menighedsrådets medlemmer foretages valg af en personaleansvarlig, gælder valget for 1 år ad gangen. Herefter skal der på ny foretages valg af personaleansvarlig. Menighedsrådet udpeger således en personaleansvarlig på det konstituerende møde inden funktionsperiodens begyndelse, som herefter er forpligtet til at gennemføre det obligatoriske kursus, jf. den foreslåede § 11 f, stk. 2, i menighedsrådsloven. Det forventes, at det primært vil være mindre arbejdspladser i folkekirken, der vælger personaleansvarlig blandt rådets medlemmer.

Forslaget medfører endvidere, at hvervet som personaleansvarlig fremover ikke kan deles mellem et valgt medlem og præsten som født medlem. Dette medfører en forenkling i forhold til de gældende regler, ligesom der fremover vil gælde ens regler for valgte og fødte medlemmers forpligtelse til at påtage sig opgaven som personaleansvarlig, jf. lovforslagets § 1, nr. 23. Forslaget vil således skabe lige vilkår for de valgte og fødte medlemmer af menighedsrådet, samtidig med at det tager højde for de øgede krav til den personaleansvarlige, herunder det tidsforbrug, der er knyttet til varetagelse af hvervet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27 vedrørende indførelse af en minimumsmodel for konstituering i menighedsrådet. Hvis menighedsrådet i forbindelse med konstitueringen vælger at organisere sig efter minimumsmodellen for intern organisering, er menighedsrådet i forbindelse med organiseringen forpligtet til at sikre, at opgaverne som personaleansvarlig bliver varetaget, herunder at det er entydigt både for personalet og for de kirkelige tilsynsmyndigheder, hvem der i dagligdagen varetager menighedsrådets arbejdsgiveransvar. Det kan fx være gennem ansættelse af en professionel daglig leder, men det kan også være et menighedsrådsmedlem, der vælges som personaleansvarlig til at varetage opgaven. Opgaven som personaleansvarlig vil ikke kunne placeres i et udvalg under menighedsrådet eller hos en gruppe af menighedsrådsmedlemmer.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 23, hvorefter der ikke er pligt til at modtage valg til personaleansvarlig. Dette

forslag skal ses i sammenhæng med behovet for en mere fleksibel organisering, som skal understøtte, at menighedsrådsmedlemmerne i højere grad kan påtage sig de opgaver, der interesserer dem. Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at kravene til varetagelse af opgaven som personaleansvarlig forudsætter, at der vælges en person, der både ønsker opgaven og har tid og kompetence til at løfte den. Mulighed for at afslå at modtage valg som personaleansvarlig har hidtil kun været gældende for præster, men vil fremover også gælde for valgte medlemmer af menighedsrådet.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 a, stk. 3, at hvis et menighedsråd har besluttet at ansætte en daglig leder, gælder ordningen indtil videre. Ansættelsen skal ske inden for rammerne af gældende overenskomster i folkekirken. Menighedsrådet skal vælge et menighedsrådsmedlem, som er den daglige leders personaleansvarlige.

Forslaget medfører, at et menighedsråd får mulighed for at ansætte en daglig leder, der varetager personaleansvaret over for kirkefunktionærerne i sognet. Ansættelse af en daglig leder som personaleansvarlig sker som en fastsættelse, der gælder indtil videre, og er således ikke tidsbegrænset til funktionsperioden.

Ansættelse af den daglige leder skal foregå inden for rammerne af de gældende overenskomster i folkekirken. I de sogne, hvor der er få kirkefunktionærer ansat, vil det ofte være en medarbejder, der varetager en anden stilling, som også bliver udpeget som daglig leder. Evt. ansættelse af den daglige leder på AC-overenskomsten vil forudsætte forelæggelse for HR-gruppen og vil have undtagelseskarakter.

Det endelige ansvar for personalet er stadig forankret hos menighedsrådet som ansættelsesmyndighed, og det er væsentligt, at den daglige leder har en indgang til menighedsrådet. Når menighedsrådet vælger at ansætte en daglig leder, skal der derfor vælges et menighedsrådsmedlem, som er den daglige leders personaleansvarlige, jf. forslaget til § 8 a, stk. 3, 3. pkt. Dette krav gælder også, når menighedsrådsrådet har organiseret sig efter minimumsmodellen, jf. lovforslagets § 1, nr. 13 og 27.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 11 f, stk. 2, i menighedsrådsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter der foreslås indført krav om, at den personaleansvarlige deltager i et obligatorisk kursus, uanset om den personaleansvarlige er valgt blandt menighedsrådets

medlemmer eller ansat. Kurset har fokus på personaleledelse ud fra folkekirkens organisering og karakteristika og varer tre dage, suppleret af en række 2-timers webinarer.

Det forventes, at ansættelse af en daglig leder vil være en aflastning af menighedsrådet i forhold til ledelsesopgaven. Ansættelse af en daglig leder vurderes at være særlig relevant for større sogne, idet der er omkostninger forbundet med ansættelse af en daglig leder, som kan være ekstra byrdefuldt i små sogne. Ansættelse af en daglig leder er dog også en mulighed i mindre sogne, evt. i samarbejde med andre menighedsråd.

Ansættelse af en daglig leder kan bidrage til gode lokale arbejdsforhold og indebærer, at den daglige leder er til stede på arbejdspladsen, hvilket vil medføre en bedre tilgængelighed for de ansatte til deres leder.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 a, stk. 4, at hvis den personaleansvarlige er et valgt medlem af menighedsrådet, kan vedkommende tillægges et honorar, hvis størrelse skal godkendes af provstiudvalget.

Forslaget svarer til de gældende regler vedrørende honorar for kontaktpersoner, jf. menighedsrådslovens § 9, stk. 6. Provstiudvalget skal herefter godkende størrelsen af honorar til den personaleansvarlige, såfremt den personaleansvarlige er et valgt medlem af menighedsrådet, jf. den foreslåede § 8 a, stk. 2, i menighedsrådsloven.

En præst, der varetager rollen som kontaktperson, kan ikke få honorar i medfør af bestemmelsen i § 9, stk. 6, i menighedsrådsloven, men kan få et løntillæg. Løntillægget aftales mellem biskoppen og Præsteforeningen og udbetales via præstens løn. Beløbet opkræves efterfølgende hos menighedsrådet.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 a, stk. 5, at hvis den personaleansvarlige er valgt medlem af menighedsrådet, kan der af kirkekassen udbetales compensation for anvendte fridage, hvis der er behov for tilstedeværelse på arbejdspladsen inden for den personaleansvarliges almindelige arbejdstid, og ved vedkommendes deltagelse i det obligatoriske kursus for personaleansvarlige.

Forslaget medfører, at der indføres hjemmel til udbetaling af compensation for valgte medlemmers anvendelse af fridage ved behov for den personaleansvarliges fremmøde på arbejdspladsen inden for den

UDKAST

personaleansvarliges almindelig arbejdstid samt ved deltagelse i obligatoriske kurser for personaleansvarlige, når et valgt medlem har anvendt fridage for at kunne deltage i disse kurser. Muligheden for at udbetale kompensation vurderes at være afgørende for, at valgte menighedsrådsmedlemmer, der er erhvervsaktive, har lyst til at påtage sig posten som personaleansvarlig.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 3, hvorefter der foreslås indført hjemmel til, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter til menighedsrådsmedlemmers uddannelse og kompensation for anvendte fridage.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 8 a, stk. 6, at menighedsrådet fastsætter en vedtægt for den personaleansvarliges forretningsområde.

Forslaget medfører, at menighedsrådet skal udarbejde en vedtægt med funktionsbeskrivelse af de opgaver, som den personaleansvarlige skal varetage. Kravet om en vedtægt med funktionsbeskrivelse gælder uanset, om den personaleansvarlige er medlem af menighedsrådet, eller der er ansat en daglig leder.

Bestemmelsen svarer til den gældende § 9, stk. 6, i menighedsrådsloven, hvorefter menighedsrådet blandt andet skal fastsætte en vedtægt for kontaktpersonens forretningsområde.

Menighedsrådet skal udarbejde vedtægten, der gælder indtil videre. Vedtægten for den hidtidige kontaktperson vil således være gældende, indtil menighedsrådet ændrer den.

Til nr. 17

Det fremgår af § 9, stk. 5, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet af sin midte vælger 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 9, stk. 5, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16, hvorefter menighedsrådet får mulighed for at vælge, om hvervet som personaleansvarlig skal varetages af et menighedsrådsmedlem eller af en

ansat daglig leder. Menighedsrådet vil således fortsat være forpligtet til at sikre, at de opgaver, som i dag varetages af kontaktpersonen, også fremover er entydigt placeret hos den personaleansvarlige, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Formålet med ændringen af betegnelsen fra kontaktperson til personaleansvarlig er at tydeliggøre, hvad ansvaret består i, og hvem personalet skal henvende sig til i personalespørgsmål.

Til nr. 18

Det fremgår af § 9, stk. 6, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Det foreslås, at », kassereren og kontaktpersonen« ændres til: »og kassereren « i menighedsrådslovens § 9, *stk. 6, 1. pkt.*, der bliver stk. 5, 1. pkt.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig. Reglerne vedrørende honorar til den personaleansvarlige foreslås herefter fastsat i den foreslåede § 8 a, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Som følge heraf foreslås, at regler vedrørende honorar til kontaktpersonen udgår af menighedsrådslovens § 9, stk. 6.

Til nr. 19

Det fremgår af § 9, stk. 6, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 9, *stk. 6, 2. pkt.*, der bliver stk. 5, 2. pkt., ophæves.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig. Reglerne vedrørende honorar til den personaleansvarlige foreslås herefter fastsat i den foreslåede § 8 a, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Som følge heraf foreslås,

UDKAST

at regler vedrørende honorar til kontaktpersonen udgår af menighedsrådslovens § 9, stk. 6.

Til nr. 20

Det fremgår af § 9, stk. 7, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1, 2, 4 og 5 nævnte personers forretningsområde. Der skal i medfør heraf fastsættes en vedtægt for kirkeværgens, kassererens, sekretærens og kontaktpersonens forretningsområde.

Det foreslås, at »2, 4 og 5« ændres til: »2 og 4« i menighedsrådsloven § 9, *stk. 7*, der bliver *stk. 6*.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 17, hvorefter § 9, stk. 5, ophæves. Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig. Reglerne vedrørende vedtægt for den personaleansvarliges forretningsområde foreslås herefter fastsat i den foreslåede § 8 a, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Som følge heraf foreslås, at regler vedrørende fastsættelse af vedtægt for kontaktpersonen udgår af menighedsrådslovens § 9, stk. 7, der bliver *stk. 6*.

Til nr. 21

Det fremgår af § 21, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at valg af medlemmer til udvalg nævnt i §§ 17-19 finder sted umiddelbart efter valg af formand og næstformand for et menighedsråd, og at valgene har virkning for hele menighedsrådets funktionsperiode.

Når menighedsrådet har valgt sin formand og næstformand, vælges medlemmer til de lovpligtige udvalg, kirke- og kirkegårdsudvalg samt præstegårdsudvalg i pastorater med flere sogne, efter menighedsrådslovens §§ 17-19.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 9 a i menighedsrådsloven, hvorefter valg af medlemmer til de udvalg, der er nævnt i §§ 17-19, finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene efter 1. pkt., har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.

Forslaget er en videreførelse af menighedsrådslovens § 21, stk. 1, der foreslås indført i en ny § 9 a i menighedsrådsloven som konsekvens af

lovforslagets § 1, nr. 27, vedrørende indførelse af en minimumsmodel for konstituering i menighedsrådet.

Med forslaget tydeliggøres det, at nedsættelse af de i §§ 17-19 nævnte udvalg kun er en del af konstitueringen, når menighedsrådet konstituerer sig med enkeltmandsposter og stående udvalg, jf. kapitel 2 a og 3.

Forslaget medfører herefter, at valg af medlemmer til de lovpligtige udvalg skal ske efter menighedsrådets valg af formand og næstformand. Forslaget medfører endvidere, at medlemmer af de lovpligtige udvalg er valgt for hele funktionsperioden for menighedsrådet.

Menighedsrådet skal konstituere sig før funktionsperiodens start, og menighedsrådet kan ikke træffe beslutning om, at funktionsperioden for de valgte medlemmer af de udvalg, der er nævnt i §§ 17-19, skal være kortere end menighedsrådets funktionsperiode, heller ikke selv om der måtte være enighed herom blandt menighedsrådets medlemmer. Hvis et medlem ønsker at udtræde af et lovpligtigt udvalg før tid, skal menighedsrådet behandle ønsket herom, og menighedsrådet skal vurdere, om der er en rimelig grund til medlemmets udtræden før tid.

Til nr. 22

§ 9 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) indeholder regler vedrørende valg af enkeltmandsposter i menighedsrådet. Menighedsrådet skal herefter vælge kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningskyndig og tegningsberettiget.

Menighedsrådsmedlemmer har i medfør af menighedsrådslovens § 10, stk. 1, pligt til at modtage valg til formand, næstformand, samt de enkeltmandsposter, der er nævnt i § 9, jf. dog § 10, stk. 2 og 3.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 10, stk. 2, at et medlem har kun pligt til at være formand i 4 år.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 10, stk. 3, at præsten ikke er forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Det foreslås, at »og 3« udgår i menighedsrådslovens § 10, stk. 1.

Forslaget medfører, at henvisningen til menighedsrådslovens § 10, stk. 3, udgår af menighedsrådslovens § 10, stk. 1. Forslaget medfører, at et medlem

af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de enkeltmandsposter, der er nævnt i § 9, idet medlemmet dog kun har pligt til at være formand i 4 år, jf. § 10, stk. 2.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler i § 8 a om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 23, hvorefter hverken valgte medlemmer eller præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådet, har pligt til at modtage valg til personaleansvarlig. Formålet hermed er en mere fleksibel organisering, som skal understøtte, at menighedsrådsmedlemmerne i højere grad kan påtage sig de opgaver, der interesserer dem. Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at kravene til varetagelse af opgaven som personaleansvarlig forudsætter, at der vælges en person, der både ønsker opgaven og har tid og kompetence til at løfte den.

Til nr. 23

Det følger af § 10, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at medlemmer af et menighedsråd har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i den gældende § 9 nævnte enkeltmandsposter. Det fremgår af menighedsrådslovens § 10, stk. 3, at præsten ikke er forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Det foreslås, at »Præsten« ændres til: »Et medlem af menighedsrådet«, og at »§ 9, stk. 5« ændres til: »§ 8 a« i menighedsrådslovens § 10, stk. 3.

Forslaget er dels en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler i § 8 a om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig.

Forslaget indeholder derudover en ændring af ordlyden af menighedsrådslovens § 10, stk. 3, således, at et medlem af menighedsrådet ikke er forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 8 a, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Ved »et medlem af menighedsrådet« forstås både valgte medlemmer af menighedsrådet og præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådet.

UDKAST

Forslaget medfører herefter, at såvel præsten som valgte medlemmer af menighedsrådet ikke er forpligtet til at modtage valg som personaleansvarlig over for de ansatte kirkefunktionærer i sognet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 11 f, stk. 2, i menighedsrådsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter der foreslås indført krav om, at den personaleansvarlige deltager i et obligatorisk kursus, uanset om den personaleansvarlige er valgt blandt menighedsrådets medlemmer eller er ansat. Kurset har fokus på personaleledelse ud fra folkekirkens organisering og karakteristika og varer tre dage.

Forslaget medfører en forenkling af reglerne for organisering af menighedsrådet, da der fremover vil gælde ens regler for valgte og gejstlige medlemmers forpligtelse til at påtage sig opgaven som personaleansvarlig.

Til nr. 24

Det fremgår af § 10, stk. 6, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.

Menighedsrådslovens § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, indeholder regler vedrørende valg af kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningssagkyndig og tegningsberettiget.

Menighedsrådslovens § 15 og § 16 indeholder regler vedrørende et menighedsrådsmedlems udtræden af menighedsrådet.

Det foreslås, at »§ 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9« ændres til: »§ 8 a og § 9, stk. 1, 2, 4, 7 og 8« i menighedsrådslovens § 10, stk. 6, 1. pkt.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler i § 8 a om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig.

Forslaget medfører, at når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 8 a og § 9, stk. 1, 2, 4, 7 og 8, dvs. personaleansvarlig, kirkeværge, kasserer, sekretær, bygningssagkyndig og tegningsberettiget, dør eller udtræder af

menighedsrådet efter menighedsrådslovens § 15 eller § 16, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode.

Til nr. 25

Det fremgår af § 10, stk. 6, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.

Menighedsrådslovens § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, indeholder regler vedrørende valg af kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningssagkyndig og tegningsberettiget.

Menighedsrådslovens § 15 og § 16 indeholder regler vedrørende et menighedsrådsmedlems udtræden af menighedsrådet.

Det foreslås, at »en præst« ændres til: »et menighedsrådsmedlem« og de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5« ændres til: »hvervet som personaleansvarlig« i menighedsrådslovens § 10, stk. 6, 2. pkt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler i § 8 a om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig.

Forslaget medfører, at hvis et medlem af menighedsrådet i løbet af funktionsperioden frasiger sig hvervet som personaleansvarlig, foretages nyt valg til hvervet som personaleansvarlig for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Bestemmelsen gælder, uanset om det afgående medlem er født eller valgt medlem af menighedsrådet.

Baggrunden for forslaget er, at der er krav om, at der i hele menighedsrådets funktionsperiode er en personaleansvarlig. Som følge heraf foreslås, at der skal være mulighed for at foretage et nyt valg af personaleansvarlig i løbet af funktionsperioden.

UDKAST

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 23, hvorefter et medlem af menighedsrådet til enhver tid kan frasige sig opgaven som personaleansvarlig.

Til nr. 26

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år.

Det fremgår af § 11, stk. 2, i menighedsrådsloven, at når valg af formand har fundet sted, vælges 1 næstformand for det kommende år.

Det fremgår af § 11, stk. 3, i menighedsrådsloven, at valg til enkeltmandsposterne omfattet af § 9, dvs. kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningssagkyndig og tegningsberettiget, foretages efter valg af formand og næstformand, jf. § 11, stk. 1 og 2. Bestemmelsen regulerer valget til enkeltmandsposterne i forbindelse med de årlige konstitueringer i løbet af funktionsperioden. Efter nyvalg er det fremgangsmåden i menighedsrådslovens §§ 8-9, der finder anvendelse.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 11, stk. 3, nyaffattes således, at det herefter fremgår af bestemmelsen, at når valg af formand og næstformand har fundet sted, foretages valg til de enkeltmandsposter, der er nævnt i § 8 a og § 9, for det kommende år.

Forslaget medfører, at menighedsrådets valg af personaleansvarlig, kirkeværge, kasserer, sekretær, personaleansvar, bygningssagkyndig og tegningsberettiget for det kommende år finder sted, når valg af formand og næstformand har fundet sted. Forslaget medfører endvidere, at der sker en ændring af den gældende rækkefølge og proces for afvikling af valg til enkeltposterne i funktionsperioden, idet valget af den personaleansvarlige med lovforslagets § 1 nr. 16 sker lige efter valg af formand og næstformand og dermed før valget af de øvrige enkeltmandsposter i menighedsrådslovens § 9, jf. lovforslagets § 1 nr. 17.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 16 og 17, hvorefter reglerne vedrørende udpegning af kontaktperson ophæves og erstattes af nye regler i § 8 a om varetagelse af hvervet som personaleansvarlig, herunder den foreslåede § 8 a, stk. 1, hvorefter valget til rollen som personaleansvarlig gælder for et år ad gangen, hvis rollen varetages af et

menighedsrådsmedlem. Hvis menighedsrådet har ansat en daglig leder, vil ansættelsen være en fastsættelse, der gælder indtil videre. Ansættelsen er således ikke tidsbegrænset til funktionsperioden for enkeltmandsposterne eller for menighedsrådet.

Til nr. 27

Konstitueringen af menighedsrådet er reguleret i §§ 6-11 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven).

Det fremgår således af menighedsrådslovens § 6, stk. 1, at det nyvalgte menighedsråd afholder sit konstituerende møde, inden dets funktionsperiode begynder.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, at på det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand og næstformand og personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter (kirkeværge, kasserer og kontaktperson m.v.). Valgene har virkning for 1 år ad gangen.

Det fremgår videre af menighedsrådslovens § 8, stk. 2, at valget af formanden ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Af menighedsrådslovens § 8, stk. 3, fremgår det, at formanden vælges blandt menighedsrådets medlemmer af de valgte medlemmer ved hemmelig afstemning. Så snart valget af formand har fundet sted, vælges en næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Det fremgår videre af menighedsrådslovens § 8, stk. 4, at umiddelbart efter valget af formand og næstformand finder valg til enkeltmandsposter sted.

Det fremgår desuden af menighedsrådslovens § 8, stk. 5, at menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiudvalget.

Endelig fremgår det af menighedsrådslovens § 8, stk. 6, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

UDKAST

Menighedsrådslovens § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, indeholder regler vedrørende valg af kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, bygningssagkyndig og tegningsberettiget.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 10, stk. 1, at et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. dog stk. 2 og 3.

Det fremgår endvidere af menighedsrådslovens § 10, stk. 2, at et medlem kun har pligt til at være formand i 4 år.

Det fremgår herudover af menighedsrådslovens § 10, stk. 3, at præsten ikke er forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 21, stk. 1, at valg af medlemmer til de i §§ 17-19 nævnte udvalg (stående kirke- og kirkegårdsudvalg samt stående præstegårdsudvalg) finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode. Menighedsrådet skal endvidere nedsætte en valgbestyrelse, jf. § 6, stk. 1, 3. pkt., i lov om valg til menighedsråd.

Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til konstituering efter en minimumsmodel.

Der er efter de gældende regler ikke hjemmel til at pålægge menighedsrådsmedlemmer at deltage i kursus målrettet deres funktion.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *kapitel 2 b* i menighedsrådsloven med titlen »Konstituering efter en minimumsmodel«. Det foreslås, at der indsættes §§ 11 b-11 e som nye bestemmelser i det foreslåede kapitel, der regulerer organiseringen ift. menighedsrådets opgaver, valg af formand, personaleansvarlig og tegningsberettiget, nedsættelse af udvalg mv., hvis menighedsrådet vælger at konstituere sig efter en minimumsmodel.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13, hvorefter det foreslås, at menighedsrådet får mulighed for at vælge mellem at konstituere sig efter en model med valg af enkeltmandsposter og stående udvalg eller en minimumsmodel.

Til § 11 b

UDKAST

Det foreslås at indsætte en ny § 11 b om organisering efter opgaver.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1-4*, at menighedsrådsmedlemmerne skal organisere sig sådan, at følgende opgaver bliver varetaget: 1) Personaleopgaver. 2) Regnskabsopgaver. 3) Valgbestyrelsesopgaver. 4) Opgaver vedrørende kirken og andre bygninger.

Modellen giver mulighed for, at menighedsrådet kan forenkle organiseringen. Organiseringen skal tage højde for menighedsrådets opgaver, men det vil være en forenkling, at flere opgaver kan varetages af samme menighedsrådsmedlem, ligesom der bliver mulighed for at placere opgaver i udvalg med eksterne deltagere eller menighedsrådets ansatte. Følgende opgaver skal varetages: personaleopgaver, regnskabsopgaver, valgbestyrelsesopgaver og opgaver vedrørende kirken og andre bygninger. Menighedsrådet skal efter modellen tage stilling til, om opgaverne skal håndteres af menighedsrådets medlemmer, ansatte eller udvalg.

Ved personaleopgaver forstås alle opgaver, der er knyttet til menighedsrådets opgaver som arbejdsgiver for ansatte ved kirken og kirkegården.

Ved regnskabsopgaver forstås opgaver vedrørende kirkekassens budget og regnskab samt menighedsrådets deltagelse i budgetarbejdet i provstiet.

Ved valgbestyrelsesopgaver forstås opgaver, som menighedsrådet har ansvar for i forbindelse med valg til menighedsråd.

Ved opgaver vedrørende kirken og andre bygninger forstås de opgaver, der følger af, at menighedsrådet bestyrer kirken, kirkegården og andre bygninger og derfor har ansvaret for vedligeholdelse og drift.

Medlemmer, der får ansvaret for de ovennævnte opgaver, har en række rettigheder og pligter, som er forbundet med opgaven.

Det bemærkes, at den eller de personer, der varetager valgbestyrelsesopgaverne, har det samme ansvar som valgbestyrelsen, jf. § 6 i lov om valg til menighedsråd, ligesom reglerne i lov om valg til menighedsråd vedrørende valgbestyrelsen finder anvendelse på den eller dem, der varetager opgaven.

Modellen vurderes ikke at have konsekvenser i forhold til regnskabsopgaver, selvom der ikke vælges en kasserer, hvilket er at sammenligne med professionelle bestyrelser, hvor der heller ikke er nogen

kasserer. Uanset at der ikke vælges en kasserer, vil menighedsrådet være forpligtet til at overholde gældende regnskabsprincipper.

Til § 11 c

Det foreslås at indsætte en ny § 11 c om det konstituerende møde efter minimumsmodellen.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at menighedsrådets formand vælges på det konstituerende møde.

Forslaget medfører, at der ved minimumsmodellen, ligesom ved den gældende model med konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg, skal vælges en formand.

Det obligatoriske valg af formand skal sikre, at ansvaret for, at der bliver indkaldt til og forberedt møder, udarbejdet dagsorden med det fornødne materiale og udsendt mødeindkaldelse, er forankret hos en person. Herudover leder formanden menighedsrådets møder med forhandlinger samt eventuelle afstemninger og sørger for, at beslutninger indføres i beslutningsprotokollen.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at valget har virkning for et år.

Forslaget medfører, at formanden ligesom ved konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg, har virkning for et år, hvorefter menighedsrådet på ny skal vælge en formand.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at reglerne i § 8, stk. 2, stk. 3, 1. pkt., stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Forslaget medfører, at der gælder de samme regler for valg af formand efter minimumsmodellen, som efter den gældende model med konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at så snart valget af formanden har fundet sted, vælges en personaleansvarlig, jf. § 8 a, og derefter vælges en tegningsberettiget efter bestemmelsen i § 9, stk. 8.

Forslaget medfører, at menighedsrådet er forpligtet til at organisere sig, så opgaven som personaleansvarlig bliver varetaget på en måde, så det er entydigt både for personalet og for de kirkelige tilsynsmyndigheder, hvem der i dagligdagen varetager menighedsrådets arbejdsgiveransvar. Reglerne

UDKAST

om menighedsrådets personaleansvarlige fremgår af § 8 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Menighedsrådet har således mulighed for at beslutte, at opgaven som personaleansvarlig kan løses gennem ansættelse af en professionel daglig leder eller ved at vælge et menighedsrådsmedlem som personaleansvarlig til at varetage opgaven. Opgaven som personaleansvarlig vil ikke kunne placeres i et udvalg under menighedsrådet eller hos en gruppe af menighedsrådsmedlemmer.

Forslaget indebærer endvidere, at der ikke skal være pligt til at modtage valg til personaleansvarlig, jf. lovforslagets § 1 nr. 23. Forslaget skal ses i sammenhæng med behovet for en mere fleksibel organisering, som skal understøtte, at menighedsrådsmedlemmerne i højere grad kan påtage sig de opgaver, der interesserer dem. Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at kravene til varetagelse af opgaven som personaleansvarlig forudsætter, at der vælges en person, der både ønsker opgaven og har tid og kompetence til at løfte den.

Forslaget medfører endvidere, at der skal vælges en tegningsberettiget, der sammen med formanden skal underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån. Funktionen som tegningsberettiget skal sikre, at væsentlige økonomiske dispositioner kun kan effektueres med to involverede menighedsrådsmedlemmer, og at der altid er to personer, der medvirker ved disponering af midler. Valget af en tegningsberettiget sker på samme måde som i dag.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at valget af personaleansvarlig og tegningsberettiget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget.

Forslaget svarer til den gældende § 8, stk. 3, 3. pkt., i menighedsrådsloven, hvorefter det ligeledes er formanden eller i dennes forfald det medlem, der har ledet formandsvalget, der er med til at sikre, at valget gennemføres efter de regler, der er fastsat herom.

Det foreslås i *stk. 3*, at menighedsrådet på det konstituerende møde skal tage stilling til, om opgaverne efter § 11 b skal varetages af menighedsrådet eller af enkelte menighedsrådsmedlemmer, ansatte eller udvalg.

Med forslaget skal menighedsrådet på det konstituerende møde tage stilling til, hvordan personaleopgaver, regnskabsopgaver, valgbestyrelsesopgaver og opgaver vedrørende kirken og andre bygninger skal varetages og herunder til, om de skal varetages af det samlede menighedsråd, af enkelte

UDKAST

medlemmer, ansatte eller udvalg. Menighedsrådet kan fx vælge at nedsætte udvalg, der kan varetage opgaver eller lade en ansat varetage en opgave. Det skal være tydeligt for kirkens ansatte, hvem der varetager personaleopgaver, jf. forslaget til § 11 c, stk. 2.

Til § 11 d

Det foreslås at indsætte en ny § 11 d om muligheden for at nedsætte udvalg.

Det foreslås i *stk. 1*, at menighedsrådet på det konstituerende møde eller i løbet af funktionsperioden kan nedsætte udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet.

Forslaget medfører, at menighedsrådet frit kan vælge, om det nedsætter stående udvalg med beslutningskompetence eller ad hoc-udvalg, der kun i begrænset omfang har beslutningskompetence.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at menighedsrådet bestemmer det enkelte udvalgs sammensætning og fastsætter regler for dets virksomhed, herunder i hvilket omfang udvalget har besluttende kompetence.

Forslaget medfører, at udvalgene kan tildeles beslutningskompetence. Udvalg kan også nedsættes til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet.

Ved fastlæggelse af udvalgets kompetence skal menighedsrådet sikre, at politiske og principielle spørgsmål behandles i det samlede menighedsråd, mens mere driftsmæssige spørgsmål med fordel kan placeres i et udvalg. Menighedsrådet vil også skulle sikre, at udvalgsstrukturen ikke anvendes, så enkeltmedlemmer eller grupper i menighedsrådet afskæres fra at deltage i arbejdet.

Sager om strukturelle spørgsmål, som oprettelse af fælles menighedsråd, sognesammenlægninger og sogneoprettelser, sager om udelukkelse af medlemmer, afgivelse af udtalelser til provsti og stift samt sager om indsamlinger og liturgi skal afgøres af menighedsrådet. Disse spørgsmål og områder kan derfor ikke henlægges til beslutning i udvalg. De pågældende forhold er i dag reguleret i menighedsrådslovens §§ 1, 15, 35 og 38.

Beslutninger af vidtrækkende økonomisk betydning, som fx køb og salg af fast ejendom, samt væsentlige ændringer af kirkegården vurderes at have politisk karakter. Den principielle beslutning herom bør derfor træffes af

UDKAST

menighedsrådet, men forberedelse og gennemførelse og de dertil hørende beslutninger vil kunne overlades til ansatte eller et udvalg.

Rollen som personaleansvarlig kan ikke henlægges til et udvalg, men menighedsrådet har mulighed for at ansætte en daglig leder til at varetage opgaven som personaleansvarlig. Der vil fortsat være mulighed for at nedsætte et ansættelsesudvalg, der deltager i ansættelsesprocessen. Den endelige beslutning om ansættelse træffes af menighedsrådet eller af den personalesansvarlige efter bemyndigelse fra menighedsrådet.

Udvalgene skal være opmærksomme på, om deres virksomhed påvirker eller har indvirkning på arbejdsvilkår og arbejdstider for kirkens ansatte, og at udvalget i givet fald samarbejder med den valgte personaleansvarlige/den ansatte daglige leder, som har ansvar for prioritering af medarbejderressourcer.

Menighedsrådet bør i forbindelse med nedsættelse af udvalget fastsætte, at udvalget er forpligtet til at give en status i menighedsrådet mindst en gang i kvartalet. Herved sikres indsigt i udvalgets aktiviteter og dermed åbenhed og gennemsigtighed om menighedsrådets samlede opgavevaretagelse.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige kan være medlemmer af udvalg.

Forslaget vil betyde, at medlemskabet af udvalg ikke er begrænset til menighedsrådsmedlemmer, men at både ansatte og frivillige kan være medlemmer af udvalg. Ansatte kan inddrages i udvalg for at fremme samarbejdet på arbejdspladsen og med henblik på, at de ansatte kan bidrage med faglig viden i udvalgene. Det vil endvidere være muligt at inddrage frivillige i udvalg med henblik på at aflaste menighedsrådsmedlemmerne og skabe interesse i en bredere kreds af folkekirkemedlemmer for rådets arbejde. Det er menighedsrådet, der beslutter udvalgets sammensætning.

Det foreslås i *stk. 3*, at menighedsrådet kan tildele et udvalg en budgetramme, og at udvalget inden for denne budgetramme og de af menighedsrådet fastsatte retningslinjer for udvalget kan disponere herover.

Forslaget vil betyde, at udvalget kan få en af menighedsrådet fastsat budgetramme, som udvalget kan disponere over. Udvalget skal føre budget og regnskab og en gang i kvartalet orientere menighedsrådet om dette samt større dispositioner. Den kvartalsvise afrapportering skal ses i sammenhæng med menighedsrådenes forpligtelse til hvert kvartal at indsætte

UDKAST

kvartalsrapport om kirkekassens økonomi til provstiudvalget, jf. § 11, stk. 1, i cirkulære om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v.

Det foreslås i *stk. 4*, at udvalgets kompetence skal beskrives i et kommissorium for udvalget.

Forslaget vil medføre, at der i forbindelse med nedsættelsen af udvalget udarbejdes en beskrivelse af udvalgets kompetence og råderum. I kommissoriet skal det fremgå, om der er tale om et stående eller ad-hoc udvalg, ligesom det skal fremgå, om udvalget er tildelt en budgetramme.

Til § 11 e

Det foreslås at indsætte en ny § *11 e* om årlig konstituering i menighedsrådet.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at menighedsrådet hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger formand for det kommende år.

Forslaget skal ses i sammenhæng med menighedsrådslovens § 11, stk. 1. Den foreslåede bestemmelse skal derfor tydeliggøre, at den årlige konstituering gælder, uanset om menighedsrådet har konstitueret sig efter modellen med enkeltmandsposter og stående udvalg eller efter minimumsmodellen.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at når valg af formand har fundet sted, vælges en personaleansvarlig og en tegningsberettiget for det kommende år.

Forslaget skal ses i sammenhæng med menighedsrådslovens § 11, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse skal derfor tydeliggøre, at den årlige konstituering gælder uanset om menighedsrådet har konstitueret sig efter modellen med enkeltmandsposter og stående udvalg eller efter minimumsmodellen.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at reglerne i §§ 10 og 11 om valg af formand, personaleansvarlig og tegningsberettiget finder tilsvarende anvendelse.

Forslaget skal ses i sammenhæng med det, der allerede gælder for konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg. Den foreslåede bestemmelse skal derfor tydeliggøre, at den årlige konstituering gælder, uanset om menighedsrådet har konstitueret sig efter modellen med enkeltmandsposter og stående udvalg eller efter minimumsmodellen.

UDKAST

Det foreslås, at der indsættes et nyt *kapitel 2 c* i menighedsrådsloven med titlen »Kursuskrav og medlemskabet af menighedsrådet«.

Forslaget medfører, at det tydeliggøres, at der som noget nyt indføres et kursuskrav, hvilket foreslås reguleret i § 11 f. Herudover indgår bestemmelserne i §§ 12-16, som regulerer generelle forhold for menighedsrådet uanset konstitueringsmodel, i det foreslåede kapitel.

Til §11 f

Det foreslås, at der indsættes en ny § 11 f om obligatoriske kurser for menighedsrådet.

Det foreslås i *stk. 1*, at formanden og kassereren eller det medlem, der varetager kassereropgaven, jf. § 7 a, stk. 1, nr. 2, har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk online-kursus målrettet varetagelse af deres opgaver.

Forslaget medfører, at formanden og kassereren skal gennemføre et målrettet, obligatorisk kursus med fokus på tilrettelæggelsen af menighedsrådsarbejdet og mødeledelse m.v. for formanden og indføring i budget og regnskab for kassereren eller det medlem, der varetager denne opgave.

Såfremt menighedsrådet organiserer sig efter minimumsmodellen og har en ansat regnskabsfører, vil en evt. valgt kasserer ikke være forpligtet til at deltage i det obligatoriske kursus for kassereren. For at skabe fornøden fleksibilitet skal de obligatoriske kurser for formanden og kassereren udbydes som online-kurser.

Det foreslås i *stk. 2., 1. pkt.*, at den personaleansvarlige har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk kursus målrettet rollen som personaleansvarlig.

Forslaget medfører, at den personaleansvarlige skal gennemføre et obligatorisk kursus med uddannelse i fx ledelse, samarbejde, konflikthåndtering, ansættelsesretlige regler og overenskomster. Kurset skal gennemføres hurtigst muligt og inden for et år. Fristen har til formål at give den personaleansvarlige tid til at sætte sig ind i rollens omfang og opgaver, ligesom der også tages hensyn til de situationer, hvor den pågældende personaleansvarlige fx er ramt af et sygdomsforløb, skal på barsel, orlov m.v.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at kursuskravet gælder både for menighedsrådsmedlemmer, der er valgt som personaleansvarlig, og for en ansat daglig leder, jf. dog 3. pkt.

Forslaget vil indebære, at kursuskravet gælder, uanset om den personaleansvarlige er menighedsrådsmedlem eller ansat som daglig leder. Kursuskravet gælder således også for præster, der vælges som personaleansvarlig.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at hvis der er ansat en daglig leder, er det menighedsrådsmedlem, der er personaleansvarlig for den daglige leder, ikke forpligtet til at deltage i kurset.

Forslaget medfører, at det medlem af menighedsrådet, som er personaleansvarlig for den daglige leder, kan deltage i kurset, men vedkommende ikke er forpligtet til at deltage.

Det foreslås i *stk. 3*, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om kurser, jf. stk. 1-2, herunder om frist for kursusdeltagelse, konsekvens af manglende gennemførelse af kurserne, kursernes emner, forløb med fysisk tilstedeværelse, online-undervisning og udgifter og omkostninger forbundet med deltagelse.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet ved administrativ forskrift, som skal fastsætte regler om frister for kursusdeltagelse, konsekvenser af manglende gennemførelse, emner, forløb med fysisk tilstedeværelse, online-undervisning og udgifter og omkostninger forbundet med deltagelse.

Det forventes bl.a., at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætter regler for kurset for den personaleansvarlige, der skal tilrettelægges som et 3-dagesforløb med tilstedeværelsesundervisning, suppleret af en række 2-timers webinarer.

Det forventes endvidere, at bemyndigelsen anvendes til at fastsætte regler om, at det ikke være muligt at give dispensation til ikke at gennemføre kurset. Formålet hermed er at understrege vigtigheden i kursuskravet. At der ikke kan søges yderligere dispensation skal ses i sammenhæng med de særlige forhold, der gør sig gældende på folkekirkens område. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at man har eller har haft en ledelsesfunktion i sit civile arbejdsliv.

Det forventes, at der fastsættes regler om mulighed at få merit, hvis den personaleansvarlige har gennemført et ledelseskursus om folkekirken fx fra Landsforeningen af Menighedsråd eller stifterne inden for de sidste 6 år.

Det forventes endvidere, at der fastsættes regler om, at hvis den nuværende personaleansvarlige ikke har gennemført det obligatoriske kursus inden et år, er menighedsrådet forpligtet til at vælge en ny personaleansvarlig. For at sikre, at posten ikke går på skift mellem medlemmerne, der alle undlader at gennemføre kurset, forventes der fastsat regler om, at vedkommende herefter ikke ved en senere konstituering i menighedsrådets funktionsperiode vil kunne vælges til personaleansvarlig.

Til nr. 28

Det fremgår af § 12, stk. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at den nyvalgte formand for et menighedsråd sørger for, at det indføres i et af Ministeriet for Ligestilling og Kirke anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 9, stk. 9, og at ministeren kan fastsætte nærmere regler om indførelsens form og om frister for denne.

Det er således efter lovgivningen den nyvalgte formands opgave at sørge for, at oplysningerne om menighedsrådets konstituering indføres i et af ministeriet anvist informationssystem. By-, Land- og Kirkeministeriet har ansvaret for informationssystemet. Det er ikke formanden personligt, som nødvendigvis skal indtaste oplysningerne, men det er formandens ansvar at sørge for, at indtastningen sker.

Der er fastsat regler om indførelsens form og frister for denne samt om offentliggørelse af menighedsrådets sammensætning og fordeling af enkeltmandsposter på sogn.dk.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 12, stk. 3, nyaffattes. Det fremgår herefter af menighedsrådslovens § 12, stk. 3, at den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af By-, Land- og Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand og tegningsberettiget, samt hvem der varetager hvervet som personaleansvarlig. Har menighedsrådet konstitueret sig efter kapitel 2 a, skal formanden ligeledes sørge for, at det indføres, hvem der er valgt som kirkeværge og kasserer, jf. § 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførelsens form, om frister for denne og om offentliggørelse af menighedsrådets sammensætning på sogn.dk.

UDKAST

Med forslaget tydeliggøres hjemlen til offentliggørelse af menighedsrådets sammensætning på sogn.dk.

Forslaget medfører, at det er den nyvalgte formands opgave at sørge for, at oplysningerne om menighedsrådets konstituering i form af oplysninger om formand, tegningsberettiget og personaleansvarlig indføres i et informationssystem, der stilles til rådighed af By-, Land- og Kirkeministeriet. Det forventes, at det pågældende system er Kirkeministeriets eksisterende InformationsSystem, KIS. Hvis menighedsrådet har konstitueret sig efter de regler, som fremgår af menighedsrådslovens kapitel 2 a med enkeltmandsposter og udvalg, skal formanden ligeledes sørge for, at det indføres, hvem der er valgt til kirkeværge og kasserer i medfør af menighedsrådslovens § 9, stk. 1 og 2.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 27 vedrørende indførelse af en minimumsmodel for konstituering i menighedsrådet.

Det forventes, at der med hjemmel i den foreslåede § 12, stk. 3, 3. pkt., vil blive fastsat regler i cirkulære om indberetning om valg til menighedsråd, konstituering og kassation af valgmateriale m.v. om, hvordan oplysningerne indføres i systemet, frister herfor samt om offentliggørelse af oplysninger om menighedsrådets sammensætning på sogn.dk.

Til nr. 29

Det fremgår af § 13, stk. 4, nr. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til de møder, jf. § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand og valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted. I bestemmelsen opregnes således de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 13, stk. 4, nr. 3, ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 30, hvorefter der sker en videreførelse af en del af den gældende § 13, stk. 4, nr. 3.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 27, vedrørende indførelse af en minimumsmodel for konstituering i menighedsrådet.

Til nr. 30

§ 13, stk. 4, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) fastlægger, hvilke enkeltstående møder der skal indkaldes stedfortræder til, hvis det valgte medlem har forfald til mødet.

Det fremgår således af § 13, stk. 4, nr. 3, i menighedsrådsloven, at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til de møder, jf. § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand og valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted. I bestemmelsen opregnes således de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.

Det fremgår af menighedsrådsloven § 13, stk. 4, nr. 5, at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsråd.

Det foreslås, at menighedsrådsloven § 13, stk. 4, nr. 5, der bliver nr. 4, nyaffattes, så det fremgår af bestemmelsen, at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.

Forslaget medfører dels en videreførelse af den gældende § 13, stk. 4, nr. 3, i menighedsrådsloven, dels en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde med henblik på, at den finder anvendelse for alle menighedsråd uanset konstitueringsform.

Der vil således fortsat skulle indkaldes stedfortræder ved et medlems forfald, hvis der i løbet af funktionsperioden skal foretages valg af formand, næstformand eller til andre enkeltmandsposter, fordi det medlem, der hidtil har varetaget posten, fx fritages for hvervet, dør eller udtræder af menighedsrådet. Der vil også fortsat skulle indkaldes stedfortræder ved et medlems forfald til det årlige konstitueringsmøde, jf. § 11.

Forslaget skal ses i sammenhæng med og er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 27, vedrørende indførelse af en minimumsmodel for konstituering i menighedsrådet. Forslaget medfører herefter, at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden, uanset hvilken konstitueringsform menighedsrådet har valgt. Den foreslåede bestemmelse omfatter alle møder, hvor der skal foretages konstituering efter reglerne i henholdsvis menighedsrådslovens kapitel 2 a vedrørende konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg og kapitel 2 b vedrørende konstituering efter en minimumsmodel.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 12 og 20, hvorefter der foreslås indført nye regler vedrørende valg til provstiudvalg og stiftsråd med henblik på, at valg af medlemmer sker ved valgforsamling, der afholdes fælles for alle menighedsrådene i provstiet, og hvor muligheden for at udløse et afstemningsvalg afskaffes. Der vil således ikke fremover skulle foretages afstemning ved valg til provstiudvalg og stiftsråd i menighedsrådsmøder. Den ændrede valgform for forbindelse med valg til provstiudvalg og stiftsråd medfører derfor, at den gældende § 13, stk. 4, nr. 5, i menighedsrådsloven, ikke længere er relevant.

Til nr. 31

Det fremgår af § 1, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, at medlemmer af menighedsrådet vælges på en valgforsamling. Valget på valgforsamlingen sker som et personvalg uden kandidatlister, jf. § 19 sammenholdt med § 23, stk. 3, i cirkulære om orienteringsmøde og valgforsamling. Der anvendes således ikke kandidatlister ved valget på valgforsamling.

Det fremgår af § 6 a, stk. 8, i lov om menighedsråd, at der efter valg af medlemmer til menighedsrådet på valgforsamlingen foretages valg af stedfortrædere. Stedfortræderne er ikke personlige, men er stedfortrædere i den rækkefølge, de bliver valgt.

Det fremgår af § 6 e, stk. 1, i lov om valg til menighedsråd, at hvis en kandidatliste indgives senest 4 uger efter valgforsamlingen, udløses afstemningsvalg.

§ 1, stk. 2, og § 6 e, stk. 1, i lov om valg til menighedsråd, blev indsat ved lov nr. 312 af 25. april 2018, hvor valgformen blev ændret fra, at afstemningen tidligere skete i henhold til kandidatlister, til, at valg som udgangspunkt sker på en valgforsamling. Ved menighedsrådsvalget i 2024 blev der udløst afstemningsvalg i 10 sogne, der dækker 9 menighedsråd.

Det fremgår af § 13, stk. 5, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i sagens behandling.

Det fremgår endvidere af menighedsrådslovens § 26, stk. 1, at menighedsrådet træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at medlemmet er udelukket fra at deltage i

UDKAST

menighedsrådets forhandling og afstemning om sagen. Det pågældende medlem er ikke udelukket fra at deltage i forhandling og afstemning om sin inhabilitet. Beslutningen kan indbringes for biskoppen.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 13, stk. 5, nyaffattes, så det fremgår af bestemmelsen, at når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, indkalder formanden stedfortræderen til at deltage i sagens behandling.

Forslaget medfører en ajourføring af reglerne i menighedsrådsloven på baggrund af den ændring af lov om valg til menighedsråd, som blev vedtaget ved lov nr. 312 af 25. april 2018, hvorved valgformen ændredes til som udgangspunkt at ske på en valgforsamling. Hermed vil der kun i de tilfælde, hvor der efter valgforsamlingen indgives en kandidatliste og dermed udløses afstemningsvalg, jf. § 6 e, foreligge en kandidatliste.

Forslaget medfører, at når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, skal formanden indkalde stedfortræderen til at deltage i sagens behandling. Forslaget medfører således, at det bliver obligatorisk at indkalde stedfortræderen, når et medlem forventes at blive erklæret inhabilt. Indkaldelse af stedfortræderen forudsætter, at formanden inden mødet er bekendt med den mulige inhabilitet, så formanden kan sørge for at indkalde stedfortræderen. Den obligatoriske stedfortræderindkaldelse skal ses i sammenhæng med hensynet til, at menighedsrådet så vidt muligt er fuldtalligt.

Ved inhabil forstås, at det pågældende medlem vil være inhabil i medfør af bestemmelsen i menighedsrådslovens § 26 eller § 27, stk. 5, sammenholdt med forvaltningslovens § 3. Ved stedfortræder forstås en stedfortræder, der er valgt efter bestemmelsen i § 6 a, stk. 8, i lov om valg til menighedsråd.

Til nr. 32

Hvervet som medlem af menighedsrådet er ikke et borgerligt ombud, men når man har samtykket i opstillingen og er blevet valgt, er man som menighedsrådsmedlem forpligtet til at varetage hvervet i funktionsperioden.

Det fremgår i den forbindelse af § 10, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte

enkeltmandsposter. Det fremgår af menighedsrådslovens § 21, stk. 3, at medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, som menighedsrådet måtte tildele dem.

Ophør af medlemskabet i løbet af funktionsperioden er reguleret i §§ 15 og 16 menighedsrådsloven. § 15 regulerer, hvornår et medlem skal udtræde af menighedsrådet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 16, som fastlægger, at et medlem – i andre tilfælde end dem, der er nævnt i § 15 – kun kan udtræde af menighedsrådet, hvis rådet giver sit samtykke hertil. Der består således ikke nogen lovgivningsmæssig adgang til, at et medlem frit kan nedlægge sit hverv.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, at et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.

Bestemmelsen har efter fast praksis et snævert anvendelsesområde. Det forhold, at et flertal mener, at et medlem ikke arbejder for menighedens liv og vækst, er ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke tilfælde, hvor et flertal i menighedsrådet mener, at et medlem modarbejder rådets virksomhed. Det samme gælder ved uenighed om en sags afgørelse eller irritation over et medlem og dets holdninger.

Det er således legitimt at være uenige i flertallets beslutninger, ligesom medlemmer af menighedsråd har ytringsfrihed i forhold til at omtale arbejdet i menighedsrådet.

Bestemmelsen kan således om udgangspunkt kun anvendes i de tilfælde, hvor medlemmet vedholdende undlader at opfylde sin pligter som menighedsrådsmedlem, fx hvis medlemmet undlader at deltage i menighedsrådsmøder uden lovligt forfald, eller hvis medlemmet bevidst undlader at underskrive beslutningsprotokollen ved afslutning af menighedsrådsmødet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 6, at menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 5 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., at valg til formand, næstformand og til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter gælder for et år.

UDKAST

Formanden og næstformanden kan efter anmodning fritages for hvervet for resten af funktionsperioden, jf. menighedsrådslovens § 10, stk. 4.

Der er ikke i dag hjemmel til, at et medlem kan fritages fra hvervet som formand, næstformand eller enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden imod medlemmets ønske.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 15, stk. 5, i menighedsrådsloven, hvorefter et medlem kan fratages sin enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, når medlemmet:

- 1) vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet,
- 2) undlader at følge Arbejdstilsynets påbud,
- 3) varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller
- 4) udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen.

Forslaget medfører, at der indføres en mulighed for at fratage et medlem sin enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, uden at medlemmet samtidig skal udtræde af menighedsrådet. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 34, og som det mindre i det mere, hvor fratagelse af en enkeltmandspost bør overvejes og i større omfang anvendes i tilfælde, hvor medlemmet misligholder sit hverv og ikke overholder den kompetencefordeling, menighedsrådet har fastlagt, frem for det mere indgribende skridt med at ekskludere et medlem fra rådet.

Det foreslås i § 15, stk. 5, nr. 1, at fratagelse af en enkeltmandspost kan ske, når medlemmet vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet. Ved vedholdende forstås, at den pågældende i en længere periode og gentagne gange undlader at opfylde sine pligter. Ved pligter som medlem af rådet forstås, at vedkommende er forpligtet til at deltage i menighedsrådets møder og varetage de hverv eller opgaver, som menighedsrådet pålægger vedkommende. Undladelse af at opfylde pligter skal være knyttet konkret til hvervet. Bestemmelsen medfører herefter, at det vil være muligt at fratage kassereren hvervet som kasserer, hvis vedkommende fx ikke udviser økonomisk ansvarlighed. Tilsvarende skal en personaleansvarlig, der undlader at varetage sine forpligtelser om fx afholdelse og opfølgning på medarbejderudviklingssamtaler (MUS), kunne

UDKAST

fratages hvervet som personaleansvarlig. Det er fortsat det samlede menighedsråd, der har ansvaret for såvel økonomien som arbejdsgiveransvaret. Det er hensigten, at bestemmelsen skal have et snævert anvendelsesområde, der svarer til anvendelsesområdet for den gældende § 15, stk. 5, der bliver stk. 6.

Det foreslås i § 15, stk. 5, nr. 2, at fratagelse af en enkeltmandspost kan ske, når medlemmet undlader at følge Arbejdstilsynets påbud.

Bestemmelsen finder alene anvendelse ved en konkret undladelse af at følge et påbud fra Arbejdstilsynet. Det forhold, at den pågældende i menighedsrådet stemmer imod menighedsrådets beslutning om, hvordan påbuddet konkret skal efterleves, vil således ikke i sig selv være tilstrækkeligt til at fratage vedkommende enkeltmandsposten. En undladelse af at følge Arbejdstilsynets påbud foreligger fx, hvor vedkommende agerer i modstrid med menighedsrådets konkrete beslutninger om, hvordan påbuddet efterleves.

Det foreslås i § 15, stk. 5, nr. 3, at fratagelse af en enkeltmandspost kan ske, når medlemmet varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø. Ved varigt og systematisk forstås, at vedkommende over en længere periode og gentagne gange udviser en adfærd, der er belastende for det lokale arbejdsmiljø. I forhold til belastende adfærd for det lokale arbejdsmiljø er det hensigten, at bestemmelsen fx finder anvendelse, hvis et menighedsrådsmedlem agerer som personaleansvarlig uden at være det, eller hvis kirkeværgen eller andre medlemmer agerer som daglig leder over for graveren eller andre ansatte. Det er i den forbindelse væsentligt, at menighedsrådet som led i processen med at fratage medlemmet enkeltmandsposten forud tydeliggør over for det pågældende medlem, hvilken kompetence vedkommende har, og hvilken adfærd menighedsrådet forventer.

Det foreslås i § 15, stk. 5, nr. 4, at fratagelse af en enkeltmandspost kan ske, når medlemmet udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen. Ved intimiderende eller krænkende adfærd forstås adfærd, der ville kunne have medført en alvorlig advarsel eller bortvisning af en ansat. Bestemmelsen skal således ses i sammenhæng med de almindelige regler herom, som finder anvendelse på arbejdspladser. Bestemmelsen finder fx anvendelse, hvis et medlem har en truende adfærd eller en forhånende eller diskriminerende tone.

Det er menighedsrådet, der efter en konkret vurdering beslutter, om et medlem skal fratages en enkeltmandspost i medfør af den foreslåede § 15, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 35, med forslag til et nyt stk. 8 i § 15.

Beslutningen om at fratage et medlem en enkeltmandspost skal træffes på et menighedsrådsmøde, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 1, 1. pkt. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 1, 2. pkt. Det pågældende menighedsrådsmedlem har ret til at deltage under punktet således, at vedkommende kan fremkomme med sine synspunkter forud for beslutningen, i overensstemmelse med forvaltningsretlige principper om partshøring, hvor den pågældende har mulighed for at fremkomme med en udtalelse, før der træffes endelig beslutning.

Beslutningen om at fratage et medlem sin enkeltmandspost træffes ved simpelt flertal i lighed med andre beslutninger i menighedsrådet. Det pågældende medlem har ikke stemmeret i forhold til denne beslutning.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 33, hvorefter der foreslås en udvidelse af anvendelsesområdet for menighedsrådslovens § 15, stk. 5, der bliver stk. 6, i forhold til udtræden af menighedsrådet.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 35, hvorefter menighedsrådets afgørelse om at fratage en enkeltmandspost vil kunne påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.

Til nr. 33

Hvervet som medlem af menighedsrådet er ikke et borgerligt ombud, men når man har samtykket i opstillingen og er blevet valgt, er man som menighedsrådsmedlem forpligtet til at varetage hvervet i funktionsperioden.

Det fremgår i den forbindelse af § 10, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Det fremgår af menighedsrådslovens § 21, stk. 3, at medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, som menighedsrådet måtte tildele dem.

Ophør af medlemskabet i løbet af funktionsperioden er reguleret i §§ 15 og 16 menighedsrådsloven. § 15 regulerer, hvornår et medlem skal udtræde af menighedsrådet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 16, som

fastlægger, at et medlem – i andre tilfælde end dem, der er nævnt i § 15 – kun kan udtræde af menighedsrådet, hvis rådet giver sit samtykke hertil. Der består således ikke nogen lovgivningsmæssig adgang til, at et medlem frit kan nedlægge sit hverv.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, at et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.

Bestemmelsen har efter fast praksis et snævert anvendelsesområde. Det forhold, at et flertal mener, at et medlem ikke arbejder for menighedens liv og vækst, er ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke tilfælde, hvor et flertal i menighedsrådet mener, at et medlem modarbejder rådets virksomhed. Det samme gælder ved uenighed om en sags afgørelse eller irritation over et medlem og dets holdninger.

Det er således legitimt at være uenige i flertallets beslutninger, ligesom medlemmer af menighedsråd har ytringsfrihed i forhold til at omtale arbejdet i menighedsrådet.

Bestemmelsen kan således om udgangspunkt kun anvendes i de tilfælde, hvor medlemmet vedholdende undlader at opfylde sin pligter som menighedsrådsmedlem, fx hvis medlemmet undlader at deltage i menighedsrådsmøder uden lovligt forfald, eller hvis medlemmet bevidst undlader at underskrive beslutningsprotokollen ved afslutning af menighedsrådsmødet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 6, at menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 5 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., at valg til formand, næstformand og til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter gælder for et år. Formanden og næstformanden kan efter anmodning fritages for hvervet for resten af funktionsperioden, jf. menighedsrådslovens § 10, stk. 4.

Der er ikke i dag hjemmel til, at et medlem kan fritages fra hvervet som formand, næstformand eller enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden imod medlemmets ønske.

UDKAST

Det foreslås, at der i § 15, stk. 5, der bliver stk. 6, efter »medlem af rådet«: indsættes »eller som undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller som udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen«.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af § 15, stk. 5, der bliver stk. 6, at et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet eller som undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller som udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen, skal udtræde af rådet.

Forslaget medfører herefter en snæver udvidelse af den gældende § 15, stk. 5, vedrørende udtræden af menighedsrådet således, at bestemmelsen ud over at omfatte den situation, hvor et medlem vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, også omfatter den situation, hvor et medlem undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen.

En undladelse af at følge Arbejdstilsynets påbud foreligger fx, hvor vedkommende agerer i modstrid med menighedsrådets konkrete beslutninger om, hvordan påbuddet efterleves. Bestemmelsen finder herefter alene anvendelse ved en konkret undladelse af at følge et påbud fra Arbejdstilsynet. Det forhold, at den pågældende i menighedsrådet stemmer imod menighedsrådets beslutning om, hvordan påbuddet konkret skal efterleves, vil således ikke i sig selv være tilstrækkeligt til at fratage vedkommende hvervet som menighedsrådsmedlem.

Ved varigt og systematisk forstås, at vedkommende over en længere periode og gentagne gange udviser en adfærd, der er belastende for det lokale arbejdsmiljø. I forhold til belastende adfærd for det lokale arbejdsmiljø er det hensigten, at bestemmelsen fx finder anvendelse, hvis et menighedsrådsmedlem agerer som personaleansvarlig uden at være det, eller hvis kirkeværgen eller andre medlemmer agerer som daglig leder over for graveren eller andre ansatte. Det er i den forbindelse væsentligt, at menighedsrådet som led i processen frem mod, at det besluttet, at medlemmet skal udtræde af menighedsrådet, tydeliggør over for det

pågældende medlem, hvilken kompetence vedkommende har, og hvilken adfærd menighedsrådet forventer.

Ved intimiderende eller krænkende adfærd forstås adfærd, der ville kunne have medført en alvorlig advarsel eller bortvisning af en ansat. Bestemmelsen skal således ses i sammenhæng med de almindelige regler herom, som finder anvendelse på arbejdspladser. Bestemmelsen finder fx anvendelse, hvis et medlem har en truende adfærd eller en forhånende eller diskriminerende tone.

Bestemmelsen vil fortsat have et snævert anvendelsesområde af hensyn til det demokratiske mandat, som medlemmerne af menighedsrådet har.

Det forhold, at et flertal mener, at et medlem ikke arbejder for menighedens liv og vækst er fortsat ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke tilfælde, hvor flertallet mener, at et medlem modarbejder menighedsrådets virksomhed. Det samme gælder ved uenighed om en sags afgørelse eller irritation over et medlem og dets holdninger.

Det vil således fortsat være legitimt at være uenige i flertallets beslutninger, ligesom medlemmet har ytringsfrihed i forhold til at omtale arbejdet i menighedsrådet. Ændringen vil dog betyde, at det gøres tydeligere, at menighedsrådsmedlemmer har pligt til loyalt at efterleve de beslutninger, rådet har truffet, og loyalt respektere den interne fordeling af poster og opgaver i rådet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 32 og nr. 34. Afgørelse om udtræden af menighedsrådet kan herefter alene træffes, hvis menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at deltage i et mæglingsforløb, som er fastsat af biskoppen, og, hvis relevant, ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter.

Det er endvidere forudsat, at menighedsrådet forsøger at løse konflikten ved at deltage i et mæglingsforløb, som er fastsat af biskoppen. Det er således en forudsætning, at konflikten løses med den mindst indgribende metode, og at udelukkelse kun finder sted undtagelsesvis, hvorved der tages hensyn til det demokratiske mandat, som medlemmerne af menighedsrådet har.

Biskoppen kan fx forsøge at løse konflikten ved at mægle mellem de konfliktende parter, fx ved at deltage i menighedsrådsmøder eller ved at indbyde menighedsrådet til møde hos biskoppen. I forbindelse med

visitatsbesøg kan biskoppen eller provsten beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene, jf. § 22, stk. 7, i menighedsrådsloven. Disse møder vil kunne give biskoppen og provsten en fornemmelse af, om der er problemer i menighedsrådet.

Biskoppen kan også beslutte, at det er provsten, der på vegne af biskoppen skal forestå mæglingen mellem de konfliktramte parter, idet denne kan have et bedre lokalkendskab.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 42, hvorefter beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, skal behandles på to ordinære møder i menighedsrådet og kræver, at mindst 2/3 af medlemmerne er til stede, og at beslutningen træffes med kvalificeret flertal på 2/3 blandt de tilstedeværende medlemmer.

Det er menighedsrådet, der har initiativretten og beslutningskompetencen i forhold til udelukkelse af et menighedsrådsmedlem.

Menighedsrådets afgørelse kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse kan påklages til kirkeministeren, jf. § 15, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 7, 3. pkt.

Bestemmelsen gælder ikke for præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådet. Det skyldes, at præsten er ansat og derfor omfattet af almindelige ansættelsesretlige regler, der vil kunne anvendes af ansættelsesmyndigheden i de situationer, hvor bestemmelsen i § 15, stk. 6, kan anvendes overfor et valgt medlem.

Til nr. 34

Hvervet som medlem af menighedsrådet er ikke et borgerligt ombud, men når man har samtykket i opstillingen og er blevet valgt, er man som menighedsrådsmedlem forpligtet til at varetage hvervet i funktionsperioden.

Det fremgår i den forbindelse af § 10, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Det fremgår af menighedsrådslovens § 21, stk. 3, at medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, som menighedsrådet måtte tildele dem.

Ophør af medlemskabet i løbet af funktionsperioden er reguleret i §§ 15 og 16 menighedsrådsloven. § 15 regulerer, hvornår et medlem skal udtræde af menighedsrådet. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 16, som

UDKAST

fastlægger, at et medlem – i andre tilfælde end dem, der er nævnt i § 15 – kun kan udtræde af menighedsrådet, hvis rådet giver sit samtykke hertil. Der består således ikke nogen lovgivningsmæssig adgang til, at et medlem frit kan nedlægge sit hverv.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, at et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.

Bestemmelsen har efter fast praksis et snævert anvendelsesområde. Det forhold, at et flertal mener, at et medlem ikke arbejder for menighedens liv og vækst, er ikke omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter heller ikke tilfælde, hvor et flertal i menighedsrådet mener, at et medlem modarbejder rådets virksomhed. Det samme gælder ved uenighed om en sags afgørelse eller irritation over et medlem og dets holdninger.

Det er således legitimt at være uenige i flertallets beslutninger, ligesom medlemmer af menighedsråd har ytringsfrihed i forhold til at omtale arbejdet i menighedsrådet.

Bestemmelsen kan således om udgangspunkt kun anvendes i de tilfælde, hvor medlemmet vedholdende undlader at opfylde sin pligter som menighedsrådsmedlem, fx hvis medlemmet undlader at deltage i menighedsrådsmøder uden lovligt forfald, eller hvis medlemmet bevidst undlader at underskrive beslutningsprotokollen ved afslutning af menighedsrådsmødet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 15, stk. 6, at menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 5 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., at valg til formand, næstformand og til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter gælder for et år. Formanden og næstformanden kan efter anmodning fritages for hvervet for resten af funktionsperioden, jf. menighedsrådslovens § 10, stk. 4.

Der er ikke i dag hjemmel til, at et medlem kan fritages fra hvervet som formand, næstformand eller enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden imod medlemmets ønske.

UDKAST

Det foreslås, at »stk. 1-5« ændres til: »stk. 1-4 og stk. 6« i § 15, stk. 6, der bliver til stk. 7.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 32, hvorefter der indsættes et nyt § 15, stk. 5, vedrørende fratagelse af enkeltmandsposter, som medfører, at § 15, stk. 5, bliver § 15, stk. 6. Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 35, hvorefter der foreslås indført en ny bestemmelse i § 15, stk. 8, vedrørende menighedsrådets afgørelse om fratagelse af enkeltmandsposter for resten af menighedsrådets funktionsperiode.

Det foreslås endvidere, at der indføres et nyt 2. pkt. i § 15, stk. 6, der bliver til stk. 7, hvorefter afgørelsen om udtræden af menighedsrådet efter stk. 6, først kan træffes, når menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter, jf. stk. 5.

Forslaget medfører, at et medlem først kan udelukkes af menighedsrådet, når menighedsrådet har forsøgt at løse konflikten ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter.

Det er endvidere forudsat, at menighedsrådet forsøger at løse konflikten ved at deltage i et mæglingsforløb, som er fastsat af biskoppen. Der vil således først kunne træffes beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet efter gennemførelse af mæglingsforløbet. Det er således en forudsætning, at konflikten løses med den mindst indgribende metode, og at udelukkelse kun finder sted undtagelsesvis, hvorved der tages hensyn til det demokratiske mandat, som medlemmerne af menighedsrådet har.

Biskoppen kan fx forsøge at løse konflikten ved at mægle mellem de konfliktende parter, fx ved at deltage i menighedsrådsmøder eller ved at indbyde menighedsrådet til møde hos biskoppen. I forbindelse med visitatsbesøg kan biskoppen eller provsten beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene, jf. § 22, stk. 7, i menighedsrådsloven. Disse møder vil kunne give biskoppen og provsten en fornemmelse af, om der er problemer i menighedsrådet.

Biskoppen kan også beslutte, at det er provsten, der på vegne af biskoppen skal forestå mæglingen mellem de konfliktramte parter, idet denne kan have et bedre lokalkendskab.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 42, hvorefter beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, skal

UDKAST

behandles på to ordinære møder i menighedsrådet og kræver, at mindst 2/3 af medlemmerne er til stede, og at beslutningen træffes med kvalificeret flertal på 2/3 blandt de tilstedeværende medlemmer.

Menighedsrådets afgørelse kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse kan påklages til kirkeministeren, jf. § 15, stk. 6, 2. pkt., der bliver stk. 7, 3. pkt.

Til nr. 35

§ 15 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) regulerer, hvornår et medlem skal udtræde af menighedsrådet.

Det fremgår således af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, at medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.

Det fremgår videre af menighedsrådslovens § 15, stk. 6, at menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 1-5 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.

Der er i dag ikke hjemmel til, at et medlem kan fritages fra hvervet som formand, næstformand eller enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden imod medlemmets ønske.

Det foreslås, at indsætte et nyt § 15, stk. 8, hvorefter menighedsrådet afgør, om betingelserne for fratagelse af et medlems enkeltmandsposter for resten af menighedsrådets funktionsperioden, jf. stk. 5, er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse efter stk. 5, kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Forslaget til § 15, stk. 8, 1. pkt. medfører, at beslutningen om fritagelse et medlems enkeltmandsposter for resten af funktionsperioden ligger hos menighedsrådet. Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 32, hvor det foreslås, at der indføres adgang til at fratage et medlem vedkommendes enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode.

Forslaget til § 15, stk. 8, 2. pkt., medfører at menighedsrådets beslutning kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Biskoppens afgørelse kan herefter ikke påklages til By-, Land- og Kirkeministeriet og derfor er endelig. Forslaget ændrer ikke på, at menighedsrådets beslutning om udelukkelse af et medlem af

UDKAST

menighedsrådet kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse fortsat kan indbringes for kirkeministeren, jf. den gældende menighedsrådslovs § 15, stk. 6, 2. pkt., der med lovforslagets § 1, nr. 34, bliver stk. 7, 3. pkt.

Der er således mulighed for at få prøvet lovligheden af menighedsrådets beslutning om fratagelse af enkeltmandspost hos biskoppen, der også har tilsynet med menighedsrådenes funktion.

Den foreslåede § 15, stk. 8, finder anvendelse for alle menighedsråd, uanset om menighedsrådet er konstitueret efter en model med enkeltmandsposter og stående udvalg eller en minimumsmodel, jf. det foreslåede kapitel 2 a og hhv. 2 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 13 og 27.

Til nr. 36

Kapitel 3 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) omfatter §§ 17-21 og er benævnt med overskriften ”Udvalg”.

Det foreslås, at *Overskriften* til kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Obligatoriske udvalg, når menighedsrådet konstituerer sig med enkeltmandsposter og stående udvalg «

Forslaget medfører en nyaffattelse af overskriften til kapitel 3 i menighedsrådsloven. Den foreslåede nyaffattelse af overskriften har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13 og 27, hvorefter der foreslås indført valgfrihed mellem konstituering efter den nugældende ordning eller efter en ny minimumsmodel for konstituering af menighedsråd.

Kapitel 3 regulerer, hvilke udvalg menighedsrådet skal nedsætte, når menighedsrådet vælger at konstituere sig efter den nugældende ordning med enkeltmandsposter og stående udvalg.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 38, hvorefter der foreslås indført et nyt kapitel 3 a, vedrørende fælles bestemmelser for udvalg uanset konstitueringsform.

Til nr. 37

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at der er flere menighedsråd i et pastorat, nedsætter menighedsrådene et

UDKAST

stående præstegårdsudvalg. Udvalget består af et lige stort antal medlemmer fra hvert menighedsråd.

Funktionsperioden for præstegårdsudvalget svarer til menighedsrådets funktionsperiode, jf. § 21, stk. 1, 2. pkt. i menighedsrådsloven.

Bestemmelsen vedrører de steder, hvor der i pastoratet er flere menighedsråd, og disse menighedsråd derfor i fællesskab har ansvaret for præsteembedets faste ejendomme.

Hvis pastoratet kun omfatter et menighedsråd, er der ikke pligt til at nedsætte et præstegårdsudvalg.

Det foreslås, at menighedsrådslovens § 18, stk. 1, 1. pkt., nyaffattes således, at det kommer til at fremgå heraf, at hvis der er flere menighedsråd i et pastorat, og disse menighedsråd bestyrer præsteembedets faste ejendomme, nedsætter menighedsrådene et stående præstegårdsudvalg.

Forslaget medfører, at der alene skal nedsættes et stående præstegårdsudvalg i et pastorat med flere menighedsråd, såfremt menighedsrådene bestyrer præsteembedets faste ejendomme.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme varetages af menighedsrådet. Menighedsrådslovens § 18, stk. 1, forventes herefter at have et begrænset anvendelsesområde.

Til nr. 38

Det fremgår af § 20 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådet kan nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet eller de stående udvalg. Menighedsrådet bestemmer de særlige udvalgs sammensætning og fastsætter regler for deres virksomhed.

Det fremgår af § 20 a, stk. 1, i menighedsrådsloven, at to eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg eller et fælles udvalg om kirkegårdsdrift, når de samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43. Fællesudvalgene handler på menighedsrådenes vegne.

UDKAST

Det fremgår videre af menighedsrådslovens § 20 a, stk. 2, at to eller flere menighedsråd, der samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43, kan nedsætte et fælles udvalg, der kan varetage opgaver svarende til de opgaver, der kan varetages af et særligt udvalg, jf. § 20.

Det fremgår endelig af menighedsrådslovens § 20 a, stk. 3, at deltagerne i samarbejdet fastsætter reglerne for det fælles udvalgs virksomhed i vedtægten for samarbejdet.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 21, stk. 1, at valg af medlemmer til de i §§ 17-19 nævnte udvalg finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.

Det fremgår videre af menighedsrådslovens § 21, stk. 2, at ved valg af medlemmer til udvalg skal forholdstalsvalgmåden anvendes, hvis dette kræves af noget medlem af rådet. Nærmere regler for valgets gennemførelse kan fastsættes af kirkeministeren.

Det fremgår endelig af menighedsrådslovens § 21, stk. 3, at medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, som menighedsrådet måtte tildele dem. Menighedsrådet kan også, medmindre andet særligt er bestemt, overlade hverv til andre af menighedens medlemmer, som er villige dertil.

Det forslås, at der efter § 20 indsættes et nyt:

»Kapitel 3 a

Fælles bestemmelser om udvalg uanset konstitueringsform«.

Forslaget medfører, at der indsættes en ny kapiteloverskrift i menighedsrådsloven, der kommer til at indeholde § 20 a og § 21. Formålet med forslaget er at synliggøre, at disse bestemmelser, som vedrører udvalg, gælder uanset, om menighedsrådet vælger at konstituere sig med enkeltmandsposter og stående udvalg eller efter minimumsmodellen.

Til nr. 39

Det fremgår af § 21, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at valg af medlemmer til de i §§ 17-19 nævnte udvalg finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.

UDKAST

Det foreslås, at § 21, stk. 1, ophæves, og at stk. 2-3, herefter bliver stk. 1-2.

Forslaget har sammenhæng med og er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 21, hvorefter menighedsrådslovens § 21, stk. 1, foreslås videreført i en ny § 9 a. Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13 og 27, hvorefter der foreslås indført en ny minimumsmodel for konstituering af menighedsråd, herunder en ny § 11 d vedrørende nedsættelse af udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelsen af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsråd, der vælger af konstituere sig efter minimumsmodellen.

Til nr. 40

Det fremgår af § 24, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådets beslutninger træffes i møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Det foreslås, at der i menighedsrådslovens § 24, stk. 1, 2. pkt., efter »stede« indsættes », jf. dog stk. 5«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 42, hvor det foreslås, at der indsættes et § 24, stk. 5, hvorefter beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, jf. § 15, stk. 6, skal behandles på to møder, at menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst 2/3 af medlemmerne er til stede, og at beslutning herom træffes ved kvalificeret flertal på 2/3.

Den foreslåede ændring med henvisning til bestemmelsens stk. 5 skal ses som en undtagelse til hovedreglen i § 24, stk. 1, 2. pkt., om, at menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Til nr. 41

Det fremgår af § 23, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådets møder er offentlige. Menighedsrådet kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis det bestemmes af menighedsrådet eller formanden.

UDKAST

Det fremgår af menighedsrådslovens § 24, stk. 1, at menighedsrådets beslutninger træffes i møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Menighedsrådets møder er i medfør af denne bestemmelse fysiske møder, og deltagelse i afstemninger forudsætter herefter personligt fremmøde. Der kan ikke afgives stemme ved fuldmagt eller forud for mødet.

Det fremgår videre af § 24, stk. 2, at afstemninger sker således, at det klart fremgår, hvorledes det enkelte medlem stemmer, jf. dog §§ 8 og 11.

Videre fremgår det af § 24, stk. 3, at beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 24, *stk. 2*, hvoraf det fremgår, at menighedsrådet kan beslutte, at møder, bortset fra dem, der er nævnt i § 13, stk. 4, nr. 1-4, kan afholdes som online-møder eller hybrid-møder, hvor nogle medlemmer deltager fysisk og andre online i det samme møde. Beslutningen om at afholde online-møde træffes enstemmigt.

Forslaget til ny § 24, *stk. 2, 1. pkt.*, medfører, at der som noget nyt indføres mulighed for, at menighedsrådet kan beslutte, at menighedsrådets møder afholdes som online-møder eller hybrid-møder, hvor nogle medlemmer deltager fysisk og andre online i det samme møde.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse på de møder, der er nævnt i menighedsrådslovens § 13, stk. 4, nr. 1-4. Menighedsrådslovens § 13, stk. 4, nr. 1-4, vedrører de møder, hvor der i dag skal indkaldes en stedfortræder, hvis et medlem har forfald, og disse møder skal efter forslaget afholdes fysisk. Det skyldes bl.a., at der på de særlige møder, der er nævnt i § 13, stk. 4, træffes meget væsentlige beslutninger, hvor der stilles særlige krav til offentlighed og demokratisk legitimitet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 29 og 30, hvorefter der foretages ændringer i menighedsrådslovens § 13, stk. 4. De møder, der med lovforslagets § 1, nr. 29 og 30, herefter fremgår af § 13, stk. 4, er 1) det konstituerende møde, jf. § 6, 2) de møder, hvor behandlingen af henholdsvis de kirkelige kassers årlige budget og de kirkelige kassers årlige regnskab finder sted, 3) de møder, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser eller afgives udtalelse om provsteansættelse, og 4) de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.

Begrebet online-møder skal forstås bredt, som rene online-møder eller som en kombination heraf i hybrid-møder, hvor nogle deltager fysisk og andre online i det samme møde.

Forslaget til ny § 24, stk. 2, 2. pkt. betyder, at beslutningen om at afholde online-møde skal træffes enstemmigt blandt alle menighedsrådets medlemmer. Baggrunden herfor er, at ikke alle menighedsråd vil have behov for eller ønske om at kunne afholde menighedsrådsmøder som online-møder, ligesom nogle menighedsrådsmedlemmer kan være begrænset i deres tekniske færdigheder for at deltage i et online-menighedsrådsmøde. Det er en grundlæggende forudsætning for, at menighedsrådet kan beslutte at afholde online-menighedsrådsmøder, at alle medlemmer af menighedsrådet kan deltage på lige vilkår. Det vil sige, at alle medlemmer kan koble sig på mødet, bede om ordet, indgå i drøftelserne og underskrive beslutningsprotokollen.

Muligheden for og omfanget af at afholde online-møder skal derfor beslattes enstemmigt på et menighedsrådsmøde, hvor alle medlemmer er til stede. Hvis blot ét medlem ikke ønsker muligheden vægter hensynet til demokratiske rettigheder højest. En menighedsrådsbeslutning om, at menighedsrådsmøderne kan afholdes online eller hybridt, skal indføres i menighedsrådets beslutningsprotokol, og mødeformen skal beskrives i forretningsordenen. Beslutning om at afholde menighedsrådsmøder som online-møder eller hybrid-møder træffes af menighedsrådet på det møde, hvor menighedsrådet fastlægger mødeplan og mødested for det kommende år, jf. § 22, stk. 1.

Forslaget skal ses i sammenhæng med menighedsrådslovens § 23, stk. 1, 1. pkt., hvorefter menighedsrådets møder er offentlige. Såfremt menighedsrådet beslutter, at menighedsrådsmødet skal afholdes som et online-møde, er det således en forudsætning, at der sikres offentlig adgang til mødet fx via et link til offentlig video- eller lydtransmission fra mødet, der er tilgængeligt på kirkens hjemmeside samtidig med mødets afvikling. Det er således afgørende for, at et online møde kan sidestilles med et obligatorisk offentligt møde, at dem, der overværer mødet, reelt har mulighed for at overvære mødet samtidig med, at det afvikles. Menighedsrådet kan dog fortsat beslutte, at en sag behandles for lukkede døre og i den forbindelse begrænse offentlighedens adgang til online-mødet.

Det forudsættes endvidere, at oplysninger om online-mødet offentliggøres i god tid forud for møderne.

UDKAST

Det forventes, at der vil blive udstedt en vejledning til menighedsrådene om afholdelse af online-menighedsrådsmøder med anbefalinger om afvikling af online-menighedsrådsmøder.

Til nr. 42

Det fremgår af § 24, stk. 3, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 24, stk. 5, i menighedsrådsloven, hvoraf det fremgår, at beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, jf. § 15, stk. 6, skal behandles på to møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst 2/3 af medlemmerne er til stede. Beslutning træffes ved kvalificeret flertal på 2/3.

Forslaget medfører, at der indføres skærpede regler for afstemninger i forbindelse med menighedsrådets beslutning om udelukkelse af et medlem af menighedsrådet.

De skærpede krav til menighedsrådets beslutning understreger, at udelukkelse af et medlem af menighedsrådet har undtagelsens karakter og kun kan finde sted i helt særlige situationer. Kravene om, at beslutningen om fratagelse af medlemskab af menighedsrådet skal behandles på to ordinære møder i menighedsrådet, og de skærpede krav til tilstedeværelse og til kvalificeret flertal vil således sikre, at beslutningen ikke hastes igennem, og at der er bred opbakning til beslutningen i menighedsrådet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 33, vedrørende ændring af menighedsrådslovens § 15, stk. 5, der bliver stk. 6, om udelukkelse af et menighedsrådsmedlem, og er en undtagelse fra hovedreglen i menighedsrådslovens § 24, stk. 3, om, at beslutninger i menighedsrådet træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 32 og nr. 34. Afgørelse om fratagelse af medlemskab af menighedsrådet kan herefter alene træffes, hvis menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at deltage i et mæglingsforløb, som er fastsat af biskoppen, og, hvis relevant, ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter. Det er således en forudsætning, at konflikten løses med den mindst indgribende metode, og at udelukkelse kun finder sted undtagelsesvis, hvorved der tages

hensyn til det demokratiske mandat, som medlemmerne af menighedsrådet har.

Menighedsrådets afgørelse om udelukkelse af et menighedsrådsmedlem kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse kan påklages til kirkeministeren, jf. § 15, stk. 6, der bliver stk. 7.

Til nr. 43

Det fremgår af § 25 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådets beslutninger indføres i en beslutningsprotokol med angivelse af, hvorledes det enkelte medlem har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Ethvert af disse medlemmer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Det pågældende medlem kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 25, *stk. 2*, i menighedsrådsloven, hvorefter beslutningsprotokollen kan føres elektronisk. Den elektroniske beslutningsprotokollen skal underskrives digitalt via et system, der stilles til rådighed af By-, Land- og Kirkeministeriet.

Forslaget medfører, at der indføres mulighed for, at menighedsrådets beslutningsprotokol føres elektronisk, og dermed, at protokollen underskrives digitalt. Den elektroniske beslutningsprotokol skal indeholde en angivelse af, hvorledes det enkelte medlem har stemt, jf. menighedsrådslovens § 25, stk. 1, og skal derfor underskrives elektronisk ved mødets slutning.

Det vil fortsat være muligt for menighedsrådet at føre en manuel beslutningsprotokol, der underskrives ved mødets slutning af de tilstedeværende medlemmer.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 41, hvor der indføres mulighed for at afholde menighedsrådsmøder som online-møder eller hybrid-møder.

Med forslaget indføres der en mulighed for at underskrive beslutningsprotokollen ved brug af digital underskrift. Muligheden for at

underskrive beslutningsprotokollen ved digital underskrift, skal imidlertid ikke begrænses til online-møder eller hybrid-møder, men skal derimod gælde både ved fysiske møder, online-møder og ved hybrid-møder.

Ligesom ved fysiske møder skal der ved online-møder og hybridmøder gælde et krav om, at beslutningsprotokollen skal underskrives ved slutningen af mødet af de medlemmer, der har deltaget i mødet.

Til nr. 44

Det fremgår af § 27, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at præster ikke kan deltage i forhandling og afstemning i sager, der vedrører præsteboliger eller en anden præst i pastoratet.

Det foreslås, at »præsteboliger« ændres til: »tjenesteboliger« i menighedsrådslovens § 27, *stk. 1*.

Forslaget medfører, at præster ikke kan deltage i forhandling og afstemning i sager, der vedrører tjenesteboliger eller en anden præst i pastoratet.

Der er herefter tale om en ændring i ordlyden af § 27, stk. 1, med henblik på ensretning af begreberne i den kirkelige lovgivning således, at præstens bolig benævnes tjenestebolig.

Der knyttes tjenestebolig til tjenestemandstillinger som sognepræst, jf. § 18 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Ved en tjenestebolig forstås således en bolig, som et eller flere menighedsråd stiller til rådighed for en sognepræst som led i dennes ansættelsesforhold, og som sognepræsten har pligt til at bebo under sit ansættelsesforhold samt fraflytte ved dettes ophør, jf. § 1 i cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster. Tjenesteboligen ligger typisk i pastoratet, men kan også ligge i et nabosogn. Kirkeministeren kan undtage fra tjenesteboligpligten, sådan at tjenesteboligen nedlægges, jf. § 18 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Der er pr. 30. januar 2025 1.585 tjenesteboliger.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme varetages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

UDKAST

Menighedsrådslovens § 27, stk. 1, om, at præster ikke kan deltage i forhandling og afstemning i sager, finder anvendelse for menighedsråd, hvor ansvaret og opgaven vedrørende tjenesteboligen er overgået til provstiudvalget, ligesom det også gælder for de menighedsråd, der på første budgetsamråd efter nyvalg til menighedsråd har besluttet at beholde ansvaret for præsteembedets faste ejendomme, i tilfælde, hvor præsteembedets ejendomme, herunder tjenesteboliger, i øvrigt flytter til provstiudvalget.

Til nr. 45

Det fremgår af § 29, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådets formand forbereder menighedsrådets møder og indkalder medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant til møderne.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 29, stk. 2, at formanden inden menighedsrådets møder i videst muligt omfang giver medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. Formanden sørger så vidt muligt for, at det fornødne materiale til sagens bedømmelse tilsendes de i 1. pkt. nævnte personer i god tid før mødet.

Det foreslås, at »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 3«, at »og« ændres til: »,«, og at der efter »repræsentant« indsættes: »og den i § 3 a nævnte repræsentant« i § 29, *stk. 1* og 2.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 29, *stk. 1*, at menighedsrådets formand forbereder menighedsrådets møder og indkalder medlemmerne, de i § 2, stk. 3, nævnte præster, den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant og den repræsentant, der er udpeget efter § 3 a, til møderne. Der er tale om en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde til også at omfatte en repræsentant udpeget efter § 3 a.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, hvorefter der indsættes en ny § 3 a i menighedsrådsloven vedrørende en repræsentant for det tyske mindretal. Forslaget medfører herefter, at menighedsrådets formand, ud over medlemmerne, de præster, der er nævnt i § 2, stk. 3, og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant, også skal

UDKAST

indkalde en repræsentant udpeget af de tyske mindretal til menighedsrådets møder.

Forslaget er derudover en konsekvens af lovforslaget § 1, nr. 4, hvorefter der indsættes et nyt § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven, således at menighedsrådslovens § 2, stk. 2-6, bliver stk. 3-7.

Forslaget medfører endvidere, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 29, *stk. 2*, at formanden inden menighedsrådets møder i videst muligt omfang giver medlemmerne, de i § 2, *stk. 3*, nævnte præster, den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant og den repræsentant, der er udpeget efter § 3 a, underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. Formanden sørger så vidt muligt for, at det fornødne materiale til sagens bedømmelse tilsendes de i 1. pkt. nævnte personer i god tid før mødet. Der er tale om en udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde til også at omfatte en repræsentant udpeget efter § 3 a.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, hvorefter der indsættes en ny § 3 a i menighedsrådsloven vedrørende en repræsentant for det tyske mindretal. Forslaget medfører herefter, at menighedsrådets formand som noget nyt også skal give en repræsentant udpeget af de tyske mindretal underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet og sende materialet til sagens bedømmelse i god tid før mødet.

Forslaget er derudover en konsekvens af lovforslaget § 1, nr. 4, hvorefter der indsættes et ny § 2, stk. 2, i menighedsrådsloven, således at menighedsrådslovens § 2, stk. 2-6, bliver stk. 3-7.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslaget § 5, nr. 4, om personlige stedfortrædere, når det tyske mindretal på valgforsamlingen har fået valgt et medlem af menighedsrådet. Hvis mindretallet allerede er repræsenteret ved et eller flere valgte medlemmer, vil der ikke være mulighed for, at en repræsentant for mindretallet kan deltage med tale- og forslagsret i medfør af forslaget til ny § 3 a i menighedsrådsloven.

Til nr. 46

Det fremgår af § 31, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån skal underskrives af menighedsrådets formand og et andet menighedsrådsmedlem, der er bemyndiget dertil af

menighedsrådet, jf. § 10, stk. 9. Såfremt dispositionen vedrører flere menighedsråd, skal de pågældende dokumenter underskrives af de nævnte repræsentanter for hvert af menighedsrådene.

Menighedsrådslovens §§ 8-11 blev nyaffattet ved lov nr. 646 af 12. juni 2013, og i den forbindelse blev den daværende § 10, stk. 9, der vedrørte valg af 1 person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån, videreført i lovens § 9, stk. 9.

Det fremgår af § 9, stk. 9, at menighedsrådet af sin midte vælger 1 person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.

Det foreslås, at henvisningen til »§ 10, stk. 9« ændres til en henvisning til »§ 9, stk. 8« i § 31.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 17, hvorefter § 9, stk. 9, bliver § 9, stk. 8. Forslaget har til formål at foretage en konsekvensrettelse af § 31 som følge af § 1, nr. 5, i lovforslag nr. 182 af 13. marts 2013, jf. Folketingstidende, Tillæg A, 2012-13, L182 som fremsat, side 14-15, samt § 1, nr. 17 i dette lovforslag.

Forslaget medfører, at dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån skal underskrives af menighedsrådets formand og et andet menighedsrådsmedlem, der er bemyndiget dertil af menighedsrådet, jf. § 9, stk. 8.

Til nr. 47

Det fremgår af § 8, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at menighedsrådets formand og næstformand og personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter vælges på det konstituerende møde. Valget har virkning for 1 år ad gangen.

Det fremgår endvidere af menighedsrådslovens § 8, stk. 3, 2. pkt., at så snart valget af formand har fundet sted, vælges 1 næstformand til at fungere i formandens forfald.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 32, at når menighedsrådets næstformand fungerer i formandens forfald, overtager den pågældende

UDKAST

samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.

Det foreslås, at § 32 nyaffattes, og at det herefter fremgår af bestemmelsen, at når menighedsrådet har konstitueret sig efter kapitel 2 a, fungerer menighedsrådets næstformand i formandens forfald og overtager samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.

Forslaget medfører, at når menighedsrådet har konstitueret sig efter en model med valg af enkeltmandsposter og stående udvalg, fungerer menighedsrådets næstformand i formandens forfald og overtager samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.

Forslaget er herefter en konsekvens af og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 13, hvor det foreslås, at menighedsrådet på det konstituerende møde vælger mellem den nuværende organisering med enkeltmandsposter og stående udvalg og en minimumsmodel, hvor der kun er krav om, at der skal vælges en formand, en personaleansvarlig, og en tegningsberettiget, og dermed ikke en næstformand.

Det er formanden og i sidste ende menighedsrådet, der beslutter, hvornår situationen nødvendiggør, at næstformanden overtager formandens funktioner. Hvis der er tale om varigt forfald fra formandens side ved fx udtræden af menighedsrådet eller død, varetager næstformanden formandens opgaver, indtil der kan vælges en ny formand.

Til nr. 48

§ 34 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) indeholder en overordnet beskrivelse af menighedsrådets centrale administrative opgaver. Her fremgår det af stk. 1, at menighedsrådet efter de regler, der er fastsat herom, deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer af provstiudvalg og stiftsråd. Det fremgår af stk. 2, at menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, administrerer kirke og kirkegård og ansætter medarbejdere ved kirke og kirkegård. Af stk. 3 fremgår det, at menighedsrådet administrerer kirkens og præsteembedets indtægter og bestyrer kirkens og præsteembedets faste ejendom efter de regler, der er fastsat herom.

UDKAST

Menighedsrådslovens § 34 giver ikke i sig selv menighedsrådet kompetence i forhold til de enkelte sagsområder, idet denne kompetence er reguleret detaljeret i den øvrige kirkelige lovgivning.

Det foreslås, at § 34 ophæves.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, hvor der foreslås en nyaffattelse af menighedsrådslovens § 1.

Lovforslagets § 1, nr. 1, medfører, at den gældende § 34, stk. 1, i menighedsrådsloven videreføres i den foreslåede § 1, stk. 6, den gældende § 34, stk. 2, i menighedsrådsloven videreføres i den foreslåede § 1, stk. 7, mens den gældende § 34, stk. 3, i menighedsrådsloven foreslås videreført i § 1, stk. 4.

Som en naturlig konsekvens af, at § 34 foreslås videreført i den foreslåede § 1 i menighedsrådsloven, foreslås § 34 ophævet.

Til nr. 49

Det fremgår af § 38, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at præsten skal have menighedsrådets samtykke til,

- 1) at der ved de faste gudstjenester foretages indsamlinger,
- 2) at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger anvendes en anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer end dem, der hidtil er anvendt i menigheden, og
- 3) at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger foretages mindre ændringer i liturgi og ritualer eller benyttes andre salmebøger og salmebogstillæg end de autoriserede.

Til de ændringer, der er nævnt i nr. 3, kræves tillige biskoppens samtykke. Biskoppens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. menighedsrådslovens § 38, stk. 2.

Beslutning om de i § 38, stk. 1, nævnte spørgsmål kræver enighed mellem præsten og et flertal af menighedsrådets valgte medlemmer, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 1 og 3.

Menighedsrådet forvalter de midler, der indkommer ved indsamlinger i kirken, jf. § 2 b, i lov om folkekirkens økonomi. Der er i medfør heraf fastsat

regler vedrørende indsamling i kirkerne i cirkulære nr. 10217 af 1. december 2016 om indsamling i kirkerne.

Det foreslås, at der efter stk. 1 indsættes et nyt § 38, *stk. 2*, i menighedsrådsloven, hvoraf det fremgår, at både valgte medlemmer og præsten har adgang til at sætte de forhold, der fremgår af stk. 1, på dagsordenen på et menighedsrådsmøde.

Forslaget medfører, at det tydeliggøres, at både valgte medlemmer og præster har adgang til at sætte spørgsmål om indsamling og brug af anden liturgi m.v. på dagsordenen for et menighedsrådsmøde.

Baggrunden for forslaget er et ønske om, at det fremgår direkte af menighedsrådsloven, at valgte menighedsrådsmedlemmer kan sætte liturgiske spørgsmål på dagsordenen. Forslaget ændrer ikke ved, at menighedsrådet fx ikke kan pålægge præsten at anvende en anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer ved de faste gudstjenester end dem, der hidtil har været anvendt i menigheden.

Beslutning om de i § 38, stk. 1, nævnte spørgsmål kræver således fortsat enighed mellem præsten og et flertal af menighedsrådets valgte medlemmer i menighedsrådet, jf. menighedsrådslovens § 24, stk. 1 og 3.

Til nr. 50

§ 39 i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) vedrører menighedsrådets rettigheder og pligter i forhold til de kirkelige tilsynsmyndigheder.

Det fremgår af § 39, stk. 1, i menighedsrådsloven, at menighedsrådet skal udtale sig om de spørgsmål, der forelægges det af de kirkelige tilsynsmyndigheder. Menighedsrådet har herefter pligt til at give korrekte og fyldestgørende svar på de spørgsmål, som stilles af de kirkelige myndigheder.

Indkalder biskoppen således til dialogmøde med henblik på at håndtere og løse opståede udfordringer på baggrund af Arbejdstilsynets påbud, kan menighedsrådet herefter ikke afvise at deltage i mødet, ligesom medlemmer vil have pligt til at udtale sig korrekt.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 39, *stk. 4*, i menighedsrådsloven, hvorefter menighedsrådet skal orientere provst og biskop om påbud fra Arbejdstilsynet.

UDKAST

Forslaget medfører, at der som noget nyt indføres en pligt for menighedsrådet til at orientere provst og biskop om påbud fra Arbejdstilsynet.

Bestemmelsen vedrører efter sin ordlyd alle påbud, som et menighedsråd har modtaget fra Arbejdstilsynet. Der kan fx være tale om påbud om, vedrørende det psykiske arbejdsmiljø, men også påbud vedrørende det fysiske arbejdsmiljø skal der orienteres om. Herved sikres det, at provsten og biskoppen bliver orienteret om alle forhold af væsentlig betydning for arbejdsmiljøet.

Underretningen af provsten og biskoppen vil betyde, at biskoppen får bedre mulighed for at aktivere et tilsyn, således at der kan følges op på menighedsrådets efterlevelse af påbuddet.

Den foreslåede ændring har til formål at tydeliggøre underretningspligten for menighedsrådet og handlepligten for tilsynet med henblik på at sikre, at de kirkelige myndigheder reagerer rettidigt på Arbejdstilsynets påbud. Biskoppen vil som led i tilsynet kunne yde vejledning til menighedsrådet. Biskoppen skal i sin vejledning være opmærksom på ikke at blive inhabil i forhold til klagesager.

Det forventes, at dette vil medvirke til, at en dialog mellem biskoppen og menighedsrådet potentielt kan løse konflikten, inden yderligere sanktioner tages i brug.

Til nr. 51

Det fremgår af § 42 b, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende: 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver, 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning, 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, 4) Bygningsteknisk rådgivning, 5) Skole-kirke-samarbejde og 6) Kommunikation.

Bestemmelsen er indført ved lov nr. 393 af 18. april 2023 om bl.a. udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder. Samarbejder, der rækker ud over det enkelte provsti, fx mellem flere provstiudvalg, kræver fortsat ministeriets godkendelse, jf. menighedsrådslovens § 43 b. Fastholdelse af kravet om godkendelse af disse samarbejdstyper bygger på anbefalinger fra

den arbejdsgruppe med inddragelse af folkekirkens parter, som forberedte lovændringen i 2023, hvor arbejdsgruppen vurderede, at der ved en lempelse af reglerne for samarbejde eller delegering af kompetencer inden for rammerne af et provsti ikke er behov for at fastsætte særlige regler om tilsyn.

Det foreslås i § 42 b, stk. 1, at ændre »provstiudvalget i samme provsti« til »et eller flere provstiudvalg«.

Forslaget medfører, at det herefter kommer til at fremgå af § 42 b, stk. 1, at et eller flere menighedsråd og et eller flere provstiudvalg kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende: 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver, 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning, 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, 4) Bygningsteknisk rådgivning, 5) Skole-kirke-samarbejde og 6) Kommunikation.

Forslaget medfører, at samarbejdsmulighederne udvides, så samarbejde mellem menighedsråd og flere provstiudvalg om de nævnte opgaver kan etableres uden, at vedtægten skal godkendes af ministeriet. Formålet med forslaget er at gøre det administrativt lettere for menighedsråd og flere provstiudvalg at etablere samarbejder vedrørende de nævnte områder på tværs af provstigrænser og ligningsområder.

Etablering af samarbejdet vil fortsat kræve, at menighedsrådene og provstiudvalgene er enige om at samarbejde.

Til nr. 52

Det fremgår af § 42 b, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende: 1) Fælles administration, herunder personregistrering og regnskabsopgaver, 2) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning, 3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, 4) Bygningsteknisk rådgivning, 5) Skole-kirke-samarbejde og 6) Kommunikation.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 42 c, stk. 1, at et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegerer kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende: 1) Fælles

personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning,
2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger,
3) Bygningsteknisk rådgivning, 4) Skole-kirke-samarbejde,
5) Kommunikation.

Det foreslås i § 42 b, stk. 1, nr. 3, og i § 42 c, stk. 1, nr. 2, at », herunder præsteboliger« udgår.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af § 42 b, stk. 1, nr. 3, at et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende bygningsvedligeholdelse og drift.

Forslaget vil endvidere medføre, at det herefter fremgår af § 42 c, stk. 1, nr. 2, at et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegere kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende bygningsvedligeholdelse og drift.

Forslaget har sammenhæng med og er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme varetages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Da det herefter forventes, at præsteembedernes faste ejendomme, herunder præsteboliger (også benævnt tjenesteboliger), som udgangspunkt bestyres af provstiudvalget, foreslås, at », herunder præsteboliger« udgår af menighedsrådslovens § 42 b, stk. 1, nr. 3 og § 42 c, stk. 1, nr. 2.

Menighedsråd, der fortsat bestyrer præsteembedernes faste ejendomme, vil fortsat have mulighed for at indgå samarbejde og drift og vedligeholdelse heraf med hjemmel i menighedsrådslovens § 42 b, stk. 1, nr. 3, og § 42 c, stk. 1, nr. 2.

Til nr. 53

Det fremgår af § 42 b, stk. 2, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at samarbejdet organiseres ved en bestyrelse med repræsentanter fra både menighedsråd og provstiudvalget.

UDKAST

Det foreslås i menighedsrådslovens § 42 b, stk. 2, at ændre »provstiudvalget« til »provstiudvalg«.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 42 b, stk. 2, at samarbejdet organiseres ved en bestyrelse med repræsentanter fra både menighedsråd og provstiudvalg.

Forslaget er en konsekvens af og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter samarbejdet kan etableres mellem et eller flere menighedsråd og et eller flere provstiudvalg.

Til nr. 54

Det fremgår af § 42 b, stk. 4, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

Det fremgår af menighedsrådslovens § 42 c, stk. 3, at vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

Det foreslås i § 42 b, stk. 4 og § 42 c, stk. 3, at ændre »hvilket« til »hvilke«.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 42 b, stk. 4, at vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilke provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

Forslaget medfører endvidere, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 42 c, stk. 3, at vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilke provstiudvalg der deltager i

UDKAST

samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.

Forslaget er en konsekvens af og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter samarbejdet kan etableres mellem et eller flere menighedsråd og et eller flere provstiudvalg.

Til nr. 55

Det fremgår af § 42 c, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at et eller flere menighedsråd og provstiudvalg i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegere kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende: 1) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning, 2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, 3) Bygningsteknisk rådgivning, 4) Skole-kirke-samarbejde og 5) Kommunikation.

Bestemmelsen er indført ved lov nr. 393 af 18. april 2023 om bl.a. udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder. Samarbejder, der rækker ud over det enkelte provsti, fx mellem flere provstiudvalg, kræver fortsat ministeriets godkendelse, jf. menighedsrådslovens § 43 b. Fastholdelse af kravet om godkendelse af disse samarbejdstyper bygger på anbefalinger fra den arbejdsgruppe med inddragelse af folkekirkens parter, som forberedte lovændringen i 2023, hvor arbejdsgruppen vurderede, at der ved en lempelse af reglerne for samarbejde eller delegering af kompetencer inden for rammerne af et provsti ikke er behov for at fastsætte særlige regler om tilsyn.

Det foreslås i menighedsrådslovens § 42 c, stk. 1, at ændre »provstiudvalget i samme provsti« til »et eller flere provstiudvalg« og at »finansiering til provstiudvalget« ændres til: »finansiering til provstiudvalgene«.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af menighedsrådslovens § 42 c, stk. 1, at et eller flere menighedsråd og et eller flere provstiudvalg kan indgå aftale om samarbejde om at delegere kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalgene, når samarbejdet omfatter følgende: 1) Fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og hr-rådgivning, 2) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder præsteboliger, 3) Bygningsteknisk rådgivning, 4) Skole-kirke-samarbejde og 5) Kommunikation.

UDKAST

Forslaget medfører, at samarbejdsmulighederne udvides, så samarbejde mellem menighedsråd og flere provstiudvalg om at delegere kompetence, opgaver og finansiering af de nævnte områder kan etableres uden, at vedtægten skal godkendes af ministeriet. Formålet med forslaget er at gøre det administrativt lettere for menighedsråd og flere provstiudvalg at etablere samarbejder vedrørende de nævnte områder på tværs af provstigrænser og ligningsområder.

Etablering af samarbejdet vil fortsat kræve, at menighedsrådene og provstiudvalgene er enige om at samarbejde.

Til nr. 56

Det fremgår af § 43 b, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at de i § 43, stk. 1-5, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed, stiftsråd og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere stiftsråd, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder, stiftsråd eller provstiudvalg.

Det foreslås, at der i menighedsrådslovens § 43 b, stk. 1, efter »stiftsråd eller provstiudvalg« indsættes »jf. dog stk. 3«.

Forslaget medfører, at det herefter fremgår af § 43 b, stk. 1, at de i § 43, stk. 1-5, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed, stiftsråd og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere stiftsråd, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder, stiftsråd eller provstiudvalg, jf. dog stk. 3.

Forslaget medfører, at der i § 43 b, stk. 1, indsættes en undtagelse til hovedreglen om, at samarbejder, der efter § 43, stk. 1, kræver godkendelse af By-, Land- og Kirkeministeriet fraviges.

Forslaget er en konsekvens af og skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 57, hvorefter der foreslås indført et nyt § 43 b, stk. 3, om, at kravet om kirkeministerens godkendelse efter § 43, stk. 2-5, ikke gælder for samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt samarbejder mellem provstiudvalg om fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning.

Til nr. 57

Det fremgår af § 43 b, stk. 1, i lov om menighedsråd (menighedsrådsloven), at de i § 43, stk. 1-5, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed, stiftsråd og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere stiftsråd, mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder, stiftsråd eller provstiudvalg.

Den gældende folkekirkelige lovgivning tager udgangspunkt i, at menighedsrådet som altovervejende hovedregel har ansvaret for og beslutningskompetencen til at løse langt de fleste kirkelige og administrative opgaver, mens provstiudvalg og stiftsøvrigheden som udgangspunkt alene varetager en tilsynsforpligtelse i forhold til menighedsrådenes opgavevaretagelse. Samarbejder på tværs af niveauer eller mellem to eller flere provstiudvalg skal godkendes af By-, Land- og Kirkeministeriet, hvis samarbejdet medfører ændringer i de beføjelser, som efter den kirkelige lovgivning tilkommer det enkelte menighedsråd eller provstiudvalg, hvis samarbejdet indebærer fravigelse af gældende lovbestemmelser, fx om hvilke udgifter der kan finansieres af provstiudvalgskassen, eller hvis der som led i samarbejdet nedsættes en bestyrelse for samarbejdet.

By-, Land- og Kirkeministeriet kan efter bestemmelsen i § 43 b, jf. § 43, dispensere fra bestemmelserne i lov om menighedsråd (bortset fra kapitel 8), lov om valg til menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m.

Der skal udarbejdes en vedtægt for samarbejdet, der skal godkendes af kirkeministeren, jf. § 43, stk. 3, jf. i menighedsrådsloven, og dispensationen gives i praksis samtidig med godkendelse af vedtægten. Når der samarbejdes om, at provstiudvalget skal varetage opgaver, der efter den kirkelige lovgivning som udgangspunkt varetages af et menighedsråd, og finansieringen i den forbindelse flyttes fra kirkekassen til provstiudvalgskassen, vil samarbejdet indebære fravigelse af den kirkelige lovgivning, hvorfor vedtægten for samarbejdet skal godkendes af By- Land- og Kirkeministeriet, der i forbindelse med godkendelsen påser, at vedtægten indeholder bestemmelser om samarbejdets indhold, finansiering, organisering, tilsyn, ophør m.v., ligesom der gives dispensation fra konkrete bestemmelser i den kirkelige lovgivning.

UDKAST

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 43 b, stk. 3, i menighedsrådsloven, hvorefter kravet om kirkeministerens godkendelse efter § 43, stk. 2-5, ikke gælder for samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt samarbejder mellem provstiudvalg om fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning. De nærmere bestemmelser om samarbejdet skal optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside.

Forslaget medfører, at samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme kan etableres uden godkendelse af By-, Land- og Kirkeministeriet. Præsteembedets faste ejendomme omfatter tjenesteboliger for præster, landbrugsejendomme, jorder og evt. andre ejendomme til brug for præsteembedet.

Forslaget har sammenhæng med og er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme varetages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Forslaget medfører endvidere, at samarbejder mellem provstiudvalg om fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning til menighedsrådene, kan etableres uden godkendelse af By-, Land- og Kirkeministeriet. Samarbejdet kan fx omfatte samarbejde om ansættelse af en personalekonsulent. Ansættelsesforhold og lønniveau for en personalekonsulent skal forelægges for HR-gruppen vedrørende kirkefunktionærer, jf. cirkulære af 12. januar 2012 om fælles konsulenter ansat af flere menighedsråd i fællesskab. HR-gruppen vedrørende kirkefunktionærer består af repræsentanter for Landsforeningen af Menighedsråd, stifternes løncentre, biskopperne, Provsteforeningen og Kirkeministeriet og har til opgave at koordinere og styrke den generelle indsats på HR-området for kirkefunktionærer, herunder at drøfte spørgsmål vedr. løn og vilkår for fælleskonsulenter ansat af flere menighedsråd i fællesskab.

Forslaget medfører endvidere, at det vil være et krav, at der skal udarbejdes en vedtægt for samarbejdet, som offentliggøres på stiftets hjemmeside. Med

UDKAST

forslaget tillægges der stiftsadministrationen en mindre screeningsopgave i forhold til vedtægterne, svarende til den screeningsopgave som stiftsadministrationen allerede udfører for samarbejder efter menighedsrådslovens §§ 42 a-c.

Det forudsættes, at vedtægten skal indeholde de samme oplysninger, som ved øvrige samarbejder efter menighedsrådslovens §§ 42 b-c, dvs. oplysninger om, hvilke provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre provstiudvalgs optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres. Det forventes, at forslaget om, at samarbejder mellem provstiudvalg om de nævnte opgaver kan etableres uden By-, Land- og Kirkeministeriets godkendelse, vil gøre det administrativt lettere for provstiudvalg at etablere disse samarbejder.

Etablering af samarbejdet vil fortsat kræve, at provstiudvalgene er enige om at samarbejde.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet. Det fremgår endvidere af økonomilovens § 1, stk. 2, at et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i lov om menighedsråd kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør 1) minimum 3 årsværk eller 2) en omsætning på mindst 2 mio. kr. om året.

To eller flere menighedsråd kan efter lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) § 42 a indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver, der finansieres af kirkekassen efter § 2 i økonomiloven. Menighedsråd kan også efter menighedsrådslovens § 43 indgå aftale om samarbejde, der - i modsætning til samarbejde efter § 42 a i menighedsrådsloven - kræver dispensation fra den kirkelige lovgivning, forudsat at samarbejdet vedrører løsning af folkekirkelige opgaver. Samarbejdet kan i begge situationer oprettes som selvstændige juridiske enheder - forudsat at betingelserne i § 1, stk. 2, nr. 1 og 2, i økonomiloven er opfyldt - med eget regnskab, momsregnskab, eget CVR-nummer og mulighed for at ansætte medarbejdere.

Det foreslås, at »3« ændres til: »2« i økonomilovens § 1, stk. 2, nr. 1.

Forslaget medfører, at den eksisterende mulighed for, at samarbejder mellem menighedsråd kan oprettes som selvstændige juridiske enheder med eget regnskab, eget cvr-nummer og mulighed for at ansætte medarbejdere opretholdes, dog således at minimumsbetingelserne herfor i forhold til antallet af årsværk nedjusteres fra 3 til 2 årsværk. Herefter kan et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i lov om menighedsråd oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør minimum 2 årsværk eller opfylder betingelsen i § 1, stk. 2, nr. 2, i økonomiloven vedrørende minimumsomsætning. Muligheden for at oprette et samarbejde mellem menighedsråd som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab skal fortsat ses som en undtagelse til stk. 1, hvorefter det kun er muligt ved hvert menighedsråd at oprette én kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, hvor minimumskravet til årlig omsætning for samarbejde oprettet som selvstændig juridisk enhed nedjusteres fra 2 mio. kr. om året til 1 mio. kr. om året.

Forslaget til ændring af økonomilovens § 1, stk. 2, nr. 1, vil, sammen med forslaget til ændring af § økonomilovens 1, stk. 2, nr. 2, indebære, at samarbejder, der minimum har et omfang, som udgør 2 årsværk eller en omsætning på 1 mio. kr. om året, kan oprettes som selvstændige juridiske enheder. Den fastsatte mindstestørrelse skal sikre, at administrative udgifter til oprettelse og drift af nye juridiske enheder står i et rimeligt forhold til samarbejdets økonomiske omfang. Hensigten er endvidere at sikre, at udgangspunktet i § 1, stk. 1, i økonomiloven ikke fraviges, medmindre der er tale om et så økonomisk omfattende samarbejde, at det lokalt vurderes hensigtsmæssigt at adskille det fra det enkelte menighedsråds kirkekasse.

Den foreslåede nedjustering af minimumsgrænsen for, hvornår et samarbejde kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed, er fastsat ud fra et politisk ønske om, at det skal være lettere for menighedsråd at oprette samarbejder som selvstændige juridiske enheder. Derudover er nedjusteringen baseret på erfaringerne fra forsøgsordningerne under lov om forsøg i folkekirken, hvor der netop var gode erfaringer med samarbejder oprettet som selvstændige juridiske enheder, hvor samarbejdets omfang udgjorde minimum 2 årsværk eller en omsætning på mindst 1 mio. kr. om året.

Til nr. 2

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet. Det fremgår endvidere af økonomilovens § 1, stk. 2, at et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i lov om menighedsråd kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør 1) minimum 3 årsværk eller 2) en omsætning på mindst 2 mio. kr. om året.

To eller flere menighedsråd kan efter lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) § 42 a indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver, der finansieres af kirkekassen efter § 2 i lov om folkekirkens økonomi. Menighedsråd kan også efter menighedsrådslovens § 43 indgå aftale om samarbejde, der - i modsætning til samarbejde efter § 42 a i loven - kræver dispensation fra den kirkelige lovgivning, forudsat at samarbejdet vedrører løsning af folkekirkelige opgaver. Samarbejdet kan i begge situationer oprettes som selvstændige juridiske enheder - forudsat at betingelserne i § 1, stk. 2, nr. 1 og 2, i økonomiloven er opfyldt - med eget regnskab, momsregnskab, eget CVR-nummer og mulighed for at ansætte medarbejdere.

Det foreslås, at »2« ændres til: »1« i økonomilovens § 1, stk. 2, nr. 2.

Forslaget medfører, at den eksisterende mulighed for, at samarbejder mellem menighedsråd kan oprettes som selvstændige juridiske enheder med eget regnskab, eget cvr-nummer og mulighed for at ansætte medarbejdere opretholdes, dog således at minimumsbetingelserne herfor i forhold til årlig omsætning nedjusteres fra 2 mio. kr. om året til 1 mio. kr. om året. Herefter kan et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i menighedsrådsloven oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør en omsætning på minimum 1 mio. kr. årligt eller opfylder betingelsen i § 1, stk. 2, nr. 1, i økonomiloven vedrørende antallet af årsværk. Muligheden for at oprette et samarbejde mellem menighedsråd som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab skal fortsat ses som en undtagelse til stk. 1, hvorefter det kun er muligt ved hvert menighedsråd at oprette én kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, hvor minimumskravet til antallet af årsværk nedjusteres fra minimum 3 årsværk til minimum 2 årsværk.

Forslaget til ændring af økonomilovens § 1, stk. 2, nr. 2, vil, sammen med forslaget til ændring af økonomilovens § 1, stk. 2, nr. 1, indebære, at samarbejder, der minimum har et omfang, som udgør 2 årsværk eller en omsætning på 1 mio. kr. om året, kan oprettes som selvstændige juridiske enheder. Den fastsatte mindstestørrelse skal sikre, at administrative udgifter til oprettelse og drift af nye juridiske enheder står i et rimeligt forhold til samarbejdets økonomiske omfang. Hensigten er endvidere at sikre, at udgangspunktet i § 1, stk. 1, i økonomiloven ikke fraviges, medmindre der er tale om et så økonomisk omfattende samarbejde, at det lokalt vurderes hensigtsmæssigt at adskille det fra det enkelte menighedsråds kirkekasse.

Den foreslåede nedjustering af minimumsgrænsen for, hvornår et samarbejde kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed, er fastsat ud fra et politisk ønske om, at det skal være lettere for menighedsråd at oprette samarbejder som selvstændige juridiske enheder. Derudover er nedjusteringen baseret på erfaringerne fra forsøgsordningerne under lov om forsøg i folkekirken, hvor der netop var gode erfaringer med samarbejder oprettet som selvstændige juridiske enheder, hvor samarbejdets omfang udgjorde minimum 2 årsværk eller en omsætning på mindst 1 mio. kr. om året.

Til nr. 3

Ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet, jf. § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven). Det følger af økonomilovens § 2, stk. 1, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter inden for følgende områder: 1) sognets kirkelige virksomhed, 2) sognets begravelsesvæsen, 3) indtægtsdækket virksomhed, som udøves i tilknytning til sognets kirkelige virksomhed og begravelsesvæsen, jf. nr. 1 og 2, 4) fremme af det kirkelige liv i provstiet, 5) kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed, 6) den kirkelig betjening af folkekirkens medlemmer i udlandet, og 7) personregistrering.

Efter økonomilovens § 2, stk. 2, er kirkeministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om menighedsrådets afholdelse af udgifter. Der er med hjemmel i denne bestemmelse fastsat regler om honorarer og diæter i bekendtgørelse nr. 955 af 6. oktober 2009 om folkekirkens konsulenter og

UDKAST

bekendtgørelse nr. 1427 af 30. november 2016 om diæter m.v. til medlemmer af menighedsråd, provstiudvalg, budgetudvalg og stiftsråd m.v. samt til bygningskyndige deltagere i synsforretninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 2, *stk. 1, nr. 4*, i økonomiloven, hvorefter menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter vedrørende menighedsrådsmedlemmers uddannelse og kompensation for anvendte fridage.

Formålet med forslaget er at skabe direkte hjemmel til, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter til menighedsrådsmedlemmers uddannelse, herunder finansiering af obligatoriske kurser for menighedsrådets formand, den personaleansvarlige og kassereren eller det medlem, der varetager kassereropgaven, og til kompensation for anvendte fridage i forbindelse med menighedsrådsarbejdet. Forslaget har således sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 27, hvorefter det foreslås, at henholdsvis menighedsrådets formand, den personaleansvarlige og kassereren eller det medlem, der varetager kassereropgaven, skal gennemføre et obligatorisk kursus målrettet varetagelse af deres opgaver. Forslaget skal også ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 16, hvorefter der foreslås indsat en ny § 8 a i lov om menighedsråd om, at en personaleansvarlig, der er valgt medlem af menighedsrådet, kan få kompensation for anvendte fridage, hvis der er behov for tilstedeværelse på arbejdspladsen inden for den personaleansvarliges almindelige arbejdstid, og ved vedkommendes deltagelse i det obligatoriske kursus for personaleansvarlige.

Forslaget medfører således, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter til menighedsrådsmedlemmernes deltagelse i kurserne samt udgifter til kompensation for anvendte fridage til en personaleansvarlig, der er valgt medlem af menighedsrådet, ved vedkommendes deltagelse i det obligatoriske kursus for personaleansvarlige, og hvis der er behov for den personaleansvarliges tilstedeværelse på arbejdspladsen inden for den personaleansvarliges almindelige arbejdstid. Det forventes, at der vil blive fastsat nærmere regler herom ved bekendtgørelse med hjemmel i henholdsvis økonomilovens § 2, stk. 2, samt den foreslåede § 11 f, stk. 3, i lov om menighedsråd.

Til nr. 4

UDKAST

Ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet, jf. § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven). Det følger af § 2, stk. 1, i økonomiloven, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter inden for følgende områder: 1) sognets kirkelige virksomhed, 2) sognets begravelsesvæsen, 3) indtægtsdækket virksomhed, som udøves i tilknytning til sognets kirkelige virksomhed og begravelsesvæsen, jf. nr. 1 og 2, 4) fremme af det kirkelige liv i provstiet, 5) kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed, 6) den kirkelig betjening af folkekirkens medlemmer i udlandet, og 7) personregistrering.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i økonomiloven, at kirkekassen oppebærer indtægter, herunder renter, udbytte m.v., af kirkens kapitaler samt betaling for brug af kirke og kirkegård. Kirkens kapitaler omfatter primært kirke- og præsteembedekapitalen, som bl.a. består af provenu fra salg eller anden afståelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme, jf. § 21 b, stk. 1, i økonomiloven, og betaling for fremtidig vedligeholdelse af gravsteder, jf. § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen. Derudover omfatter kirkens kapitaler lokalt bestyrede kapitaler, jf. kapitel 5 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen.

Det fremgår af § 3, stk. 2, i økonomiloven, at renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen.

Endelig fremgår det af § 3, stk. 3, i økonomiloven, at den del af kirkens udgifter, der ikke kan afholdes af de i stk. 1 og 2 nævnte indtægter, dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.

Menighedsrådet bestyrer efter økonomilovens § 21, stk. 1, kirkens og præsteembedernes faste ejendomme efter regler fastsat af kirkeministeren, mens stiftsrådet på menighedsrådenes vegne efter økonomilovens § 23 a, stk. 4, bestyrer kirkernes og præsteembedernes kapital. Nærmere regler er indeholdt i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen, hvoraf det fremgår, at der føres en konto for hvert enkelt kirke- og præsteembedekapital (§ 7, stk. 1), og at kapitalen forrentes til fordel for kirkekassen efter fradrag af forvaltningsomkostninger (§ 7, stk. 3).

Det foreslås, at § 3, stk. 1 og 2, i økonomiloven ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt § 3, *stk. 1*, hvorefter kirkekassen oppebærer indtægter,

herunder betaling for brug af kirke og kirkegård, renter og udbytte af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet.

Med den foreslåede nyaffattelse samles den gældende § 3, stk. 1 og 2, vedrørende kirkekassens indtægter i et stykke, som dels indeholder en videreførelse af gældende ret og dels indeholder ændringer, der har sammenhæng med lovforslagets øvrige forslag. Bestemmelsen er ikke udtømmende. Ud over de oplistede indtægter oppebærer kirkekassen også indtægter fra donationer, indsamlinger, arrangementer mv.

For så vidt angår kirkekassens indtægt fra betaling for brug af kirke og kirkegård er der tale om en videreførelse af gældende ret. Det foreslås således, at kirkekassen fortsat oppebærer indtægter for betaling for brug af kirke og kirkegård. Indtægterne herfra vedrører bl.a. indtægter fra begravelsesvæsenet i form af takster for betaling af erhvervelse, ren- og vedligeholdelse samt fornyelse af gravsteder, kremeringer foretaget på folkekirkens krematorier samt betaling for brug af folkekirkens kirkebygninger og brug og udleje af andre bygninger.

I forhold til kirkekassens indtægt fra renter og udbytte af kirkens kapitaler indføres med lovforslagets § 2, nr. 16 og 18, om ændrede bestyrelsesforhold for præsteembedets faste ejendomme en ny kapitaltype benævnt *kirkekapitalen*. Kirkekapitalen afløser den nuværende kapitaltype benævnt kirke- og præsteembedekapitalen. Kirkekapitalen vil fremover bestå af de kapitaler, der er nævnt i § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen, dog således, at fremtidige kapitaler i form af salgssummer m.v. vedrørende ejendomme, der bestyres af provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, indbetales til provstikapitalen. Der foreslås således ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, som allerede er indbetalt til stiftsmidlerne. Kirke- og præsteembedekapitalen ændrer alene navn til kirkekapitalen, og kirkekapitalen vil fortsat blive bestyret af stiftsrådet.

Renter og udbytte af kirkekapitalen vil med den foreslåede bestemmelse indgå i kirkekassen, ligesom renter og udbytte fra kirke- og præsteembedekapitalen gør i dag. Forslaget ændrer ikke på reglerne om menighedsrådets bestyrelse af kirkekassen, herunder hvilke udgifter menighedsrådet kan afholde af kirkekassen, jf. § 2 i økonomiloven.

UDKAST

Forslaget har således sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 21, hvorefter det foreslås, at stiftsrådet på menighedsrådets vegne bestyrer kirkekapitalen.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme, samt forslaget i § 2, nr. 18, om, at der indføres en ny kapitaltype benævnt *provstikapitalen*. Provstikapitalen opstår, fordi provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, der bestyres af provstiudvalget, fremover skal indbetales til provstikapitalen, der bestyres af stiftsrådet og forrentes til fordel for provstiudvalgskassen.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Forslaget om, at leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet indgår i kirkekassen, har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme. Den foreslåede bestemmelse medfører, at det alene er leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet, der indgår i kirkekassen. Dermed indgår leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af provstiudvalget ikke i kirkekassen. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 14, hvorefter det foreslås, at leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af provstiudvalget indgår i provstiudvalgskassen.

Til nr. 5

Ved hvert menighedsråd oprettes en kirkekasse, der bestyres af menighedsrådet, jf. § 1, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven). Det følger af § 2, stk. 1, i økonomiloven, at menighedsrådet af kirkekassen kan afholde udgifter inden for følgende områder: 1) sognets kirkelige virksomhed, 2) sognets begravelsesvæsen, 3) indtægtsdækket virksomhed, som udøves i tilknytning til sognets kirkelige virksomhed og begravelsesvæsen, jf. nr. 1 og 2, 4) fremme af det kirkelige liv i provstiet, 5) kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed, 6) den kirkelig betjening af folkekirkens medlemmer i udlandet, og 7) personregistrering.

UDKAST

Det fremgår af § 3, stk. 1, i økonomiloven, at kirkekassen oppebærer indtægter, herunder renter, udbytte m.v., af kirkens kapitaler samt betaling for brug af kirke og kirkegård. Kirkens kapitaler omfatter primært kirke- og præsteembedekapitalen, som bl.a. består af provenu fra salg eller anden afståelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme, jf. § 21 b, stk. 1, i økonomiloven, og betaling for fremtidig vedligeholdelse af gravsteder, jf. § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen. Derudover omfatter kirkens kapitaler lokalt bestyrede kapitaler, jf. kapitel 5 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen.

Det fremgår af § 3, stk. 2, i økonomiloven, at renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen.

Endelig fremgår det af § 3, stk. 3, i økonomiloven, at den del af kirkens udgifter, der ikke kan afholdes af de i stk. 1 og 2 nævnte indtægter, dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Økonomilovens § 3, stk. 3, vedrører således lokalkirkeskatten.

Det foreslås, at »og 2« udgår i økonomilovens § 3, *stk. 3*, der bliver *stk. 2*.

Der er tale om en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 4, hvorefter den gældende § 3, stk. 1 og 2, i økonomiloven ophæves og erstattes af et nyt § 3, stk. 1.

Til nr. 6

Det fremgår af § 7, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at provstiudvalget efter budgetsamrådet fastsætter driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for 1) kirkekasser, jf. § 1, stk. 1, 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, og 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.

Økonomilovens § 7, stk. 1, nr. 3, vedrører de situationer, hvor der i et flersognspastorat er flere menighedsråd, og hvor disse menighedsråd derfor er fælles om at bestyre præsteembedets faste ejendomme.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 7, *stk. 1, nr. 3*, indsættes »bestyrelse af« efter »om«.

UDKAST

Forslaget medfører, at provstiudvalget efter budgetsamrådet fastsætter driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme.

Formålet med forslaget er at afgrænse anvendelsesområdet for økonomilovens § 7, stk. 1, nr. 3, til alene at finde anvendelse, når der er flere menighedsråd i pastoratet, og disse menighedsråd fortsat bestyrer præsteembedets faste ejendomme. Hvis der alene er et menighedsråd i pastoratet, og dette menighedsråd fortsat bestyrer præsteembedets faste ejendomme, fastsætter provstiudvalget driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for kirkekassen som sådan, jf. den nugældende § 7, stk. 1, nr. 1, i økonomiloven.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme varetages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Til nr. 7

Det fremgår af § 7 a, stk. 4, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at menighedsråd, som er fælles om præsteembeders faste ejendomme, fastsætter budgettet for de faste ejendomme inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3, i økonomiloven. Menighedsrådene træffer beslutning om budgettet ved stemmeflertal på et fællesmøde. Til brug for fællesmødet indhentes en udtalelse fra præstegårdsudvalget. Budgettet disponeres af det menighedsråd, som administrerer budgettet på vegne af præstegårdsudvalget.

Økonomilovens § 7 a, stk. 4, vedrører de situationer, hvor der i et flersognspastorat er flere menighedsråd, og hvor disse menighedsråd derfor er fælles om at bestyre præsteembedets faste ejendomme.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 7 a, stk. 4, 1. pkt., indsættes »bestyrelse af« efter »om«.

UDKAST

Forslaget medfører, at menighedsråd, som er fælles om bestyrelse af præsteembeders faste ejendomme, fastsætter budgettet for de faste ejendomme inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3, i økonomiloven.

Formålet med forslaget er at afgrænse anvendelsesområdet for § 7 a, stk. 4, til alene at finde anvendelse, når der er flere menighedsråd i pastoratet, der i fællesskab bestyrer præsteembedernes faste ejendomme. Hvis der alene er et menighedsråd i pastoratet, og dette menighedsråd fortsat bestyrer præsteembedets faste ejendomme, fastsætter og disponerer menighedsrådet sit budget inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, og § 7 a, stk. 1.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme foretages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Til nr. 8

Det fremgår af § 17 a, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten, mindst 4 og højst 8 læge medlemmer (menighedsrepræsentanter) og 1 repræsentant for provstiets præster.

Det lovgivningsmæssige udgangspunkt ved valg til provstiudvalg er, at valget afvikles som et afstemningsvalg svarende til den valgform, der gjaldt ved valg til menighedsråd indtil ikrafttræden af lov nr. 312 af 25. april 2018 om ændring af lov om valg til menighedsråd.

Valg af menighedsrepræsentanter og valg af repræsentant for provstiets præster sker ved to separate valg.

Valgret ved valg af provstiudvalgets menighedsrepræsentanter har medlemmerne af provstiets menighedsråd, jf. § 17 a, stk. 2, i økonomiloven. Det betyder, at både valgte og fødte medlemmer af menighedsrådene i provstiet har valgret ved valget de læge medlemmer i provstiudvalget.

UDKAST

En repræsentant i et menighedsråd for en valgmenighed har også stemmeret ved valget. Det følger af § 4 i lov om menighedsråd, at hvis en valgmenighed i medfør af lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. benytter en sognemenigheds kirke, er valgmenigheden berettiget til at vælge en repræsentant, der tiltræder menighedsrådet.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 17 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes »og provsten« efter »menighedsråd«.

Forslaget medfører, at det som i dag er menighedsrådenes medlemmer, der vælger provstiudvalgets læge medlemmer. Forslaget medfører samtidig, at provsten, der fremover som udgangspunkt ikke er medlem af menighedsrådet, fortsat vil have valgret ved valget af provstiudvalgets læge medlemmer.

Bestemmelsen om valgret for en repræsentant for en valgmenighed, jf. økonomilovens § 17 a, stk. 2, 4. pkt., ændres ikke.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter det foreslås, at provster ikke er fødte medlemmer af menighedsrådet. Med den foreslåede ændring af økonomilovens § 17 a, stk. 2, ændres reglerne om valgret ved valg til provstiudvalgets læge medlemmer således, at også provster, der efter lovforslagets § 1, nr. 3, ikke er fødte medlemmer af et menighedsråd, har stemmeret ved valg af menighedsrepræsentanter til provstiudvalget.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslagets § 2, nr. 9, hvorefter der foreslås ændring af kredsen af valgberettigede ved valg af præsterepræsentant i provstiudvalget. Der er tale om en administrativ forenkling for valgbestyrelsen, da kredsen af valgberettigede valgte og fødte menighedsrådsmedlemmer ved de valg, der finder sted på valgforsamlingen ved valg til provstiudvalg og stiftsråd, fremover vil være den samme. Der foretages som nævnt ikke ændringer, for så vidt angår valgret for repræsentanten for valgmenigheder, der fortsat kun deltager i valget af læge medlemmer i provstiudvalget, jf. § 17 a, stk. 2, 4. pkt.

Til nr. 9

Det fremgår af § 17 a, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten, mindst 4 og højst 8 læge medlemmer (menighedsrepræsentanter) og 1 repræsentant for provstiets præster.

UDKAST

Det lovgivningsmæssige udgangspunkt ved valg til provstiudvalg er, at valget afvikles som et afstemningsvalg svarende til den valgform, der gjaldt ved valg til menighedsråd indtil ikrafttræden af lov nr. 312 af 25. april 2018 om ændring af lov om valg til menighedsråd.

Valg af menighedsrepræsentanter og valg af repræsentant for provstiets præster sker ved to separate valg.

En sognepræst, der er fastansat i provstiet, har valgret og er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne, jf. § 17 a, stk. 4, i økonomiloven. Kredsen af stemmeberettigede præster er således i dag mindre end kredsen af præster, der er fødte medlemmer af provstiets menighedsråd, ligesom de valgte medlemmer af provstiets menighedsråd ikke deltager i valget af præsterepræsentanten.

Det foreslås, at økonomilovens § 17 a, stk. 4, nyaffattes således, at det kommer til at fremgå, at valgret til provstiudvalgets repræsentant for præsterne har medlemmerne af provstiets menighedsråd og provsten, og at en sognepræst, der er født medlem af et menighedsråd i provstiet, og som ikke er provst, er valgbar til provstiudvalgets repræsentant for præsterne.

Forslaget til § 17 a, stk. 4, 1. pkt., i økonomiloven medfører, at der foretages en udvidelse af kredsen af stemmeberettigede i forhold til valg af provstiudvalgets repræsentant for præsterne således, at alle menighedsrådsmedlemmer kan stemme ved valg af præsterepræsentanten i provstiudvalget. Forslaget betyder således, at både valgte og fødte medlemmer af provstiets menighedsråd fremover har valgret ved valg af præsterepræsentanten.

Forslaget medfører endvidere, at provsten, der fremover som udgangspunkt ikke er født medlem af menighedsrådet, fortsat har valgret ved valg af præsterepræsentanten til provstiudvalget. Forslaget har således sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter det foreslås, at provster ikke er fødte medlemmer af menighedsrådet.

Det foreslås samtidig, at kredsen af præster med valgret ved valg af præsterepræsentant i provstiudvalget ændres sådan, at præster, der er fødte medlemmer af menighedsråd i provstiet, har stemmeret ved valg af præsterepræsentanten i provstiudvalget. Dermed er det den samme kreds af præster, der deltager i valget af præsterepræsentant og menighedsrepræsentanterne. Kredsen af præster med stemmeret ved valg af præsterepræsentanten bliver med forslaget lidt bredere end i dag, hvor det

UDKAST

kun er sognepræster, der er fastansat i provstiet, der kan stemme, når der vælges præsterepræsentant.

Med forslaget til § 17 a, stk. 4, 2. pkt., ændres reglerne om præsters valgbarhed således, at en sognepræst, der er født medlem af et menighedsråd i provstiet, og som ikke er provst, er valgbar til provstiudvalgets repræsentant for præsterne. Forslaget er en konsekvens af forslaget om ændring af præsters valgret og indebærer, at princippet om, at kredsen af præster med valgret svarer til kredsen af valgbare præster, fastholdes.

Ændringerne betyder, at der vil være lige adgang for alle menighedsrådsmedlemmer til at vælge repræsentanterne til provstiudvalget, ligesom ændringen vil tydeliggøre, at en præsterepræsentant i provstiudvalget ikke alene arbejder for præsternes interesser. Ændringen forventes i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, at bidrage til at tydeliggøre det forudsatte samvirke mellem læge og gejstlige medlemmer af menighedsrådet om sognets kirkelige og administrative anliggender.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med forslagets § 2, nr. 9, hvorefter der foreslås ændring af kredsen af valgberettigede ved valg af læge medlemmer i provstiudvalget. Der er tale om en administrativ forenkling for valgbestyrelsen, da kredsen af valgberettigede valgte og fødte menighedsrådsmedlemmer ved de valg, der finder sted på valgforsamlingen ved valg til provstiudvalg og stiftsråd, fremover vil være den samme. Der foretages ikke ændringer, for så vidt angår repræsentanten for valgmenigheder, der fortsat alene deltager i valget af læge medlemmer i provstiudvalget, jf. § 17 a, stk. 2, 4. pkt.

Til nr. 10

Det fremgår af § 17 c, stk. 1-3, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der skal nedsættes et budgetudvalg bestående af provsterne og et antal valgte medlemmer fra berørte provstiudvalg, hvis 1) kommunen omfatter to eller flere provstier, der hver har 50 % eller mere af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen, eller 2) kommunen omfatter to eller flere provstier, hvoraf mindst ét har mere end 20 %, men mindre end 50 % af deres folkekirkemedlemmer inden for kommunen.

Det fremgår af § 17 c, stk. 8, i økonomiloven, at budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem provstierne for 1) kommunens kirkekasser, 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende

menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme, og 4) provstiudvalgskasserne.

Økonomilovens § 17 c, stk. 8, vedrører de situationer, hvor et budgetudvalg skal fastsætte særskilte ligningsbeløb til præsteembedernes faste ejendomme, fordi der i de berørte provstier er flersognspastorater med flere menighedsråd, som er fælles om at bestyre præsteembedets faste ejendomme.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 17 c, stk. 8, nr. 3, indsættes »bestyrelse af« efter »om«.

Forslaget medfører, at budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem provstierne for præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om bestyrelse af de faste ejendomme.

Formålet med forslaget er at afgrænse anvendelsesområdet for økonomilovens § 17 c, stk. 8, nr. 3, til alene at finde anvendelse, når der i provstierne er flersognspastorater med flere menighedsråd, og disse menighedsråd fortsat bestyrer præsteembedernes faste ejendomme. Hvis der i provstierne ikke er flersognspastorater med flere menighedsråd, som fortsat bestyrer præsteembedets faste ejendomme, fastsætter budgetudvalget fordelingen af ligningsbeløbet mellem provstierne for kommunens kirkekasser, jf. økonomilovens § 17 g, stk. 8, nr. 1.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme foretages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Til nr. 11

Det fremgår af § 17 d, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at i kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c, fastsætter provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens

folkekirkemedlemmer bor, det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem kasserne for 1) kommunens kirkekasser, jf. § 1, stk. 1, 2) selvstændige juridiske enheder, jf. § 1, stk. 2 og 3, hvor de deltagende menighedsråd har besluttet at flytte kompetencen til fastsættelse af driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger til provstiudvalget, og 3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.

Økonomilovens § 17 d, stk. 1, vedrører de situationer, hvor der skal fastsættes særskilte ligningsbeløb til præsteembedernes faste ejendomme, fordi der i de berørte provstier er flersognspastorater med flere menighedsråd, som er fælles om at bestyre præsteembedets faste ejendomme.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 17 d, stk. 1, nr. 3, indsættes »bestyrelse af« efter »om«.

Forslaget medfører, at i kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c i økonomiloven, fastsætter provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor, det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, og fordelingen mellem kasserne for præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme.

Formålet med forslaget er at afgrænse anvendelsesområdet for § 17 d, stk. 1, til alene at finde anvendelse, når der i provstierne er flersognspastorater med flere menighedsråd, der fortsat bestyrer præsteembedernes faste ejendomme. Hvis der i provstierne ikke er flersognspastorater med flere menighedsråd, som fortsat bestyrer præsteembedets faste ejendomme, fastsætter provstiudvalget fordelingen af ligningsbeløbet mellem kommunens kirkekasser, jf. økonomilovens § 17 d, stk. 1, nr. 1.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Det forventes herefter, at der vil blive fastsat regler om, at det som udgangspunkt vil være provstiudvalget, der bestyrer disse ejendomme, og at det således vil være undtagelsen, at bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme foretages af menighedsrådet, herunder af flere menighedsråd i fællesskab.

Til nr. 12

UDKAST

Det fremgår af § 17 a, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten, mindst 4 og højst 8 læge medlemmer (menighedsrepræsentanter) og 1 repræsentant for provstiets præster.

Af økonomilovens § 17 f følger, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til provstiudvalg. Bemyndigelsesbestemmelsen i § 17 f i økonomiloven er udmøntet i bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd. Det følger af §§ 15 og 29 i bekendtgørelsen, at valget af hhv. menighedsrepræsentanter og præsterepræsentanten som udgangspunkt gennemføres ved afstemningsvalg. Det betyder også, at der i forbindelse hermed indleveres kandidatlistor, jf. §§ 8 og 24 i bekendtgørelsen. Hvis der kun indkommer én gyldig liste, aflyses afstemningen, jf. §§ 12 og 26 i bekendtgørelsen.

Valg af menighedsrepræsentanter og valg af præsterepræsentanter sker ved to separate valg.

Det fremgår af § 17 a, stk. 5, i økonomiloven, at ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af oktober måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Funktionsperioden er 4 år.

Det foreslås, at der i økonomilovens § 17 f indsættes », herunder valgform og udvalgsstruktur« efter »provstiudvalg«.

Forslaget medfører, at bemyndigelsesbestemmelsen i økonomilovens § 17 f ændres med henblik på, at der skabes udtrykkelig lovhjemmel til, at der kan fastsættes nærmere regler om valgformen ved provstiudvalg samt om udvalgsstruktur, herunder muligheden for at oprette udvalg under provstiudvalget.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at der kan oprettes udvalg under provstiudvalget, der fx kan varetage opgaven med bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme.

Det forventes endvidere, at der ved en ændring af bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd vil blive fastsat regler om, at valg til provstiudvalg sker ved valgforsamling, der skal afholdes i efteråret i valgåret, som for provstiudvalget er året efter, at der har været valg til menighedsråd. Det forventes herudover, at der vil blive fastsat bestemmelser om perioden for afholdelse af valgforsamlingen, hvorefter valgbestyrelsen inden for dette tidsinterval kan fastsætte det konkrete

UDKAST

tidspunkt for valgforsamlingen. På valgforsamlingen vælges menighedsrepræsentanter og præsterepræsentant til provstiudvalget.

Formålet med forslaget er således at skabe hjemmel til, at den nuværende valgform ved valg af menighedsrepræsentanter og præsterepræsentant til provstiudvalg ændres til valgforsamling svarende til den valgform, der i dag gælder ved valg til menighedsråd. Dette giver mulighed for, at personer, der ønsker at stille op som enten menighedsrepræsentanter eller præsterepræsentanter i provstiudvalget, kan få ordet og præsentere sig selv og redegøre for, hvorfor de ønsker at blive medlem af provstiudvalget, uanset om der er tale om personer, der genopstiller, eller om kandidater, der opstiller for første gang. Herefter vil der være mulighed for dialog og debat mellem og med kandidaterne og de stemmeberettigede med det formål at øge de fremmødtes kendskab til kandidaternes ønsker og prioriteter for provstiudvalgsarbejdet.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at der efter debat og præsentation afvikles valg ved skriftlig og hemmelig afstemning om de opstillede kandidater. Der gives samtidig mulighed for, at kandidater kan opstille ved fuldmagt, såfremt de er forhindret i at deltage i valgforsamlingen. På valgforsamlingen afvikles valget som et valg mellem valgbare personer. Det forventes endvidere, at der ikke som i dag stilles krav om, at de opstillede kandidater skal have opbakning fra et vist antal stillere.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at hver stemmeberettiget kan stemme på op til det antal kandidater, der svarer til halvdelen af pladserne i provstiudvalget. Skal der vælges et ulige antal kandidater, rundes resultatet op.

Valg af henholdsvis menighedsrepræsentanter og præsterepræsentant i provstiudvalget gennemføres i forlængelse af hinanden på det samme møde. Når provstiudvalget er valgt, foretages opstilling og afstemning om stedfortrædere på samme måde som beskrevet ovenfor, idet det forudsættes, at der ikke længere vil være mulighed for personlige stedfortrædere.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at der indføres en obligatorisk ekstraordinær valgforsamling i tilfælde af, at der ikke bliver valgt tilstrækkelige menighedsrepræsentanter eller en præsterepræsentant ved den ordinære valgforsamling. Det forudsættes, at der vil blive fastsat regler om perioden for afviklingen af ekstraordinære valgforsamlinger, der afvikles på samme måde som den ordinære valgforsamling.

UDKAST

Det forventes derudover, at der vil blive fastsat regler om, at der forud for valget til provstiudvalg indkaldes til et offentligt orienteringsmøde vedrørende valg af menighedsrepræsentanter til provstiudvalg samt præsterepræsentant til provstiudvalg, og at valgbestyrelsen beslutter, hvilken dag inden udgangen af maj måned i valgåret det offentlige orienteringsmøde skal afholdes. Der vil blive mulighed for, at valgbestyrelsen kan beslutte, at der er mulighed for at deltage både digitalt og fysisk i det offentlige orienteringsmøde forud for valgforsamlingen.

Det forventes endvidere, at der ikke vil være mulighed for at udløse et afstemningsvalg ved valg til provstiudvalg, og at biskoppen får kompetence til at udskrive udfyldningsvalg, såfremt et medlem dør eller udtræder af provstiudvalget, og der ikke findes stedfortrædere, der kan indtræde i provstiudvalget. Kompetencen svarer til den kompetence, biskoppen har til at udskrive udfyldningsvalg til menighedsråd, jf. § 14 i lov om menighedsråd.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 20, vedrørende valgformen til stiftsråd. Forslagene vil være en administrativ forenkling, idet reglerne for valg til henholdsvis provstiudvalg, stiftsråd og menighedsråd harmoniseres. Samtidig vil det demokratiske mandat blive styrket gennem det offentlige orienteringsmøde og valgforsamlingen, hvor det bliver obligatorisk med en præsentation af kandidaterne og en debat mellem kandidaterne indbyrdes og med vælgerne.

Til nr. 13

Det fremgår af § 17 g, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget. Økonomilovens § 17 g, stk. 2-7, angiver herefter en række udgifter, der kan afholdes af provstiudvalgskassen.

Det foreslås at indsætte et nyt § 17 g, stk. 8, i økonomiloven, hvorefter provstiudvalgets udgifter til vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt anlægsudgifter og udgifter til køb og salg af disse ejendomme udredes af provstiudvalgskassen.

Forslaget betyder, at når provstiudvalget bestyrer præsteembedernes faste ejendomme og i den forbindelse har udgifter til vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger, præsteembedets landbrugsejendomme, jorder m.v., kan udgifterne hertil afholdes af provstiudvalgskassen, ligesom provstiudvalget

kan finansiere anlægsudgifter og udgifter ved køb og salg af disse ejendomme. Det er en forudsætning, at der er tale om udgifter knyttet til provstiudvalgets bestyrelse af de pågældende ejendomme. Udgifter til vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt anlægsudgifter og udgifter til køb og salg for så vidt angår ejendomme, der bestyres af menighedsrådet, kan således ikke afholdes af provstiudvalgskassen efter den foreslåede bestemmelse.

Præsteembedets faste ejendomme omfatter tjenesteboliger for præster, landbrugsejendomme, jorder og andre ejendomme til brug for præsteembedet, fx en nedlagt tjenestebolig eller forpagterbolig.

Ved anlægsudgifter forstås udgifter til ejendomme eller aktiver, der indebærer væsentlige ændringer i eller fornyelse af bestående bygninger eller anlæg, samt udgifter til nybyggeri og ejendoms køb.

Forslaget har sammenhæng med og er en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter det foreslås, at kirkeministeren får bemyndigelse til bl.a. at fastsætte regler om bestyrelse m.v. af præsteembedernes faste ejendomme.

Såfremt provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af lovforslagets § 2, nr. 15, overtager bestyrelsen af præsteembedets faste ejendomme, vil der være tale om en betydelig forøgelse af provstiudvalgets opgaver, særligt for så vidt angår forvaltningen af tjenesteboliger. Provstiudvalgskassen vil i den forbindelse skulle afholde udgifter, som hidtil har været afholdt af kirkekassen, herunder må det afhængig af forholdene i det enkelte provsti forventes, at der skal afholdes udgifter til konsulentbistand, fx professionel byggesagkyndig hjælp til opgaven med at drive tjenesteboligerne. Der forventes samlet set ikke en stigning i udgifter til vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme.

Flere provstier arbejder allerede med ordninger, hvor der er mulighed for fælles rådgivning for menighedsrådene om bygningsvedligehold. Omkostningerne for provstiudvalgene afhænger af, hvilke typer af opgaver en konsulent skal løse. Det samlede antal bygningskonsulenter, som er ansat af provstierne, er i dag ca. 18 personer, primært deltidsansatte.

I forhold til forvaltningen af præsteembedernes landbrugsejendomme vurderes der umiddelbart ikke at være behov for øgede ressourcer til brug for den nødvendige sagkyndige bistand, som fremover skal ydes til provstiudvalget. Det skyldes, at det meste jord allerede i dag er bortforpagtet, at provstiudvalget umiddelbart forventes at kunne overtage

forpagtningsaftalerne, og at provstiudvalget vil kunne få samme sagkyndige bistand af præstegårdskonsulenterne for landbrug, som menighedsrådene hidtil har fået.

Udgifterne til konsulentudtalelser afholdes i dag af kirkekassen. Med den foreslåede nye § 17 g, stk. 8, i økonomiloven indføres hjemmel til, at provstiudvalgets udgifter til konsulentbistand i forbindelse med vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt anlægsudgifter og udgifter til køb af tjenesteboliger, kan afholdes af provstiudvalgskassen.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 1, stk. 57, om samarbejde mellem provstiudvalg om den løbende administration af præsteembedernes faste ejendomme.

Til nr. 14

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen.

Det fremgår af økonomilovens § 17 g, stk. 1, at der ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget. Økonomilovens § 17 g, stk. 2-7, angiver herefter en række udgifter, der kan afholdes af provstiudvalgskassen.

Det følger endvidere af økonomilovens § 17 h, stk. 1, at provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner, dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.

Det foreslås, at økonomilovens § 17 h, stk. 1, 1. pkt., ophæves, og at der i stedet indsættes et nyt 1. og 2. pkt., hvorefter provstiudvalgskassen oppebærer leje- og driftsindtægter vedrørende faste ejendomme bestyret af provstiudvalget samt rente og udbytte af provstikapitalen. Den del af provstiudvalgskassens udgifter, der ikke kan afholdes af indtægterne efter 1. pkt., dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.

Forslaget medfører en udvidelse af den gældende § 17 h, stk. 1, idet provstiudvalgskassen udover indtægter fra ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen herefter også oppebærer leje- og driftsindtægter

fra ejendomme bestyret af provstiudvalget samt renter og udbytte af provstikapitalen. Den del af provstiudvalgskassens udgifter, der ikke kan afholdes af indtægterne fra leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af provstiudvalget samt renter og udbytte af provstikapitalen, dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme. Såfremt provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af lovforslagets § 2, nr. 15, overtager bestyrelsen af præsteembedets faste ejendomme, vil provstiudvalgskassen oppebærer leje- og driftsindtægter fra de pågældende ejendomme. Disse leje- og driftsindtægter vil i medfør af den foreslåede tilføjelse i økonomilovens § 17 h, stk. 1, kunne anvendes til at dække provstiudvalgskassens udgifter, jf. § 17 g, stk. 1-8. Hvis menighedsrådene i provstiet beslutter, at de fortsat bestyrer præsteembedernes faste ejendomme, jf. lovforslagets § 2, nr. 15, vil provstiudvalgskassen ikke have indtægter fra disse ejendomme, og provstiudvalgskassens udgifter vil fortsat skulle dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.

Forslaget har derudover sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvorefter det foreslås, at det alene er leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet, der indgår i kirkekassen. Dermed indgår leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af provstiudvalget ikke i kirkekassen.

Som en konsekvens af forslaget om, at det fremover er provstiudvalget, der bestyrer præsteembedernes faste ejendomme foreslås indført en ny kapitaltype blandt stiftsmidlerne benævnt *provstikapitalen*, jf. lovforslagets § 2, nr. 15. Provstikapitalen opstår, fordi provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, der bestyres af provstiudvalget, fremover skal indbetales til provstikapitalen, der bestyres af stiftsrådet og forrentes til fordel for provstiudvalgskassen, jf. lovforslagets § 2, nr. 17.

Der henvises i den forbindelse til lovforslagets § 2, nr. 21, hvorefter det foreslås, at stiftsrådet på provstiudvalgets vegne bestyrer provstikapitalen. Renter og udbytte som følge af stiftsrådets bestyrelse af provstikapitalen vil med den foreslåede tilføjelse i økonomilovens § 17 h, stk. 1, indgå i provstiudvalgskassen og vil her kunne anvendes til at dække provstiudvalgskassens udgifter.

Som konsekvens af de ændrede bestyrelsesforhold for præsteembedets faste ejendomme indføres, jf. lovforslagets § 2, nr. 16 og 18, en ny kapitaltype benævnt *kirkekapitalen*. Kirkekapitalen afløser den nuværende kapitaltype benævnt kirke- og præsteembedekapitalen. Kirkekapitalen vil fremover bestå af de kapitaler, der er nævnt i § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen dog således, at fremtidige kapitaler i form af salgssummer m.v. vedrørende ejendomme, der bestyres af provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven, indbetales til provstikapitalen. Der foreslås således ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, som allerede er indbetalt til stiftsmidlerne. Kirke- og præsteembekapitalen ændrer alene navn til kirkekapitalen, og kirkekapitalen vil fortsat blive bestyret af stiftsrådet og forrentet til fordel for kirkekassen.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Til nr. 15

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at provstiudvalget indkalder en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd i provstiet til budgetsamråd. Hvis provstiet består af to eller flere kommuner eller dele af flere kommuner, afholdes budgetsamrådet dog særskilt for sognene i den enkelte kommune. Der kan afholdes flere budgetsamråd. Det fremgår endvidere af økonomilovens § 5, stk. 2, at budgetsamrådet er offentligt. Bekendtgørelse om afholdelse af budgetsamrådet sker efter provstiudvalgets bestemmelse på en måde, der sikrer, at offentligheden bliver bekendt med afholdelsen. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på budgetsamrådet. Videre fremgår det af økonomilovens § 5, stk. 3, at budgetsamrådet ikke har besluttende myndighed, jf. dog stk. 4, hvorefter menighedsrådene på det første budgetsamrådsmøde efter nyvalg til menighedsråd kan beslutte at flytte kompetence fra provstiudvalget til budgetsamrådet inden for fire områder, der er angivet i § 5, stk. 4, nr. 1-4. Beslutningen er bindende for menighedsrådenes funktionsperiode.

Menighedsrådet bestyrer kirkens og præsteembedernes faste ejendomme efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren, jf. økonomilovens § 21, stk. 1.

Præsteembedets faste ejendomme omfatter tjenesteboliger for præster, landbrugsejendomme, jorder og andre ejendomme til brug for præsteembedet, fx en nedlagt tjenestebolig, som nu anvendes som sognegård. Der er fastsat nærmere regler om menighedsrådets bestyrelse af tjenesteboliger for præster i cirkulære om tjenesteboliger for præster, og der er fastsat nærmere regler for menighedsrådets bestyrelse af de øvrige ejendomme i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme.

Der knyttes tjenestebolig til tjenestemandstillinger som sognepræst, jf. § 18 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Ved en tjenestebolig forstås således en bolig, som et eller flere menighedsråd stiller til rådighed for en sognepræst som led i dennes ansættelsesforhold, og som sognepræsten har pligt til at bebo under sit ansættelsesforhold samt fraflytte ved dettes ophør, jf. § 1 i cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster. Det er generelt antaget, at sognepræstens pligt til at bo i sit sogn er en vigtig forudsætning i folkekirkens struktur, og tjenesteboligen ligger typisk i pastoratet, men kan også ligge i et nabosogn. Kirkeministeren kan undtage fra tjenesteboligpligten, sådan at tjenesteboligen nedlægges, jf. § 18 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Der er aktuelt 1.585 tjenesteboliger.

Når der er knyttet tjenestebolig til stillingen, er menighedsrådet forpligtet til at stille en bolig til rådighed for præsten. Menighedsrådets beslutning om køb af byggegrund til opførelse af tjenestebolig, om køb af eksisterende ejendom til tjenestebolig og om salg, leje, nedrivning eller forslag – herunder ændringsforslag – til ombygning af tjenesteboliger skal godkendes af provstiudvalget, jf. § 33, jf. § 35, stk. 1, i cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster. Hvis bygningen er fredet, skal menighedsrådets beslutning godkendes af stiftsøvrigheden, jf. § 35, stk. 2, i cirkulære om tjenestebolig for præster.

Præstegårdsbrug er i § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme defineret som en ejendom, der ejes af præsteembedet, og som helt eller delvis består af jorder, der kan udnyttes landbrugsmæssigt. Et præstegårdsbrug kan bestå af beboelsesbygninger/forpagterbolig, eventuelle avlsbygninger og jorder eller af bygningsløse arealer, uanset om

ejendommen er noteret i matriklen som landbrugsejendom. En tjenestebolig for folkekirkens præster er ikke beboelsesbygning på et præstegårdsbrug.

I bekendtgørelse om præsteembedernes faste ejendomme er der bl.a. fastsat regler vedrørende menighedsrådets køb og salg af præsteembedernes faste ejendomme. Menighedsrådets beslutning om salg af præsteembedets landbrugsejendomme og anden fast ejendom, der ikke er en tjenestebolig, eller om opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger eller vedrørende servitutter på en sådan ejendom skal godkendes af provstiudvalget, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme. Menighedsrådets beslutning om præsteembedets køb af landbrugspligtige jorder på 2 ha eller mere skal godkendes af By-, Land- og Kirkeministeriet, mens køb eller leje af fast ejendom til brug for præsteembedet skal godkendes af provstiudvalget, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme.

Præsteembedets landbrugsejendommens samlede areal (jord) er senest i 2023 opgjort til ca. 8.200 ha markarealer fordelt på 541 ejere og opdelt i 2.028 markarealer. Hertil kommer ca. 3.200 ha skovareal. Menighedsrådet må ikke selv drive landbrug, men kan i stedet for bortforpagtning vælge at lade jorderne henligge som natur, indgå i et naturgenopretningsprojekt eller indgå i skovrejsning efter de herom gældende regler. 98,5 pct. af præsteembedernes samlede landbrugsarealer (jord) var i 2023 bortforpagtet.

Sognegårde anvendes til kirkelige aktiviteter. Disse bygninger ligger ofte i tilknytning til kirken og er registreret som tilhørende kirken. Nogle steder er sognegården dog beliggende på præsteembedets jord og derfor registreret som tilhørende præsteembedet. Det er fx tilfældet, når sognegården er indrettet i en bygning, der tidligere har været tjenestebolig, eller når sognegården ligger i en bygning i tjenesteboligens have eller i en selvstændig bygning på samme grund, hvor tjenesteboligen ligger.

Sognegården bestyres, uanset om den er registreret som tilhørende kirken eller præsteembedet, af menighedsrådet. En række af menighedsrådets beslutninger vedrørende sognegården – fx om køb, salg, ombygning m.v. – skal godkendes af provstiudvalget eller stiftsøvrigheden.

Det fremgår af § 21, stk. 2, i økonomiloven, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme mv. og om afholdelse af syn over dem.

UDKAST

Biskopperne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.

Reglerne herom er bl.a. fastsat i bekendtgørelse om præsteembedets faste ejendomme, cirkulære om fremgangsmåden ved salg af faste ejendom under menighedsrådenes bestyrelse og cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster.

Det fremgår af § 21, stk. 3, i økonomiloven, at forbrug af kirkers og præsteembeders formue samt køb og salg af fast ejendom kun kan ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse af biskoppen, stiftsøvrigheden eller provstiudvalget.

I bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen er der bl.a. fastsat regler om menighedsrådets forbrug af kirke- og præsteembedekapitalen.

Kirke- og præsteembedekapitaler, der bestyres af stiftsrådet, omfatter bl.a. salgssummer, erstatningssummer og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over kirkers eller præsteembeders faste ejendomme, jf. § 1, nr. 3, i bekendtgørelsen.

Provenu fra salg eller anden afståelse af rettigheder over præsteembedets faste ejendom indbetales til kirke- og præsteembedekapitalen, medmindre provstiudvalget forud for salget har godkendt, at provenuet ikke skal indbetales, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, jf. § 5 i bekendtgørelsen. Provenuet skal i givet fald anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån, jf. § 5 i bekendtgørelsen.

Stiftsrådet kan tillade, at et salgssprovenu, der er indbetalt til stiftsmidlerne, udbetales til kirkekassen, såfremt provenuet anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån, jf. § 4 i bekendtgørelsen.

Der føres en konto for hver enkelt kirke- og præsteembedekapital, der forvaltes af stiftsrådet, jf. § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen. Kirke- og præsteembedekapitalen forrentes til fordel for vedkommende kirkekasse efter fradrag af omkostningerne forbundet med kapitalforvaltningen, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelsen.

UDKAST

Kirke- og præsteembedekapitalen kan bl.a. udlånes til kirker og præsteembeder i eller uden for stiftet, jf. § 8 i bekendtgørelsen.

Det er ikke teknisk muligt at opdele kirke- og præsteembedekapitalen i stiftsmidlerne i kapitaler, der stammer fra salg af rettigheder over kirken, og kapitaler, der stammer fra salg af rettigheder over præsteembedets øvrige faste ejendom.

Det foreslås, at økonomilovens § 21 nyaffattes.

Det foreslås i § 21, stk. 1, at menighedsrådet bestyrer kirkens faste ejendomme og sognegårde, der ikke er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.

Den foreslåede bestemmelse medfører dels en videreførelse af de gældende regler om, at menighedsrådet bestyrer kirkens faste ejendomme og sognegårde, der ikke ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, og dels en ændring af de gældende regler, idet menighedsrådet herefter som udgangspunkt ikke bestyrer præsteembedets faste ejendomme, herunder jorder, tjenesteboliger og sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, jf. herved den foreslåede bemyndigelse i økonomilovens § 21, stk. 2.

Med kirkens faste ejendomme forstås kirken og dens inventar og udsmykning, kirkegården, menighedslokaler og evt. andre bygninger i sognet, herunder bygninger på og uden for kirkegården til brug for kirken eller kirkegården.

En sognegård, kan være en del af kirkens faste ejendom, men kan også tilhøre præsteembedet, hvis sognegården fx er indrettet i en nu nedlagt tjenestebolig. Menighedsrådet vil efter forslaget bestyre sognegårde, der ligger på en anden matrikel end tjenesteboligen, uanset om disse sognegårde tilhører kirken eller præsteembedet.

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger kirkeministeren til at fastsætte regler om menighedsrådets bestyrelse af kirkens faste ejendomme og sognegårde, der ikke er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen. Det forventes, at der vil ske en videreførelse af de gældende regler herom, herunder reglerne i bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde om henholdsvis stiftsøvrighedens og provstiudvalgets godkendelse af visse beslutninger vedrørende kirkebygningen.

UDKAST

Baggrunden herfor er et politisk ønske om, at menighedsrådet som udgangspunkt fastholder ansvaret for kirke, kirkegård og sognegård, som udgør centrale omdrejningspunkter for det lokale kirkelige liv, jf. aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet. Det fremgår således af den politiske aftale, at kirken, kirkegården og sognegården både danner rammen om menighedens gudstjenester og fællesskab og samtidig udgør en værdifuld kulturarv samt at kirkegårdene desuden er vigtige grønne åndehuller og mindesteder med plads til ro og refleksion.

I nogle tilfælde ligger en sognegård som nævnt i en bygning på samme grund, hvor tjenesteboligen ligger. Det er baggrunden for, at den foreslåede bestemmelse er afgrænset til sognegårde, der ikke er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen.

Det forventes, at der for så vidt angår kirkegården og bygninger til brug for kirkegården vil ske en afskaffelse af de gældende godkendelseskrav i forhold til menighedsrådets beslutninger vedrørende kirkegården, jf. nedenfor om økonomilovens § 21, stk. 3. Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 4, hvorefter det forventes, at der vil blive fastsat regler om stiftsøvrighedens godkendelse af salg af arealer og bygninger på kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på kirkegården, anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og af parkeringspladser til brug for kirkegården fældning af træer på kirkegården samt vedtagelse af reguleringsplaner, når der er tale om en kategoriseret umistelig kirkegård.

Det foreslås i økonomilovens § 21, stk. 2, at kirkeministeren fastsætter regler om bestyrelse, brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme, herunder om høringspligt og klageadgange, og om afholdelse af syn over præsteembedernes faste ejendomme. Biskopperne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.

Der er dels tale om en videreførelse af den gældende bemyndigelse økonomilovens § 21, stk. 2, for så vidt angår bemyndigelsen til at fastsætte regler om brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme og om afholdelse af syn over dem, og dels tale om en udvidelse

UDKAST

af bemyndigelsen, idet kirkeministeren med den foreslåede bestemmelse også bemyndiges til at fastsætte regler om bestyrelse af præsteembedets faste ejendomme, herunder om at bestyrelsen varetages af andre myndigheder end menighedsrådet.

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at provstiudvalget overtager menighedsrådets nuværende opgave med at bestyre præsteembedernes faste ejendomme, herunder sognegårde, der er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at der kan fastsættes regler om, at det som udgangspunkt er provstiudvalget, der bestyrer præsteembedernes faste ejendomme, herunder sognegårde, der er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, men at det samtidig bliver muligt at fastsætte visse undtagelser hertil. Det fremgår således blandt andet af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at menighedsrådet skal høres ved opførelse af tekniske anlæg som fx vindmøller og solcelleanlæg på præsteembedets jorder, og at en eventuel indsigelse fra menighedsrådet skal have vetovirkning. Det fremgår endvidere af aftalen, at menighedsrådet skal høres ved salg af en sognegård, der ligger på samme matrikel som en tjenestebolig, og at en eventuel indsigelse fra menighedsrådet skal have vetovirkning, medmindre provstiudvalget i forbindelse med salget sikrer, at der findes andre lokaler, der kan anvendes som sognegård.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at opgaven, ansvaret og finansieringen af vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger, præsteembedernes landbrugsejendomme og jorder, herunder sognegårde, der er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, samt opgaver vedrørende køb og salg af disse ejendomme varetages af provstiudvalget.

For så vidt angår tjenesteboliger medfører forslaget, at det bliver muligt at fastsætte regler om, at provstiudvalget overtager alle opgaver og ansvar vedrørende vedligeholdelse og drift af tjenesteboligen fra menighedsrådet, ligesom det fremover vil være provstiudvalget, der træffer beslutning om køb og salg m.v. af tjenesteboliger, herunder foretager syn over tjenesteboligen mindst hvert 2. år. Menighedsrådet deltager ikke i synet. Det

UDKAST

forventes, at stiftsøvrighedens godkendelseskompetence ved køb, salg m.v. af en fredet tjenestebolig afskaffes, når bestyrelsen varetages af provstiudvalget. Det forudsættes på den baggrund, at biskoppen orienterer provstiudvalget om påtænkte ændringer i pastorater, og at provstiudvalget bliver forpligtet til at orientere biskoppen om overvejelser om køb og salg af tjenesteboliger så tidligt i processen, at der kan tages hensyn til ændrede behov på grund af ændret pastoratinddeling i provstiudvalgets beslutningsproces.

Den foreslåede bemyndigelse berører ikke tjenesteboligpligten for tjenestemandsansatte præster, jf. tjenstemandslovens § 14, men handler alene om, hvilken myndighed der har ansvaret for vedligeholdelse og drift af tjenesteboligerne og for køb og salg af disse. Når der er knyttet tjenestebolig til en stilling, vil provstiudvalget således være forpligtet til at stille en bolig til rådighed. Sognepræstens drifts- og vedligeholdelsespligt af tjenesteboligen følger af §§ 9-10 i cirkulære om tjenestebolig for folkekirkens præster og berøres ikke af den foreslåede bestemmelse.

Såfremt provstiudvalget varetager vedligeholdelse og drift af tjenesteboliger, vil det betyde, at alle spørgsmål i tilknytning til tjenesteboliger, som i dag varetages af menighedsråd, fremover skal varetages af provstiudvalget. Det betyder, at også udgifter til fx IT-udstyr, kontorhold, møbler m.v. fremover skal finansieres af provstiudvalgskassen. Herved bliver ansvaret entydigt placeret hos provstiudvalget. Forslaget omfatter også de nævnte udgifter i forhold til præster, der ikke har tjenesteboligpligt, og indebærer dermed, at disse udgifter for alle præster samles et sted af hensyn til enkel og ensartet administration.

For så vidt angår præsteembedernes landbrugsejendomme og jorder medfører forslaget, at der kan fastsættes regler om, at provstiudvalget varetager opgaven, ansvaret og finansieringen af vedligeholdelse og drift af præsteembedets landbrugsejendomme og jorder m.v. samt opgaver vedrørende køb og salg af disse ejendomme. Forslaget ændrer ikke på de grundlæggende rammer for driften af landbrugsjorden, men alene på, hvilken myndighed, der har ansvaret for vedligeholdelse og drift og for køb og salg af landbrugsjord. Det vil forventes således fortsat være en forudsætning, at landbrugsejendomme og jorder, der anvendes til jordbrugsformål, bortforpagtes.

Det forventes, at den gældende regel i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om præsteembedernes faste ejendomme, hvorefter beslutning om køb af

UDKAST

landbrugspligtige jorde på 2 ha eller mere skal godkendes af By-, Land- og Kirkeministeriet, vil blive opretholdt.

Det meste af præsteembedets jorder er i dag allerede bortforpagtet, og det forventes, at provstiudvalg, der fremover skal varetage bestyrelsen heraf, kan overtage de nuværende forpagtningsaftaler.

Det forventes endvidere, at menighedsrådet bevarer opgaver, ansvar og finansiering af sognegårde, der ligger på andre matrikler end tjenesteboligen, uanset om sognegården tilhører kirken eller præsteembedet. Baggrunden herfor er, at sognegården er et centralt omdrejningspunkt for kirkens liv, og at den anvendes til kirkens lokale aktiviteter og arrangementer og derfor bør ses i sammenhæng med selve kirkebygningen, som menighedsrådet også har ansvaret for vedligeholdelse af, jf. § 3, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

For så vidt angår sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at provstiudvalget fremover varetager opgave, ansvar og finansiering af bygningen, da sognegårde og tjenestebolig i disse tilfælde må anses for at udgøre et samlet hele. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler om menighedsrådets brugsret til sognegården. Det forventes, at menighedsrådet bevarer den eksisterende adgang til at bruge en tjenesteboligs konfirmandstue, der er større end 95 m², til fx menighedsrådsmøder og kirkelige aktiviteter. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at menighedsrådet skal høres i forbindelse med salg af sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, og at en eventuel indsigelse fra menighedsrådet vedrørende salget medfører, at salget ikke kan gennemføres, medmindre provstiudvalget i forbindelse med salget sikrer, at der findes andre lokaler, der kan anvendes som sognegård.

Provstiudvalg, der er omfattet af regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse, og herefter har overtaget bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, overtager også eventuel gæld i ejendommene. Afdrag på gælden finansieres gennem indtægter og ligningsmidler, som tidligere er tilfaldet kirkekassen, men som fremover tilfalder provstiudvalgskassen, jf. lovforslagets § 2, nr. 14.

Det forventes, at der skal foretages ændringer i tingbogen af den tinglyste ejer af de tjenesteboliger, landbrugsejendomme, jorder m.v., der efter regler fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse bestyres af provstiudvalget.

UDKAST

Ejeren vil fortsat være x præstembede, men bestyrelsesforholdet ændres fra x menighedsråd til x provstiudvalg.

Det forventes, at bestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at provstiudvalg, der varetager bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, herunder sognegårde på samme matrikel som tjenesteboligen, skal høre menighedsrådet om køb og salg af tjenesteboliger, ligesom den præst, der bor i tjenesteboligen, vil skulle høres. Det forventes endvidere, at der vil blive indført en klageadgang således, at præster og menighedsråd kan klage til biskoppen over provstiudvalgets beslutninger over køb og salg af tjenesteboliger. Biskoppens afgørelse i sådanne sager vil være endelig.

Det forventes, at der vil blive fastsat visse undtagelser i forhold til udgangspunktet om, at provstiudvalget bestyrer præsteembedernes faste ejendomme, herunder særligt for sognegårde, der er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen.

Det fremgår af aftale af 21. maj 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, at styregruppens forslag om, at provstiudvalget overtager bestyrelsen af præsteembedets faste ejendomme, herunder sognegårde beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, skal suppleres med, at menighedsrådene i et provsti efter nyvalg til menighedsråd på et budgetsamråd kan beslutte, at ansvaret for præsteembedets ejendomme ikke flytter til provstiudvalget.

Det forventes på den baggrund, at der med hjemmel i den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven vil blive fastsat regler vedrørende budgetsamrådets kompetence i forhold til at træffe beslutning om, at ansvaret for præsteembedets ejendomme ikke overføres til provstiudvalget, herunder om, at budgetsamrådet kan beslutte, at enkelte menighedsråd kan beholde ansvaret for præsteembedets faste ejendomme i tilfælde, hvor ejendommene i øvrigt flytter til provstiudvalget.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at budgetsamrådets beslutning vedrørende bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme skal træffes på det første budgetsamråd efter ordinært valg til menighedsråd. Det første budgetsamråd efter ordinært valg til menighedsråd vil være i 2029, da næste ordinære menighedsrådsvalg er i

2028. Budgetsamrådets beslutning træffes som øvrige beslutninger om at begrænse provstiudvalgets kompetence ved, at det enkelte menighedsråds stemme vægtes i forhold til antallet af valgte medlemmer rådet, men med almindeligt stemmeflertal i stedet for ved kvalificeret flertal på 2/3. Hvis der ikke er flertal for at beholde ansvaret hos menighedsrådene, flyttes ansvaret til provstiudvalget og kan ikke senere flyttes tilbage. I provstier, hvor ansvaret som følge af beslutning på budgetsamrådet i begyndelsen af 2029 fortsat er ved menighedsrådet, skal flertallet på ny bekræftes på første budgetsamråd efter næste ordinære valg til menighedsråd og så fremdeles.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at der skal være enighed mellem menighedsrådene og provstiudvalget, hvis der påtænkes opført tekniske anlæg som fx vindmøller og solcelleanlæg på præsteembedets jorder eller salg af sognegårde, der ligger på samme matrikel som tjenesteboligen, medmindre provstiudvalget i forbindelse med salget sikrer, at der findes andre lokaler, der kan anvendes som sognegård.

Det forventes, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med relevante repræsentanter fra folkekirken og By-, Land- og Kirkeministeriet, der skal sørge for, at overførslen af kompetence til provstiudvalgene sker smidigt, og at eventuelle udfordringer håndteres og afhjælpes hensigtsmæssigt.

Forslaget om, at provstiudvalget bestyrer præsteembedets faste ejendomme, forventes at medføre en væsentlig aflastning og forenkling af arbejdet i menighedsrådet og forventes derudover at bidrage positivt til folkekirkens grønne omstilling, da provstiudvalget som bestyrer af provstiets samlede jorder vurderes at have bedre mulighed for at prioritere på tværs i provstiet end det enkelte menighedsråd. Forslaget vil desuden indebære en administrativ forenkling for eksterne samarbejdspartnere, herunder de 23 lokale trepart, som kommunerne har nedsat, og som under ledelse af 23 udpegede formands- og sekretariatskommuner skal omsætte Den Grønne Trepert til konkrete forandringer i det danske landskab. Forslaget om en samlet flytning af ansvaret vil endvidere give størst mulig kontinuitet og forudsigelighed i varetagelsen af tjenesteboligområdet, som har væsentlig betydning for præstens arbejdsmiljø. Forslaget vil samtidig muliggøre en effektiv tilrettelæggelse af provstiudvalgets opgaver med ejendomme og jorder, herunder opbygning af kompetencer, omlægning af økonomien og langsigtet økonomisk planlægning fx i forhold til grøn omlægning af folkekirkens jorder.

UDKAST

Det forventes, at udmøntningen af den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven vil ske ved bekendtgørelse.

Det foreslås i økonomilovens § 21, stk. 3, at kirkeministeren fastsætter regler om forbrug af kirkers og præsteembedernes formue samt regler om menighedsrådets og provstiudvalgets køb og salg af fast ejendom.

Forslaget har til formål at skabe hjemmel til, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om forbrug af kirkers og præsteembedernes formue samt køb og salg af fast ejendom, herunder regler om, at menighedsrådets forbrug af kirkens formue samt køb og salg af fast ejendom skal ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller den, som kirkeministeren bemyndiger hertil.

For så vidt angår bemyndigelsen til at fastsætte regler om forbrug af præsteembedets formue forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at fremtidige kapitaler fra salg af tjenesteboliger og præsteembedets landbrugsejendomme m.v., skal indbetales til en ny kapitaltype blandt stiftsmidlerne benævnt provstikapitalen, jf. også lovforslagets § 2, nr. 14 og 17. Det forventes endvidere, provenuet i forbindelse med salget efter provstiudvalgets beslutning vil kunne anvendes til finansiering af nye ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende faste ejendomme, som provstiudvalget bestyrer. Provenuet vil fx kunne anvendes til køb af en ny tjenestebolig i samme pastorat eller et andet sted i provstiet eller til istandsættelse af en tjenestebolig. Salgsprovenuet vil derimod ikke kunne anvendes af provstiudvalget til almindelig drift eller til anlægsopgaver vedrørende kirker eller til faste ejendomme, der bestyres af menighedsrådet. Endelig forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at et provenu, der er indbetalt til stiftsmidlerne som tilhørende provstikapitalen, med stiftsrådets tilladelse vil kunne udbetales til brug for provstiudvalgets køb eller særskilte anlægsarbejder vedrørende tjenesteboliger og præsteembedets landbrugsejendomme m.v. i provstiet.

Der forventes endvidere fastsat regler om, at kirkekapitalen og provstikapitalen ligesom i dag kan udlånes til bl.a. kirker og præsteembeder. Provstiudvalget skal således som bestyrer af præsteembedets faste ejendomme have mulighed for at optage lån i stiftsmidlerne.

For så vidt angår de kirke- og præsteembedekapitaler, der allerede er indbetalt til stiftsmidlerne, foreslås der, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder. Navnet på

UDKAST

kapitalerne foreslås dog ændret til kirkekapitaler. Disse kapitaler vil således stadig kunne udbetales til brug for fx anlægsarbejder på kirken eller en sognegård bestyret af menighedsrådet i det pågældende sogn eller til afdrag på kirkekassens gæld.

Det forventes, at stiftsøvrighedens godkendelseskompetence ved køb og salg m.v. af en fredet tjenestebolig afskaffes, når bestyrelsen varetages af provstiudvalget. Det forventes i stedet, at der vil blive fastsat regler om, at biskoppen skal orientere provstiudvalget om påtænkte ændringer i pastorater, og at provstiudvalget skal orientere biskoppen om overvejelser om køb og salg af tjenesteboliger, tidligst muligt med henblik på, at der kan tages hensyn til ændrede behov på grund af ændret pastoratinddeling i provstiudvalgets beslutningsproces.

Det forventes endvidere, at den nuværende regel i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om præsteembedernes faste ejendomme, hvorefter beslutning om køb af landbrugspligtige jorde på 2 ha eller mere skal godkendes af By-, Land- og Kirkeministeriet, vil blive opretholdt også for provstiudvalg, der i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven overtager bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler, der ophæver de gældende godkendelseskompetencer for stiftsøvrigheden og provstiudvalg i forhold til menighedsrådets beslutning på kirkegårdsområdet.

Det forventes således, at der med hjemmel i den foreslåede § 21, stk. 3, i økonomiloven vil blive fastsat regler om, at menighedsrådet fremover kan beslutte køb og salg af arealer og bygninger på eller uden for kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på eller uden for kirkegården, samt anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og parkeringspladser til brug for kirkegården uden forudgående godkendelse.

De ændrede regler vil også betyde, at menighedsrådet fremover kan beslutte at fælde træer på kirkegården, uden at dette skal godkendes af provstiudvalget, ligesom menighedsrådet kan vedtage en reguleringsplan for kirkegården, uden at den skal godkendes.

De gældende regler om godkendelse af beslutninger vedrørende kirkebygningen og dens inventar forventes ikke ændret.

Forslaget omfatter ikke afskaffelse af godkendelseskrav vedrørende kirkegårdens indhegning og indgangspartier, som fortsat ikke må ændres, omsættes eller nedrives uden godkendelse af stiftsøvrigheden.

Med ændringerne fastholdes menighedsrådenes ansvar for kirke, kirkegård og sognegård, som udgør centrale omdrejningspunkter for det lokale kirkeliv. Kirken, kirkegården og sognegården danner således både rammen om menighedens gudstjenester og fællesskab og udgør samtidig en værdifuld kulturarv. Kirkegårdene er desuden vigtige grønne åndehuller og mindesteder med plads til ro og refleksion.

Afskaffelse af de gældende godkendelseskrav på kirkegårdsområdet ændrer ikke på, at provstiudvalget skal godkende kirkegårdens vedtægt og føre tilsyn med menighedsrådets bestyrelse af kirkegården. Forenklingen ændrer heller ikke på, at menighedsrådet skal sikre, at der ikke sker forringelser af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygningen og kirkegårde, herunder ved fældning af markante træer. Menighedsrådet skal således blandt andet overholde de beskyttelsesbestemmelser for kirker og kirkegårde, som fx fremgår af lokalplaner, kirkebyggelinjer og Exner-fredninger, der sikrer indkigget til kirkerne og placering af bebyggelse eller beplantning tæt på kirker og kirkegårde, ligesom et kulturhistorisk museum i relevant omfang skal inddrages, jf. museumsloven.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 4, hvorefter der indsættes en bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om umistelige kirkegårde med henblik på, at det ikke kun er det lokale menighedsråd men også stiftsøvrigheden, der er med til at vurdere og godkende eventuelle ændringer og initiativer på et mindre antal udpegede kirkegårdsanlæg af uvurderlig kulturhistorisk betydning. Det forventes, at der med hjemmel i lovforslagets § 3, nr. 4 vil blive fastsat regler om stiftsøvrighedens godkendelse af salg af arealer og bygninger på kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på kirkegården, anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og af parkeringspladser til brug for kirkegården, fældning af træer på kirkegården samt vedtagelse af reguleringsplaner, når der er tale om en kategoriseret umistelig kirkegård.

Det forudsættes således, at der med den foreslåede bemyndigelse kan fastsættes regler vedrørende beslutning og godkendelse af menighedsrådets og provstiudvalgets køb og salg af fast ejendom, samt regler om fordeling

af salgssummer, hvor præsteembedets faste ejendomme omfatter flere sogne.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 16, hvorefter § 21 a foreslås ophævet.

Det forventes, at udmøntningen af den foreslåede bestemmelse vil ske ved bekendtgørelse. Det forventes herudover, at udmøntningen vil ske med virkning fra den 1. januar 2029.

Til nr. 16

Det fremgår af økonomilovens § 21 a, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at præsteembedets kapitaler overføres til kirke- og præsteembedekapitalen i det pågældende sogn. Hvis et præsteembede omfatter flere sogne, fordeles præsteembedets kapital på kirke- og præsteembedekapitalen forholdsmæssigt efter antallet af medlemmer af folkekirken i de pågældende sogne. Den samme fordeling finder anvendelse ved salg af præsteembedets faste ejendom.

Det foreslås, at økonomilovens § 21 a ophæves.

Forslaget er en konsekvens af, at præsteembedets kapitaler blev overført til kirke- og præsteembedekapitalen i forbindelse med implementeringen af lov nr. 47 af 28. januar 2009 om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, lov om folkekirkens økonomi og forskellige andre love (Effektivisering af folkekirkens økonomi og administration samt udvidet adgang til kirkelig betjening m.v.). Der er således ikke længere behov for regulering vedrørende fordeling og overførelse af præsteembedets kapitaler.

For så vidt angår § 21 a, 3. pkt. bemærkes, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i økonomilovens § 21, stk. 3, jf. lovforslagets § 2, nr. 15, forventes fastsat regler vedrørende fordeling af salgssummer, hvor præsteembedets faste ejendomme omfatter flere sogne.

Til nr. 17

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at kirkekassen oppebærer indtægter, herunder renter, udbytte m.v., af kirkens kapitaler samt betaling for brug af kirke og kirkegård.

UDKAST

Det fremgår af § 3, stk. 2, i økonomiloven, at renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen.

Provenu fra salg eller anden afståelse af rettigheder over præsteembedets faste ejendom indbetales til kirke- og præsteembedekapitalen, jf. § 21 b, stk. 1, i økonomiloven, medmindre provstiudvalget forud for salget har godkendt, at provenuet ikke skal indbetales. Provenuet skal i givet fald anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån, jf. § 5 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen. Anvendelsen af provenuet skal i så fald være godkendt af provstiudvalget forud for salg.

Stiftsrådet har i medfør af § 23 a, stk. 4, i økonomiloven til opgave på menighedsrådets vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Gravstedskapitaler udbetales til kirkekasserne efter et serieprincip.

I bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen er fastsat en række regler vedrørende kirke- og præsteembedekapitalen. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at kirke- og præsteembedekapitaler, der bestyres af stiftsrådet, er: 1) Kapitaler, der er fremkommet ved afløsning af kirke- eller præstetiende, 2) Gravstedskapitaler (engangsvederlag for gravstedsvedligeholdelse) og andre kapitaler vedrørende kirkegårdenes vedligeholdelse og drift, som ikke bestyres af menighedsrådene, 3) Salgssummer, erstatningssummer og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over kirkers eller præsteembeders faste ejendomme, 4) Kapitaler, der er fremkommet ved afløsning af kirkers eller præsteembeders grundbyrderrettigheder, 5) Kapitaler, der er fremkommet ved afløsning af præsteembeders jordrenterrettigheder og 6) Andre kapitaler, som tilhører kirkerne eller præsteembederne, og som ikke bestyres af menighedsrådene.

Stiftsrådet kan tillade, at et salgsprovenu, der er indbetalt til stiftsmidlerne, udbetales til kirkekassen, såfremt provenuet anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån, jf. § 4 i bekendtgørelsen.

Der føres en konto for hver enkelt kirke- og præsteembedekapital, der forvaltes af stiftsrådet, jf. § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen. Kirke- og

UDKAST

præsteembedekapitalen forrentes til fordel for vedkommende kirkekasse efter fradrag af omkostningerne forbundet med kapitalforvaltningen, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelsen.

Kirke- og præsteembedekapitalen kan bl.a. udlånes til kirker og præsteembeder i eller uden for stiftet, jf. § 8 i bekendtgørelsen.

Det er ikke teknisk muligt at opdele kirke- og præsteembedekapitalen i stiftsmidlerne i kapitaler, der stammer fra salg af rettigheder over kirken, og kapitaler, der stammer fra salg af rettigheder over præsteembedets øvrige faste ejendom.

Kirke- og præsteembedekapitalerne i stiftsmidlerne var i 2024 på i alt ca. 5 mia. kr.

I 2024 havde kirkekasserne indtægter i form af provenu fra salg af præsteembedernes faste ejendomme på i alt 105 mio. kr.

Restgæld på udlån fra stiftsmidlerne til præsteembederne var i januar 2025 324 mio. kr. fordelt på 145 lån. Samtidig er der registreret realkreditgæld vedr. præsteembedernes faste ejendomme i kirkekassernes regnskab for 2024 på 74 mio. kr. på landsplan. Denne gæld vurderes primært at vedrøre lån til tjenesteboliger.

Det foreslås, at økonomilovens § 21 b, stk. 1, ophæves, og at der i stedet indsættes to nye stykker i § 21 b.

Det foreslås således i økonomilovens § 21 b, stk. 1, at provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af menighedsrådet, indbetales til kirkekapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.

Forslaget har dels til formål at indføre en kapitaltype benævnt *kirkekapitalen*. Kirkekapitalen afløser den nuværende kapitaltype benævnt kirke- og præsteembedekapitalen. Kirkekapitalen vil fremover bestå af de kapitaler, der er nævnt i § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen dog således, at fremtidige kapitaler i form af salgssummer m.v. vedrørende ejendomme, der bestyres af provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven, indbetales til provstikapitalen. Der foreslås således ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, som allerede er indbetalt til stiftsmidlerne. Kirke-

UDKAST

og præsteembekapitalen ændrer alene navn til kirkekapitalen, og kirkekapitalen vil fortsat blive bestyret af stiftsrådet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 4, hvorefter renter og udbytte af kirkekapitalen vil indgå i kirkekassen, ligesom renter og udbytte fra kirke- og præsteembedekapitalen gør i dag.

Forslaget har således sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 21, hvorefter det foreslås, at stiftsrådet på menighedsrådets vegne bestyrer kirkekapitalen.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 14 og 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens- og præsteembedernes faste ejendomme samt forslaget til § 21 b, stk. 2, i økonomiloven, om, at der indføres en ny kapitaltype benævnt *provstikapitalen*. Provstikapitalen opstår, fordi provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, der bestyres af provstiudvalget, fremover skal indbetales til provstikapitalen, der bestyres af stiftsrådet og forrentes til fordel for provstiudvalgskasse.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Den foreslåede bestemmelse medfører herefter, at provenu og andre kapitaler fra salg af en ejendom eller afståelse af en anden rettighed, som menighedsrådet bestyrer, jf. den foreslåede § 21, stk. 1 og 2, indbetales til kirkekapitalen.

Forslaget indeholder endvidere en bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om indbetaling til kirkekapitalen.

Ved provenu og andre kapitaler forstås provenu, salgssummer, erstatningssummer og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over ejendomme bestyret af menighedsrådet.

Ved rettighed forstås fx jordrenterettigheder eller grundbyrderettigheder.

Det foreslås i økonomilovens § 21 b, stk. 2, at provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af provstiudvalget, indbetales til provstikapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.

UDKAST

Forslaget har til formål at indføre en kapitaltype blandt stiftsmidlerne benævnt *provstikapitalen*, der består af provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af provstiudvalget, herunder kapitaler fra salg af tjenesteboliger og præsteembedets landbrugsejendomme og jorder.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme. Provstikapitalen opstår således, fordi provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, der bestyres af provstiudvalget, fremover skal indbetales til provstikapitalen, der bestyres af stiftsrådet og forrentes til fordel for provstiudvalgskassen.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Det bemærkes i den forbindelse, at provstiudvalg, der overtager bestyrelsen af præsteembedernes faste ejendomme, også overtager eventuel gæld i ejendommene. Afdrag på gælden finansieres gennem ligningsmidler, som tidligere er tilfaldet kirkekassen, men som fremover tilfalder provstiudvalgskassen.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 21, hvorefter det foreslås, at stiftsrådet på provstiudvalgets vegne bestyrer provstikapitalen.

Den foreslåede bestemmelse medfører herefter, at provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, som provstiudvalget bestyrer, jf. den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven indbetales til provstikapitalen.

Forslaget indeholder endvidere en bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om indbetaling til provstikapitalen.

Ved provenu og andre kapitaler forstås provenu, salgssummer, erstatningssummer og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over ejendomme bestyret af provstiudvalget.

Ved rettighed forstås fx jordrenterettigheder eller grundbyrderettigheder.

Til nr. 18

Det fremgår af § 21 b, stk. 2, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at kirkeministeren fastsætter regler om udbetaling af kirke- og præsteembedekapitalen.

Det foreslås, at »præsteembedekapitalen« ændres til: »kirkekapitalen og provstikapitalen« i økonomilovens § 21 b, stk. 2, der bliver stk. 3.

Forslaget er en konsekvens af, at der oprettes to nye kapitaler benævnt henholdsvis kirkekapitalen og provstikapitalen. Kirkekapitalen erstatter den eksisterende kirke- og præsteembedekapital.

Kirkekapitalen vil fremover bestå af de kapitaler, der er nævnt i § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen dog således, at fremtidige kapitaler i form af fx salgssummer vedrørende ejendomme, der bestyres af provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, indbetales til provstikapitalen. Der foreslås således ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, som allerede er indbetalt til stiftsmidlerne. Kirke- og præsteembedekapitalen ændrer herefter alene navn til kirkekapitalen. Kirkekapitalen vil fortsat blive bestyret af stiftsrådet.

Forslaget har således sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens- og præsteembedernes faste ejendomme, samt med lovforslagets § 2, nr. 17, om indførelse af de nye kapitaltyper benævnt kirkekapitalen og provstikapitalen.

Forslaget har også sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 21, hvorefter det foreslås, at stiftsrådet på menighedsrådets vegne bestyrer kirkekapitalen, og at stiftsrådet på provstiudvalgets vegne bestyrer provstikapitalen.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Det forventes, at der ikke foretages ændringer i forhold til bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, der allerede er indbetalt til stiftsmidlerne, for at sikre, at menighedsråd med eksisterende kapitaler, der bl.a. vedrører salgs- og erstatningssummer

UDKAST

vedrørende præsteembedernes faste ejendomme, ikke mister råderetten over disse. Navnet på disse kapitaler forventes ændret til kirkekapitalen og vil stadig kunne udbetales til brug for fx anlægsarbejder på kirken eller en sognegård bestyret af menighedsrådet i det pågældende sogn eller til afdrag på kirkekassens gæld.

For så vidt angår udbetaling af kirkekapitalen forventes de nuværende regler i kapitel 2 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen således at blive videreført.

For så vidt angår udbetaling af provstikapitalen forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at provenuet i forbindelse med salget efter provstiudvalgets beslutning vil kunne anvendes til finansiering af nye ejendomserhvervelser eller særskilte anlægsarbejder vedrørende faste ejendomme, som provstiudvalget bestyrer. Provenuet vil fx kunne anvendes til køb af en ny tjenestebolig i samme pastorat eller et andet sted i provstiet eller til istandsættelse af en tjenestebolig. Salgsprovenuet vil derimod ikke kunne anvendes af provstiudvalget til almindelig drift eller til anlægsopgaver vedrørende kirker eller til faste ejendomme, der bestyres af menighedsrådet.

Til nr. 19

Det følger af § 23, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert stift nedsættes et stiftsråd. Stiftsrådet består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti. I Lolland-Falsters Stift vælges dog 2 menighedsrepræsentanter for hvert provsti.

Valgbar som præsterepræsentant i stiftsrådet er alle præster ansat i stiftet, jf. § 23, stk. 4, 1. pkt., i økonomiloven. Valgret til stiftsrådet som repræsentant for præsterne har alle præster ansat i stiftet, jf. § 23, stk. 4, 2. pkt., i økonomiloven. Det betyder, at alle præster ansat i stiftet har valgret og er valgbare til stiftsrådet – bortset fra domprovsten, der som født medlem ikke er valgbar, men har valgret ved valg af præsterepræsentanten.

Kredsen omfatter således alle præster ansat i stiftet, uanset ansættelsens længde og uanset om vedkommende er ansat i et pastorat eller ved en institution. Provster opfylder også betingelserne for valgret og valgbarhed som præsterepræsentant i stiftsrådet.

Opstilling af kandidater og indlevering af kandidatliste til stiftsråd sker på samme måde som ved valg af menighedsrepræsentanter til provstiudvalg, jf. § 33 i bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.

Afstemningen gennemføres som en urafstemning, hvor valgbestyrelsen sender afstemningsmateriale, som består af en stemmeseddel og en frankeret adresseret konvolut til de stemmeberettigede præster i stiftet. Efter at have udfyldt stemmesedlen med et kryds sender præsten konvolutten med stemmesedlen tilbage til valgbestyrelsen, jf. §§ 37 og 38 i bekendtgørelsen.

Det foreslås, at økonomilovens § 23 a, stk. 4, nyaffattes således, at det kommer til at fremgå, at præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd i stiftet, samt de præster i stiftet, hvis ansættelse har en varighed af et år eller mere, der er ansat af kirkeministeren, og som ikke er medlem af noget menighedsråd, har valgret og er valgbare til stiftsrådet som repræsentant for præsterne.

Forslaget medfører, at kredsen af præster, der er valgbare og har valgret, ændres således, at kredsen afgrænses på samme måde som ved valg af biskop. Det vil sige, at præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd i stiftet, samt de præster i stiftet, hvis ansættelse har en varighed af et år eller mere, der er ansat af kirkeministeren, og som ikke er medlem af noget menighedsråd, har valgret og er valgbare. Den sidste gruppe omfatter bl.a. provster, der ikke er fødte medlemmer af et menighedsråd, og præster ved institutioner. Forslaget medfører herefter en forenkling, idet reglerne for, hvilke præster der er valgbare og stemmeberettigede til stiftsråd og bispevalg, harmoniseres.

Kredsen er dermed smallere end i dag, hvor alle præster uanset ansættelsens længde har valgret og er valgbare ved valg af præsterepræsentanten til stiftsrådet. Det betyder, at præster, der er ansat i et vikariat af kortere varighed, i dag kan opstille og blive valgt til stiftsrådet. Når vikariatet afsluttes, mister vedkommende sin valgbarhed og skal derfor udtræde af stiftsrådet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for kontinuiteten i stiftsrådets arbejde.

I lyset af stiftsrådets opgaver med kommunikation, formidling af kristendom og udviklingsprojekter inden for undervisning, diakoni, medier og kirkemusik vurderes det, at også præster, der ikke er medlemmer af menighedsråd, men dog har en ansættelse af en vis længde, bør have

stemmeret. Dette er også baggrunden for, at kredsen af valgberettigede præster er lidt bredere end ved valg af præsterepræsentanten til provstiudvalget, hvor kredsen af præster med stemmeret afgrænses til de præster, der er fødte medlemmer af menighedsråd samt provsten, jf. lovforslagets § 2, nr. 9.

Til nr. 20

Det følger af § 23, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert stift nedsættes et stiftsråd. Stiftsrådet består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti. I Lolland-Falsters Stift vælges dog 2 menighedsrepræsentanter for hvert provsti.

Af økonomilovens § 23, stk. 5 fremgår det, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til stiftsråd. Bemyndigelsesbestemmelsen er udmøntet i bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.

Det følger af §§ 22 (jf. § 15) og 38, stk. 1, i bekendtgørelsen, at valget af hhv. menigheds- og præsterepræsentanter som udgangspunkt gennemføres ved afstemningsvalg. Det betyder også, at der i forbindelse hermed indleveres kandidatlistor, jf. §§ 17 og 32 i bekendtgørelsen. Hvis der kun indkommer én gyldig liste, aflyses afstemningen, jf. §§ 19 og 34 i bekendtgørelsen.

Valg af menighedsrepræsentanter, valg af præsterepræsentanter og valg af repræsentanter for provsterne sker ved tre separate valg.

Det foreslås, at der efter »organisering,« indsættes: »valgform,« i økonomilovens § 23, stk. 5.

Forslaget medfører, at det kommer til at fremgå af bemyndigelsesbestemmelsen i § 23, stk. 5, i økonomiloven, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valg til stiftsrådet, herunder om valgets organisering, valgform, gennemførelse m.v.

Det forventes, at der i medfør af bestemmelsen vil blive fastsat regler om, at den nuværende valgform ved valg af menighedsrepræsentant til stiftsråd ændres til valgforsamling i det enkelte provsti med mulighed for præsentation af kandidaterne og efterfølgende dialog og debat mellem de fremmødte stemmeberettigede og kandidaterne, svarende til den valgform,

UDKAST

der i dag gælder ved valg til menighedsråd. Herved sikres åbenhed om, hvem kandidaterne er, og hvad de står for, hvilket også bidrager til legitimiteten ved et eventuelt valg uden modkandidater. Den nye valgform forventes at få virkning for valgene i 2029.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at der indføres en obligatorisk ekstraordinær valgforsamling i tilfælde af, at der ikke bliver valgt tilstrækkelige menighedsrepræsentanter ved den ordinære valgforsamling.

Ordinært valg til stiftsråd skal i dag foretages inden udgangen af oktober måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Det forventes ikke, at der med forslaget vil blive fastsat regler om, at tidsrummet for afholdelse af ordinære og ekstraordinære valgforsamlinger forlænges.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 12, vedrørende valgformen til provstiudvalg. Forslagene vil være en administrativ forenkling, idet reglerne for valg til henholdsvis provstiudvalg, stiftsråd og menighedsråd harmoniseres. Samtidig vil det demokratiske mandat blive styret gennem det offentlige orienteringsmøde og valgforsamlingen, hvor det bliver obligatorisk med en præsentation af kandidaterne og en debat mellem kandidaterne indbyrdes og med vælgerne.

I forhold til valg af præsterepræsentanter i stiftsrådet forventes det, at der vil blive fastsat regler om, at opstilling til valget sker som enkeltpersoner. Det nugældende krav om opstilling på kandidatlistor ved valg af præsterepræsentanter afskaffes således. Der forventes også fastsat regler om, at de tre kandidater som præsterepræsentant, der får flest stemmer, er valgt til stiftsrådet. Hvis der ikke er flere, der stiller op, end det antal præsterepræsentanter, der skal vælges, aflyses afstemningen.

Bemyndigelsen forventes endvidere anvendt til at fastsætte regler om, at biskoppen kan udskrive udfyldningsvalg, såfremt et medlem af stiftsrådet dør eller udtræder af stiftsrådet, og der ikke er stedfortrædere for vedkommende, der kan indtræde i stiftsrådet.

Til nr. 21

Det følger af § 23, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven), at der i hvert stift nedsættes et stiftsråd. Stiftsrådet består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for

UDKAST

stiftets præster samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti. I Lolland-Falsters Stift vælges dog 2 menighedsrepræsentanter for hvert provsti.

Stiftsrådet vælges hvert 4. år samtidig med valg til provstiudvalg, jf. § 3 i bekendtgørelse om valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.

Stiftsrådet har flere centrale opgaver, herunder bl.a. på vegne af menighedsrådene at bestyre kirkernes og præsteembedernes kapitaler, jf. § 23 a, stk. 4, i økonomiloven.

Stiftsrådenes forvaltning af de indbetalte kirke- og præsteembedekapitaler, hvoraf forudbetalt gravstedsvedligeholdelse udgør langt hovedparten, består i at bestyre de kapitaler, der ikke bestyres af menighedsrådene. Bestyrelsen består af tre hovedopgaver: Administration af udlån, indlån og placeringen af kapital, der ikke er udlånt.

Bekendtgørelse nr. 55 af 22. januar 2018 om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen indeholder nærmere regler om, hvilke formål kirkernes og præsteembedernes kapitaler kan udlånes til, og hvordan disse udlån forrentes. Inden for disse rammer skal stiftsrådet fastlægge en politik for udlån, som administreres af stiftsadministrationen. I udlånspolitikken kan der for eksempel være indsat bestemmelser om, hvor stor en del af stiftsmidlerne der skal henholdsvis udlånes og investeres, samt om at mindre udlån behandles administrativt, mens udlån over en vis størrelse skal behandles i stiftsrådet. Udlån af stiftsmidler androg ultimo 2024 ca. 1,6 mia. kr., som er udlånt til kirkerne og præsteembederne til anlægsarbejder, byggeri og andre større projekter på kirker, kirkegårde, tjenesteboliger m.v.

Efter §§ 10-12 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen skal kapitaler, der ikke er udlånt, placeres efter nærmere fastsatte principper. Stiftsrådet skal beslutte, hvordan den ikke-udlånte kapital inden for disse rammer skal placeres. Stiftsrådet kan videre beslutte at overlade det til en professionel kapitalforvalter at placere kapitalen, efter retningslinjer fastlagt af stiftsrådet. Stiftsrådet kan overlade sine opgaver helt eller delvist til stiftsadministrationen, herunder den daglige forvaltning og administration af stiftsmidlerne. Stiftsrådet kan fastsætte retningslinjer for stiftsadministrationens forvaltning af midlerne.

Det foreslås, at økonomilovens § 23 a, stk. 4, 1. pkt., nyaffattes således, at det fremgår, at stiftsrådet har til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkekapitalen og på provstiudvalgets vegne at bestyre provstikapitalen.

UDKAST

Forslaget medfører, at stiftsrådet får til opgave på provstiudvalgets vegne at bestyre provstikapitalen samt på menighedsrådets vegne at bestyre kirkekapitalen.

Forslaget er en konsekvens af, at der oprettes to nye kapitaler benævnt henholdsvis kirkekapitalen og provstikapitalen. Kirkekapitalen erstatter den eksisterende kirke- og præsteembedekapital.

Kirkekapitalen vil fremover bestå af de kapitaler, der er nævnt i § 1 i bekendtgørelse om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen, dog således, at fremtidige kapitaler i form af salgssummer m.v. vedrørende ejendomme, der bestyres af provstiudvalget efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 21, stk. 2, i økonomiloven, indbetales til provstikapitalen. Der foreslås således ikke ændrede bestyrelsesforhold eller frigivelsesmuligheder for de kirke- og præsteembedekapitaler, som allerede er indbetalt til stiftsmidlerne. Kirke- og præsteembedekapitalen ændrer alene navn til kirkekapitalen, og kirkekapitalen vil fortsat blive bestyret af stiftsrådet.

Renter og udbytte af kirkekapitalen vil, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, indgå i kirkekassen, ligesom renter og udbytte fra kirke- og præsteembedekapitalen gør i dag.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter der foreslås ændrede regler vedrørende bestyrelse af kirkens og præsteembedernes faste ejendomme, samt med lovforslagets § 2, nr. 17, om indførelse af en ny kapitaltype benævnt provstikapitalen. Provstikapitalen opstår således, fordi provenu og andre kapitaler fra salg og anden afståelse af rettigheder over ejendomme, der bestyres af provstiudvalget, fremover skal indbetales til provstikapitalen, der bestyres af stiftsrådet og forrentes til fordel for provstiudvalgskasse, jf. lovforslagets § 2, nr. 14.

De to kapitaltyper - kirkekapitalen og provstikapitalen - afspejler således det ændrede bestyrelsesforhold for henholdsvis kirkens og præsteembedets faste ejendomme og gør det muligt at adskille kapitaler, der stammer fra ejendomme bestyret af henholdsvis menighedsrådet og provstiudvalget.

Det forventes, at stiftsrådets bestyrelse af provstikapitalen vil ske efter de principper, som i dag er fastsat i bekendtgørelse om bestyrelse af bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen vedrørende bestyrelse af kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Der vil herefter blive fastsat regler vedrørende

UDKAST

udlån af provstikapitalen, herunder nærmere regler om hvilke formål provstikapitaler kan udlånes til, og hvordan disse udlån forrentes.

I forhold til stiftsrådets bestyrelse af kirkekapitalen forventes de nuværende regler vedrørende bestyrelse af kirkernes og præsteembedernes kapitaler at blive videreført....

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 17, stk. 3, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at brugsretten til et gravsted kan kræves fornyet mod betaling, når den udløber. Det gælder dog ikke, hvis det til gennemførelse af en af provstiudvalget godkendt reguleringsplan for kirkegården er besluttet, at et gravsted skal inddrages helt eller delvis, når fredningstiden efter den seneste begravelse er udløbet, jf. lovens § 18, stk. 1. Ifølge § 18, stk. 2, ophører retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en godkendt reguleringsplan, når der er forløbet en fredningsperiode efter den senest forud for planens godkendelse foretagne begravelse, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum.

Bestemmelsen medfører, at et menighedsråd skal anmode om provstiudvalgets godkendelse af en reguleringsplan, som menighedsrådet har vedtaget vedrørende ændring af kirkegårdens indretning. Bestemmelsen angiver endvidere tidsmæssige rammer for menighedsrådets mulighed for ved en reguleringsplan at inddrage et gravsted helt eller delvis, hvis først kan finde sted, når fredningstiden efter den seneste begravelse er udløbet.

Det foreslås, at »en af provstiudvalget godkendt« udgår i § 18, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Forslaget medfører, at det ikke længere fremgår af § 18, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at en reguleringsplan skal godkendes af provstiudvalget. Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 2, og medfører, at en reguleringsplan, som menighedsrådet har vedtaget vedrørende ændring af kirkegårdens indretning, ikke skal godkendes af provstiudvalget. Forslaget ændrer ikke i øvrigt på menighedsrådets mulighed for ved reguleringsplan at vedtage ændringer af kirkegårdens indretning.

Forslaget har endvidere sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter det forventes, at der vil blive fastsat regler, der ophæver de gældende godkendelseskompetencer for stiftsøvrigheden og provstiudvalg i forhold til menighedsrådets beslutninger på kirkegårdsområdet.

Det forventes således, at der med hjemmel i den foreslåede § 21, stk. 3, i lov om folkekirkens økonomi (økonomiloven) vil blive fastsat regler om, at menighedsrådet fremover kan beslutte køb og salg af arealer og bygninger på eller uden for kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på eller uden for kirkegården, samt anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og parkeringspladser til brug for kirkegården uden forudgående godkendelse.

De gældende regler om godkendelse af beslutninger vedrørende kirkebygningen og dens inventar forventes ikke ændret. De gældende godkendelseskrav vedrørende kirkegårdens indhegning og indgangspartier forventes heller ikke ændret.

Afskaffelse af de gældende godkendelseskrav på kirkegårdsområdet ændrer ikke på, at provstiudvalget skal godkende kirkegårdens vedtægt og føre tilsyn med menighedsrådets bestyrelse af kirkegården, ligesom indhegning og indgangsparti fortsat ikke må ændres, omsættes eller nedrives uden godkendelse af stiftsøvrigheden. Forslaget ændrer heller ikke på, at menighedsrådet skal sikre, at der ikke sker forringelser af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygningen og kirkegårde, herunder ved fældning af markante træer. Menighedsrådet skal således blandt andet overholde de beskyttelsesbestemmelser for kirker og kirkegårde, som fx fremgår af lokalplaner, kirkebyggelinjer og Exner-fredninger, der sikrer indkigget til kirkerne og placering af bebyggelse eller beplantning tæt på kirker og kirkegårde, ligesom et kulturhistorisk museum i relevant omfang skal inddrages, jf. museumsloven.

Til nr. 2

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at til gennemførelse af en af provstiudvalget godkendt reguleringsplan for kirkegården kan et gravsted inddrages helt eller delvis, når fredningstiden efter den seneste begravelse er udløbet. Bestemmelsen medfører, at et menighedsråd skal anmode om provstiudvalgets godkendelse af en reguleringsplan, som menighedsrådet har vedtaget vedrørende ændring af kirkegårdens indretning.

UDKAST

Det fremgår endvidere af § 19, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at kirkeministeren opretter et udvalg om kirkegårde. Det fremgår af § 19, stk. 2, at inden en kirkegård nedlægges, skal stiftsøvrigheden indhente en udtalelse fra udvalget. Udvalget afgiver i medfør af § 19, stk. 3, udtalelse på baggrund af udvalgets kategorisering af folkekirkens kirkegårde i: 1) Umistelige kirkegårde, 2) Bevaringsværdige kirkegårde og 3) Andre kirkegårde. Det er udvalget, som har kompetence til at kategorisere en kirkegård som umistelig.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 18, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvorefter stiftsøvrigheden skal godkende reguleringsplaner for umistelige kirkegårde.

Lovforslaget betyder, at menighedsråd, der bestyrer kirkegårde, der af udvalget for kirkegårde er kategoriseret som umistelige, skal anmode om stiftsøvrighedens godkendelse af en reguleringsplan, som menighedsrådet har vedtaget vedrørende ændring af kirkegårdens indretning. Formålet med forslaget er at sikre, at det ikke kun er det lokale menighedsråd, men også stiftsøvrigheden, der er med til at vurdere og godkende eventuelle ændringer og initiativer på umistelige kirkegårde og herved sikre hensyn til kirkegårdsanlæg af uvurderlig kulturhistorisk betydning.

Til nr. 3

Det fremgår af § 18, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en godkendt reguleringsplan, ophører, når der er forløbet en fredningsperiode efter den senest forud for planens godkendelse foretagne begravelse, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum. En reguleringsplan medfører således begrænsninger i retten til at foretage begravelse i et gravsted, dog således at der skal være forløbet en fredningsperiode efter den senest foretagne begravelse. Dette følger også af § 17, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvorefter et gravsted ikke kan nedlægges, forinden fredningstiden efter den seneste begravelse i gravstedet er udløbet.

Det foreslås, at »godkendt« udgår i § 18, stk. 2, der bliver stk. 3, og at der efter »godkendelse« indsættes: »eller vedtagelse«.

Med de foreslåede justeringer i § 18, stk. 2, der bliver stk. 3, kommer det til at fremgå af bestemmelsen, at retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en reguleringsplan, ophører, når der er forløbet

en fredningsperiode efter den senest forud for planens godkendelse eller vedtagelse foretagne begravelse, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum.

Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 1 og 2, hvorefter menighedsråd kan vedtage reguleringsplaner for ændring af kirkegårdens indretning uden, at dette skal godkendes af provstiudvalget. Der er tale om en sproglig tilpasning af bestemmelsen med henblik på, at denne både kan omfatte umistelige kirkegårde, hvor menighedsrådenes reguleringsplaner for ændring af kirkegårdens indretning skal godkendes af stiftsøvrigheden, og de øvrige kirkegårde, hvor menighedsråd kan vedtage en reguleringsplan uden krav om yderligere godkendelse.

Forslaget medfører ikke i øvrigt ændringer i bestemmelsens indhold. Retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en reguleringsplan, ophører herefter, når der er forløbet en fredningsperiode efter den begravelse, der senest er foretaget forud for reguleringsplanens vedtagelse i menighedsrådet eller godkendelse af stiftsøvrigheden, for så vidt angår umistelige kirkegårde, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum.

Til nr. 4

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at kirkeministeren opretter et udvalg om kirkegårde. Udvalget består af 1 medlem udpeget efter indstilling fra Akademiraadet, 1 medlem udpeget efter indstilling fra Det særlige Bygningssyn og 1 medlem udpeget efter indstilling fra Nationalmuseet samt 1 medlem med særlig sagkundskab om kirkegårdsanlæg. Udvalget sekretariatsbetjenes af Kirkeministeriet.

Det fremgår endvidere af § 19, stk. 2, at inden en kirkegård nedlægges, skal stiftsøvrigheden indhente en udtalelse fra udvalget. Udvalget afgiver i medfør af § 19, stk. 3, udtalelse på baggrund af udvalgets kategorisering af folkekirkens kirkegårde i: 1) Umistelige kirkegårde, 2) Bevaringsværdige kirkegårde og 3) Andre kirkegårde.

Det fremgår derudover af § 19, stk. 4, at en kirkegård, som i medfør af stk. 3, nr. 1, er umistelig, ikke må nedlægges.

Det fremgår endelig af § 19, stk. 5, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udvalgets opgaver og virksomhed. I medfør heraf er der udstedt bekendtgørelse nr. 489 af 17. maj 2014 om udvalget om kirkegårde.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i § 19 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 84 som fremsat, at en umistelig kirkegård er kendetegnet ved et kirkegårdsanlæg, som må anses for at være af uvurderlig kulturhistorisk betydning. Det fremgår endvidere af lovforslagets bemærkninger, at det (i 2013) er forudsat, at der vil være et relativt beskedent antal kirkegårde, fx 10-15 stk., der vil blive vurderet som umistelige. Det fremgår endvidere, at kriterierne for vurderingen af en kirkegård som umistelig forudsættes at ligge på et højt niveau og skal tage udgangspunkt i de kriterier, som er formuleret i Verdensarvskonventionen. Ved vurderingen af kirkegården må der således foretages en vurdering af anlæggets autenticitet, originalitet og integritet.

Det er udvalget, som har kompetence til at kategorisere en kirkegård som umistelig. Udvalget har fastlagt kriterierne for vurdering og kategorisering af kirkegårde blandt andet med udgangspunkt i de definitioner, som er formuleret i Verdensarvskonventionens artikel 1 og 2. Begrebet autenticitet forstås som et udtryk for kirkegårdens ægthed og oprindelighed. Originalitet udtrykker kirkegårdens betydningsfuldhed, særlighed og sjældenhed. Integritet anvendes i betydningen velbevaret og original. Udvalget har derudover besluttet, at der i den konkrete vurdering af kirkegårdsanlægget må indgå følgende kriterier: A) Kirkegårdens enestående landskabelige eller bymæssige placering. B) Egnens karakteristiske forhold som den afspejles i kirkegårdsanlægget. C) Den lokale historie og geografi, som er karakteristisk for området fx ved, at kirkegårdsanlægget er et enestående eksempel på anvendelse af lokalt forekommende natursten i indhegning. D) Særlig plantebrug og havekultur på kirkegården, fx kan planter være et udtryk for en (arkæologisk) arv. E) Kirkegården som grøn tradition, fx ved at der kan påvises en enestående sammenhæng mellem beplantning og træer i samspil med kirkebygningen. F) Eventuelle fredede fortidsminder. G) Kirkegårdens arkitektur og stiltræk – forstået som de unikke havekunstneriske kvaliteter. H) Eventuelle bygninger på kirkegården og deres indvirkning på den enestående kvalitet på kirkegården. I) Det helt særlige og enestående samspil mellem bevaringsværdierne m.v. J) Eventuelle lokale eller nationale kulturhistoriske aspekter.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 19, stk. 5, hvorefter »Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om umistelige kirkegårde«.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give kirkeministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for umistelige kirkegårde med henblik

UDKAST

på, at det ikke kun er det lokale menighedsråd, men også stiftsøvrigheden, der er med til at vurdere og godkende eventuelle ændringer og initiativer på umistelige kirkegårde og herved sikre hensyn til kirkegårdsanlæg af uvurderlig kulturhistorisk betydning.

Det forventes, at der med hjemmel i bestemmelsen vil blive fastsat regler om stiftsøvrighedens godkendelse af salg af arealer og bygninger på kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på kirkegården, anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og af parkeringspladser til brug for kirkegården og fældning af træer på kirkegården, når der er tale om en kategoriseret umistelig kirkegård.

Det forventes endvidere, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive fastsat regler om udvalget om kirkegårdes opgaver i relation til umistelige kirkegårde, herunder processen for kategorisering af kirkegårde som umistelige.

Det forventes således, at der vil blive fastsat bestemmelser om, at kirkegårdskonsulenterne, der er tilknyttet landets 10 stifter, skal screene stiftets kirkegårde for kirkegårde, som vurderes at kunne komme i betragtning som umistelige. Den enkelte stiftsøvrighed skal herefter indsende kirkegårdskonsulentens vurdering til udvalget om kirkegårde, som allerede i dag afgiver udtalelse i stiftsøvrighedens sager om fx nedlæggelse af kirkegårde.

Udvalget foretager på baggrund af kirkegårdskonsulenternes indledende screening og stiftets eventuelle yderligere bemærkninger en kategorisering på tværs af landet og udpeger herved de 10-20 kirkegårde, som vurderes umistelige.

Screeningen vil ske på baggrund af de kriterier, som udvalget har fastsat, jf. ovenfor. Forslaget har sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 15, hvorefter det forventes, at der vil blive fastsat regler, der ophæver de gældende godkendelseskompetencer for stiftsøvrigheden og provstiudvalg i forhold til menighedsrådets beslutninger på kirkegårdsområdet, men indfører nærmere regler for umistelige kirkegårde med henblik på at sikre, at det ikke kun er det lokale menighedsråd, men også stiftsøvrigheden, der er med til at vurdere og godkende eventuelle ændringer og initiativer på umistelige kirkegårde og herved sikre hensyn til kulturarv.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af § 8, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (herefter ansættelsesloven), at menighedsråd medvirker ved ansættelse i stillinger som sognepræst efter reglerne i dette kapitel.

Det fremgår af § 11, stk. 3, i ansættelsesloven, at ved ansættelse i præstestillinger i pastorater med flere præstestillinger skal ministeren for ligestilling og kirke tage hensyn til mindretal i pastoratet.

Det foreslås, at der i § 8 indsættes et *nyt stk. 2*, om, at menighedsrådene ved ansættelse i stillinger som sognepræst i pastorater med tre eller flere menighedsråd kan beslutte at nedsætte et ansættelsesudvalg bestående af menighedsrådsmedlemmerne fra primærsognet, to menighedsrådsmedlemmer fra hvert af de øvrige menighedsråd og en medarbejderrepræsentant uden stemmeret fra hvert menighedsråd. Menighedsrådene skal være enige om at nedsætte et ansættelsesudvalg

Forslaget vil indebære, at der i flersognspastorater, hvor der skal medvirke tre eller flere menighedsråd i ansættelsesproceduren, indføres mulighed for, at menighedsrådene kan vælge at nedsætte et ansættelsesudvalg med henblik på at forenkle og smidiggøre ansættelsesprocessen ved besættelse af den ledige præstestilling.

Forslagets afgrænsning til pastorater med mindst tre eller flere menighedsråd skal ses i sammenhæng med menighedsrådenes kaldsret, som er grundlæggende i folkekirken, og med, at opfyldelse af kaldsretten er en af menighedsrådets vigtige opgaver. Det vurderes således væsentligt for menighedsrådenes kaldsret, at de medvirker fuldt ud ved ansættelsen af præster i pastorater med 1 eller 2 menighedsråd.

Den foreslåede ændring vil indebære, at ansættelsesforløbet kan afvikles mere smidigt, idet der skal deltage færre personer i forløbet. Samtidig kommer processen til at minde om ansættelsesforløb på andre områder. Det kan for ansøgerne virke både overvældende og forstyrrende at skulle forholde sig til et meget stort antal menighedsrådsmedlemmer fra hele pastoratet, og det vurderes, at et mindre ansættelsesudvalg kan give mulighed for en bedre samtale ved ansættelsen.

Ved tre eller flere menighedsråd kan antallet af deltagere i ansættelsesprocessen dog blive relativt stort. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 10, hvorefter biskoppen udpeger en

UDKAST

primærpræst for hvert sogn i et pastorat, der består af flere sogne, og som betjenes af flere præster.

Forslaget indebærer, at det er et krav, at de tre eller flere menighedsråd er enige om, at der skal nedsættes et ansættelsesudvalg. Kravet om enighed indebærer, at hvert af menighedsrådene ved stemmeflertal skal beslutte, at der nedsættes et ansættelsesudvalg.

Et ansættelsesudvalg overtager alle menighedsrådenes opgaver i forbindelse med ansættelsen, jf. lovforslagets § 4, nr. 2-4 og 6-8. Det vil således være ansættelsesudvalget, der skal deltage i orienterings- og indstillingsmøde. Ligesom det vil være ansættelsesudvalget, der gennemfører ansættelsessamtalerne. Gudstjenester med prøveprædiken er fortsat offentligt tilgængelige, og menighedsrådsmedlemmer, der ikke sidder i ansættelsesudvalget, vil derfor fortsat have mulighed for at overvære prøveprædikenen. Herved sikres det, at de medlemmer, der kun overværer prøveprædiken, har et grundlag for at orientere deres repræsentanter i ansættelsesudvalget om, hvilke ansøgere de foretrækker til stillingen.

Forslaget vil indebære, at menighedsråd fra andre sogne end primærsognet kun er repræsenteret med få medlemmer på indstillingsmødet. Forslaget skal dog ses i sammenhæng med, at biskoppen har defineret et primærsogn, hvor præsten har hovedparten af sine opgaver, jf. lovforslagets § 1, nr. 10, og i sammenhæng med ønsket om at menighedsrådene får mulighed for at gøre ansættelsesproceduren mere fleksibel for både menighedsråd og ansøgere.

Det er menighedsrådets ansvar at udpege de rette personer til at indgå i et ansættelsesudvalg, så de enkelte medlemmer oplever, at hele menighedsrådets ønske i forhold til ansættelse af en ny præst er bedst muligt repræsenteret.

Den foreslåede mulighed for nedsættelse af ansættelsesudvalg bør ikke anvendes, hvis der i pastoratet er et teologisk retningsbestemt mindretal. I disse situationer bør samtlige menighedsråd fortsat medvirke ved indstillingen. Tilkendegivelsen af et teologisk retningsbestemt mindretal skal derfor ske, inden ansættelsesudvalget nedsættes. Biskoppen skal orienteres om teologisk retningsbestemte mindretal.

Til nr. 2

Det fremgår af § 9, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at et pastorats menighedsråd afgiver indstilling om ansættelse i ledige

UDKAST

stillinger som sognepræst i pastoratet. Er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, afgives indstilling af disse pastoraters menighedsråd.

Af ansættelseslovens § 9, stk. 2, fremgår det, at hvis flere menighedsråd skal medvirke ved indstillingen, afgives indstillingen i et fællesmøde. Biskoppen kan bestemme, at det af afstemningsresultatet skal fremgå, hvorledes stemmerne er faldet inden for hvert enkelt af de menighedsråd, der deltager i indstillingen.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 1, og vil medføre, at hvor menighedsrådene, ved ansættelse i stillinger som sognepræst i pastorater med tre eller flere menighedsråd, beslutter at nedsætte et ansættelsesudvalg, overtager ansættelsesudvalget menighedsrådenes opgave med at afgive indstilling om ansættelse i ledige stillinger.

Til nr. 3

Det fremgår af § 9, stk. 1, 2. pkt., i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, afgives indstilling af disse pastoraters menighedsråd.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

Er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, og beslutes det at nedsætte et ansættelsesudvalg, overtager ansættelsesudvalget menighedsrådenes opgave med at afgive indstilling om ansættelse i den ledige stilling.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med lovforslagets § 4, nr. 1, hvorefter menighedsrådene ved ansættelse i stillinger som sognepræst i pastorater med tre eller flere menighedsråd kan beslutte at nedsætte et ansættelsesudvalg, som overtager menighedsrådenes opgave om at afgive indstilling om ansættelse i ledige stillinger.

Til nr. 4

UDKAST

Det fremgår af § 9, stk. 3, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved menighedsråds afgivelse af indstilling.

Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præste- og provstestillinger m.m. og vejledning om menighedsråds, provstiudvalgs og stiftsråds medvirken ved ansættelse i henholdsvis præste- og provstestillinger m.m.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 3, indsættes efter »menighedsråds«: », og ansættelsesudvalgs, jf. § 8, stk. 2,«.

Forslaget vil indebære, at bemyndigelsen i § 9, stk. 3, udvides til, at kirkeministeren også kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved et ansættelsesudvalgs afgivelse af indstilling af en ansøger til en ledig stilling som sognepræst.

Bemyndigelsen skal således anvendes til at fastsætte regler, der sikrer, at både menighedsråd og et ansættelsesudvalg, ved hver deres ansættelsesproces, kan afgive indstilling om ansøger til en ledig stilling som sognepræst.

Til nr. 5

Det fremgår af § 9, stk. 1, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at et pastorats menighedsråd afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst i pastoratet. Er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, afgives indstilling af disse pastoraters menighedsråd.

I Aabenraa Sogn, Sankt Marie Sogn og Christians Sogn i Sønderborg, Haderslev Vor Frue Domsogn og Gammel Haderslev Sogn samt Tønder Sogn i Sønderjylland, er der oprettet en stilling som sognepræst for den tyske del af menigheden. Der er ikke i dag fastsat bestemmelser om, hvordan repræsentanter for det tyske mindretal medvirker ved ansættelse i disse stillinger i de tilfælde, hvor det tyske mindretal ikke har fået valgt et medlem af menighedsrådet.

Det foreslås at indsatte en ny § 9 a, hvor af det følger, at i de sogne i Sønderjylland, hvor der er oprettet en stilling som sognepræst for den tyske del af menigheden, har den i § 3 a i lov om menighedsråd nævnte repræsentant for den tyske del af menigheden stemmeret, når

menighedsrådet afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst for den tyske del af menigheden.

Forslaget vil indebære, at den sædvanlige ansættelsesproces fraviges, da det ved ansættelse af en sognepræst for den tyske del af menigheden bliver muligt for den i § 3 a lov om menighedsråd nævnte repræsentant for menigheden at deltage i præstevalget på lige vilkår med menighedsrådets andre valgte medlemmer.

Den i § 3 a i lov om menighedsråd nævnte repræsentant for det tyske mindretal er udpeget i de situationer, hvor mindretallet ikke har fået valgt et medlem af menighedsrådet ved valgforsamlingen. Repræsentanten deltager i menighedsrådets møder uden stemmeret. Med forslaget indføres der således en særregel, der indebærer, at repræsentanten for den tyske del af menigheden får mulighed for at stemme på en ansøger som sognepræst for den tyske del af menigheden og dermed medvirker ved menighedsrådets indstilling herom. Forslaget indebærer således en særlig beskyttelse af det tyske mindretal og kan, der hvor en sådan repræsentant er udpeget, sikre, at den tyske del af menigheden vil være repræsenteret i menighedsrådet, når der skal ansættes en sognepræst for netop denne del af menigheden. Forslaget vil således medvirke til at sikre, at mindretallets interesser og forventninger varetages bedst muligt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der i Danmark kun findes et anerkendt nationalt mindretal – det tyske mindretal – og at denne gruppes interesser i videst muligt omfang beskyttes. Forslaget vil således medvirke til at fremme det tyske mindretals rettigheder i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i forhold til det tyske mindretal.

Til nr. 6

Det fremgår af § 10, 1. pkt., i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at forinden indstilling afgives efter § 9, afholdes der et møde mellem biskoppen og menighedsrådet (menighedsrådene), hvorunder biskoppen orienterer om ansøgerne.

Det foreslås i § 10, 1. pkt., at indsætte efter »(menighedsrådene)«: »eller mellem biskoppen og ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.

Forslaget vil medføre, ansættelsesudvalget, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, overtager menighedsrådenes opgave i forhold til orienteringsmødet. Det vil

således være ansættelsesudvalget, der deltager i mødet, hvor biskoppen orienterer udvalget om ansøgerne.

Til nr. 7

Det fremgår af § 10, 3. pkt., i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at efter anmodning af et eller flere menighedsrådsmedlemmer, eller såfremt biskoppen anser det for ønskeligt, skal der afholdes yderligere et orienterende møde mellem biskop og menighedsråd.

Det foreslås i § 10, 3. pkt., at indsætte efter »menighedsråd«: »eller mellem biskop og ansættelsesudvalget«.

Forslaget vil medføre, at ansættelsesudvalget, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, overtager menighedsrådenes opgave i forhold til orienteringsmødet. Menighedsrådsmedlemmerne i ansættelsesudvalget vil således kunne anmode biskoppen om at afholde et yderligere orienteringsmøde om ansøgerne, hvis der er behov for dette.

Til nr. 8

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., at ministeren for ligestilling og kirke eller den, ministeren bemyndiger hertil, ikke kan ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrådets indstilling.

Det forslås at ændre § 11, stk. 1, 1. pkt., således at der efter »menighedsrådets« indsættes »eller ansættelsesudvalgets, jf. § 8, stk. 2«.

Forslaget vil medføre, at ministeren, når der er nedsat et ansættelsesudvalg, jf. lovforslagets § 4, nr. 1, ikke kan ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af ansættelsesudvalgets indstilling, hvilket er det samme som gælder i en ansættelsesproces, hvor menighedsråd indstiller en ansøger til en ledig stilling som sognepræst.

Til nr. 9

De generelle regler om fremgangsmåden ved ansættelse i præstestillinger fremgår af kapitel 2 (§§ 8-13 b) i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (herefter ansættelsesloven), og proceduren er endvidere udmøntet i bekendtgørelse om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præste- og provstestillinger m.m. samt i cirkulære om opslag, besættelse af og

ansættelse i præste- og provstestillinger, forberedelse af sager om ansættelse og udfærdigelse af ansættelsesbevis.

By-, Land- og Kirkeministeriet er ansættelsesmyndighed for folkekirken præster og provster. Det indebærer, at ministeriet udøver de traditionelle arbejdsgiverbeføjelser med en række begrænsninger, der følger af lovgivning, praksis og delegation. Ansættelse sker efter indstilling fra de stedlige kirkelige myndigheder.

Ifølge bemærkningerne til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken, lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og Valgmenighedsloven, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 76 som fremsat, side 11, er der bl.a. indført en hjemmel til, at kirkeministeren kan delegere kompetencen til at ansætte præster i folkekirken, herunder godkende stillingsbytte mellem præster, til en myndighed under ministeriet, jf. ansættelseslovens § 13 b, stk. 1, 1. pkt.

Efter vedtagelsen af lovforslag L 76 er der imidlertid konstateret en uhensigtsmæssig formulering af ansættelseslovens § 13 b, stk. 1, 3. pkt., idet denne bestemmelse ikke med den ønskede tydelighed afspejler den ellers indførte hjemmel for kirkeministeren til at delegere sin kompetence, jf. ansættelseslovens § 13 b, stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås, at ændre § 13 b, stk. 1, 3. pkt., således, at »ministeren for ligestilling og kirke bilagt en udtalelse fra vedkommende biskop« ændres til: »kirkeministen eller den, ministeren bemyndiger hertil.«. Forslaget vil sikre en konsekvent og tydelig formulering, der afspejler kirkeministerens hjemmel til at delegere sin kompetence.

Den foreslåede ændring vil give ministeren hjemmel til at beslutte, at udskrift til beslutningsprotokollen med hvert menighedsråds tilslutning i forbindelse med ansættelsesprocessen ikke skal sendes til kirkeministeren, men til den, ministeren bemyndiger hertil. Det forventes, at kirkeministeren vil udnytte bemyndigelsen ved at delegere denne del af ansættelsesprocessen til biskopperne.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, at medlemmerne af menighedsrådet vælges på en valgforsamling den tredje tirsdag i

september, medmindre der udløses afstemningsvalg, jf. § 6 e, stk. 1. Af stk. 2, 2. pkt., fremgår det, at der i flersognspastorater er adgang til at afholde valgforsamlingen en anden dag i samme uge.

Det foreslås at ændre § 1, stk. 2, 2. pkt., ved efter »flersognspastorater« at indsætte: »og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

Forslaget vil indebære, at valgbestyrelsen i et sogn, der dækker mindre øer, får kompetencen til at beslutte, om valgforsamlingen skal afholdes en anden dag i samme uge som den tredje tirsdag i september.

Anvendelse af den foreslåede bestemmelse vil være afgrænset til helt konkrete ekstraordinære situationer, hvor der er tale om et sogn, der dækker flere øer eller fastlandet og en ø, og hvor deltagelse i valgforsamlingen er udfordret af manglende færgeforbindelser mellem øerne eller mellem fastlandet og en ø. Bestemmelsen vil derimod ikke kunne anvendes, hvis der er broforbindelse til og mellem de omfattede øer eller fastlandet og den omfattede ø.

Forslaget vil indebære, at der vil være bedre mulighed for at deltage i valgforsamlingen i sogne, der dækker mindre øer, hvor færgedriften er begrænset til afgang, som helt eller delvis forhindrer folkekirkemedlemmer i at deltage på den lovbestemte dato for afholdelse af valgforsamlingen.

Forslaget vil sikre, at folkekirkemedlemmer bosat på mindre øer på lige fod med folkekirkemedlemmer i andre sogne har mulighed for at deltage i valgforsamlingen. Forslaget sikrer således, at valgbestyrelsen har mulighed for at fastsætte datoen for afholdelse af valgforsamlingen, så folkekirkemedlemmer, der er nødsaget til at rejse med færge mellem to øer i sognet eller mellem en ø og fastlandet, både kan komme til og fra valgforsamlingen uden at være forhindret af begrænsede færgeafgange.

Til nr. 2

Det fremgår af § 5 a, stk. 1, i lov om valg til menighedsråd, at menighedsrådet skal afholde et offentligt orienteringsmøde den anden tirsdag i maj i valgåret. Af § 5 a, stk. 2, 3. pkt., fremgår det, at orienteringsmødet i flersognspastorater, hvor sognene ikke har fælles menighedsråd, kan afholdes en anden dag i samme uge.

UDKAST

Det foreslås at ændre i § 5 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om valg til menighedsråd ved efter »menighedsråd,« at indsætte: »og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

Forslaget vil indebære, at valgbestyrelsen i et sogn, der dækker mindre øer, får kompetencen til at beslutte, om orienteringsmødet skal afholdes en anden dag i samme uge som den anden tirsdag i maj.

Anvendelse af den foreslåede bestemmelse vil være afgrænset til helt konkrete ekstraordinære situationer, hvor der er tale om et sogn, der dækker flere øer eller fastlandet og en ø, og hvor deltagelse i orienteringsmødet er udfordret af manglende færgeforbindelser mellem øerne eller mellem fastlandet og en ø. Bestemmelsen vil derimod ikke kunne anvendes, hvis der er broforbindelse til og mellem de omfattede øer eller mellem fastlandet og den omfattede ø.

Forslaget vil indebære, at der vil være bedre mulighed for at deltage i orienteringsmødet i sogne, der dækker mindre øer, hvor færgedriften er begrænset til afgange, som helt eller delvis forhindrer folkekirkemedlemmer i at deltage på den lovbestemte dato for afholdelse af orienteringsmødet.

Forslaget vil sikre, at folkekirkemedlemmer bosat på mindre øer på lige fod med folkekirkemedlemmer i andre sogne har mulighed for at deltage i orienteringsmødet. Forslaget sikrer således, at valgbestyrelsen har mulighed for at fastsætte datoen for afholdelse af orienteringsmødet, så folkekirkemedlemmer, der er nødsaget til at rejse med færge mellem to øer i sognet eller mellem en ø og fastlandet, både kan komme til og fra orienteringsmødet uden at være forhindret af begrænsede færgeafgange.

Til nr. 3

Det fremgår af § 6 a, stk. 8, i lov om valg til menighedsråd, at når menighedsrådet er valgt, stemmes der om stedfortrædere. Der kan både stemmes om kandidater, der ikke blev valgt til menighedsrådet, og om kandidater, der kun ønsker at være stedfortrædere.

Det foreslås, at der i § 6 a i lov om valg til menighedsråd indsættes et stk. 9, hvoraf det følger, at i de sogne i Sønderjylland, hvor der er ansat en sognepræst for den tyske del af menigheden, vil de kandidater fra den tyske del af menigheden, som ikke opnår valg, blive personlige stedfortrædere for de valgte kandidater fra denne del af menigheden.

UDKAST

Forslaget vil indebære, at valgformen for valg til menighedsråd som udgangspunkt fraviges i de sogne i Sønderjylland, hvor en af folkekirkens fire sognepræster for den tyske del af menigheden er ansat.

I disse sogne indføres der således en særregel, der indebærer, at en kandidat, der er blevet valgt fra det tyske mindretal, kan have en eller flere personlige stedfortrædere. De personlige stedfortrædere skal have været opstillet som kandidater på valgforsamlingen, men ikke opnået valg. Det er en forudsætning, at vedkommende har fået mindst en stemme på valgforsamlingen.

Forslaget indebærer således en særlig beskyttelse af det tyske mindretal, og sikrer, at den tyske del af menigheden vil være repræsenteret i menighedsrådet også i de tilfælde, hvor den valgte kandidat dør eller udtræder af rådet i løbet af funktionsperioden eller har lovligt forfald til møderne. Forslaget vil således medvirke til at sikre, at mindretallets interesser og forventninger til udviklingen af det kirkelige liv i sognet og på tværs af provstiet varetages og videreformidles bedst muligt.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at der i Danmark kun findes et anerkendt nationalt mindretal – det tyske mindretal – og at denne gruppes interesser i videst muligt omfang beskyttes. Forslaget vil således medvirke til at fremme det tyske mindretals rettigheder i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i forhold til det tyske mindretal.

Forslaget skal også ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 11, hvor der ligeledes indføres en særregel om, at en repræsentant for det tyske mindretal kan deltage i menighedsrådets møder uden stemmeret, hvis mindretallet ikke har opnået valg til en plads i menighedsrådet.

Til nr. 4

Det fremgår af § 6 c, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, at en ekstraordinær valgforsamling skal afholdes tirsdagen 3 uger efter valgforsamlingen. I flersognspastorater, hvor der skal holdes ekstraordinær valgforsamling i flere sogne, kan en ekstraordinær valgforsamling afholdes en anden dag i samme uge.

Det foreslås at ændre i § 6 c, stk. 2. 2. pkt., i lov om valg til menighedsråd ved efter »sogne,« at indsætte: » og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.

Forslaget vil indebære, at valgbestyrelsen i et sogn, der dækker mindre øer får kompetencen til at beslutte, om en ekstraordinær valgforsamling skal afholdes en anden dag i samme uge.

Anvendelse af den foreslåede bestemmelse vil være afgrænset til helt konkrete ekstraordinære situationer, hvor der er tale om et sogn, der dækker flere øer eller fastlandet og en ø, og hvor deltagelse i en ekstraordinær valgforsamling er udfordret af manglende færgeforbindelser mellem øerne eller mellem fastlandet og en ø. Bestemmelsen vil derimod ikke kunne anvendes, hvis der er broforbindelse til og mellem de omfattede øer eller mellem fastlandet og en ø.

Forslaget vil indebære, at der vil være bedre mulighed for at deltage i en ekstraordinær valgforsamling i sogne, der dækker mindre øer, hvor færgedriften er begrænset til afgang, som helt eller delvis forhindrer folkekirkemedlemmer i at deltage på den lovbestemte dato for afholdelse af ekstraordinær valgforsamling.

Forslaget vil sikre, at folkekirkemedlemmer bosat på mindre øer på lige fod med folkekirkemedlemmer i andre sogne har mulighed for at deltage i en ekstraordinær valgforsamling. Forslaget sikrer således, at valgbestyrelsen har mulighed for at fastsætte datoen for afholdelse af ekstraordinær valgforsamling, så folkekirkemedlemmer, der er nødsaget til at rejse med færge mellem to øer i sognet eller mellem en ø og fastlandet, både kan komme til og fra ekstraordinær valgforsamling uden at være forhindret af begrænsede færgeafgange.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2026, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 2, nr. 13-14, 16-18 og 21, vedrørende ændringer i reguleringen af provstiudvalgets indtægter og udgifter samt nye regler vedrørende provstikapitalen og kirkekapitalen som følge af ændringer i reglerne om bestyrelse af præsteembedernes faste ejendomme først træder i kraft den 1. januar 2029, da der ifølge forslaget først skal have været afholdt nyvalg til ordinært menighedsrådsvalg i alle sogne. Dette afholdes i efteråret 2028.

Stk. 2. § 2, nr. 13-14, 16-18 og 21 træder i kraft den 1. januar 2029.

Stk. 3. § 1, nr. 3-9, 11 og 45 og § 5, nr. 5 har virkning fra det ordinære valg til menighedsråd i 2028. Menighedsråd, der afholder nyvalg efter den 1.

januar 2026 og før det ordinære valg til menighedsråd i 2028, skal fastsætte antallet af valgte medlemmer af menighedsrådet efter de hidtil gældende regler.

Det foreslås i *stk.* 3, at § 1, nr. 3-9, 11 og 45 og § 5, nr. 5, har virkning fra det ordinære valg til menighedsråd i 2028. Forslagene omhandler regler vedrørende antallet af medlemmer af menighedsrådet og valg af en repræsentant for det tyske mindretal, som først skal have virkning fra det ordinære valg til menighedsråd i efteråret 2028. De nuværende menighedsråd bevarer således det nuværende antal medlemmer, indtil der afholdes valg i 2028. Menighedsråd, der i perioden frem til 2028 afholder nyvalg, fx som følge af et medlems udtræden eller død, skal fastsætte antallet af valgte medlemmer af menighedsrådet efter de hidtil gældende regler i lovebekendtgørelse nr. 1299 af 8. november 2023.

Til § 7

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Efter § 50 i lov om menighedsråd gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Loven er ikke sat i kraft for Færøerne. De færøske myndigheder har i 2007 overtaget ansvaret for folkekirken på Færøerne.

Det følger af § 28 i lov om folkekirkens økonomi, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Derudover følger det af § 49 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det følger af § 26 i ansættelsesloven, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Ansættelsesloven er ikke sat i kraft for Færøerne. De færøske myndigheder har overtaget ansvaret for folkekirken.

Endelig følger det af § 37 i lov om valg til menighedsråd, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at den ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Lov om valg til menighedsråd er ikke sat i kraft for Færøerne. De færøske myndigheder har overtaget ansvaret for folkekirken.

UDKAST

Det foreslås med § 7, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det foreslåede indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, og at loven heller ikke ved kgl. anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1299 af 8. november 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 1. Sognets kirkelige og administrative anliggender styres af menighedsrådet, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det påhviler menighedsrådet at virke for gode vilkår for evangeliets forkyndelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> To eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke</p>	<p>1. § 1 affattes således:</p> <p>»§ 1. Menighedsrådet styrer sognets kirkelige og administrative anliggender, medmindre andet er særligt hjemlet i lovgivningen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Menighedsrådet er ansvarlig for folkekirkens virke i sognet og skal sørge for gode rammer for evangeliets forkyndelse, gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Menighedsrådet er arbejdsgiver for medarbejderne ved kirken og kirkegården og har ledelsesansvar for arbejdspladsen. Menighedsrådet, provsten og biskoppen er forpligtet til at samarbejde og sikre gensidig orientering om forhold af betydning for arbejdspladsen.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Menighedsrådet bestyrer kirken, kirkegården og øvrige faste ejendomme efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Menighedsrådet har ansvaret for sognets økonomi efter de regler, der er fastsat herom af</p>

UDKAST

<p>opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal afholdes nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.</p>	<p>kirkeministeren, og indgår i et forpligtende samarbejde om provstiets samlede økonomi, herunder gennem deltagelse i budgetsamrådet.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Menighedsrådet deltager i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd efter de regler, der er fastsat herom af kirkeministeren.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger efter de regler, der er fastsat herom af kirkemi.«</p>
	<p>2. Efter § 1 indsættes:</p> <p>»§ 1 a. To eller flere menighedsråd i et provsti kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Inden menighedsrådet træffer beslutning om, at sognet skal sammenlægges med et eller flere andre sogne eller opdeles i flere sogne, skal der afholdes et menighedsmøde i sognet, jf. kapitel 7, hvor spørgsmålet om ændring af sognestrukturen drøftes.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Ved oprettelse af et nyt sogn kan biskoppen bestemme, at det nye menighedsråd skal oprettes, før oprettelsen af sognet træder i kraft, og fastsætte, hvilke opgaver rådet skal varetage indtil dette tidspunkt.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Ved oprettelse af et nyt sogn kan menighedsrådet for den del af sognet, der bliver tilbage, beslutte, at der skal afholdes</p>

UDKAST

	<p>nyvalg. Beslutningen skal være truffet, før oprettelsen af det nye sogn træder i kraft.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om oprettelse af fælles menighedsråd og om oprettelse og nedlæggelse af sogne, herunder om frister for beslutningen og om afholdelse af nyvalg i forbindelse med oprettelsen og nedlæggelsen.«</p>
<p>§ 2. Menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.</p>	<p>3. § 2, stk. 1, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:</p> <p>»Menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoratet svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere, jf. dog stk. 2. Provsten er ikke født medlem af menighedsrådet, jf. dog stk. 2.«</p>
	<p>4. I § 2 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Hvis den præst eller provst, der er nævnt i stk. 1, er den eneste præst, der er ansat i pastoratet, er vedkommende født medlem af rådet, uanset beskæftigelsesgraden i pastoratet. Det er en forudsætning, at ansættelsen i pastoratet har en varighed af et år eller mere.«</p>

UDKAST

	Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.
<i>Stk. 2. ---</i>	
<p><i>Stk. 3.</i> Ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 3, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst 5 valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster og de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.</p>	<p>5. § 2, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:</p> <p>»<i>Stk. 4.</i> Ved fælles menighedsråd, som er oprettet på tværs af pastorater, består menighedsrådet af mindst fem valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne ansatte sognepræster med en beskæftigelsesgrad i pastoraterne svarende til mindst halvtidsbeskæftigelse, og hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af 1 år eller mere. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 finder tilsvarende anvendelse. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.«</p>

UDKAST

<p><i>Stk. 4.</i> Antallet af valgte medlemmer fastsættes af menighedsrådet efter antallet af folkekirkemedlemmer i menighedsråds kredsen pr. 1. januar i valgåret som opgjort af Danmarks Statistik. Antallet udgør fem for det første tusinde og yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt.</p>	<p>6. I § 2, <i>stk. 4, 2. pkt.</i>, der bliver stk. 5, ændres »det første tusind« til: »de første to tusinde«, »tusinde« ændres til »to tusinde«, og »femten« ændres til: »ti«.</p> <p>7. I § 2, <i>stk. 4</i>, der bliver stk. 5, indsættes som <i>3. pkt.</i>: »Menighedsrådet kan beslutte at hæve antallet af valgte medlemmer med yderligere et medlem.«</p>
<p><i>Stk. 5.</i> Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, fastsætter det fælles menighedsråd antallet af valgte medlemmer i rådet. Rådet må dog højst bestå af summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende menighedsråd enkeltvis er berettiget til, jf. stk. 4, og skal mindst bestå af det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettige til, jf. stk. 4, hvis sognene udgjorde én samlet menighedsråds kredse. Hvert sogn skal mindst have 1 valgt medlem. Menighedsrådet skal meddele biskoppen antallet af medlemmer af det fælles menighedsråd og fordelingen af medlemmer mellem de deltagende sogne.</p>	<p>8. I § 2, <i>stk. 5</i>, der bliver stk. 6, ændres »stk. 4« til: »stk. 5« og efter 2. pkt. indsættes som nyt punktum: »Det fælles menighedsråd kan beslutte at hæve summen af antal valgte medlemmer med et medlem pr. sogn.«</p>
	<p>9. I § 2 indsættes efter stk. 5, der bliver stk. 6, som nyt stykke: »<i>Stk. 7.</i> Menighedsrådets beslutning om fastsættelse af antallet af valgte medlemmer, jf. stk. 5 og 6, skal træffes senest den 1. april i valgåret.«</p>

UDKAST

	Stk. 6 bliver herefter stk. 8.
<p><i>Stk. 6.</i> Når den kirkelige betjening af et pastorat, der består af flere sogne, er ordnet således, at betjeningen af et enkelt sogn væsentligt er overdraget til en af præsterne, kan biskoppen ved regulativ for ordningen af tjenesteforholdet mellem præsterne bestemme, at hver af dem skal være medlem af menighedsrådet i sit sogn.</p>	<p>10. § 2, <i>stk. 6</i>, der bliver stk. 8, affattes således:</p> <p>»<i>Stk. 8.</i> I et pastorat, der består af flere sogne, og som betjenes af flere præster, skal biskoppen udpege en primærpræst for hvert sogn. Primærpræsten er født medlem af menighedsrådet i det pågældende sogn.«</p>
§ 3. ---	<p>11. Efter § 3 indsættes:</p> <p>»§ 3 a. Hvis den tyske del af menigheden i et sogn, hvor der er ansat en sognepræst for det tyske mindretal, ikke får valgt et medlem af menighedsrådet, har mindretallet mulighed for at udpege en repræsentant, som kan deltage i menighedsrådets møder uden stemmeret. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om proces for udpegning af repræsentanten.«</p>
<p>Kapitel 2</p> <p><i>Menighedsrådet</i></p>	<p>12. <i>Overskriften</i> til kapitel 2 affattes således:</p> <p>»Kapitel 2</p> <p><i>Det konstituerende møde«</i></p>
§ 7. ---	<p>13. Efter § 7 indsættes:</p> <p>»§ 7 a. Menighedsrådet konstituerer sig efter</p> <p>1) en model med valg af enkeltmandsposter og stående udvalg, jf. kapitel 2 a og 3, eller</p> <p>2) en minimumsmodel, jf. kapitel 2 b.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Valg af konstitueringsmodel kan ændres i</p>

UDKAST

	<p>forbindelse med den årlige konstituering.</p> <p>Kapitel 2 a <i>Konstituering med enkeltmandsposter og stående udvalg</i>«</p>
<p>§ 8. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand og næstformand og personer til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Valgene har virkning for 1 år ad gangen.</p>	<p>14. I § 8, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 9« til: »§§ 8 a og 9«.</p>
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
<i>Stk. 4.</i>	<p>15. I § 8, <i>stk. 4</i>, ændres »enkeltpostposter« til: »de enkeltmandsposter, der er nævnt i §§ 8 a og 9,«.</p>
<i>Stk. 5-6. ---</i>	
	<p>16. Efter § 8 indsættes: »§ 8 a. Menighedsrådet beslutter, om hvervet som personaleansvarlig over for kirkefunktionærerne i sognet skal varetages af et menighedsrådsmedlem eller af en ansat daglig leder, der bemyndiges til at varetage menighedsrådets opgaver som arbejdsgiver. <i>Stk. 2.</i> Hvis hvervet varetages af en valgt personaleansvarlig, vælges vedkommende blandt menighedsrådets medlemmer. Valget gælder for et år ad gangen. <i>Stk. 3.</i> Hvis menighedsrådet har besluttet at ansætte en daglig leder, gælder ordningen indtil videre. Ansættelsen skal ske inden for rammerne af de gældende</p>

UDKAST

	<p>overenskomster i folkekirken. Menighedsrådet skal vælge et menighedsrådsmedlem, som er den daglige leders personaleansvarlige.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Hvis den personaleansvarlige er valgt medlem af menighedsrådet, kan vedkommende tillægges et honorar, hvis størrelse skal godkendes af provstiudvalget.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Hvis den personaleansvarlige er valgt medlem af menighedsrådet, kan der af kirkekassen udbetales kompensation for anvendte fridage, hvis der er behov for tilstedeværelse på arbejdspladsen inden for den personaleansvarliges almindelige arbejdstid, og ved vedkommendes deltagelse i det obligatoriske kursus for personaleansvarlige.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for den personaleansvarliges forretningsområde.«</p>
§ 9. ---	
<i>Stk. 2-4. ---</i>	
<p><i>Stk. 5.</i> Menighedsrådet vælger af sin midte 1 kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne om tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.</p>	<p>17. § 9, stk. 5, ophæves. Stk. 6-9 bliver herefter stk. 5-8.</p>

UDKAST

<p><i>Stk. 6.</i> Størrelsen af et eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.</p>	<p>18. I § 9, <i>stk. 6, 1. pkt.</i>, der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres », kassereren og kontaktpersonen« til: »og kassereren«.</p> <p>19. § 9, <i>stk. 6, 2. pkt.</i>, der bliver stk. 5, 2. pkt., ophæves.</p>
<p><i>Stk. 7.</i> Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1, 2, 4 og 5 nævnte personers forretningsområde.</p>	<p>20. I § 9, <i>stk. 7</i>, der bliver stk. 6, ændres »2, 4 og 5« til: »2 og 4«.</p>
<p><i>Stk. 8-9.</i> ---</p>	
	<p>21. Efter § 9 indsættes: »§ 9 a. Valg af medlemmer til de udvalg, der er nævnt i §§ 17-19, finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.«</p>
<p>§ 10. Et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. dog stk. 2 og 3.</p>	<p>22. I § 10, <i>stk. 1</i>, udgår »og 3«.</p>
<p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	
<p><i>Stk. 3.</i> Præsten er ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.</p>	<p>23. I § 10, <i>stk. 3</i>, ændres »Præsten« til: »Et medlem af menighedsrådet«, og »§ 9, stk. 5« ændres til: »§ 8 a«.</p>
<p><i>Stk. 4-5.</i> ---</p>	
<p><i>Stk. 6.</i> Når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg</p>	<p>24. I § 10, <i>stk. 6, 1. pkt.</i>, ændres »§ 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9« til: »§ 8 a og § 9, stk. 1, 2, 4, 7 og 8«.</p> <p>25. I § 10, <i>stk. 6, 2. pkt.</i>, ændres »en præst« til: »et</p>

UDKAST

til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.	menighedsrådsmedlem« og »de opgaver, der er nævnt i § 9, stk. 5« ændres til: »hvervet som personaleansvarlig«.
§ 11. ---	
<i>Stk. 2. ---</i>	
<i>Stk. 3.</i> Herefter foretages valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter for det kommende år.	26. § 11, stk. 3, affattes således: » <i>Stk. 3.</i> Når valg af formand og næstformand har fundet sted, foretages valg til de enkeltmandsposter, der er nævnt i § 8 a og § 9, for det kommende år.«
	<p>27. Efter § 11 indsættes:</p> <p style="text-align: center;">Kapitel 2 b <i>Konstituering efter en minimumsmodel</i></p> <p>§ 11 b. Menighedsrådsmedlemmerne skal organisere sig sådan, at følgende opgaver bliver varetaget:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Personaleopgaver. 2) Regnskabsopgaver. 3) Valgbestyrelsesopgaver. 4) Opgaver vedrørende kirken og andre bygninger. <p>§ 11 c. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand. Reglerne i § 8, stk. 2, stk. 3, 1. pkt., stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse. Valget har virkning for et år.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Så snart valget af formand har fundet sted, vælges en</p>

	<p>personaleansvarlig, jf. § 8 a, og derefter vælges en tegningsberettiget efter bestemmelsen i § 9, stk. 8. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Menighedsrådet skal på det konstituerende møde tage stilling til, om opgaverne efter § 11 b skal varetages af menighedsrådet eller af enkelte menighedsrådsmedlemmer, ansatte eller udvalg.</p> <p>§ 11 d. Menighedsråd kan på det konstituerende møde eller i løbet af funktionsperioden nedsætte udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Menighedsrådet bestemmer det enkelte udvalgs sammensætning og fastsætter regler for dets virksomhed, herunder i hvilket omfang udvalget har besluttende kompetence. Menighedsrådsmedlemmer, ansatte og frivillige kan være medlemmer af udvalg.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Menighedsrådet kan tildele et udvalg en budgetramme, og udvalget kan inden for denne budgetramme og de af menighedsrådet fastsatte retningslinjer for udvalget disponere herover.</p>
--	--

	<p><i>Stk. 4.</i> Udvalgets kompetence skal beskrives i et kommissorium for udvalget.</p> <p>§ 11 e. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådet formand for det kommende år. Når valg af formand har fundet sted, vælges en personaleansvarlig og en tegningsberettiget for det kommende år. Reglerne i §§ 10 og 11 om valg af formand, personaleansvarlig og tegningsberettiget finder tilsvarende anvendelse.</p> <p style="text-align: center;">Kapitel 2 c <i>Kursuskrav og medlemskabet af menighedsrådet</i></p> <p>11 f. Formanden og kassereren eller det medlem, der varetager kassereropgaven, jf. § 7 a, stk. 1, nr. 2, har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk online-kursus målrettet varetagelse af deres opgaver.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Den personaleansvarlige har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk kursus målrettet rollen som personaleansvarlig. Kursuskravet gælder både for menighedsrådsmedlemmer, der er valgt som personaleansvarlig, og for en ansat daglig leder, jf. dog 3. pkt. Hvis der er ansat en daglig leder, er det menighedsrådsmedlem, der er personaleansvarlig for den daglige</p>
--	--

UDKAST

	<p>leder ikke forpligtet til at deltage i kurset.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kirkeministeren fastsætter nærmere regler for kurser, jf. stk. 1-2, herunder om frist om kursusdeltagelse, konsekvens af manglende gennemførelse af kurserne, kursernes emner, forløb med fysisk tilstedeværelse, online-undervisning og udgifter og omkostninger forbundet med deltagelse.«</p>
§ 12. ---	
<i>Stk. 2. ---</i>	
<p><i>Stk. 3.</i> Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand, kirkeværge, kasserer, kontaktperson og tegningsberettiget i medfør af § 10, stk. 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførsels form og om frister for denne.</p>	<p>28. § 12, stk. 3, affattes således:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Den nyvalgte formand sørger for, at det indføres i et af By-, Land- og Kirkeministeriet anvist informationssystem, hvem der er valgt til menighedsrådets formand og tegningsberettiget, samt hvem der varetager hvervet som personaleansvarlig. Har menighedsrådet konstitueret sig efter kapitel 2 a, skal formanden ligeledes sørge for, at det indføres, hvem der er valgt som kirkeværge og kasserer, jf. § 9. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indførelsens form, om frister for denne og om offentliggørelse af menighedsrådets sammensætning på sogn.dk.«</p>
<i>Stk. 4. ---</i>	
§ 13. ---	
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
<p><i>Stk. 4.</i> Stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til</p>	

UDKAST

1-2) ---	
3) de møder, jf. § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand og valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted,	29. § 13, stk. 4, nr. 3 , ophæves. Nr. 4-5 bliver herefter nr. 3-4
4) ---	
5) det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsråd.	30. § 13, stk. 4, nr. 5 , der bliver nr. 4, affattes således: »4) de møder, hvor der foretages konstituering i løbet af funktionsperioden.«
<i>Stk. 5.</i> Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i sagens behandling.	31. § 13, stk. 5 , affattes således: » <i>Stk. 5.</i> Når et medlem må forventes at blive erklæret for inhabilt i forhold til en sag, der skal behandles i menighedsrådets møde, jf. § 26 og § 27, stk. 5, indkalder formanden stedfortræderen til at deltage i sagens behandling. «
<i>Stk. 6.</i> ---	
§ 15. ---	
<i>Stk. 2-4.</i> ---	
	32. I § 15 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke: » <i>Stk. 5.</i> Et medlem kan fratages sin enkeltmandspost for resten af menighedsrådets funktionsperiode, når medlemmet: <ol style="list-style-type: none"> 1) vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, 2) undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, 3) varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø eller

UDKAST

	<p>4) udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen.«</p> <p>Stk. 5-6 bliver herefter stk. 6-7.</p>
<p><i>Stk. 5.</i> Et medlem, som vedholdende undlader at opfylde sine pligter som medlem af rådet, skal udtræde af rådet.</p>	<p>33. I § 15, <i>stk. 5</i>, der bliver <i>stk. 6</i>, indsættes efter »medlem af rådet«: »eller som undlader at følge Arbejdstilsynets påbud, varigt og systematisk udviser adfærd, der udgør en belastning for det lokale arbejdsmiljø, eller som udviser intimiderende eller krænkende adfærd til møder eller på arbejdspladsen«.</p>
<p><i>Stk. 6.</i> Menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter <i>stk. 1-5</i> er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for kirkeministeren.</p>	<p>34. I § 15, <i>stk. 6</i>, der bliver <i>stk. 7</i>, ændres »<i>stk. 1-5</i>« til: »<i>stk. 1-4</i> og <i>stk. 6</i>« og som 2. <i>pkt.</i> indsættes: »Afgørelsen om udtræden af menighedsrådet efter <i>stk. 6</i> kan først træffes, når menighedsrådet har forsøgt at løse en konflikt ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter, jf. <i>stk. 5</i>.«</p>
	<p>35. I § 15 indsættes som <i>stk. 8</i>: »<i>Stk. 8.</i> Menighedsrådet afgør, om betingelserne for fratagelse af et medlems enkeltmandsposter for resten af menighedsrådets funktionsperioden, jf. <i>stk. 5</i>, er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse efter <i>stk. 5</i>, kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.«</p>
<p>Kapitel 3</p> <p><i>Udvalg</i></p>	<p>36. Overskriften til kapitel 3 affattes således:</p> <p>»Kapitel 3</p>

UDKAST

	<i>Obligatoriske udvalg, når menighedsrådet konstituerer sig med enkeltmandsposter og stående udvalg«.</i>
§ 18. Er der flere menighedsråd i et pastorat, nedsætter menighedsrådene et stående præstegårdsudvalg. Udvalget består af et lige stort antal medlemmer fra hvert menighedsråd.	37. § 18, stk. 1, 1. pkt., affattes således: »Hvis der er flere menighedsråd i et pastorat, og disse menighedsråd bestyrer præsteembedets faste ejendomme, nedsætter menighedsrådene et stående præstegårdsudvalg.«
<i>Stk. 2. ---</i>	
§ 20. ---	38. Efter § 20 indsættes: »Kapitel 3 a <i>Fælles bestemmelser om udvalg uanset konstitueringsform</i> «.
§ 21. Valg af medlemmer til de i §§ 17-19 nævnte udvalg finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand. Valgene har virkning for menighedsrådets funktionsperiode.	39. § 21, stk. 1, ophæves. Stk. 2-3 bliver herefter stk. 1-2.
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
§ 24. Menighedsrådets beslutninger træffes i møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.	40. I § 24, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »stede«: », jf. dog stk. 5«.
	41. I § 24 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: »Stk. 2. Menighedsrådet kan beslutte, at møder, bortset fra dem, der er nævnt i § 13, stk. 4, nr. 1-4, kan afholdes som online-møder eller hybrid-møder, hvor nogle medlemmer deltager fysisk og andre online i det samme møde.

UDKAST

	<p>Beslutningen om at afholde online-møde træffes enstemmigt.«</p> <p>Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.</p>
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
	<p>42. I § 24 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:</p> <p>»Stk. 5. Beslutning om, at et medlem skal udtræde af menighedsrådet, jf. § 15, stk. 6, skal behandles på to møder. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst 2/3 af medlemmerne er til stede. Beslutning træffes ved kvalificeret flertal på 2/3.«</p> <p>Stk. 4-5 bliver herefter stk. 6-7.</p>
<i>Stk. 4-5. ---</i>	
<p>§ 25. Menighedsrådets beslutninger indføres i en beslutningsprotokol med angivelse af, hvorledes det enkelte medlem har stemt. Beslutningsprotokollen underskrives ved slutningen af mødet af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Ethvert af disse medlemmer kan forlange sit særstandpunkt kort tilført beslutningsprotokollen og ved sager, der skal fremsendes til anden myndighed, kræve, at denne samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Det pågældende medlem kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit særstandpunkt.</p>	<p>43. I § 25 indsættes som <i>stk. 2</i>:</p> <p>»Stk. 2. Beslutningsprotokollen kan føres elektronisk. Den elektroniske beslutningsprotokol skal underskrives digitalt via et system, der stilles til rådighed af By-, Land- og Kirkeministeriet. Menighedsrådet skal aftale, hvordan den digitale underskrivelse skal foregå under et online eller hybridt menighedsrådsmøde.«</p>
<p>§ 27. Præster kan ikke deltage i forhandling og afstemning i sager,</p>	<p>44. I § 27, <i>stk. 1</i>, ændres</p> <p>»præsteboliger« til:</p> <p>»tjenesteboliger«.</p>

UDKAST

der vedrører præsteboliger eller en anden præst i pastoratet.	
<i>Stk. 2-5. ---</i>	
§ 29. Menighedsrådets formand forbereder menighedsrådets møder og indkalder medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant til møderne.	45. I § 29, <i>stk. 1 og 2</i> , ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 3«, »og« ændres til: »,« og efter »repræsentant« indsættes: »og den i § 3 a nævnte repræsentant«.
<i>Stk. 2.</i> Formanden giver inden menighedsrådets møder i videst muligt omfang medlemmerne, de i § 2, stk. 2 og 3, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. Formanden sørger så vidt muligt for, at det fornødne materiale til sagens bedømmelse tilsendes de i 1. pkt. nævnte personer i god tid før mødet.	
<i>Stk. 3-4. ---</i>	
§ 31. Dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån skal underskrives af menighedsrådets formand og et andet menighedsrådsmedlem, der er bemyndiget dertil af menighedsrådet, jf. § 10, stk. 9. Såfremt dispositionen vedrører flere menighedsråd, skal de pågældende dokumenter underskrives af de nævnte repræsentanter for hvert af menighedsrådene.	46. I § 31 ændres »§ 10, stk. 9« til: »§ 9, stk. 8«.
§ 32. Når menighedsrådets næstformand fungerer i formandens forfald, overtager den	47. § 32 affattes således: »Når menighedsrådet har konstitueret sig efter kapitel 2 a,

UDKAST

pågældende samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.	fungerer menighedsrådets næstformand i formandens forfald og overtager samtlige opgaver, der er pålagt formanden ved denne lov og menighedsrådets vedtægter og forretningsorden.«
<p>§ 34. Efter de regler, der er fastsat herom, deltager menighedsrådet i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsråd.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Menighedsrådet foretager indstilling til ledige præstestillinger, administrerer kirke og kirkegård og ansætter medarbejdere ved kirke og kirkegård.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Menighedsrådet administrerer kirkens og præsteembedets indtægter og bestyrer kirkens og præsteembedets faste ejendom efter de regler, der er fastsat herom.</p>	<p>48. § 34 ophæves.</p>
§ 38. Præsten skal have menighedsrådets samtykke til,	
1-3) ---	
	<p>49. I § 38 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Både valgte medlemmer og præsten har adgang til at sætte de forhold, der fremgår af stk. 1, på dagsordenen på et menighedsrådsmøde.«</p> <p>Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
<i>Stk. 2.</i> ---	
§ 39. ---	
<i>Stk. 2-3.</i> ---	

UDKAST

	50. I § 39 indsættes som <i>stk. 4</i> : » <i>Stk. 4.</i> Menighedsrådet skal orientere provst og biskop om påbud fra Arbejdstilsynet.«
§ 42 b. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om løsning af opgaver vedrørende følgende:	51. I § 42 <i>b, stk. 1</i> , ændres »provstiudvalget i samme provsti« til: »et eller flere provstiudvalg«.
1-2) ---	
3) Bygningsvedligeholdelse og drift, herunder af præsteboliger.	52. I § 42 <i>b, stk. 1, nr. 3</i> , og § 42 <i>c, stk. 1, nr. 2</i> , udgår », herunder af præsteboliger«.
4-6) ---	
<i>Stk. 2.</i> Samarbejdet organiseres ved en bestyrelse med repræsentanter fra både menighedsråd og provstiudvalget.	53. I § 42 <i>b, stk. 2</i> , ændres »provstiudvalget« til: »provstiudvalg«.
<i>Stk. 3.</i> ---	
<i>Stk. 4.</i> Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgrørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.	54. I § 42 <i>b, stk. 4</i> , og § 42 <i>c, stk. 3</i> , ændres »hvilket provstiudvalg« til: »hvilke provstiudvalg«.
§ 42 c. ---	
<i>Stk. 2.</i> ---	
<i>Stk. 3.</i> Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd og hvilket provstiudvalg der deltager i	

UDKAST

samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning og vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.	
§ 42 c. Et eller flere menighedsråd og provstiudvalget i samme provsti kan indgå aftale om samarbejde om at delegere kompetence, opgaver og finansiering til provstiudvalget, når samarbejdet omfatter følgende:	55. I § 42 c, stk. 1, ændres »provstiudvalget i samme provsti« til: »et eller flere provstiudvalg« og »finansiering til provstiudvalget« ændres til: »finansiering til provstiudvalgene«.
1-5) ---	
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
§ 42 b. De i § 43, stk. 1-5, nævnte regler om samarbejde mellem menighedsråd finder tilsvarende anvendelse på samarbejde mellem stiftsøvrighed, stiftsråd og provstiudvalg, mellem to eller flere stiftsøvrigheder, mellem to eller flere stiftsråd mellem to eller flere provstiudvalg og mellem menighedsråd og en eller flere stiftsøvrigheder, stiftsråd eller provstiudvalg.	56. I § 43 b, stk. 1, indsættes efter »stiftsråd eller provstiudvalg«: »jf. dog stk. 3«.
<i>Stk. 2. ---</i>	
	57. I § 43 b indsættes som <i>stk. 3</i> : »Stk. 3. Kravet om kirkeministerens godkendelse efter § 43, stk. 2, 3 og 5 gælder ikke for samarbejder mellem provstiudvalg om bygningsvedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt samarbejder

UDKAST

	mellem provstiudvalg om fælles personaleadministration, herunder rekrutteringstiltag og HR-rådgivning. De nærmere bestemmelser om samarbejdet skal optages i en vedtægt, der skal offentliggøres på stiftets hjemmeside«
	§ 2
	I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 424 af 19. april 2023, som ændret senest ved § 39 i lov nr. 679 af 3. marts 2023, foretages følgende ændringer:
§ 1. ---	
<i>Stk. 2.</i> Et samarbejde mellem flere menighedsråd efter §§ 42 a og 43 i lov om menighedsråd kan oprettes som en selvstændig juridisk enhed med eget regnskab, såfremt samarbejdets omfang udgør	
1) minimum 3 årsværk eller	1. I § 1, <i>stk. 2, nr. 1</i> , ændres »3« til: »2«.
2) en omsætning på mindst 2 millioner kr. om året.	2. I § 1, <i>stk. 2, nr. 2</i> , ændres »2« til: »1«.
<i>Stk. 3. ---</i>	
§ 2. Menighedsrådet kan af kirkekassen afholde udgifter vedrørende	
1-3) ---	
	I § 2, <i>stk. 1</i> , indsættes efter nr. 3 som nyt nummer: »4) menighedsrådsmedlemmers uddannelse og kompensation for anvendte fridage,«

UDKAST

	Nr. 4-7 bliver herefter nr. 5-8.
4-7) ---	
<i>Stk. 2. ---</i>	
§ 3. Kirkekassen oppebærer indtægter, herunder renter, udbytte m.v., af kirkens kapitaler samt betaling for brug af kirke og kirkegård.	4. § 3, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes: »§ 3. Kirkekassen oppebærer indtægter herunder betaling for brug af kirke og kirkegård, renter og udbytte af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter fra ejendomme bestyret af menighedsrådet.« Stk. 3 bliver herefter stk. 2.
<i>Stk. 2. Renter, udbytte m.v. af kirkens kapitaler samt leje- og driftsindtægter for præsteembedets faste ejendomme indgår i kirkekassen.</i>	
<i>Stk. 3. Den del af kirkens udgifter, der ikke kan afholdes af de i stk.1 og 2 nævnte indtægter, dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.</i>	5. I § 3, stk. 3, der bliver stk. 2, udgår »og 2«.
§ 7. Provstiudvalget fastsætter efter budgetsamrådet driftsrammer, anlægsbevillinger og projektbevillinger for	6. I § 7, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.
1-2)	
3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.	
<i>Stk. 2-6. ---</i>	
§ 7 a. Menighedsrådet fastsætter og disponerer sit budget inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som	

UDKAST

provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 1.	
<i>Stk. 2-3. ---</i>	
<i>Stk. 4. ---</i> Menighedsråd, som er fælles om præsteembeders faste ejendomme, fastsætter budgettet for de faste ejendomme inden for den driftsramme og de anlægsbevillinger og projektbevillinger, som provstiudvalget har fastsat, jf. § 7, stk. 1, nr. 3. Menighedsrådene træffer beslutning om budgettet ved stemmeflertal på et fællesmøde. Til brug for fællesmødet indhentes en udtalelse fra præstegårdsudvalget. Budgettet disponeres af det menighedsråd, som administrerer budgettet på vegne af præstegårdsudvalget.	7. I § 7 a, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.
<i>Stk. 5-6. ---</i>	
§ 17 a. ---	
<i>Stk. 2.</i> Valgret til provstiudvalgets læge medlemmer har medlemmerne af provstiets menighedsråd. Præster i pastorater, der omfatter flere menighedsråds kredse i samme provsti, har kun én stemme og kan selv vælge, i hvilket menighedsråd de vil afgive stemme. Omfatter pastoratet menighedsråds kredse i mere end ét provsti, har præsten en stemme i hvert provsti. En repræsentant i et menighedsråd for en valgmenighed har stemmeret ved valget, jf. § 4 i lov om menighedsråd.	8. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »og provsten«.
<i>Stk. 3. ---</i>	

UDKAST

<p><i>Stk. 4.</i> En sognepræst, der er fastansat i provstiet, har valgret og er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne.</p>	<p>9. § 17 a, stk. 4, affattes således: »Stk. 4. Valgret til provstiudvalgets repræsentant for præsterne har medlemmerne af provstiets menighedsråd og provsten. En sognepræst, der er medlem af et menighedsråd i provstiet, og som ikke er provst, er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne.«</p>
<p><i>Stk. 5.</i> ---</p>	
<p>§ 17 c. ---</p>	
<p><i>Stk. 2-7.</i> ---</p>	
<p><i>Stk. 8.</i> Budgetudvalget fastsætter det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, samt fordelingen mellem provstierne for</p>	<p>10. I § 17 c, stk. 8, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.</p>
<p>1-2) ---</p>	
<p>3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme, og</p>	
<p>4) ---</p>	
<p>§ 17 d. I kommuner, der omfatter flere provstier eller dele af flere provstier, og hvor der ikke skal nedsættes budgetudvalg i medfør af § 17 c, fastsætter provstiudvalget for det provsti, hvor flest af kommunens folkekirkemedlemmer bor, det samlede ligningsbeløb, som skal opkræves af kommunen, samt fordelingen mellem kasserne for</p>	<p>11. I § 17 d, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »om«: »bestyrelse af«.</p>
<p>1-2) ---</p>	

UDKAST

3) præsteembedernes faste ejendomme, hvor flere menighedsråd er fælles om de faste ejendomme.	
<i>Stk. 2. ---</i>	
§ 17 f. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til provstiudvalg, budgetudvalgets sammensætning samt om provstiudvalgets og budgetudvalgets virksomhed, herunder regler om beslutningsprotokol og offentliggørelse m.v.	12. I § 17 f indsættes efter »provstiudvalg« », herunder valgform og udvalgsstruktur,«.
§ 17 g. Ved hvert provstiudvalg oprettes en provstiudvalgskasse, der bestyres af provstiudvalget.	
<i>Stk. 2-7. ---</i>	
	13. I § 17 g indsættes som <i>stk. 8:</i> »Stk. 8. Provstiudvalgets udgifter til vedligeholdelse og drift af præsteembedernes faste ejendomme samt anlægsudgifter og udgifter til køb og salg af disse ejendomme udredes af provstiudvalgskassen.«
§ 17 h. Provstiudvalgskassens udgifter dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen. Omfatter provstiet flere kommuner eller dele af flere kommuner, dækkes udgifter til provstiudvalgskassen gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunerne.	14. § 17 h, <i>stk. 1, 1. pkt.</i> , ophæves og i stedet indsættes: »Provstiudvalgskassen oppebærer leje- og driftsindtægter vedrørende faste ejendomme bestyret af provstiudvalget samt rente og udbytte af provstikapitalen. Den del af provstiudvalgskassens udgifter, der ikke kan afholdes af indtægterne efter 1. pkt., dækkes gennem ligning på folkekirkens medlemmer i kommunen.«
<i>Stk. 2-8. ---</i>	

UDKAST

<p>§ 21. Menighedsrådet bestyrer kirkens og præsteembedernes faste ejendomme efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme m.v. og om afholdelse af syn over dem. Biskopperne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Forbrug af kirkers og præsteembeders formue samt køb og salg af fast ejendom kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse af biskoppen, stiftsøvrigheden eller provstiudvalget.</p>	<p>15. § 21 affattes således:</p> <p>»§ 21. Menighedsrådet bestyrer kirkens faste ejendomme og sognegårde, der ikke er beliggende på samme matrikel som tjenesteboligen, efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kirkeministeren fastsætter regler om bestyrelse, brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme, herunder om høringspligt og klageadgange, og om afholdelse af syn over præsteembedernes faste ejendomme. Biskopperne udpeger bygningskonsulenter vedrørende præstegårde og præstegårdskonsulenter.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kirkeministeren fastsætter regler om forbrug af kirkers og præsteembedernes formue samt regler om menighedsrådets og provstiudvalgets køb og salg af fast ejendom.«</p>
<p>§ 21 a. Præsteembedets kapitaler overføres til kirke- og præsteembedekapitalen i det pågældende sogn. Hvis et præsteembede omfatter flere sogne, fordeles præsteembedets kapital på kirke- og præsteembedekapitalen forholdsmæssigt efter antallet af medlemmer af folkekirken i de pågældende sogne. Den samme fordeling finder anvendelse ved</p>	<p>16. § 21 a ophæves.</p>

UDKAST

salg af præsteembedets faste ejendom.	
<p>§ 21 b. Til kirke- og præsteembedekapitalen, jf. § 21 a, indbetales provenu, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder.</p>	<p>17. § 21 b, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:</p> <p>»§ 21 b. Provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af menighedsrådet, indbetales til kirkekapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Provenu og andre kapitaler, der er fremkommet ved salg af ejendomme eller anden afståelse af rettigheder, der bestyres af provstiudvalget, indbetales til provstikapitalen efter regler fastsat herom af kirkeministeren.«</p> <p>Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Kirkeministeren kan fastsætte regler om udbetaling af kirke- og præsteembedekapitalen.</p>	<p>18. I § 21 b, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »kirke- og præsteembedekapitalen« til:</p> <p>»kirkekapitalen og provstikapitalen«.</p>
<p>§ 23. I hvert stift nedsættes et stiftsråd. Stiftsrådet består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. vælges i Lolland-Falster Stift 2 menighedsrepræsentanter fra hvert provsti.</p>	<p>19. § 23, stk. 4, affattes således:</p> <p>»<i>Stk. 4.</i> Præster, der er fødte medlemmer af et menighedsråd i stiftet, samt de præster i stiftet, hvis ansættelse har en varighed af et år eller mere, der er ansat af kirkeministeren, og som ikke er medlem af noget menighedsråd, har valgret og er valgbare til stiftsrådet som repræsentant for præsterne.«</p>
<p><i>Stk. 2-3. ---</i></p>	

UDKAST

<i>Stk. 4.</i> Valgbar til stiftsrådet som repræsentant for præsterne er alle præster ansat i stiftet. Valgret har alle præster ansat i stiftet.	
<i>Stk. 5.</i> Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om valg til stiftsrådet, herunder om valgets organisering, gennemførelse m.v.	20. I § 23, <i>stk. 5</i> , indsættes efter »organisering,« »valgform,«.
<i>Stk. 6-11.</i> ---	
§ 23 a. Stiftsrådet kan af hensyn til det kirkelige liv træffe beslutning om at udskrive et bindende bidrag fra kirkekasserne til finansiering af aktiviteter i stiftet. Bidraget kan ikke overstige 1 pct. af den lokale ligning i de enkelte ligningsområder i stiftet.	21. I § 23 a, <i>stk. 4, 1. pkt.</i> , affattes således: »Stiftsrådet har til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkekapitalen og på provstiudvalgets vegne at bestyre provstikapitalen.«
<i>Stk. 2-3.</i> ---	
<i>Stk. 4.</i> Stiftsrådet har til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Gravstedskapitaler udbetales til kirkekasserne efter et serieprincip.	
<i>Stk. 5-9.</i> ---	
	§ 3
	I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016, foretages følgende ændringer:
§ 18. Til gennemførelse af en af provstiudvalget godkendt reguleringsplan for kirkegården	1. I § 18, <i>stk. 1</i> , udgår »en af provstiudvalget godkendt«.

UDKAST

kan et gravsted inddrages helt eller delvis, når fredningstiden efter den seneste begravelse er udløbet.	
	<p>2. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p>»Stk. 2. Stiftsøvrigheden skal godkende reguleringsplaner for umistelige kirkegårde, jf. § 19, stk. 3, nr. 1«.</p> <p>Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Retten til at foretage yderligere begravelse i et gravsted, der er omfattet af en godkendt reguleringsplan, ophører, når der er forløbet en fredningsperiode efter den senest forud for planens godkendelse foretagne begravelse, uanset om brugsretten til gravstedet måtte være erhvervet for et længere tidsrum.</p>	<p>3. I § 18, <i>stk. 2</i>, der bliver stk. 3, udgår »godkendt« og efter »godkendelse« indsættes: »eller vedtagelse«.</p>
§ 19. ---	
<i>Stk. 2-4.</i> ---	
<p><i>Stk. 5.</i> Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udvalgets opgaver og virksomhed.</p>	<p>4. I § 19, <i>stk. 5</i>, indsættes som 2. <i>pkt.</i>:</p> <p>»Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om umistelige kirkegårde.«</p>
	§ 4
	<p>I lov om lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 864 af 25. juni 2013, som ændret ved lov nr. 2067 af 21. december 2020 og § 2 i lov nr. 1679 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:</p>
§ 8. Menighedsråd medvirker ved ansættelse i stillinger som	

UDKAST

sognepræst efter reglerne i dette kapitel.	
	<p>1. I § 8 indsættes efter <i>stk. 1</i> som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Ved ansættelse i stillinger som sognepræst i pastorater med tre eller flere menighedsråd kan menighedsrådene beslutte at nedsætte et ansættelsesudvalg bestående af</p> <p>menighedsrådsmedlemmerne fra primærsognet, to</p> <p>menighedsrådsmedlemmer fra hvert af de øvrige menighedsråd og en medarbejderrepræsentant uden stemmeret fra hvert menighedsråd. Menighedsrådene skal være enige om at nedsætte et ansættelsesudvalg.«</p> <p>Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.</p>
<i>Stk. 2-4.---</i>	
§ 9. Et pastorats menighedsråd afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst i pastoratet. Er en sognepræstestilling oprettet for flere pastorater, afgives indstilling af disse pastoraters menighedsråd.	<p>2. I § 9, <i>stk. 1, 1. pkt.</i> indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.</p> <p>3. I § 9, <i>stk. 1, 2. pkt.</i> indsættes efter »menighedsråd«: »eller ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.</p>
<i>Stk. 2.---</i>	
<i>Stk. 3.</i> Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved menighedsråds afgivelse af indstilling.	<p>4. I § 9, <i>stk. 3</i>, indsættes efter »menighedsråds«: », og ansættelsesudvalgs, jf. § 8, stk. 2,«.</p>
	<p>5. Efter § 9 indsættes:</p> <p>» 9 a. I de sogne i Sønderjylland, hvor der er oprettet en stilling som sognepræst for den tyske del af</p>

UDKAST

	menigheden, har den i § 3 a i lov om menighedsråd nævnte repræsentant for den tyske del af menigheden stemmeret, når menighedsrådet afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst for den tyske del af menigheden.«
<p>§ 10. Forinden indstilling afgives efter § 9, afholdes der et møde mellem biskoppen og menighedsrådet (menighedsrådene), hvorunder biskoppen orienterer om ansøgerne. Mødet berammes af biskoppen snarest muligt efter ansøgningsfristens udløb og ledes af biskoppen. Efter anmodning af et eller flere menighedsrådsmedlemmer, eller såfremt biskoppen anser det for ønskeligt, skal der afholdes yderligere et orienterende møde mellem biskop og menighedsråd.</p>	<p>6. I § 10, 1. pkt., indsættes efter »(menighedsrådene)«: »eller mellem biskoppen og ansættelsesudvalget, jf. § 8, stk. 2«.</p> <p>7. I § 10, 3. pkt., indsættes efter »menighedsråd«: »eller mellem biskop og ansættelsesudvalget«.</p>
<p>§ 11. Ministeren for ligestilling og kirke kan ikke ansætte en ansøger, som ikke er omfattet af menighedsrådets indstilling. Såfremt særlige omstændigheder foreligger, kan ministeren for ligestilling og kirke bestemme, at genopslag af stillingen skal foretages og fornyet indstilling finde sted.</p>	<p>8. I § 11, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »menighedsrådets«: »eller ansættelsesudvalgets, jf. § 8, stk. 2«.</p>
<i>Stk. 2-3.---</i>	
<p>§ 13 b. Ministeren for ligestilling og kirke kan uanset bestemmelserne i §§ 8-13 a godkende, at to præster, der begge har været ansat uafbrudt i deres</p>	<p>8. I § 13 b, stk. 1, 3. pkt., ændres »ministeren for ligestilling og kirke bilagt en udtalelse fra vedkommende biskop« til:</p>

UDKAST

<p>embeder i mere end 6 år, indtræder i hinandens embeder varigt eller for en periode på mindst 1 år. Det er en betingelse, at hvert af de berørte menighedsråd på et i den anledning særligt menighedsrådsmøde, der indkaldes til med mindst 10 dages varsel, tilslutter sig dette med mere end halvdelen af de afgivne stemmer. Udskrift af beslutningsprotokollen med hvert menighedsråds tilslutning indsendes til ministeren for ligestilling og kirke bilagt en udtalelse fra vedkommende biskop.</p>	<p>»kirkeministen eller den, ministeren bemyndiger hertil«.</p>
<i>Stk. 2. ---</i>	
	<p>§ 5</p> <p>I lov om valg til menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 12 af 8. januar 2020, som ændret ved lov nr. 746 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
§ 1. ---	
<p><i>Stk. 2.</i> Medlemmerne vælges på en valgforsamling den tredje tirsdag i september, jf. dog § 6 3, stk. 1. I flersognspastorater kan valgforsamlingen afholdes en anden dag i samme uge.</p>	<p>1. I § 1, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »flersognspastorater«: » og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.</p>
<i>Stk. 3. ---</i>	
§ 5 a. ---	
<p><i>Stk. 2.</i> Menighedsrådet skal senest 3 uger inden orienteringsmødet bekendtgøre tid og sted for mødet ved de faste gudstjenester, på sognets hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser.</p>	<p>2. I § 5 a, stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »menighedsråd,«: »og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.</p>

UDKAST

Er menighedsrådet fælles for flere sogne, afholdes der et fælles orienteringsmøde for disse sogne. I flersognspastorater, hvor sognene ikke har fælles menighedsråd, kan orienteringsmødet afholdes en anden dag i samme uge.	
<i>Stk. 3-4.---</i>	
§ 6 a. Valgforsamlingen er offentlig. Valgbestyrelsen skal senest 4 uger inden valgforsamlingen bekendtgøre tid og sted for valgforsamlingen ved de faste gudstjenester, på sognets hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser.	
<i>Stk. 2-8.---</i>	
	3. I § 6 a, indsættes som stk. 9: »Stk. 9. I de sogne i Sønderjylland, hvor der er ansat en sognepræst for den tyske del af menigheden, bliver de kandidater fra den tyske del af menigheden, som ikke opnår valg, personlige stedfortrædere for de valgte kandidater fra denne del af menigheden.«
§ 6 c. ---	
<i>Stk. 2.</i> En ekstraordinær valgforsamling skal afholdes tirsdagen 3 uger efter valgforsamlingen. I flersognspastorater, hvor der skal holdes ekstraordinær valgforsamling i flere sogne, kan en ekstraordinær valgforsamling afholdes en anden dag i samme uge.	4. I § 6 c, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »sogne,«: » og i sogne, der geografisk dækker mindre øer, hvor der er særlige udfordringer med færgeafgange,«.
<i>Stk. 3.---</i>	

